





# **Holy Bible**

*Aionian* **Edition**®

**Sveta Pismo**  
**Serbian Karadzic/Danicic Latin**  
**New Testament**

*Holy Bible Aionian Edition* ®  
Sveta Pismo  
Serbian Karadzic/Danicic Latin  
New Testament

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024

Source text: eBible.org

Source version: 7/13/2024

Source copyright: Public Domain

Karadžić New Testament, Daničić Old Testament, 1847, 1865

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

*Celebrate Jesus Christ's victory of grace!*



# Predgovor

Srpski at [AionianBible.org/Preface](http://AionianBible.org/Preface)

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at [eBible.org](http://eBible.org), [Crosswire.org](http://Crosswire.org), [unbound.Biola.edu](http://unbound.Biola.edu), [Bible4u.net](http://Bible4u.net), and [NHEB.net](http://NHEB.net). The Aionian Bible is copyrighted with [creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0](http://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0), allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at [AionianBible.org](http://AionianBible.org), with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

# History

Srpski at [AionianBible.org/History](https://AionianBible.org/History)

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.



# Pregled Sadržaja

## NOVI ZAVET

Mateju .....	1
Marku .....	23
Luki .....	37
Jovanu .....	60
Dela apostolska .....	78
Rimljanima .....	101
1 Korinæanima .....	110
2 Korinæanima .....	119
Galæanima .....	125
Efežanima .....	128
Filipljanima .....	131
Kološanima .....	134
1 Solunjanima .....	136
2 Solunjanima .....	138
1 Timoteju .....	140
2 Timoteju .....	143
Titu .....	145
Filemonu .....	146
Jevrejima .....	147
Jakovljeva .....	154
1 Petrova .....	157
2 Petrova .....	160
1 Jovanova .....	162
2 Jovanova .....	165
3 Jovanova .....	166
Judina .....	167
Apokalipsa .....	168

## DODATAK

Vodič za Čitaoce

Rečnik

Karte

Sudbina

Ilustracije, Doré







*A Isus govoraše: oèe! oprosti im; jer ne znadu šta èine.*

*A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke.*

Luki 23:34

# Mateju

**1** Pleme Isusa Hrista, sina Davida Avraamova sina.  
2 Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braæu njegovu. 3 A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama. 4 A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona. 5 A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja. 6 A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom. 7 A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu. 8 A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jorama. A Joram rodi Oziju. 9 A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju. 10 A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju. 11 A Josija rodi Jehoniju i braæu njegovu, u seobi Vavilonskoj. 12 A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela. 13 A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora. 14 A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda. 15 A Eliud rodi Eleazara. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova. 16 A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista. 17 Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena èetnaest, a od Davida do seobe Vavilonske, koljena èetnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena èetnaest. 18 A roøenje Isusa Hrista bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, naðe se da je ona trudna od Duha svetoga. 19 A Josif muž njezin, buduæi pobožan, i ne hoteæi je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti. 20 No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu anðeo Gospodnji govoreæi: Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u njoj zaèelo od Duha je svetoga. 21 Pa æe roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer æe on izbaviti svoj narod od grijeha njihovijeh. 22 A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govori: 23 Eto, djevojka æe zatrudnjeti, i rodiæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo, koje æe reæi: s nama Bog. 24 Kad se Josif probudi od sna, uèini kao što mu je zapovjedio anðeo Gospodnji, i uzme ženu svoju. 25 I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

**2** A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to doðu mudarci od istoka u Jerusalem, i kažu: 2 Gdje je car Judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. 3 Kad to èuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalem s njim. 4 I sabravši sve glavare sveštenike i književnike narodne, pitaše ih: gdje æe se roditi Hristos? 5 A oni mu rekoše: u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao: 6 I ti Vitlejeme, zemljo Judina! ni po èem nisi najmanji u državi Judinoj; jer æe iz tebe iziæi èelovoða koji æe pasti narod moj Izrailja. 7 Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispitivaše ih kad se pojavila zvijezda. 8 I poslavši ih u Vitlejem, reèe: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga naðete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim. 9 I oni saslušavši cara, poðoše: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, iðaše pred njima dok ne doðe i stade odozgo gdje bješe dijete. 10 A kad vidješe zvijezdu gdje je stala, obradovaše se veoma velikom radosti. 11 I ušavši u kuæu, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom. 12 I primivši u snu zapovijest da se ne vraæaju k Irodu, drugijem putem otidoše u svoju zemlju. 13 A pošto oni otidu, a to anðeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, i budi onamo dok ti ne kažem; jer æe Irod tražiti dijete da ga pogubi. 14 I on ustavši uze dijete i mater njegovu noæu i otide u Misir. 15 I bi tamo do smrti Irodove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govori: iz Misira dozvah sina svojega. 16 Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svojoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca. 17 Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreæi: 18 Glas u Rami èu se, plaè, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahila plaèe za svojom djecom, i neæe da se utješ, jer ih nema. 19 A po smrti Irodovoj, gle, anðeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru. 20 I reèe: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinj. 21 I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i doðe u zemlju Izrailjevu. 22 Ali èuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo iæi; nego primivši u snu

zapovijest, otide u krajeve Galilejske. 23 I došavši onamo, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zbude kao što su kazali proroci da æe se Nazareæanin nazvati.

**3** U ono pak doba dođe Jovan krstitelj, i uæaše u pustinji Judejskoj. 2 I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. 3 Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže: glas onoga što viæe u pustinji: pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove. 4 A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlji. 5 Tada izlažaše k njemu Jerusalim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska. 6 I on ih kršæavaše u Jordanu, i ispovijedahu grijehe svoje. 7 A kad vidje Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reèe im: porodi aspudinil! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide? 8 Rodite dakle rod dostojan pokajanja. 9 I ne mislite i ne govorite u sebi: imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu. 10 Veæ i sjekira kod korijena drveta stoji; svako dakle drvo koje ne rađa dobra roda, sijeæe se i u oganj se baca. 11 Ja dakle kršæavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jaèi je od mene; ja nijesam dostojan njemu obuæe ponijeti; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. 12 Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa æe otrijebiti gumno svoje, i skupiæe pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu æe sažeæi ognjem vjeènijem. 13 Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti. 14 A Jovan branjaše mu govoreæi: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni? 15 A Isus odgovori i reèe mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada Jovan ostavi ga. 16 I krstivši se Isus iziđe odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i dođe na njega. 17 I gle, glas s neba koji govori: ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

**4** Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga đavo kuša. 2 I postivši se dana èetdeset i noæi èetdeset, napošletku ogladnje. 3 I pristupi k njemu kušaè i reèe: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu. 4 A on odgovori i reèe: pisano je: ne živi èovjek o samom hljebu, no o svakoj rijeèi koja izlazi iz usta Božijih. 5 Tada odvede ga đavo u sveti grad i postavi ga navrh crkve; 6 Pa mu reèe:

ako si sin Božij, skoèi dolje, jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzeæe te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. 7 A Isus reèe njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospoda Boga svojega. 8 Opet uze ga đavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokazao mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu; 9 I reèe mu: sve ovo daæu tebi ako padneš i pokloniš mi se. 10 Tada reèe njemu Isus: idi od mene, sotonu; jer stoji napisano: Gospodu Bogu svojemu poklanjaj se i njemu jedinom služi. 11 Tada ostavi ga đavo, i gle, anđeli pristupiše i služahu mu. 12 A kad èu Isus da je Jovan predan, otide u Galileju. 13 I ostavivši Nazaret dođe i namjesti se u Kapernaumu primorskome na meði Zavulonovoj i Neftalimovoj, 14 Da se zbude što je rekao Isaija prorok govoreæi: 15 Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabožaèka. 16 Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvijetli vidjelo. 17 Od tada poèe Isus uèiti i govoriti: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. 18 I iduæi pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje meæu mreže u more, jer bijahu ribari. 19 I reèe im: hajdete za mnom, i uèiniæu sav lovstva ljudskijem. 20 A oni taj èas ostaviše mreže i za njim otidoše. 21 I otišavši odatle vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, u laði sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih. 22 A oni taj èas ostaviše lađu i oca svojega i za njim otidoše. 23 I prohoðaše po svoj Galileji Isus uèeæi po zbornicama njihovijem, i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. 24 I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od razliènijeh bolesti i s razliènijem mukama, i bijesne, i mjeseènjake, i uzete, i iscijeli ih. 25 I za njim iðaše naroda mnogo iz Galileje, i iz Deset Gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

**5** A kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu uèenici njegovi. 2 I otvorivši usta svoja uæaše ih govoreæi: 3 Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; 4 Blago onima koji plaðu, jer æe se utješiti; 5 Blago krotkima, jer æe naslijediti zemlju; 6 Blago gladnima i žednima pravde, jer æe se nasititi; 7 Blago milostivima, jer æe

biti pomilovani; **8** Blago onima koji su èistoga srca, jer æe Boga vidjeti; **9** Blago onima koji mir grade, jer æe se sinovi Božiji nazvati; **10** Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. **11** Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rðave riježi lažuæi, mene radi. **12** Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas. **13** Vi ste so zemlji; ako so obljutavi, èim æe se osoliti? Ona veæ neæe biti ni za što, osim da se prospje napolje i da je ljudi pogaze. **14** Vi ste vidjelo svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji. **15** Niti se užiže svijeæa i meæe pod sud nego na svijeænjak, te svijetli svima koji su u kuæi. **16** Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega koji je na nebesima. **17** Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim. **18** Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, neæe nestati ni najmanjega slova ili jedne title iz zakona dok se sve ne izvrši. **19** Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh zapovijesti i nauèi tako ljude, najmanji nazvaæe se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauèi, taj æe se veliki nazvati u carstvu nebeskome. **20** Jer vam kažem da ako ne bude veæa pravda vaša nego književnika i fariseja, neæete uæi u carstvo nebesko. **21** Èuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biæe kriv sudu. **22** A ja vam kažem da æe svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reèe bratu svojemu: raka! biæe kriv skupštini; a ko reèe: budalo! biæe kriv paklu ognjenom. (Geenna g1067) **23** Zato dakle ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, **24** Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda doði i prinesi dar svoj. **25** Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne preda sudiji, a sudija da te ne preda sluzi i u tamnicu da te ne vrgnu. **26** Zaista ti kažem: neæeš iziæi odande dok ne daš do pošljednjega dinara. **27** Èuli ste kako je kazano starima: ne èini preljube. **28** A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, veæ je uèinio preljubu u srcu svojemu. **29** A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh negoli sve tijelo tvoje da bude baèeno u pakao. (Geenna g1067) **30** I ako te desna ruka

tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojijeh negoli sve tijelo tvoje da bude baèeno u pakao. (Geenna g1067) **31** Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu raspusnu. **32** A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te èini preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu èini. **33** Još ste èuli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a ispuni što si se Gospodu zakleo. **34** A ja vam kažem: ne kunite se nikako: ni nebom, jer je prijestol Božij; **35** Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem; ni Jerusolimom, jer je grad velikoga cara. **36** Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne uèiniti. **37** Dakle neka bude vaša rijeè: da, da; ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je. **38** Èuli ste da je kazano: oko za oko, i zub za zub. **39** A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi; **40** I koji hoæe da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu. **41** I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva. **42** Koji ište u tebe, podaj mu; i koji hoæe da mu uzajmiš, ne odreci mu. **43** Èuli ste da je kazano: ljubi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega. **44** A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, èinite dobro onima koji na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; **45** Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima. **46** Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakovu platu imate? Ne èine li to i carinici? **47** I ako Boga nazivate samo svojoj braæi, šta odviše èinite? Ne èine li tako i neznabošci? **48** Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

**6** Pazite da pravdu svoju ne èinite pred ljudima da vas oni vide; inaèe plate nemate od oca svojega koji je na nebesima. **2** Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što èine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. **3** A ti kad èiniš milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što èini desnica tvoja. **4** Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **5** I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršæu po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **6** A ti kad

se moliš, uđi u kljjet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. 7 A kad se molite, ne govorite mnogo, kao neznabošci; jer oni misle da æe za mnoge rijeði svoje biti uslišeni. 8 Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaše; 9 Ovako dakle molite se vi: Oæe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; 10 Da doðe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; 11 Hljeb naš potrebni daj nam danas; 12 I oprostí nam dugove naše kao i mi što opraštamo dužnicima svojijem; 13 I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava vavijek. Amin. 14 Jer ako opraštate ljudima grijeha njihove, oprostiaæe i vama otac vaš nebeski. 15 Ako li ne opraštate ljudima grijeha njihovijeh, ni otac vaš neæe oprostíti vama grijeha vašijeh. 16 A kad postíte, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni naèine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kaæem da su primili platu svoju. 17 A ti kad postiš, namaði glavu svoju, i lice svoje umij, 18 Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. 19 Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rða kvari, i gdje lupeži potkopavaju i kradu; 20 Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rða ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu. 21 Jer gdje je vaše blago, ondje æe biti i srce vaše. 22 Svijæea je tijelo oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve æe tijelo tvoje svijetlo biti. 23 Ako li oko tvoje kvarno bude, sve æe tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, akamoli tama? 24 Niko ne može dva gospodara sluæiti: jer ili æe na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednome voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu sluæiti i mamoni. 25 Zato vam kaæem: ne brinite se za život svoj, šta æete jesti, ili šta æete piti; ni za tijelo svoje, u što æete se obuæi. Nije li život preteæniji od hrane, i tijelo od odijela? 26 Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti ænju, ni sabiraju u æitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo preteæniji od njih? 27 A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan? 28 I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu. 29 Ali ja vam kaæem da ni Solomun u svoj svojoj slavi ne obuèe se kao jedan od njih. 30 A kad travu po polju,

koja danas jest a sutra se u peæe baca, Bog tako odijeva; akamoli vas, malovjerni? 31 Ne brinite se dakle govoreæi: šta æemo jesti, ili, šta æemo piti, ili, èim æemo se odjenuti? 32 Jer sve ovo neznabošci ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo. 33 Nego ištíte najprije carstva Boæijega, i pravde njegove, i ovo æe vam se sve dodati. 34 Ne brinite se dakle za sutra; jer sutra brinuæe se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

**7** Ne sudite da vam se ne sudi; 2 Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem æe vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, onakom æe vam se mjeriti. 3 A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjeæeaš? 4 Ili, kako možeš reæi bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojeg; a eto brvno u oku tvojem? 5 Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. 6 Ne dajte svetinje psima; niti meæite bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativši se ne rastrgnu vas. 7 Ištíte, i daæe vam se; traæíte, i naæi æete; kucajte, i otvoríæe vam se. 8 Jer svaki koji ište, prima; i koji traæi, nalazi; i koji kuca, otvoríæe mu se. 9 Ili koji je meðu vama èovjek u koga ako zaište sin njegov hljeba kamen da mu da? 10 Ili ako ribe zaište da mu da zmiju? 11 Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko æe više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole? 12 Sve dakle što hoæete da èine vama ljudi, èinite i vi njima: jer je to zakon i proroci. 13 Uðíte na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu. 14 Kao što su uska vrata i tijesan put što vode u æivot, i malo ih je koji ga nalaze. 15 Èuvajte se od laænijeh proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovèijemu, a unutra su vuci grabljivi. 16 Po rodovima njihovijem poznæete ih. Eda li se bere s trnja groæde, ili s èieka smokve? 17 Tako svako drvo dobro rodove dobre raða, a zlo drvo rodove zle raða. 18 Ne može drvo dobro rodova zlijeh raðati, ni drvo zlo rodova dobrieh raðati. 19 Svako dakle drvo koje ne raða roda dobra, sijeku i u oganj bacaju. 20 I tako dakle po rodovima njihovijem poznæete ih. 21 Neæe svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! uæi u carstvo nebesko; no koji èini po volji oca mojega koji je na nebesima. 22 Mnogi æe reæi meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prokovali,



i tvojijem imenom đavole izgonili, i tvojijem imenom èudesa mnoga tvorili? 23 I tada æu im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji èinite bezakonje. 24 Svaki dakle koji sluša ove moje rijeèi i izvršuje ih, kazaæu da je kao mudar èovjek koji sazida kuæu svoju na kamenu: 25 I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuæu onu, i ne pade; jer bješe utvrđena na kamenu. 26 A svaki koji sluša ove moje rijeèi a ne izvršuje ih, on æe biti kao èovjek lud koji sazida kuæu svoju na pijesku: 27 I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuæu onu, i pade, i raspade se strašno. 28 I kad svrši Isus rijeèi ove, divljaše se narod nauci njegovoj. 29 Jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

**8** A kad siđe s gore, za njim iđaše naroda mnogo. 2 I gle, èovjek gubav dođe i klanjaše mu se govoreæi: Gospode! ako hoæeš, možeš me oèistiti. 3 I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreæi: hoæu, oèisti se. I odmah oèisti se od gube. 4 I reèe mu Isus: gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedoèanstva njima. 5 A kad uđe u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleæi ga. 6 I govoreæi: Gospode! sluga moj leži doma uzet, i muèi se vrlo. 7 A Isus reèe mu: ja æu doæi i iscijeliæu ga. 8 I kapetan odgovori i reèe: Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj udeš; nego samo reci rijeè, i ozdraviæe sluga moj. 9 Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednome: idi, i ide; i drugome: dođi, i dođe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. 10 A kad èu Isus, udivi se i reèe onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izrailju tolike vjere ne nađoh. 11 I to vam kažem da æe mnogi od istoka i zapada doæi i sješæe za tpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome: 12 A sinovi carstva izgnaæe se u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrgut zuba. 13 A kapetanu reèe Isus: idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj èas. 14 I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznica je trese. 15 I prihvati je za ruku, i pusti je groznica, i usta, i služaše mu. 16 A uveèe dovedoše k njemu bijesnijeh mnogo, i izgna duhove rijeðu, i sve bolesnike iscijeli: 17 Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreæi: on nemoæi naše uze i bolesti ponese. 18 A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi uèenicima svojijem da

idu na onu stranu. 19 I pristupivši jedan književnik reèe mu: uèitelju! ja idem za tobom kud god ti pođeš. 20 Reèe njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a sin èovjeèij nema gdje glave zakloniti. 21 A drugi od uèenika njegovijeh reèe mu: Gospode! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega. 22 A Isus reèe njemu: hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace. 23 I kad uđe u lađu, za njim udoše uèenici njegovi. 24 I gle, oluja velika postade na moru da se lađa pokri valovima; a on spavaše. 25 I prikuèivši se uèenici njegovi probudiše ga govoreæi: Gospode! izbavi nas, izgibosmo. 26 I reèe im: zašto ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika. 27 A ljudi èudiše se govoreæi: ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovi i more? 28 A kad dođe na onu stranu u zemlju Gergesinsku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne mogaše niko proæi putem onijem. 29 I gle, povikaše: što je tebi do nas, Isuse, sine Božij? zar si došao amo prije vremena da muèiš nas? 30 A daleko od njih pasijaše veliki krd svinja. 31 I đavoli moljahu ga govoreæi: ako nas izgoniš, pošlji nas da idemo u krd svinja. 32 I reèe im: idite. I oni izišavši otidoše u svinje. I gle, navali sav krd s brijega u more, i potopiše se u vodi. 33 A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve, i za bijesne. 34 I gle, sav grad iziđe na susret Isusu; i vidjevši ga moliliše da bi otišao iz njihovoga kraja.

**9** I ušavši u lađu prijeđe i dođe u svoj grad. 2 I gle, donesoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reèe uzetome: ne boj se, sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji. 3 I gle, neki od književnika rekoše u sebi: ovaj huli na Boga. 4 I videæi Isus pomisli njihove reèe: zašto zlo mislite u srcima svojijem? 5 Jer šta je lakše reæi: opraštaju ti se grijesi; ili reæi: ustani i hodi? 6 Ali da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opraštati grijeha tada reèe uzetome): ustani, uzmi odar svoj i idi doma. 7 I ustavši otide doma. 8 A ljudi videæi èudiše se, i odlazeæi Isus odande vidje èovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. 10 I kad jeđaše u kuæi, gle, mnogi carinici i grješnici dođoše i jeđahu s Isusom i s uèenicima njegovijem. 11 I vidjevši to fariseji govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i

grješnicima uèitelj vaš jede i pije? 12 A Isus èuvši to reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. 13 Nego idite i nauèite se šta znaèi: milosti hoæu, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje. 14 Tada pristupiše k njemu uèenici Jovanovi govoreæi: zašto mi i fariseji postimo mnogo, a uèenici tvoji ne poste? 15 A Isus reèe im: eda li mogu svatovi plakati dok je s njima ženik? Nego æe doæi vrijeme kad æe se otièi od njih ženik, i onda æe postiti. 16 Jer niko ne meæe nove zakrpe na staru haljinu; jer æe zakrpa odadrijeti od haljine, i gora æe rupa biti. 17 Niti se lijeva vino novo u mjhove stare; inaèe mjhovi prodru se i vino se prolije, i mjhovi propadnu. Nego se lijeva vino novo u mjhove nove, i oboje se saèuva. 18 Dok on tako govoraše njima, gle, knez nekakav doðe i klanjaše mu se govoreæi: kæi moja sad umrije; nego doði i metni na nju ruku svoju, i oživljeæe. 19 I ustavši Isus za njim poðe i uèenici njegovi. 20 I gle, žena koja je dvanaest godina болоvala od teèenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove. 21 Jer govoraše u sebi: samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdraviæu. 22 A Isus obazrevši se i vidjevši je reèe: ne boj se, kæeri; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga èasa. 23 I došavši Isus u dom knežev i vidjevši sviraèe i ljude zabunjene 24 Reèe im: otstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I potsmijevahu mu se. 25 A kad istjera ljude, uðe, i uhvati je za ruku, i usta djevojka. 26 I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj. 27 A kad je Isus odlazio odande, za njim iðahu dva slijepca vièuæi i govoreæi: pomiluj nas, sine Davidov! 28 A kad doðe u kuæu, pristupiše k njemu slijepci, i reèe im Isus: vjerujete li da mogu to uèiniti? A oni mu rekoše: da, Gospode. 29 Tada dohvati se oèiju njihovijeh govoreæi: po vjeri vašoj neka vam bude. 30 I otvoriše im se oèi. I zaprijeti im Isus govoreæi: gledajte da niko ne dozna. 31 A oni iziðavši razglašiše ga po svoj zemlji onoj. 32 Kad oni pak iziðu, gle, dovedoše k njemu èovjeka nijema i bijesna. 33 I pošto izgna ðavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreæi: nigda se toga nije vidjelo u Izrailju. 34 A fariseji govorahu: pomozæu kneza ðavolskog izgoni ðavole. 35 I prohoðaše Isus po svijem gradovima i selima uèeæi po zbornicama njihovijem i propovijedajuæi jevanðelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima.

36 A gledajuæi ljude sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasijani kao ovce bez pastira. 37 Tada reèe uèenicima svojijem: žetve je mnogo, a poslenika malo. 38 Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

**10** I dozvavši svojijeh dvanaest uèenika dade im vlast nad duhovima neèistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoæi. 2 A dvanaest apostola imena su ova: prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov; 3 Filip i Vartolomije; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija; 4 Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predade. 5 Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreæi: na put neznabožaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite. 6 Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva. 7 A hodeæi propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. 8 Bolesne iscjeljujte, gubave èistite, mrtve dižite, ðavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite. 9 Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojijem, 10 Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuæe ni štapa; jer je poslenik dostojan svoga jela. 11 A kad u koji grad ili selo uðete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne iziðete. 12 A ulazeæi u kuæu nazovite joj: mir kuæi ovoj. 13 I ako bude kuæa dostojna, doæi æe mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir æe se vaš k vama vratiti. 14 A ako vas ko ne primi niti posluša rijeèi vašijeh, izlazeæi iz kuæe ili iz grada onoga otesite prah s nogu svojijeh. 15 Zaisto vam kažem: lakše æe biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda negoli gradu onome. 16 Eto, ja vas šaljem kao ovce meðu vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. 17 A èuvajte se od ljudi; jer æe vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biæe vas. 18 I pred vlastelje i careve vodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima i neznabošcima. 19 A kad vas predadu, ne brinite se kako æete ili šta æete govoriti; jer æe vam se u onaj èas dati šta æete kazati. 20 Jer vi neæete govoriti, nego Duh oca vašega govoriæe iz vas. 21 A predaæe brat brata na smrt i otac sina; i ustaæe djeca na roditelje i pobieæe ih. 22 I svi æe mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 23 A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: neæete obieæi

gradova Izrailjevijeh dok dođe sin èovjeèij. 24 Nema uèenika nad uèitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega. 25 Dosta je uèeniku da bude kao uèitelj njegov i služi kao gospodar njegov. Kad su domaèaina nazvali Veelizevulom, akamoli domaèae njegove? 26 Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe doznati. 27 Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapæe na uši, propovijedajte s krovova. 28 I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. (Geenna g1067) 29 Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vašega. 30 A vama je i kosa na glavi sva izbrojena. 31 Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. 32 A koji god prizna mene pred ljudima, priznaæu i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. 33 A ko se odreèe mene pred ljudima, odreæi æu se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. 34 Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego maè. 35 Jer sam došao da rastavim èovjeka od oca njegova i kæer od matere njezine i snahu od svekrve njezine: 36 I neprijatelji èovjeku postææe domašnji njegovi. 37 Koji ljubi oca ili mater veæma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kæer veæma nego mene, nije mene dostojan. 38 I koji ne uzme krsta svojega i ne poèe za mnom, nije mene dostojan. 39 Koji èuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naæi æe je. 40 Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao. 41 Koji prima proroka u ime proroèko, platu proroèku primiæe; a koji prima pravednika u ime pravednièko, platu pravednièku primiæe. 42 I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo èašom studene vode u ime uèenièko, zaista vam kažem, neæe mu plata propasti.

**11** I kad svršì Isus zapovijesti dvanaestorici uèenika svojijeh, otide odande dalje da uèi i da propovijeda po gradovima njihovijem. 2 A Jovan èuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu uèenika svojijeh, 3 I reèe mu: jesi li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 4 A Isus odgovarajuæi reèe im: idite i kažite Jovanu što èujete i vidite: 5 Slijepi progledaju i hromi hode, gubavi èiste se i gluhi èuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevanðelje.

I blago onome koji se ne sablazni o mene. 7 A kad ovi otidoše, poèe Isus ljudima govoriti o Jovanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar? 8 Ili šta ste izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima. 9 Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka. 10 Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto, ja šaljem anðela svojega pred licem tvojjem, koji æe pripravitì put tvoj pred tobom. 11 Zaista vam kažem: nijedan između roðenijeh od žena nije izišao veæi od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu nebeskome veæi je od njega. 12 A od vremena Jovana krstitelja dosad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga. 13 Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana. 14 I ako hoæete vjerovati, on je Ilija što æe doæi. 15 Koji ima uši da èuje neka èuje. 16 Ali kakav æu kazati da je ovaj rod? On je kao djeca koja sjede po ulicama i vièu svojijem drugovima, 17 I govore: svirasmo vam, i ne igraste; žalismo vam se, i ne jaukaste. 18 Jer Jovan doèe, koji ni jede ni pije, a oni kažu: ðavo je u njemu. 19 Doèe sin èovjeèij, koji i jede i pije, a oni kažu: gle èovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina. 20 Tada poèe Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveæa èudesna njegova, pa se nijesu pokajali: 21 Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila èudesna koja su bila u vama, davno bi se u vreæi i pepelu pokajali. 22 Ali vam kažem: Tiru i Sidonu lakše æe biti u dan strašnoga suda nego vama. 23 I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti: jer da su u Sodomu bila èudesna što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana. (Hadës g86) 24 Ali vam kažem da æe zemlji Sodomskoj lakše biti u dan strašnoga suda nego tebi. 25 U to vrijeme odgovori Isus, i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. 26 Da, oèe, jer je tako bila volja tvoja. 27 Sve je meni predao otac moj, i niko ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoæe kazati. 28 Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja æu vas odmoriti. 29 Uzmite jaram moj na sebe, i nauèite se od mene; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naæi æete pokoj dušama svojijem. 30 Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

**12** U to vrijeme išaše Isus u subotu kroz usjeve: a uèenici njegovi ogladniješe, i poèeše trgovati klasje, i jesti. **2** A fariseji vidjevši to rekoše mu: gle, uèenici tvoji èine što ne valja èiniti u subotu. **3** A on reèe im: nijeste li èitali što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? **4** Kako uèe u kuæu Božiju, i hljebove postavljene pojede, kojijeh nije valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem sveštenicima. **5** Ili nijeste èitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu krivi? **6** A ja vam kažem da je ovdje onaj koji je veæi od crkve. **7** Kad biste pak znali šta je to: milosti hoæu a ne priloga, nikad ne biste osuđivali pravijeh; **8** Jer je gospodar i od subote sin èovjeèij. **9** I otišavši odande dođe u zbornicu njihovu. **10** I gle, èovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreæi: valja li u subotu lijeèiti? da bi ga okrivili. **11** A on reèe im: koji je meðu vama èovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu neæe je uzeti i izvaditi? **12** A koliko li je èovjek pretežniji od ovce? Daklem valja u subotu dobro èiniti. **13** Tada reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga. **14** A fariseji izišavši naèiniše vijæeu o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši to ukloni se odande. **15** I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve. **16** I zaprijeti im da ga ne razglašuju: **17** Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreæi: **18** Gle, sluga moj, koga sam izabrao, ljubazni moj, koji je po volji duše moje: metnuæu duh svoj na njega, i sud neznabošcima javiæe. **19** Neæe se svaðati ni vikati, niti æe èuti ko po rasputicama glasa njegovoga. **20** Trske stuèene neæe prelomiti i sveštila zapaljena neæe ugasiti dok pravda ne održi pobjede. **21** I u ime njegovo uzdaæe se narodi. **22** Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati. **23** I divljahu se svi ljudi govoreæi: nije li ovo Hristos, sin Davidov? **24** A fariseji èuvši to rekoše: ovaj drukèije ne izgoni ðavola do pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga. **25** A Isus znajuæi misli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašæe. **26** I ako sotona sotonu izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako æe dakle ostati carstvo njegovo? **27** I ako ja pomoæu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi vaši èijom pomoæu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. **28** A ako li ja Duhom Božijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko. **29** Ili kako može ko uæi u kuæu jakoga i pokuæstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga? i onda æe kuæu njegovu oplijeniti. **30** Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prosipa. **31** Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiaæe se ljudima; a na Duha svetoga hula neæe se oprostiti ljudima. **32** I ako ko reèe rijeè na sina èovjeèijega, oprostiaæe mu se; a koji reèe na Duha svetoga, neæe mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome. (aiõn g165) **33** Ili usadite drvo dobro, i rod njegov biaæe dobar; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao biaæe; jer se po rodu drvo poznaje. **34** Porodi aspadini! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška srca. **35** Dobar èovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao èovjek iz zle klijeti iznosi zlo. **36** A ja vam kažem da æe za svaku praznu rijeè koju reku ljudi dati odgovor u dan strašnoga suda. **37** Jer æeš se svojijem rijeèima opravdati, i svojijem æeš se rijeèima osuditi. **38** Tada odgovoriše neki od književnika i fariseja govoreæi: uèiteljju! mi bi radi od tebe znak vidjeti. **39** A on odgovarajuæi reèe im: rod zli i preljubotvorni traži znak; i neæe mu se dati znak osim znaka Jone proroka. **40** Jer kao što je Jona bio u trbuhu kitovom tri dana i tri noæi: tako æe biti i sin èovjeèij u srcu zemlje tri dana i tri noæi. **41** Ninevljani iziaæi æe na sud s rodnom ovijem, i osuðiaæe ga; jer se pokajaše Joninijem pouèenjem: a gle, ovdje je veæi od Jone. **42** Carica južna iziaæi æe na sud s rodnom ovijem, i osuðiaæe ga; jer ona dođe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. **43** A kad neèisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeæi pokoja, i ne naðe ga. **44** Onda reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši naðe prazan, pometen i ukrašen. **45** Tada otide i uzme sa sobom sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje gore èovjeku onome od prvoga. Tako æe biti i ovome rodu zlome. **46** Dok on još govoraše k ljudima, gle, mati njegovoga i braæa njegovoga stajahu napolju i èekahu da govore s njime. **47** I neko mu reèe: evo mati tvoja i braæa tvoja stoje napolju, radi su da govore s tobom. **48** A on odgovori i reèe onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braæa moja? **49** I pruživši ruku svoju na uèenike svoje reèe: eto mati moja i braæa moja. **50** Jer ko izvršuje volju oca

mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

**13** I onaj dan iziđavši Isus iz kuæe sjeðaše kod mora. 2 I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora uæei u lađu i sjesti; a narod sav stajaše po brijegu. 3 I on im kaziva mnogo u prièama govoreæi: gle, iziđe sijaè da sije. 4 I kad sijaše, jedna zrna padoše kraj puta, i dođoše ptice i pozobaše ih; 5 A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje. 6 I kad obasja sunce, povenuše, i buduæi da nemahu žila, posahnuše. 7 A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih. 8 A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset. 9 Ko ima uši da èuje neka èuje. 10 I pristupivši uèenici rekoše mu: zašto im govoriš u prièama? 11 A on odgovarajuæi reèe im: vama je dano da znate tajne carstva nebeskoga, a njima nije dano. 12 Jer ko ima, daæe mu se, i preteæi æe mu; a koji nema, uzeæe mu se i ono što ima. 13 Zato im govorim u prièama, jer gledajuæi ne vide, i èujuæi ne èuju niti razumiju. 14 I zbiva se na njima proroštvo Isajino, koje govori: ušima æete èuti, i neæete razumjeti; i oèima æete gledati, i neæete vidjeti. 15 Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško èuju, i oèi su svoje zatvorili da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. 16 A blago vašijem oèima što vide, i ušima vašijem što èuju. 17 Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i èuti što vi èujete, i ne èuše. 18 Vi pak èujte prièu o sijaèu: 19 Svakome koji sluša rijeè o carstvu i ne razumije, dolazi neæastivi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano. 20 A na kamenu posijano to je koji sluša rijeè i odmah s radosti primi je, 21 Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju rijeèi radi, odmah udari natrag. 22 A posijano u trnju to je koji sluša rijeè, no briga ovoga svijeta i prijevara bogatstva zaguše rijeè, i bez roda ostane. (aiõn g165) 23 A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša rijeè i razumije, koji dakle i rod raða, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset. 24 Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao èovjek koji posija dobro sjeme u polju svojem, 25 A kad ljudi pospaše,

dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. 26 A kad nièe usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj. 27 Tada dođoše sluge domaæinove i rekoše mu: gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj? 28 A on reèe im: neprijatelj èovjek to uèini. A sluge rekoše mu: hoæeš li dakle da idemo da ga poèupamo? 29 A on reèe: ne; da ne bi èupajuæi kukolj poèupali zajedno s njime pšenicu. 30 Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reæi æu žeteocima: saberite najprije kukolj, i svežite ga u snoplje da ga sažežem; a pšenicu svezite u žitnicu moju. 31 Drugu prièu kaza im govoreæi: carstvo je nebesko kao zrno gorušièno koje uzme èovjek i posije na njivi svojoj, 32 Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veæe je od svega povræa, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na njegovijem granama. 33 Drugu prièu kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne. 34 Sve ovo u prièama govori Isus ljudima, i bez prièe ništa ne govoraše im: 35 Da se zbude što je rekao prorok govoreæi: otvorie u prièama usta svoja, kazaæu sakriveno od postanja svijeta. 36 Tada ostavi Isus ljude, i dođe u kuæu. I pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: kaži nam prièu o kukolju na njivi. 37 A on odgovarajuæi reèe im: koji sije dobro sjeme ono je sin èovjeèij; 38 A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla; 39 A neprijatelj koji ga je posijao jest đavo; a žetva je pošljedak ovoga vijeka; a žeteoci su anđeli. (aiõn g165) 40 Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažiže, tako æe biti na pošljedku ovoga vijeka. (aiõn g165) 41 Poslaæe sin èovjeèij anđele svoje, i sabraæe iz carstva njegova sve sablazni i koji èine bezakonje. 42 I baciæe ih u peæ ognjenu: ondje æe biti plaè i škrgut zuba. 43 Tada æe se pravednici zasjati kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da èuje neka èuje. 44 Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši èovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono. 45 Još je carstvo nebesko kao èovjek trgovac koji traži dobra bisera, 46 Pa kad nađe jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga. 47 Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke ribe; 48 Koja kad se napuni, izvukoše je na kraj, i sjedavši,

izbraše dobre u sudove, a zle baciše napolje. **49** Tako æe biti na pošljjetku vijeka: iziæi æe anđeli i odluèiæe zle od pravednijeh. (aiōn g165) **50** I baciæe ih u peæe ognjenu: ondje æe biti plaè i škrgut zuba. **51** Reèe im Isus: razumijeste li ovo? Rekoše mu: da, Gospode. **52** A on im reèe: zato je svaki književnik koji se nauèio carstvu nebeskome kao domaæin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro. **53** I kad svrši Isus prièe ove, otide odande. **54** I došavši na postojbinu svoju, uèaše ih po zbornicama njihovijem tako da mu se divljahu, i govorahu: otkud ovome premudrost ova i moæi? **55** Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braæa njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda? **56** I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve? **57** I sablažnjavahu se o njega. A Isus reèe im: nema proroka bez èasti osim na postojbini svojoj i u domu svojemu. **58** I ne stvori ondje èudesu mnogijeh za nevjerstvo njihovo.

**14** U to vrijeme dođe glas do Iroda èetverovlasnika o Isusu; **2** I reèe slugama svojijem: to je Jovan krstitelj; on ustade iz mrtvijeh, i zato èini èudesu. **3** Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega. **4** Jer mu govoraše Jovan: ne možeš ti nje imati. **5** I šæaše da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka. **6** A kad bijaše dan rođenja Irodova, igra kæi Irodijadina pred njima i ugodi Irodu. **7** Zato i s kletvom obreèe joj dati šta god zaište. **8** A ona nauèena od matere svoje: daj mi, reèe, ovdje na krugu glavu Jovana krstitelja. **9** I zabrinu se car; ali kletve radi i onijeh koji se gošæahu s njim, zapovjedi joj dati. **10** I posla te posjekoše Jovana u tamnici. **11** I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj. **12** I došavši uèenici njegovi, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i dođoše Isusu te javiše. **13** I èuvši Isus, otide odande u laði u pusto mjesto nasamo. A kad to èuše ljudi, idoše za njim pješice iz gradova. **14** I izišavši Isus vidje mnogi narod, i sažali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove. **15** A pred veèe pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: ovdje je pusto mjesto, a dockan je veæ; otpusti narod neka ide u sela da kupi sebi hrane. **16** A Isus reèe im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu. **17** A oni rekoše mu: nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe. **18** A on reèe: donesite

mi ih ovamo. **19** I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. **20** I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe dvanaest kotarica punijeh. **21** A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece. **22** I odmah natjera Isus uèenike svoje da uðu u laðu i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod. **23** I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I uveèe bijaše ondje sam. **24** A laða bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar. **25** A u èetvrtu stražu noæi otide k njima Isus iduæi po moru. **26** I vidjevši ga uèenici po moru gdje ide, poplašiše se govoreæi: to je utvara; i od straha povikaše. **27** A Isus odmah reèe im govoreæi: ne bojte se; ja sam, ne plašite se. **28** A Petar odgovarajuæi reèe: Gospode! ako si ti, reci mi da doðem k tebi po vodi. **29** A on reèe: hodi. I izišavši iz lađe Petar iðaše po vodi da dođe k Isusu. **30** No videæi vjetar veliki uplaši se, i poèevši se topiti, povika govoreæi: Gospode, pomagaj! **31** I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reèe mu: malovjerni! zašto se posumnja? **32** I kad uđoše u laðu, presta vjetar. **33** A koji bijahu u laði pristupiše i pokloniše mu se govoreæi: vaistinu ti si sin Božij. **34** I prešavši dođoše u zemlju Genisaretsku. **35** I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svojoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike. **36** I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

**15** Tada pristupiše k Isusu književnici i fariseji od Jerusalima govoreæi: **2** Zašto uèenici tvoji prestupaju obièaje starijih? Jer ne umivaju ruku svojijeh kad hljeb jedu. **3** A on odgovarajuæi reèe im: zašto i vi prestupate zapovijest Božiju za obièaje svoje? **4** Jer Bog zapovijeda govoreæi: poštuju oca i mater; i koji opsuje oca ili mater smræu da umre. **5** A vi kažete: ako koji reèe ocu ili materi: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi; **6** Može i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za obièaje svoje. **7** Licemjeri! dobro je za vas prorokovao Isaija govoreæi: **8** Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene. **9** No zaludu me poštuju uèeæi naukama i zapovijestima ljudskima. **10** I dozvavši ljude, reèe im: slušajte i razumijte. **11**

Ne pogani èovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani èovjeka. **12** Tada pristupiše uèenici njegovi i rekoše mu: znaš li da fariseji èuvši tu rijeè sablazniše se? **13** A on odgovarajuæi reèe: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorijeniae se. **14** Ostavite ih: oni su slijepi voði slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba æe u jamu pasti. **15** A Petar odgovarajuæi reèe mu: kaži nam prièu ovu. **16** A Isus reèe: eda li ste i vi još nerazumni? **17** Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuh ide, i izbacuje se napolje? **18** A što izlazi iz usta od srca izlazi, i ono pogani èovjeka. **19** Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kraðe, lažna svjedoèanstva, hule na Boga. **20** I ovo je što pogani èovjeka, a neumivenijem rukama jesti ne pogani èovjeka. **21** I izišavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske. **22** I gle, žena Hananejka iziðe iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreæi: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kæer vrlo muèi ðavo. **23** A on joj ne odgovori ni rijeèi. I pristupivši uèenici njegovi moljahu ga govoreæi: otpusti je, kako vièe za nama. **24** A on odgovarajuæi reèe: ja sam poslan samo k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva. **25** A ona pristupivši pokloni mu se govoreæi: Gospode pomoz mi! **26** A on odgovarajuæi reèe: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima. **27** A ona reèe: da, Gospode, ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze njihovijeh gospodara. **28** Tada odgovori Isus, i reèe joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoæeš. I ozdravi kæi njezina od onoga èasa. **29** I otišavši Isus odande, doðe k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede ondje. **30** I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imahu sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih, **31** Tako da se narod divljaše, videæi nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepce gdje gledaju; i hvališe Boga Izrailjeva. **32** A Isus dozvavši uèenike svoje reèe: žao mi je ovoga naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu. **33** I rekoše mu uèenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod? **34** I reèe im Isus: koliko hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice. **35** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji. **36** I uzevši onijeh sedam hljebova i ribe, i davši hvalu,

prelomli, i dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. **37** I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica punijeh. **38** A onijeh što su jeli bijaše èetiri hiljade ljudi, osim žena i djece. **39** I otpustivši narod uðe u laðu, i doðe u okoline Magdalske.

**16** I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajuæi ga iskahu da im pokaže znak s neba. **2** A on odgovarajuæi reèe im: uveèe govorite: biæe vedro; jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati? **4** Rod zli i kurvarski traži znak, i znak neæe mu se dati osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide. **5** I polazeæi uèenici njegovi na onu stranu zaboraviše uzeti hljeba. **6** A Isus reèe im: èuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog. **7** A oni mišljahu u sebi govoreæi: to je što nijesmo hljeba uzeli. **8** A Isus razumjevši reèe im: šta mislite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli? **9** Zar još ne razumijete niti pamтите pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste? **10** Ni sedam hljebova na èetiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste? **11** Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove da se èuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog? **12** Tada razumješe da ne reèe kvasca hljebnoga da se èuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske. **13** A kad doðe Isus u okoline Æesarije Filipove, pitaše uèenike svoje govoreæi: ko govore ljudi da je sin èovjeèij? **14** A oni rekoše: jedni govore da si Jovan krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka. **15** Reèe im Isus: a vi šta mislite ko sam ja? **16** A Simon Petar odgovori i reèe: ti si Hristos, sin Boga živoga. **17** I odgovarajuæi Isus reèe mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi to javili, nego otac moj koji je na nebesima. **18** A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaæu crkvu svoju, i vrata paklena neæe je nadvladati. (Hadës 986) **19** I daæu ti kljuèeve od carstva nebeskoga: i što svežeš na zemlji biæe svezano na nebesima; i što razdriješiš na zemlji biæe razdriješeno na nebesima. **20** Tada zaprijeti Isus uèenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos. **21** Od tada poèe Isus kazivati uèenicima svojijem da njemu valja iæi u Jerusalm, i mnogo postradati od starješina i od glavara sveštenikijeh i književnika, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati.

22 I uzevši ga Petar poèe ga odvraæati govoreæi: Boæe saèuvaj! to neæe biti od tebe. 23 A on se obrnuvši reèe Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Boæije nego ljudsko. 24 Tada Isus reèe uèenicima svojijem: ako ko hoæe za mnom iæi, neka se odreèe sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom. 25 Jer ko hoæe svoju duðu da saèuva, izgubiæe je; a ako ko izgubi duðu svoju mene radi, naæi æe je. 26 Jer kakva je korist èovjeku ako sav svijet dobije a duði svojoj naudi? ili kakav æe otkup dati èovjek za svoju duðu? 27 Jer æe doæi sin èovjeèij u slavi oca svojega s anðelima svojijem, i tada æe se vratiti svakome po djelima njegovijem. 28 Zaisto vam kaæem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide sina èovjeèijega gdje ide u carstvu svojemu.

**17** I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same. 2 I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet. 3 I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim govorahu. 4 A Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoæeš da naèinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliji. 5 Dok on još govoræe, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte. 6 I èuvsji uèenici padoše nièice, i uplašiše se vrlo. 7 I pristupivši Isus dohvati ih se, i reèe: ustanite, i ne bojte se. 8 A oni podignuvši oèi svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama. 9 I silazeæi s gore zapovjedi im Isus govoreæi: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin èovjeèij iz mrtvih ne ustane. 10 I zapitaše ih uèenici njegovi govoreæi: zašto dakle knjiæevnici kaðu da Ilija najprije treba da doæe? 11 A Isus odgovarajuæi reèe im: Ilija æe doæi najprije i urediti sve. 12 Ali vam kaæem da je Ilija veæ došao, i ne poznaše ga; nego uèiniše s njime šta htješe: tako i sin èovjeèij treba da postrada od njih. 13 Tada razumješe uèenici da im govori za Jovana krstitelja. 14 I kad doðoše k narodu, pristupi k njemu èovjek klanjajuæi mu se 15 I govoreæi: Gospode! pomiluj sina mojega; jer o mijeni bjesni i muèi se vrlo; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu. 16 I dovedoh ga uèenicima tvojijem, i ne mogoše ga iscijeliti. 17 A Isus odgovarajuæi reèe: o rode nevjerni

i pokvareni! dokle æu biti s vama? dokle æu vas trpljeti? Dovedite mi ga amo. 18 I zaprijeti mu Isus; i ðavo iziðe iz njega; i ozdravi momèe od onoga èasa. 19 Tada pristupiše uèenici k Isusu i nasamo rekoše mu: zašto ga mi ne mogosmo izgnati? 20 A Isus reèe im: za nevjerstvo vaæe. Jer vam kaæem zaista: ako imate vjere koliko zrno gorušièno, reæi æete gori ovoj: prijeði odavde tamo, i prijeæi æe, i ništa neæe vam biti nemoguæe. 21 A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom. 22 A kad su hodili po Galileji, reèe im Isus: predaæe se sin èovjeèij u ruke ljudske; 23 I ubiæe ga, i treæi dan ustaæe. I neveseli bijahu vrlo. 24 A kad doðoše u Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše: zar vaæ uèitelj neæe dati didrahme? 25 Petar reèe: hoæe. I kad uðe u kuæu, preteèe ga Isus govoreæi: šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i haraèe, ili od svojijeh sinova ili od tuðijeh? 26 Reèe njemu Petar: od tuðijeh. Reèe mu Isus: dakle ne plaæaju sinovi. 27 Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatiš ribu, uzmi je; i kad joj otvoriš usta naæi æeš statir; uzmi ga te im podaj za me i za se.

**18** U taj èas pristupiše uèenici k Isusu govoreæi: ko je dakle najveæi u carstvu nebeskome? 2 I dozva Isus dijete, i postavi ga meðu njih, 3 I reèe im: zaista vam kaæem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, neæete uæi u carstvo nebesko. 4 Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveæi u carstvu nebeskome. 5 I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima. 6 A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenieni o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. 7 Teško svijetu od sablazni! jer je potrebno da doðu sablazni; ali teško onom èovjeku kroz koga dolazi sablazan. 8 Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablaænjava, otsijeci je i baci od sebe: bolje ti je uæi u život hromu ili kljastu, negoli s dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vjeèni. (aiðnios g166) 9 I ako te oko tvoje sablaænjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednijem okom u život uæi, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni. (Geenna g1067) 10 Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh; jer vam kaæem da anðeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga. 11 Jer sin èovjeèij doæe da iznaðe i spase izgubljeno. 12 Što vam se èini? Kad ima jedan èovjek sto ovaca pa zaðe jedna od njih,



ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ide da traži onu što je zašla? **13** I ako se dogodi da je nađe, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što nijesu zašle. **14** Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh. **15** Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga među sobom i njim samijem; ako te poslušā, dobio si brata svojega. **16** Ako li te ne poslušā, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka. **17** Ako li njih ne poslušā, kaži crkvi; a ako li ne poslušā ni crkve, da ti bude kao neznabožac i carinik. **18** Jer vam kažem zaista: što god svežete na zemlji biće svezano na nebu, i što god razdriješite na zemlji biće razdriješeno na nebu. **19** Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na zemlji u èemu mu drago, za što se uzmore, daæe im otac moj koji je na nebesima. **20** Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje ondje sam ja među njima. **21** Tada pristupi k njemu Petar i reèe: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta? **22** Reèe njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset. **23** Zato je carstvo nebesko kao èovjek car koji namisli da se proraèuni sa svojijem slugama. **24** I kad se poèe raèuniti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanata. **25** I buduæi da nemaše èim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i ženu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati. **26** No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreæi: gospodaru! prièekaj me, i sve æu ti platiti. **27** A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprostī mu. **28** A kad iziðe sluga taj, naðe jednoga od svojijeh drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše govoreæi: daj mi što si dužan. **29** Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreæi: prièekaj me, i sve æu ti platiti. **30** A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga. **31** Vidjevši pak drugari njegovi taj dogaðaj žao im bi vrlo, i otišavši kazaše gospodaru svojemu sav dogaðaj. **32** Tada ga dozva gospodar njegov, i reèe mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio. **33** Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svog drugara, kao i ja na te što se smilovah? **34** I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga muèiteljima dok ne plati sav dug svoj. **35** Tako æe i otac moj nebeski uèiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.

**19** I kad svrši Isus rijeçi ove, otide iz Galileje, i doðe u okoline Judejske preko Jordana. **2** I za njim iðoše ljudi mnogi i iscijeli ih ondje. **3** I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li èovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu? **4** A on odgovarajuæi reèe im: nijeste li èitali da je onaj koji je u poèetku stvorio èovjeka muža i ženu stvorio ih? **5** I reèe: zato ostaviaæe èovjek oca svojega i mater, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. **6** Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. **7** Rekoše mu: zašto dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti? **8** Reèe im: Mojsije je vama dopustio po tvrði vašega srca puštati svoje žene; a ispoèetka nije bilo tako. **9** Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, èini preljubu; i koji uzme puštenicu èini preljubu. **10** Rekoše mu uèenici njegovi: ako je tako èovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti. **11** A on reèe im: ne mogu svi primiti tjih rijeçi do oni kojima je dano. **12** Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi. **13** Tada privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a uèenici zabranjivahu im. **14** A Isus reèe: ostavite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovijeh carstvo nebesko. **15** I metnuvši na njih ruke otide odande. **16** I gle, neko pristupivši reèe mu: uèitelju blagi! kakovo æu dobro da uèinim da imam život vjeèni? (aiōnios g166) **17** A on reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš uæi u život, drži zapovijesti. **18** Reèe mu: koje? A Isus reèe: da ne ubiješ; ne èiniš preljube; ne ukradeš; ne svjedoèiš lažno; **19** Poštuj oca i mater; i ljubi bližnjega svoga kao samog sebe. **20** Reèe mu mladiæ: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje; šta mi još treba? **21** Reèe mu Isus: ako hoæeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaæeš blago na nebu; pa hajde za mnom. **22** A kad èu mladiæ rijeè, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. **23** A Isus reèe uèenicima svojijem: zaista vam kažem da je teško bogatome uæi u carstvo nebesko. **24** I još vam kažem: lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. **25** A kad to èuše uèenici, divljahu se vrlo govoreæi: ko se dakle

može spasti? **26** A Isus pogledavši na njih reèe im: ljudima je ovo nemoguæe, a Bogu je sve moguæe. **27** Tada odgovori Petar i reèe mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo: šta æe dakle biti nama? **28** A Isus reèe im: zaista vam kaæem da æete vi koji idete za mnom, u drugom roðenju, kad sjede sin èovjeèij na prijestolu slave svoje, sješæete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevih. **29** I svaki, koji ostavi kuæe, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili æenu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiæe sto puta onoliko, i dobiæe æivot vjeèni. (aiōnios g166) **30** Ali æe mnogi prvi biti poøljednji i poøljednji prvi.

**20** Jer je carstvo nebesko kao èovjek domaæin koji ujutru rano iziðe da najima poslenike u vinograd svoj. **2** I pogodivši se s poslenicima po groø na dan posla ih u vinograd svoj. **3** I iziøavši u treæi sahat, vidje druge gdje stoje na èarøiji besposleni, **4** I njima reèe: idite i vi u moj vinograd, i øto bude pravo daæu vam. **5** I oni otidoøe. I opet iziøavši u øesti i deveti sahat, uèini tako. **6** I u jedanaesti sahat iziøavši naðe druge gdje stoje besposleni, i reèe im: øto stojite ovdje vas dan besposleni? **7** Rekoøe mu: niko nas ne najmi. Reèe im: idite i vi u moj vinograd, i øto bude pravo primiæete. **8** A kad bi uveèe, reèe gospodar od vinograda k pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu poèevøi od poøljednjih do prvijeh. **9** I doøavøi koji su u jedanaesti sahat najmljeni primiøe po groø. **10** A kad doðoøe prvi, miøljahu da æe viøe primiti: i primiøe i oni po groø. **11** I primivøi vikahu na gospodara **12** Govoreæi: ovi poøljednji jedan sahat radiøe, i izjednaèi ih s nama koji smo se èitav dan muèili i gorjeli. **13** A on odgovarajuæi reèe jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne èinim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groø? **14** Uzmi svoje pa idi; a ja hoæu i ovome poøljednjemu da dam kao i tebi. **15** Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu èinitu øta hoæu? Zar je oko tvoje zlo øto sam ja dobar? **16** Tako æe biti poøljednji prvi i prvi poøljednji; jer je mnogo zvanijeh a malo izbranjeh. **17** I poøavøi Isus u Jerusolim uze nasamo dvanaest uèenika na putu, i reèe im: **18** Evo idemo u Jerusolim, i sin èovjeèij biæe predan glavarima øveøtenikijem i knjiæevnicima; i osudiæe ga na smrt; **19** I predæe ga neznaboøcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treæi dan ustaæe. **20** Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejvijeh sa svojjem

sinovima klanjajuæi mu se i moleæi ga za neøto. **21** A on joj reèe: øta hoæeø? Reèe mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojemu. **22** A Isus odgovarajuæi reèe: ne znate øta iøtete; moøete li piti èaøu koju æu ja piti, i krstiti se krøtenjem kojijem se ja krstim? Rekoøe mu: moøemo. **23** I reèe im: èaøu dakle moju ispiæete, i krstiæete se krøtenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj. **24** I kad èuøe ostalih deset uèenika, rasrðiøe se na ta dva brata. **25** A Isus dozvavøi ih reèe: znajte da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim. **26** Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi meðu vama, da vam sluøi. **27** I koji hoæe meðu vama da bude prvi, da vam bude sluga. **28** Kao øto ni sin èovjeèij nije doøao da mu sluøe, nego da sluøi i da duøu svoju u otкуп da za mnoge. **29** I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi. **30** I gle, dva slijepca sjeðahu kraj puta, i èuvøi da Isus prolazi povikaøe govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! **31** A narod prijæeaøe im da uæute; a oni joø veæma povikaøe govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! **32** I ustavivøi se Isus dozva ih, i reèe: øta hoæete da vam uèinim? **33** Rekoøe mu: Gospode, da se otvore oèi naøe. **34** I smilova se Isus, i dohvati se oèiju njihovijeh, i odmah progledaøe oèi njihove, i otidoøe za njim.

**21** I kad se pribliøiøe k Jerusalimu i doðoøe u Vitfagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva uèenika **2** Govoreæi im: idite u selo øto je prema vama, i odmah æete naæi magaricu privezanu i magare s njom: odrijeøite je i dovedite mi. **3** I ako vam ko reèe øto, kaøite da oni trebaju Gospodu; i odmah æe ih poslati. **4** A ovo je sve bilo da se zbude øto je kazao prorok govoreæi: **5** Kaøite kaèeri Sionovoj: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaøe na magarcu, i magaretu sinu magarièinu. **6** I uèenici otidoøe, i uèinivøi kako im zapovjedi Isus **7** Dovedoøe magaricu i magare, i metnuøe na njih haljine svoje, i posadiøe ga na njih. **8** A ljudi mnogi prostrijeøe haljine svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu. **9** A narod koji iðaøe pred njim i za njim, vikaøe govoreæi: Osana sinu Davidovu! Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Osana na visini! **10** I kad on uðe u Jerusolim, uzbuni se sav grad govoreæi: ko je to? **11**

A narod govoraše: ovo je Isus prorok iz Nazareta Galilejskoga. 12 I uđe Isus u crkvu Božiju, i izgna sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. 13 I reče im: u pismu stoji: dom moj dom molitve neka se zove; a vi naèiniste od njega peæinu hajduèku. 14 I pristupiše k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih. 15 A kad vidješe glavari sveštenieki i književnici èudesa što uèini, i djecu gdje vièu u crkvi i govore: Osana sinu Davidovu, rasrdiše se. 16 I rekoše mu: èuješ li što ovi govore? A Isus reèe im: da! zar nijeste nikad èitali: iz usta male djece i koja sisaju naèinio si sebi hvalu? 17 I ostavivši ih iziđe napolje iz grada u Vitaniju, i zanoæi ondje. 18 A ujutru vraæajuæi se u grad ogladnje. 19 I ugledavši smokvu jednu kraj puta dođe k njoj, i ne nađe ništa na njoj do lišæa sama, i reèe joj: da nikad na tebi ne bude roda dovijeka. I odmah usahnu smokva. (aiðn g165) 20 I vidjevši to uèenici diviše se govoreæi: kako odmah usahnu smokva! 21 A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista vam kaŒem: ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno uèiniæete, nego i gori ovoj ako reèete: digni se i baci se u more, biæe. 22 I sve što uzištete u molitvi vjerujuæi, dobæete. 23 I kad dođe u crkvu i stade uèiti, pristupiše k njemu glavari sveštenieki i starješine narodne govoreæi: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti daje vlast tu? 24 A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æu vas upitati jednu rijeè, koju ako mi kaŒete, i ja æu vama kazati kakvom vlasti ovo èinim. 25 Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba, reæi æe nam: zašto mu dakle ne vjerovaste? 26 Ako li reèemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svi Jovana drŒahu za proroka. 27 I odgovarajuæi Isusu rekoše: ne znamo. Reèe i on njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim. 28 Šta vam se èini? Èovjek neki imaše dva sina; i došavši k prvome reèe: sine! idi danas radi u vinogradu mome. 29 A on odgovarajuæi reèe: neæu; a poslije se raskaja i otide. 30 I pristupivši k drugome reèe tako. A on odgovarajuæi reèe: hoæu, gospodaru; i ne otide. 31 Koji je od ove dvojice ispunio volju oèinu? Rekoše mu: prvi. Reèe im Isus: zaista vam kaŒem da æe carinici i kurve prije vas uæi u carstvo BoŒije. 32 Jer dođe k vama Jovan putem pravednijem, i ne vjerovaste mu; a carinici i kurve

vjerovaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete. 33 Drugu prièu èujte: bijaše èovjek domaæin koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i naèini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide. 34 A kad se pribliŒi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove. 35 I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasuše kamenjem. 36 Opet posla druge sluge, više nego prije, i uèiniše im tako isto. 37 A potom posla k njima sina svojega govoreæi: postidjeæe se sina mojega. 38 A vinogradari vidjevši sina rekoše meðu sobom: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo. 39 I uhvatiše ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše. 40 Kad dođe dakle gospodar od vinograda šta æe uèiniti vinogradarima onijem? 41 Rekoše mu: zloèince æe zlom smrti pomoriti; a vinograd daæe drugijem vinogradarima, koji æe mu davati rodove u svoje vrijeme. 42 Reèe im Isus: zar nijeste nikad èitali u pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašijem oèima. 43 Zato vam kaŒem da æe se od vas uzeti carstvo BoŒije, i daæe se narodu koji njegove rodove donosi. 44 I ko padne na ovaj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. 45 I èuvši glavari sveštenieki i fariseji prièe njegove razumješe da za njih govori. 46 I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga drŒahu za proroka.

**22** I odgovarajuæi Isus opet reèe im u prièama govoreæi: 2 Carstvo je nebesko kao èovjek car koji naèini svadbu sinu svojem. 3 I posla sluge svoje da zovu zvanice na svadbu; i ne htješe doæi. 4 Opet posla druge sluge govoreæi: kaŒite zvanicama: evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo; dođite na svadbu. 5 A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj. 6 A ostali uhvatiše sluge njegove, izruŒiše ih, i pobiše ih. 7 A kad to èu car onaj, razgnjevi se i poslavi vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali. 8 Tada reèe slugama svojim: svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše dostojne. 9 Idite dakle na raskršæa i koga god nađete, dozovite na svadbu. 10 I iziŒavši sluge one na raskršæa sabraše sve koje nađoše, zle i dobre; i stolovi napuniše se gostiju. 11 IziŒavši pak car da vidi goste ugleda ondje èovjeka

neobuèena u svadbeno ruho. 12 I reèe mu: prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oæutje. 13 Tada reèe car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrgut zuba. 14 Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranih. 15 Tada otidoše fariseji i naèiniše vijeæu kako bi ga uhvatili u rijeèi. 16 I poslaše k njemu uèenike svoje s Irodovcima, te rekoše: uèitelju! znamo da si istinit, i putu Božijemu zaista uèiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko. 17 Kaži nam dakle šta misliš ti? treba li dati haraè æesaru ili ne? 18 Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reèe: što me kušate, licemjeri? 19 Pokažite mi novac haraèki. A oni donesoše mu novac. 20 I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis? 21 I rekoše mu: æesarev. Tada reèe im: podajte dakle æesarevo æesaru, i Božije Bogu. 22 I èuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše. 23 Taj dan pristupiše k njemu sadukeji koji govore da nema vaskrsenija, i upitaše ga 24 Govoreæi: uèitelju! Mojsije reèe: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. 25 U nas bješe sedam braæe; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu. 26 A tako i drugi, i treæi, tja do sedmoga. 27 A poslije sviju umrije i žena. 28 O vaskrseniju dakle koga æe od sedmorice biti žena? jer je za svima bila. 29 A Isus odgovarajuæi reèe im: varate se, ne znajuæi pisma ni sile Božije. 30 Jer o vaskrseniju niti æe se ženiti ni udavati; nego su kao anđeli Božiji na nebu. 31 A za vaskrsenije mrtvih nijeste li èitali što vam je rekao Bog govoreæi: 32 Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljevi? Nije Bog mrtvih, nego živih. 33 I èuvši narod divljaše se nauci njegovoj. 34 A fariseji èuvši da posrami sadukeje sabraše se zajedno. 35 I upita jedan od njih zakonik kušajuæi ga i govoreæi: 36 Uèitelju! koja je zapovijest najveæa u zakonu? 37 A Isus reèe mu: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. 38 Ovo je prva i najveæa zapovijest. 39 A druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. 40 O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci. 41 A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus 42 Govoreæi: šta mislite za Hrista, èij je sin? Rekoše mu: Davidov. 43 Reèe im: kako dakle David njega duhom naziva Gospodom govoreæi: 44 Reèe Gospod Gospodu

mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? 45 Kad dakle David naziva njega Gospodom, kako mu je sin? 46 I niko mu ne mogaše odgovoriti rijeèi; niti smijaše ko od toga dana da ga zapita više.

**23** Tada Isus reèe k narodu i uèenicima svojima 2 Govoreæi: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji. 3 Sve dakle što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni èine ne èinite; jer govore a ne èine. 4 Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i tovare na pleæa ljudska; a prstom svojijem neæe da ih prihvate. 5 A sva djela svoja èine da ih vide ljudi: raširuju svoje amajlije, i grade velike skute na haljinama svojima. 6 I traže zaèelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, 7 I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi! 8 A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste svi braæa. 9 I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. 10 Niti se zovite uèitelji; jer je u vas jedan uèitelj Hristos. 11 A najveæi između vas da vam bude sluga. 12 Jer koji se podiže, poniziuæe se, a koji se ponižuje, podignuæe se. 13 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zatvorate carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli. 14 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što jedete kuæe udovièke, i lažno se Bogu molite dugo; zato æete veæma biti osuðeni. 15 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, èinite ga sinom paklenijem udvoje veæijem od sebe. (Geenna g1067) 16 Teško vama voði slijepi koji govorite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je. 17 Budale slijepe! šta je veæe, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti? 18 I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je. 19 Budale slijepe! šta je veæe, ili dar, ili oltar koji dar osveti? 20 Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu. 21 I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj. 22 I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu. 23 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo èiniti i ono ne ostavljati. 24 Voði slijepi koji ocjeđujete komarca a

kamilu proždirete. 25 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što èistite spolja èašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde. 26 Fariseju slijepi! Oèisti najprije iznutra èašu i zdjelu da budu i spolja èiste. 27 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okreèeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvaèkijeh i svake neèistote. 28 Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja. 29 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika, 30 I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojijeh otaca, ne bismo s njima pristali u krv proroka. 31 Tijem samo svjedoèite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili proroke. 32 I vi dopunite mjeru otaca svojijeh. 33 Zmije, porodi aspidini! kako æete pobjeæi od presude u oganj pakleni? (Geenna g1067) 34 Zato evo ja æu k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi æete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada do grada, 35 Da doæe na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Avelja pravednoga do krvi Zarije sina Varahijina, kojega ubiste meðu crkvom i oltarom. 36 Zaista vam kaæem da æe ovo sve doæi na rod ovaj. 37 Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslana k sebi! koliko puta htjeh da skupim èeda tvoja, kao što kokoš skuplja piliæe svoje pod krila, i ne htjeste! 38 Eto æe vam se ostaviti vaša kuæa pusta. 39 Jer vam kaæem: neæete mene vidjeti otsele dok ne reèete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

**24** I iziŝavši Isus iðaŝe od crkve, i pristupiŝe k njemu uèenici njegovi da mu pokaæu graðevinu crkvenu. 2 A Isus reèe im: ne vidite li sve ovo? Zaista vam kaæem: neæe ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se neæe razmetnuti. 3 A kad sjeðaŝe na gori Maslinskoj pristupiŝe k njemu uèenici nasamo govoreæi: kaæi nam kad æe to biti? i kakav je znak tvojega dolaska i poŝljetka vijeka? (aiōn g165) 4 I odgovarajuæi Isus reèe im: èuvajte se da vas ko ne prevari. 5 Jer æe mnogi doæi u ime moje govoreæi: ja sam Hristos. I mnoge æe prevariti. 6 Èuæete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplaŝite; jer treba da to sve bude. Ali nije joŝ tada poŝljedak. 7 Jer æe ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biæe gladi i pomori, i zemlja æe se tresti po svijetu. 8 A to je sve poèetak stradanja. 9 Tada æe vas predati na

muke, i pobieæe vas, i svi æe narodi omrænuti na vas imena mojega radi. 10 I tada æe se mnogi sablazniti, i drug druga izdaæe, i omrænuæe drug na druga. 11 I iziaæi æe mnogi laæni proroci i prevariæe mnoge. 12 I ŝto æe se bezakonje umnoæiti, ohladnjeæe ljubav mnogijeh. 13 Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 14 I propovjedieæe se ovo jevanðelje o carstvu po svemu svijetu za svjedoèanstvo svijem narodima. I tada æe doæi poŝljedak. 15 Kad dakle ugledate mrzost opuŝæenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome koji èita da razumije): 16 Tada koji budu u Judeji neka bjeæe u gore; 17 I koji bude na krovu da ne silazi uzeti ŝto mu je u kuæi; 18 I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje. 19 A teško trudnima i dojilicama u te dane. 20 Nego se molite Bogu da ne bude bjeæan vaŝa u zimu ni u subotu; 21 Jer æe biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta dosad niti æe biti; 22 I da se oni dani ne skrate, niko ne bi ostao; ali izbraniijeh radi skratieæe se dani oni. 23 Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos ili ondje, ne vjerujte. 24 Jer æe iziaæi laæni hristosi i laæni proroci, i pokazaæe znake velike i èudesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. 25 Eto vam kazah naprijed. 26 Ako vam dakle reku: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte. 27 Jer kako ŝto munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki æe biti dolazak sina èovjeèijega. 28 Jer gdje je strvina onamo æe se i orlovi kupiti. 29 I odmah æe po nevolji dana tjih sunce pomrèati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se. 30 I tada æe se pokazati znak sina èovjeèijega na nebu; i tada æe proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaæe sina èovjeèijega gdje ide na oblacima nebeskima sa silom i slavom velikom. 31 I poslaæe anðele svoje s velikijem glasom trubnijem; i sabraæe izbrane njegove od èetiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. 32 Od smokve nauèite se prièi: kad se veæ njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljeto. 33 Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata. 34 Zaista vam kaæem: ovaj naraŝtaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. 35 Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. 36 A o danu tome i o èasu niko ne zna, ni anðeli nebeski, do otac moj sam. 37 Jer kako ŝto je bilo u vrijeme Nojevo tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. 38 Jer

kako što pred potopom jeđahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uđe u kovèeg, 39 I ne osjetiše dok ne dođe potop i odnese sve; tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. 40 Tada æe biti dva na njivi; jedan æe se uzeti, a drugi æe se ostaviti. 41 Dvije æe mljeti na žrvnjevima; jedna æe se uzeti, a druga æe se ostaviti. 42 Stražite dakle, jer ne znate u koji æe èas doæi Gospod vaš. 43 Ali ovo znajte: kad bi znao domaæin u koje æe vrijeme doæi lupež, èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. 44 Zato i vi budite gotovi, jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjeèij. 45 Ko je dakle taj vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad svojim domašnjima da im daje hranu na obrok? 46 Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako. 47 Zaista vam kažem: postaviæe ga nad svijem imanjem svojim. 48 Ako li taj rđavi sluga reèe u srcu svome: neæe moj gospodar još zadugo doæi; 49 I poène biti svoje drugare, i jesti i piti s pijanicama; 50 Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli. 51 I rasjeæi æe ga napola, i daæe mu platu kao i licemjerima; ondje æe biti plaè i škrgut zuba.

**25** Tada æe biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiške svoje i iziđoše na susret ženiku. 2 Pet od njih bijahu mudre a pet lude. 3 I lude uzevši žiške svoje ne uzeše sa sobom ulja. 4 A mudre uzeše ulje u sudovima sa žišcima svojim. 5 A buduæi da ženik odocni, zadrijemaše sve, i pospaše. 6 A u ponoæi stade vika: eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret. 7 Tada ustaše sve djevojke one i ukrasiše žiške svoje. 8 A lude rekoše mudrima: dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoæe da se ugase. 9 A mudre odgovoriše govoreæi: da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi. 10 A kad one otiđoše da kupe, dođe ženik, i gotove uđoše s njim na svadbu, i zatvoriše se vrata. 11 A poslije dođoše i one druge djevojke govoreæi: gospodaru! gospodaru! otvori nam. 12 A on odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ne poznajem vas. 13 Stražite dakle, jer ne znate dana ni èasa u koji æe sin èovjeèij doæi. 14 Jer kako što èovjek polazeæi dozva sluge svoje i predade im blago svoje; 15 I jednome dakle dade pet talanta, a drugome dva, a treæemu jedan, svakome prema njegovoj moæi; i otide odmah. 16 A onaj što primi pet

talanta otide te radi s njima, i dobi još pet talanta. 17 Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. 18 A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega. 19 A po dugom vremenu dođe gospodar tih sluga, i stade se raèuniti s njima. 20 I pristupivši onaj što je primio pet talanta, donese još pet talanta govoreæi: gospodaru! predao si mi pet talanta; evo još pet talanta ja sam dobio s njima. 21 A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æu te postaviti; uđi u radost gospodara svojega. 22 A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reèe: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima. 23 A gospodar njegov reèe mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æu te postaviti; uđi u radost gospodara svojega. 24 A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reèe: gospodaru! znao sam da si ti tvrd èovjek: žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao; 25 Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje. 26 A gospodar njegov odgovarajuæi reèe mu: zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao: 27 Trebalo je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom. 28 Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta. 29 Jer svakome koji ima, daæe se, i preteæi æe mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeæe se od njega. 30 I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i škrgut zuba. 31 A kad dođe sin èovjeèij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda æe sjesti na prijestolu slave svoje. 32 I sabraæe se pred njim svi narodi, i razluèiæe ih između sebe kao pastir što razluèuje ovce od jaraca. 33 I postaviæe ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. 34 Tada æe reæi car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta. 35 Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me; 36 Go bijah, i odjenuste me; bolestan bijah, i obiđoste me; u tamnici bijah, i dođoste k meni. 37 Tada æe mu odgovoriti pravednici govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo? 38 Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo? 39 Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i dođosmo k tebi? 40 I odgovarajuæi car

reæi æe im: zaista vam kaæem: kad uèiniste jednome od ove moje najmanje braæe, meni uèiniste. **41** Tada æe reæi i onima što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u ogranj vjeèni pripravljeni ðavolu i anðelima njegovijem. (aiðnios g166) **42** Jer ogladnjih, i ne dadoste mi da jedem; oæednjih, i ne napojiste me; **43** Gost bijah, i ne primiste me; go bijah, i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiðoste me. **44** Tada æe mu odgovoriti i oni govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna ili æedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne posluæismo te? **45** Tada æe im odgovoriti govoreæi: zaista vam kaæem: kad ne uèiniste jednome od ove moje male braæe, ni meni ne uèiniste. **46** I ovi æe otiaæi u muku vjeènu, a pravednici u æivot vjeèni. (aiðnios g166)

**26** I kad svrûi Isus rijeèi ove, reèe uèenicima svojim: **2** Znete da æe do dva dana biti pasha, i sina èovjeèijega predaæe da se razapne. **3** Tada skupiæe se glavari sveætenièki i knjiæevnici i starjeûine narodne u dvor poglavara sveætenièkoga po imenu Kajafe; **4** I svjetovaæe se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili. **5** I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. **6** A kad Isus bjeûe u Vitaniji u kuæi Simona gubavoga, **7** Pristupi k njemu æena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjeðaæe za trpezom. **8** A kad vidjeæe to uèenici njegovi, rasrdiæe se govoreæi: zaæto se èini taka æteta? **9** Jer se mogaæe ovo prodati skupo i novci dati se siromasima. **10** A kad razumje Isus, reèe im: æta smetate æenu? Ona uèini dobro djelo na meni. **11** Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda. **12** A ona izlivûi miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi. **13** Zaista vam kaæem: gdje se god uspropovijeda ovo jevanðelje po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin æto uèini ona. **14** Tada jedan od dvanaestorice, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima sveætenièkijem, **15** I reèe: æta æete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoæe trideset srebrnika. **16** I od tada traæaæe zgodu da ga izda. **17** A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiæe uèenici k Isusu govoreæi: gdje æeû da ti zgotovimo pashu da jedeû? **18** A on reèe: idite u grad k tome i tome, i kaæite mu: uèitelj kaæe: vrijeme je moje blizu, u tebe æu da uèinim pashu s uèenicima svojijem. **19** I uèiniæe uèenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviæe pashu. **20** A kad bi uveèe,

sjeæe za trpezu sa dvanaestoricom. **21** I kad jeðaahu reèe im: zaista vam kaæem: jedan izmeðu vas izdaæe me. **22** I zabrinuvûi se vrlo poèeæe svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospode? **23** A on odgovarajuæi reèe: koji umoèi sa mnom ruku u zdjelu onaj æe me izdati. **24** Sin èovjeèij dakle ide kao æto je pisano za njega; ali teûko onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **25** A Juda, izdajnik njegov, odgovarajuæi reèe: da nijesam ja, ravi? Reèe mu: ti kaza. **26** I kad jeðaahu, uze Isus hljeb i blagoslovivûi prelomi ga, i davaæe uèenicima, i reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. **27** I uze èaûu i davûi hvalu dade im govoreæi: pijte iz nje svi; **28** Jer je ovo krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge radi otpuætenja grijeha. **29** Kaæem vam pak da neæu otsad piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kad æu piti s vama novoga u carstvu oca svojega. **30** I otpojavûi hvalu iziðoæe na goru Maslinsku. **31** Tada reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer u pismu stoji: udariæu pastira i ovce od stada razbjeæi æe se. **32** A po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. **33** A Petar reèe mu: ako se i svi sablazne o tebe ja se neæu nikad sablazniti. **34** Reèe mu Isus: zaista ti kaæem: noæas dok pijetao ne zapjeva tri puta æeû me se odreæi. **35** Reèe njemu Petar: da bih znao i umrijeti s tobom neæu te se odreæi. Tako i svi uèenici rekoæe. **36** Tada doæe Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima: sjedite tu dok ja idem tamo da se pomolim Bogu. **37** I uzevûi Petra i oba sina Zevedejeva zabrinu se i poèe tuæiti. **38** Tada reèe im Isus: æalosna je duûa moja do smrti; poèekajte ovdje, i traæite sa mnom. **39** I otiûavûi malo pade na lice svoje moleæi se i govoreæi: oèe moj! ako je moguæe da me mimoiðe èaûa ova; ali opet ne kako ja hoæu nego kako ti. **40** I doûavûi k uèenicima naæe ih gdje spavaju, i reèe Petru: zar ne mogoste jedan èas postraæiti sa mnom? **41** Traæite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srèan, ali je tijelo slabo. **42** Opet po drugi put otide i pomoli se govoreæi: oèe moj! ako me ne moæe ova èaûa mimoiaæi da je ne pijem, neka bude volja tvoja. **43** I doûavûi naæe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi oteæale. **44** I ostavivûi ih otide opet i treæi put te se pomoli govoreæi one iste rijeèi. **45** Tada doæe k uèenicima svojijem i reèe im: jednako spavate i

poèivate; evo se približi èas, i sin èovjeèij predaje se u ruke grješnika. **46** Ustanite da idemo; evo se približi izdajnik moj. **47** I dok on još tako govoraše, gle, Juda, jedan od dvanaestorice, dođe, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara sveštenikijeh i starješina narodnijeh. **48** A izdajnik njegov dade im znak govoreæi: koga ja cjelivam onaj je; držite ga. **49** I odmah pristupivši k Isusu reèe: zdravo, ravi! i cjeliva ga. **50** A Isus reèe mu: prijatelju! šta æeš ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga. **51** I gle, jedan od onijeh što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara sveštenikoga, i otsijeèe mu uho. **52** Tada reèe mu Isus: vrati nož svoj na mjesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža æe izginiti. **53** Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legeona anđela? **54** Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude? **55** U taj èas reèe Isus ljudima: kao na hajduka iziši ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio uèeæi u crkvi, i ne uhvatiste me. **56** A ovo sve bi da se zbudu pisma proroèka. Tada uèenici svi ostaviše ga, i pobjegoše. **57** I oni što uhvatiše Isusa odvedoše ga poglavaru sveštenikome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše. **58** A Petar iðaše za njim izdaleka do dvora poglavara sveštenikoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak. **59** A glavari svešteniki i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedoèanstva na Isusa da bi ga ubili; **60** I ne nađoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne nađoše. Najposlije dođoše dva lažna svjedoka, **61** I rekoše: on je kazao: ja mogu razvaliti crkvu Božiju i za tri dana naèiniti je. **62** I ustavši poglavar svešteniki reèe mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? **63** A Isus muèaše. I poglavar svešteniki odgovarajuæi reèe mu: zaklinjem te živijem Bogom da nam kažeš jesi li ti Hristos sin Božij? **64** Reèe mu Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele æete vidjeti sina èovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. **65** Tada poglavar svešteniki razdrije haljine svoje govoreæi: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad èuste hulu njegovu. **66** Šta mislite? A oni odgovarajuæi rekoše: zaslužio je smrt. **67** Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuške. **68** Govoreæi: proreci nam, Hriste, ko te udari? **69** A Petar sjeðaše napolju na

dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreæi: i ti si bio s Isusom Galilejcem. **70** A on se odreèe pred svima govoreæi: ne znam šta govoriš. **71** A kad iziđe k vratima ugleda ga druga, i reèe onima što bijahu ondje: i ovaj bješe s Isusom Nazareæaninom. **72** I opet odreèe se s kletvom: ne znam tog èovjeka. **73** A malo potom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: vaistinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje. **74** Tada se poèe kleti i preklinjati da ne zna tog èovjeka. I odmah zapjeva pijetao. **75** I opomenu se Petar rijeèi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. I izišavši napolje plaka gorko.

**27** A kad bi ujutru, uèiniše vijææu svi glavari svešteniki i starješine narodne za Isusa da ga pogube. **2** I svezavši ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiji. **3** Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima sveštenikijem i starješinama. **4** Govoreæi: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo za to? ti æeš vidjeti. **5** I bacivši srebrnike u crkvi iziđe, i otide te se objesi. **6** A glavari svešteniki uzevši srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvu haznu, jer je uzeto za krv. **7** Nego se dogovoriše te kupiše za njih lonèarevu njivu za groblje gostima. **8** Od toga se i prozva ona njiva krvna njiva i do danas. **9** Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreæi: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenjenoga koga su cijenili sinovi Izrailjevi; **10** I dadoše ih za njivu lonèarevu, kao što mi kaza Gospod. **11** A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreæi: ti li si car Judejski? A Isus reèe mu: ti kažeš. **12** I kad ga tužahu glavari svešteniki i starješine, ništa ne odgovori. **13** Tada reèe mu Pilat: èuješ li šta na tebe svjedoèe? **14** I ne odgovori mu ni na jednu rijeè tako da se sudija divljaše vrlo. **15** A o svakom prazniku pashe bijaše obièaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoæe. **16** A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu. **17** I kad se sabraše, reèe im Pilat: koga hoæete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista? **18** Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali. **19** A kad sjeðaše u sudu, poruèi mu žena njegova govoreæi: nemoj se ti ništa miješati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi. **20** A glavari svešteniki i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa



da pogube. 21 A sudija odgovarajuæi reèe im: koga hoæete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Varavu. 22 Reèe im Pilat: a šta æu èiniti s Isusom prozvanijem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne. 23 Sudija pak reèe: a kakvo je zlo uèinio? A oni iz glasa povikaše govoreæi: da se razapne. 24 A kad vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veæa buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreæi: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravедnika: vi æete vidjeti. 25 I odgovarajuæi sav narod reèe: krv njegova na nas i na djecu našu. 26 Tada pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da se razapne. 27 Tada vojnici sudijini uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu èetu vojnika. 28 I svukavši ga obukoše mu skerletnu kabanicu. 29 I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreæi: zdravo, care Judejski! 30 I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi. 31 I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu. 32 I izlazeæi naðoše èovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da mu ponese krst. 33 I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest koštunica, 34 Dadoše mu da pije ocat pomiješan sa žuèi, i okusivši ne htje da pije. 35 A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke; 36 I sjedahu ondje te ga èuvahu. 37 I metnuše mu više glave krivicu njegovu napisanu: ovo je Isus car Judejski. 38 Tada raspeše s njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane. 39 A koji prolažahu huljahu na nj mašuæi glavama svojim, 40 I govoreæi: ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjaš pomozi sam sebi; ako si sin Božij, siði s krsta. 41 A tako i glavari svešteniki s književnicima i starješinama potsmijevajuæi se govorahu: 42 Drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. Ako je car Izrailjev, neka siðe sad s krsta pa æemo ga vjerovati. 43 On se uzdao u Boga: neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer govoraše: ja sam sin Božij. 44 Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se. 45 A od šestoga sahata bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. 46 A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreæi: Ili! Ili! lama savahtani? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? 47 A neki od onijeh što stajahu ondje èuvsí to govorahu: ovaj zove Iliju. 48 I odmah otrèa jedan od njih te uze sunðer, i

napuni octa, pa nataèe na trsku, te ga pojaše. 49 A ostali govorahu: stani da vidimo hoæe li doæi Ilija da mu pomože. 50 A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu. 51 I gle, zavjes crkveni razdrije se nadvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade; 52 I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; 53 I iziřavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uðoše u sveti grad i pokazaše se mnogima. 54 A kapetan i koji s njim èuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, poplašiše se vrlo govoreæi: zaista ovaj bijaše sin Božij. 55 I ondje bijahu i gledahu izdaleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu. 56 Meðu kojima bijaše Marija Magdalena i Marija mati Jakovljeva i Josijna i mati sinova Zevedejevijeh. 57 A kad bi uveèe, dođe èovjek bogat iz Arimateje, po imenu Josif, koji je takoðer bio uèenik Isusov. 58 Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo. 59 I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno èisto; 60 I metnu ga u novi svoj grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide. 61 A ondje bijaše Marija Magdalena i druga Marija, i sjedahu prema grobu. 62 Sjutradan pak po petku sabraše se glavari svešteniki i fariseji kod Pilata, 63 I rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za života: poslije tri dana ustaa. 64 Zato zapovjedi da se utvrdi grob do treæega dana da ne doðu kako uèenici njegovi noæu i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: usta iz mrtvijeh; i biæe pořljednja prijevara gora od prve. 65 Reèe im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate. 66 A oni otiřavši sa stražom utvrdiše grob, i zapeèatiše kamen.

**28** A po veèeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje dođe Marija Magdalena i druga Marija da ogledaju grob. 2 I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anðeo Gospodnji siđe s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnijeh i sjedaaše na njemu. 3 A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg. 4 I od straha njegova uzdrktaše se stražari, i postadoše kao mrtvi. 5 A anðeo odgovarajuæi reèe ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa rassetoga tražite. 6 Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod. 7 Pa idite brže te kažite uèenicima njegovijem da je ustao iz mrtvijeh. I gle, on æe pred vama otiæi u Galileju;

tamo æete ga vidjeti. Eto ja vam kazah. 8 I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave uèenicima njegovijem. 9 A kad iðahu da jave uèenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreæi: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se. 10 Tada reèe im Isus: ne bojte se; idite te javite braæi mojoj neka idu u Galileju; i tamo æe me vidjeti. 11 A kad iðahu, gle, neki od stražara doðoše u grad i javiše glavarima sveštenikijem sve što se dogodilo. 12 I oni sastavši se sa starješinama uèiniše vijæu, i dadoše vojnicima dovoljno novaca 13 Govoreæi: kažite: uèenici njegovi doðoše noæu i ukradoše ga kad smo mi spavali. 14 I ako to èuje sudija, mi æemo njega umiriti, i naèiniti da vama ništa ne bude. 15 A oni uzevši novce uèiniše kao što su nauèeni bili. I razglasi se ova rijeè po Jevrejima i do danas. 16 A jedanaest uèenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus. 17 I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše. 18 I pristupivši Isus reèe im govoreæi: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji. 19 Idite dakle i nauèite sve narode krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, 20 Uèeæi ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin. (aiōn

g165)

# Marku

**1** Poèetak jevanðelja Isusa Hrista sina Božijega.

2 Kao što stoji u proroka: evo ja šaljem anđela svojega pred licem tvojim, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. 3 Glas onoga što viêe u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove. 4 Pojavi se Jovan krsteæi u pustinji, i propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha. 5 I izlažaše k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljani; i kršæavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijehæe svoje. 6 A Jovan bijaše obuèen u kamilju dlaku, i imaše pojas kožan oko sebe; i jeðaðe skakavce i med divlji. 7 I propovijedaše govoreæi: ide za mnom jaèi od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obuæi njegovoj. 8 Ja vas kršæavam vodom, a on æe vas krstiti Duhom svetijem. 9 I u to vrijeme dođe Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu, 10 I odmah izlazeæi iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub siðe na nj. 11 I glas dođe s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji. 12 I odmah Duh izvede ga u pustinju. 13 I bi ondje u pustinji dana èetdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjernjem, i anđeli služahu mu. 14 A pošto predadoše Jovana, dođe Isus u Galileju propovijedajuæi jevanðelje o carstvu Božijemu 15 I govoreæi: iziðe vrijeme i približi se carstvo Božije; pokajte se i vjerujte jevanðelje. 16 I hodeæi pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegovoga gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari. 17 I reèe im Isus: hajdete za mnom, i uèiniæu vas lovcima ljudskijem. 18 I odmah ostavivši mreže svoje poðoše za njim. 19 I otišavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegovoga, i oni u laði krpiljahu mreže; 20 I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u laði s najamnicima poðoše za njim. 21 I doðoše u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu uèaðe. 22 I divljahu se nauci njegovoj; jer ih uèaðe kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici. 23 I bijaše u zbornici njihovoj èovjek s duhom neèistijem, i povika 24 Govoreæi: proði se, što je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. 25 I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. 26 I strese ga duh neèisti, i povika iza glasa, i iziðe iz njega. 27 I uplašiše se svi tako da pitahu jedan drugoga

govoreæi: šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima neèistijem zapovijeda, i slušaju ga? 28 I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj, 29 I odmah izišavši iz zbornice doðoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom. 30 A tašta Simonova ležaše od groznice; i odmah kazaše mu za nju. 31 I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznica odmah, i služaše im. 32 A kad bi pred veèe, pošto sunce zaðe, donošahu k njemu sve bolesnike i bijesne. 33 I sav grad bijaše se sabrao k vratima. 34 I iscijeli mnoge bolesnike od razliènih bolesti, i ðavole mnoge istjera, i ne dadijaše ðavolima da kazuju da ga poznavahu. 35 A ujutru vrlo rano ustavši iziðe, i otide nasamo, i ondje se moljaše Bogu. 36 I za njim potræaðe Simon i koji bijahu s njim. 37 I našavši ga rekoše mu: traže te svi. 38 I reèe im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovjedim: jer sam ja na to došao. 39 I propovijeda po zbornicama njihovim po svoj Galileji, i ðavole izgoni. 40 I dođe k njemu gubavac moleæi ga i na koljenima kleèeæi pred njim i reèe mu: ako hoæeš, možeš me oèistiti. 41 A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reèe mu: hoæu, oèisti se. 42 I tek što mu to reèe, a guba otide s njega, i osta èist. 43 I zaprijetivši mu odmah istjera ga, 44 I reèe mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za oèišæenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. 45 A on izišavši poèe mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da Isus ne može javno u grad uæi, nego bijaše napolju u pustijem mjestima, i dolažahu k njemu sa sviju strana.

**2** I uðe opet u Kapernaum poslije nekoliko dana; i èu se da je u kuæi. 2 I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im rijeèe. 3 I doðoše k njemu s uzetijem koga nošaše èetvoru. 4 I ne moguæi približiti se k njemu od naroda otkriše kuæu gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaše. 5 A Isus vidjevši vjeru njihovu reèe uzetome: sinko! opraštaju ti se grijesi tvoji. 6 A ondje sjeðahu neki od književnika i pomišljahu u srcima svojima: 7 Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može opraštati grijehæe osim jednoga Boga? 8 I odmah razumjevši Isus duhom svojim da oni tako pomišljaju u sebi, reèe

im: što tako pomišljate u srcima svojijem? **9** Što je lakše? reæi uzetome: opraštaju ti se grijesi? ili reæi: ustani i uzmi odar svoj, i hodi? **10** No da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opraštati grijeha, reèe uzetome: ) **11** Tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj, i idi doma. **12** I usta odmah, i uzevši odar iziðe pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreæi: nigda toga vidjeli nijesmo. **13** I iziðe opet k moru; i sav narod iðaše k njemu, i uèaše ih. **14** I prolazeæi vidje Leviju Alfejeva gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. **15** I kad sjedaše Isus za trpezom u kuæi njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjedaahu s njim i s uèenicima njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji iðaahu za njim. **16** A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jede i pije? **17** I èuvši Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje. **18** I bijahu uèenici Jovanovi i farisejski koji pošæahu; i doðoše i rekoše mu: zašto uèenici Jovanovi i farisejski poste a tvoji uèenici ne poste? **19** I reèe im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti. **20** Nego æe doæi dni kad æe se oteti od njih ženik, i tada æe postiti u one dne. **21** I niko ne prišiva nove zakrpe na staru haljinu; inaèe æe odadrijeti nova zakrpa od staroga, i gora æe rupa biti. **22** I niko ne lijeva nova vina u mjehove stare; inaèe novo vino prodre mjehove, i vino se prolje, i mjehovi propadnu; nego novo vino u nove mjehove ljevati treba. **23** I dogodi mu se da iðaše u subotu kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu putem klasje. **24** I fariseji govorahu mu: gledaj, zašto èine u subotu što ne valja? **25** A on reèe im: nijeste li nikad èitali šta uèini David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim? **26** Kako uðe u Božiju kuæu pred Avijatarom poglavarom sveštenikijem i hljebave postavljene pojede kojijeh ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenika, i dade ih onima koji bijahu s njim? **27** I govoraše im: subota je naèinjena èovjeka radi, a nije èovjek subote radi. **28** Dakle je gospodar sin èovjeèij i od subote.

**3** I uðe opet u zbornicu, i ondje bješe èovjek sa suhom rukom. **2** I motrahu za njim neæe li ga u subotu iscijeliti da ga okrive. **3** I reèe èovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu. **4** I reèe im: valja li

u subotu dobro èiniti ili zlo èiniti? dušu održati, ili pogubiti? A oni muèahu. **5** I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga. **6** I iziðavši fariseji odmah uèiniše za njega vijeæu s Irodovcima kako bi ga pogubili. **7** A Isus otide s uèenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje; **8** I iz Jerusalima i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko èuvši šta on èini doðe k njemu. **9** I reèe uèenicima svojijem da bude laða u njega gotova zbog naroda, da mu ne dosaðuje. **10** Jer mnoge iscijeli tako da navaljivahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu. **11** I dusi neèisti kad ga viðaahu, pripadaahu k njemu i vikahu govoreæi: ti si sin Božij. **12** I mnogo im prijæaæe da ga ne prokažu. **13** I iziðoše na goru, i dozva koje on šæaæe; i doðoše mu. **14** I postavi dvanaesticu da budu s njim, i da ih pošlje da propovjedaju, **15** I da imaju vlast da iscjeljuju od bolesti, i da izgone ðavole: **16** Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar; **17** I Jakova Zevedejeva i Jovana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Voanerges, koje znaèi sinovi gromovi; **18** I Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita, **19** I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. **20** I doðoše u kuæu, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba jesti. **21** I èuvši to rod njegov iziðoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe. **22** A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalima govorahu: u njemu je Veelvul; i: on pomoæu kneza ðavolskoga izgoni ðavole. **23** I dozvavši ih govoraše im u prièama: kako može sotona sotonu izgoniti? **24** I ako se carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono; **25** I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj; **26** I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego æe propasti. **27** Niko ne može pokuæstvo jakoga, ušavši u kuæu njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže: i onda æe kuæu njegovu oplijeniti. **28** Zaista vam kažem: svi grijesi oprostiæe se sinovima èovjeèijim, i huljenja na Boga, makar kakova bila: **29** A koji pohuli na Duha svetoga nema oproštenja vavijek, nego je kriv vjeènome sudu. (aiōn g165, aiōnios g166) **30** Jer govorahu: u njemu je neèisti duh. **31** I doðe mati njegova i braæa njegova, i stojeæi napolju poslaše k njemu da ga zovu. **32** I

sjeđaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati tvoja i braæa tvoja i sestre tvoje napolju pitaju za te. **33** I odgovori im govoreæi: ko je mati moja ili braæa moja? **34** I pogledavši oko sebe na narod koji sjeđaše reèe: evo mati moja i braæa moja. **35** Jer ko izvrši volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

**4** I opet poèe uèiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora uæei u laðu, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora. **2** I uèaše ih u prièama mnogo, i govoraše im u nauci svojoj: **3** Slušajte: evo iziðe sijaè da sije. **4** I kad sijaše dogodi se da jedno pade ukraj puta, i doðoše ptice i pozobaše ga. **5** A drugo pade na kamenito mjesto gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah iznièe; jer ne bijaše u dubinu zemlje. **6** A kad obasja sunce, uvenu, i buduæi da nemaše korijena, usahnu. **7** I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne donese roda. **8** I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donošaše po trideset i po šeset i po sto. **9** I reèe: ko ima uši da èuje neka èuje. **10** A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaesticom za ovu prièu. **11** I reèe im: vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima napolju sve u prièama biva; **12** Da oèima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oprostite grijesi. **13** I reèe im: zar ne razumijete ove prièe? A kako æete sve prièe razumjeti? **14** Sijaè rijeè sije. **15** A ono su kraj puta, gdje se sije rijeè i kad je èuju odmah doðe sotona i otme rijeè posijanu u srcima njihovijem. **16** Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad èuju rijeè odmah je prime s radošæu; **17** Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju rijeèi radi, odmah se sablazne. **18** A ono su što se u trnju sije koji slušaju rijeè, **19** Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogatstva i ostale slasti uðu i zaguše rijeè, i bez roda ostane. (aiōn g165) **20** A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju rijeè i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto. **21** I govoraše im: eda li se svijæa užiže da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne? **22** Jer nema ništa tajno što neæe biti javno; niti ima što sakriveno što neæe iziæi na vidjelo. **23** Ako ima ko uši da èuje neka èuje. **24** I govoraše im: pamтите što èujete: kakom mjerom mjerite onakom æe vam se mjeriti i dometnuæe se vama koji slušate. **25** Jer ko

ima, daæe mu se; a koji nema, uzeæe mu se i ono što ima. **26** I govoraše im: tako je carstvo Božije kao èovjek kad baci sjeme u zemlju; **27** I spava i ustaje noæu i danju; i sjeme nièe i raste, da ne zna on. **28** Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu. **29** A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nasto žetva. **30** I govoraše: kakvo æemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj æemo ga prièi iskazati? **31** Ono je kao zrno gorušièno koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji; **32** A kad se posije, uzraste i bude veæe od svega povræa, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske živjeti. **33** I takovijem mnogijem prièama kazivaše im rijeè koliko mogahu slušati. **34** A bez prièa ne govoraše im ni rijeèi. A uèenicima osobito kazivaše sve. **35** I reèe im onaj dan uveèe: hajdemo na onu stranu. **36** I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u laði; a i druge laðe bijahu s njim. **37** I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u laðu da se veæ napuni. **38** A on na krmi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: uèitelju! zar ti ne mariš što ginemo? **39** I ustavši zaprijeti vjetru, i reèe moru: æuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika. **40** I reèe im: zašto ste tako strašljivi? Kako nemate vjere. **41** I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome: ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

**5** I doðoše preko mora u okolinu Gadarinsku. **2** I kad iziðe iz laðe, odmah ga srete èovjek s duhom neèistijem, **3** Koji življaše u grobovima i niko ga ne mogaše svezati ni verigama; **4** Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidao verige i puta izlomio; i niko ga ne mogaše ukrotiti. **5** I jednako dan i noæ bavljaše se u grobovima i u gorama vièuæi i bijuæi se kamenjem. **6** A kad vidje Isusa izdaleka, poteèe i pokloni mu se. **7** I povikavši iza glasa reèe: šta je tebi do mene, Isuse sine Boga višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muèi me. **8** Jer mu govoraše: iziði, duše neèisti, iz èovjeka. **9** I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legeon mi je ime; jer nas je mnogo. **10** I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline. **11** A ondje po brijegu pasijaše veliki krd svinja. **12** I moliše ga svi ðavoli govoreæi: pošlji nas u svinje da u njih uðemo. **13** I dopusti im Isus odmah. I iziðavši duhovi neèisti uðoše u svinje; i navali krd s brijega u more; a bijaše ih oko dvije hiljade: i potopiše

se u moru. 14 A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu i po selima. I iziđoše ljudi da vide šta je bilo. 15 I dođoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legeon gdje sjedi obučen i pametan; i uplašiše se. 16 A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja. 17 I počeoše ga moliti da ide iz njihovih krajeva. 18 I kad uđe u lađu, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim. 19 A Isus ne dade mu, već mu reče: idi kući svojoj k svojim i kaži im šta ti Gospod učini, i kako te pomilova. 20 I otide i počeo pripovijedati u Deset Gradova šta mu učini Isus; i svi se divljahu. 21 I kad prijeđe Isus u lađu opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora. 22 I gle, dođe jedan od starješina zborničkih po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove. 23 I moljaše ga vrlo govoreći: kći je moja na smrti; da dođeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi. 24 I počeo s njim; i za njim išao naroda mnogo i turkahu ga. 25 I žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi 26 I veliku muku podnijela od mnogih ljekara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore našinili, 27 Kad je ešla za Isusa, dođe u narodu sastrag, i dotače se haljine njegove. 28 Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovih ozdraviću. 29 I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti. 30 I odmah Isus osjeti u sebi silu što iziđe iz njega, i obazrevši se na narod reče: ko se to dotače mojih haljina? 31 I rekoše mu učenicima njegovim: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotače mene? 32 I on se obziraše da vidi onu koja to učini. 33 A žena uplašivši se drktaše, i znajući što joj se dogodi, dođe i kleče pred njim, i kaza mu svu istinu. 34 A on reče joj: kćeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje. 35 Još on govoraše, a dođoše od starješine zborničkoga govoreći: kći tvoja umrije; šta već trudiš učitelj? 36 A Isus odmah čuvši riječ što rekoše reče starješini: ne boj se, samo vjeruj. 37 I ne dade za sobom ići nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva. 38 I dođe u kuću starješine zborničkoga, i vidje vrevu i plač i jauk veliki. 39 I ušavši reče im: šta ste uzavreli te plaćete? Djevojka nije umrla, nego spava. 40 I potsmijevahu mu se. A on istjeravši sve uze oca djevojčina i mater i koji bijahu s njim, i uđe gdje ležaše djevojka. 41 I uzevši djevojku za ruku reče joj: Talita kumi, koje znači: djevojko, tebi

govorim, ustani. 42 I odmah usta djevojka i hođaše; a bješe od dvanaest godina. I začudiše se čudom velikijem. 43 I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reče: podajte joj nek jede.

**6** I iziđe odande, i dođe na svoju postojbinu; i za njim išoše učenicima njegovim. 2 I kad dođe subota, počeo učiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreći: otkud ovome to? I kakva mu je premudrost dana? I čudesna takova rukama njegovim čine se? 3 Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljevi i Josijin i Judin i Simonov? I nijesu li sestre njegove ovdje među nama? I sablažnjavahu se o njega. 4 A Isus reče im: nigdje nije prorok bez časti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome. 5 I ne mogaše ondje nijednoga čuda da učini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke. 6 I divljaše se nevjerstvu njihovome. I išao po okolnijem selima i učeaše. 7 I dozva dvanaesticu, i počeo ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima nečistijem. 8 I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu; 9 Nego obuveni u opanke, i ne oblaćiti dviju haljina. 10 I reče im: gdje učete u dom ondje ostanite dok ne iziđete odande. 11 I ako vas ko ne primi i ne poslušava vas, izlazite odande otresite prah s nogu svojih za svjedočanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše će biti Sodomu i Gomoru u dan strašnoga suda nego gradu onome. 12 I otišavši propovijedahu da se treba kajati; 13 I đavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscijeljivahu. 14 I začu car Irod za Isusa jer njegovo ime bijaše se razglasilo i reče: Jovan krstitelj iz mrtvih usta, zato čini čudesna. 15 Drugi govoraše: to je Ilija. A drugi govoraše: to je prorok ili kao koji od proroka. 16 A kad ču Irod, reče: to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvih. 17 Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezavši baci ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom. 18 Jer Jovan govoraše Irodu: ne možeš ti imati žene brata svojega. 19 A Irodijada rasrdi se na njega, i ščeaše da ga ubije, ali ne mogaše. 20 Jer se Irod bojaše Jovana znajući ga da je čovjek pravedan i svet, i čuvaše ga, i mnogo koješta činiao kako mu on reče, i rado ga slušaše. 21 I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga rođenja davaše večeru knezovima

svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem. 22 I ušavši kaei Irodijadina i igravši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem reèe car djevojci: išti u mene šta god hoæeš, i daæu ti. 23 I zakle joj se: što god zaišteš u mene daæu ti, da bi bilo i do po carstva moga. 24 A ona izišavši reèe materi svojoj: šta æu iskati? A ona reèe: glavu Jovana krstitelja. 25 I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreæi: hoæu da mi daš sad na krugu glavu Jovana krstitelja. 26 I zabrinu se car, ali kletve radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreæi. 27 I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu. 28 A on otišavši posijeèe ga u tamnici, i donese glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj. 29 I èuvši uèenici njegovi doðoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob. 30 I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što uèiniše i šta ljude nauèiše. 31 I reèe im: dođite vi sami nasamo, i poèinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti. 32 I otiðoše na laði u pusto mjesto sami. 33 I vidješe ih ljudi kad iðahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigioše ih, i skupiše se oko njega. 34 I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poèe ih uèiti mnogo. 35 I kad bi veæ pred noæ, pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreæi: pusto je mjesto, a veæ je dockan; 36 Otpusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hljeba; jer nemaju šta jesti. 37 A on odgovarajuæi reèe im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: veæ ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hljeba, i da im damo da jedu? 38 A on im reèe: koliko hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hljebova i dvije ribe. 39 I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi. 40 I posadiše se na gomile po sto i po pedeset. 41 I uzevši onijeh pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslovi, pa prelomi hljebove, i dade uèenicima svojijem da metnu ispred njih; i one dvije ribe razdijeli svima. 42 I jedoše svi, i nasitiše se. 43 I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba. 44 A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi. 45 I odmah natjera uèenike svoje da uðu u laðu i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod. 46 I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu. 47 I uveèe bijaše laða nasred mora, a on sam na zemlji. 48 I vidje ih gdje se muèahu veslajuæi: jer im bijaše

protivan vjetar. I oko èetvrte straže noæne dođe k njima iduæi po moru; i šæadijaše da ih mimoide. 49 A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše; 50 Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reèe im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se. 51 I uđe k njima u laðu, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se. 52 Jer ih ne nauèiše hljebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo. 53 I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku; i stadoše u kraj. 54 I kad iziðoše iz lađe, odmah ga poznaše ljudi. 55 I optreævši sav onaj kraj poèeše na odrima donositi bolesnike gdje èujahu da je on. 56 I kud god iðaše u sela ili u gradove ili u palanke, na raskršæima metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljahu svi koji ga se doticahu.

**7** I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima. 2 I vidjevši neke od uèenika njegovijeh da neèistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih. 3 Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruku do lakata, držeæi se onoga što im je ostalo od starijeh; 4 I kad doðu s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru èaše i žbanove i kotlove i klupe. 5 A potom pitahu ga fariseji i književnici: zašto uèenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hljeb neumivenijem rukama? 6 A on odgovarajuæi reèe im: dobro je prorokovao Isaija za vas licemjere, kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene. 7 No zaludu me poštuju uèeæi naukama, zapovijestima ljudskijem. 8 Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite obièaje ljudske, pranje žbanova i èaša; i druga mnoga takova èinite. 9 I reèe im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj obièaj saèuvate. 10 Jer Mojsije reèe: poštuj oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smræu da umre. 11 A vi kažete: ako reèe èovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi. 12 I tako ne date mu ništa uèiniti ocu svojemu ili materi svojoj, 13 Ukidajuæi rijeè Božiju svojijem obièajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta èinite. 14 I dozvavši sav narod reèe im: poslušajte mene svi, i razumijte. 15 Ništa nema što bi èovjeka moglo opoganiti da uđe spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani èovjeka. 16 Ako ko ima uši da èuje neka èuje. 17 I

kad dođe od naroda u kuæu pitahu ga uèenici njegovi za prièu. **18** I reèe im: zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumijete li da što god u èovjeka spolja ulazi ne može ga opoganiti? **19** Jer mu ne ulazi u srce nego u trbuh; i izlazi napolje èisteæi sva jela. **20** Još reèe: što izlazi iz èovjeka ono pogani èovjeka; **21** Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva, **22** Kraðe, lakomstva, pakosti, zloæe, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje. **23** Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane èovjeka. **24** I ustavši odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i ušavši u kuæu šæadijaše da niko ne èuje za nj; i ne može se sakriti. **25** Jer èuvši za nj žena što u njezinoj kæeri bijaše duh neèisti, dođe i pade k nogama njegovima. **26** A žena ta bijaše Grkinja rodom Sirofinièanka, i moljaše ga da istjera đavola iz kæeri njezine. **27** A Isus reèe joj: stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i baciti psima. **28** A ona odgovarajuæi reèe mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjijeh. **29** I reèe joj: za tu rijeè idi; iziðe đavo iz kæeri tvoje. **30** I došavši kuæi nađe da je đavo izišao, i kæi ležaše na odru. **31** I opet iziðe Isus iz krajeva Tirkijeh i Sidonskijeh i dođe na more Galilejsko u krajeve Desetogradske. **32** I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne na nj ruku. **33** I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova; **34** I pogledavši na nebo uzdahnu, i reèe mu: Efata, to jest: otvori se. **35** I odmah mu se otvoriše uši, i razdriješ i se veza jezika njegova, i govoraše lijepo. **36** I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše oni još veæma razglašivahu. **37** I vrlo se divljahu govoreæi: sve dobro èini; i gluhe èini da èuju i nijeme da govore.

**8** U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadijahu šta jesti, dozva Isus uèenike svoje i reèe im: **2** Žao mi je naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti. **3** I ako ih otpustim gladne kuæama njihovijem, oslabiæe na putu; jer su mnogi od njih došli izdaleka. **4** I odgovoriše mu uèenici njegovi: otkuda æemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo? **5** I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam. **6** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji; i uzevši onijeh sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade uèenicima svojijem da

razdadu; i razdadoše narodu. **7** I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reèe da i njih razdadu. **8** I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica. **9** A onijeh što su jeli bijaše oko èetiri hiljade. I otpusti ih. **10** I odmah uðe u laðu s uèenicima svojijem, i dođe u okoline Dalmanutske. **11** I iziðoše fariseji, i poèeše se pripraviti s njim, i kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. **12** I uzdahnuvši duhom svojijem reèe: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neæe se dati rodu ovome znak. **13** I ostavivši ih uljeze opet u laðu, i otide na onu stranu. **14** I zaboraviše uèenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u laði do jedan hljeb. **15** I zapovijedaše im govoreæi: gledajte, èuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca Irodova. **16** I mišljahu jedan drugome govoreæi: to je što hljeba nemamo. **17** I razumjevši Isus reèe im: šta mislite što hljeba nemate? Zar još ne osjeæate, niti razumijete? Zar je još okamenjeno srce vaše? **18** Oèi imate i ne vidite? uši imate i ne èujete? I ne pamтите li **19** Kad ja pet hljebova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest. **20** A kad sedam na èetiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam. **21** I reèe im: kako ne razumijete? **22** I dođe u Vitsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne. **23** I uzevši za ruku slijepoga izvede ga napolje iz sela, i pljunuvši mu u oèi metnu ruke na nj, i zapita ga vidi li što. **24** I pogledavši reèe: vidim ljude gdje idu kao drva. **25** I potom opet metnu mu ruke na oèi, i reèe mu da pogleda: i iscijeli se, i vidje sve lijepo. **26** I posla ga kuæi njegovoj govoreæi: ne ulazi u selo, niti kazuj kome u selu. **27** I iziðe Isus i uèenici njegovi u sela Æesarije Filipove; i putem pitaše uèenike svoje govoreæi im: ko govore ljudi da sam ja? **28** A oni odgovoriše: Jovan krstitelj; drugi: Ilija; a drugi: koji od proroka. **29** A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reèe mu: ti si Hristos. **30** I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega. **31** I poèe ih uèiti da sinu èovjeèijemu valja mnogo postradati, i da æe ga okriviti starješine i glavari sveštenieki i književnici, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. **32** I govoraše o tom ne ustruèavajuæi se. I Petar uze ga i poèe ga odvraæati. **33** A on obrnuvši se i pogledavši na uèenike svoje zaprijeti Petru govoreæi: idi od mene sotonu; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko. **34** I dozvavši narod



s uèenicima svojima reèe im: ko hoæe za mnom da ide neka se odreèe sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide. 35 Jer ko hoæe duðu svoju da saèuva, izgubiæe je; a ko izgubi duðu svoju mene radi i jevanðelja onaj æe je saèuvati. 36 Jer kakva je korist èovjeku ako zadobije sav svijet a duði svojoj naudi? 37 Ili kakav æe otkup dati èovjek za duðu svoju? 38 Jer ko se postidi mene i mojijeh rijeði u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i sin æe se èovjeèij postidjeti njega kad doðe u slavi oca svojega s anđelima svetima.

**9** I reèe im: zaista vam kaæem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstvo Boæije da doðe u sili. 2 I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima. 3 I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjellija ubijeliti na zemlji. 4 I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom. 5 I Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliji jednu. 6 Jer ne znadijaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni. 7 I postade oblak te ih zakloni; i doðe glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte. 8 I ujedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom. 9 A kad silaæahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin èovjeèij ne ustane iz mrtvih. 10 I rijeè zadræaše u sebi pitajuæi jedan drugoga: šta to znaèi ustati iz mrtvih? 11 I pitahu ga govoreæi: kako govore knjiæevnici da Ilija treba najprije da doðe? 12 A on odgovarajuæi reèe im: Ilija æe doæi najprije, i urediti sve; ali i sin èovjeèij treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano. 13 Ali vam kaæem da je i Ilija došao i uèiniše s njim šta htjedoše kao što je pisano za njega. 14 I došavši k uèenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i knjiæevnike gdje se prepiru s njima. 15 I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritræavši pozdravljahu ga. 16 I upita knjiæevnike: šta se prepirete s njima? 17 I odgovarajuæi jedan od naroda reèe: uèitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh nijem. 18 I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca i škrguæe zubima; i suši se. I rekoh uèenicima tvoijem da ga istjeraju; i ne mogoše. 19 A on odgovarajuæi mu reèe: o rode nevjerni! dokle æu s vama biti? dokle æu vas trpljeti? Dovedite ga k meni. 20 I dovedoše

ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panuvši na zemlju valjaše se bacajuæi pjenu. 21 I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reèe: iz djetinjstva. 22 I mnogo puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozu nam, smiluj se na nas. 23 A Isus reèe mu: ako možeš vjerovati: sve je moguæe onome koji vjeruje. 24 I odmah povikavši otac djetinji sa suzama govoraše: vjerujem, Gospode! pomozu mojemu nevjerju. 25 A Isus videæi da se stjeèe narod zaprijeti duhu neèistome govoreæi mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, iziði iz njega i više ne ulazi u njega. 26 I povikavši i izlomivši ga vrlo iziðe; i uèini se kao mrtav tako da mnogi govorahu: umrije. 27 A Isus uzevši ga za ruku podiæe ga; i usta. 28 I kad uðe u kuæu pitahu ga uèenici njegovi nasamo: zašto ga mi ne mogosmo istjerati? 29 I reèe im: ovaj se rod nièim ne može istjerati do molitvom i postom. 30 I iziðavši odande iðahu kroz Galileju; i ne šæadijaše da ko dozna. 31 Jer uèaše uèenike svoje, i govoraše im da æe se sin èovjeèij predati u ruke ljudske, i ubiæe ga, i pošto ga ubiju ustaæe treæi dan. 32 A oni ne razumijevahu rijeði, i ne smedijahu da ga zapitaju. 33 I doðe u Kapernaum, i kad bješe u kuæi zapita ih: šta se prepiraste putem meðu sobom? 34 A oni muèahu; jer se putem prepiraše meðu sobom ko je najveæi. 35 I sjedavši dozva dvanaesticu i reèe im: koji hoæe da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga. 36 I uzevši dijete metnu ga meðu njih i zagrlivši ga reèe im: 37 Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene primi, ne prima mene nego onoga koji je mene poslao. 38 Odgovori mu Jovan govoreæi: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvoijem izgoni ðavole koji ne ide za nama: i zabranismo mu, jer ne ide za nama. 39 A Isus reèe: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojijem èudo èinio da može brzo zlo govoriti za mnom. 40 Jer ko nije protiv vas s vama je. 41 Jer ko vas napoji èašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kaæem: neæe mu propasti plata. 42 A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenieni u vratu njegovu i da se baci u more. 43 I ako te ruka tvoja sablaænjava, otsijeci je: bolje ti je bez ruke u æivot uæi, negoli s obje ruke uæi u pakao, u oganj vjeèni, (Geenna g1067) 44 Gdje crv njihov ne

umire, i oganj se ne gasi. **45** I ako te noga tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je uæi u život hromu, negoli s dvije noge da te bace u pakao, u oganj vjeèni, (Geenna g1067) **46** Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi. **47** Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednijem okom uæi u carstvo Božije, negoli s dva oka da te bace u pakao ognjeni, (Geenna g1067) **48** Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi. **49** Jer æe se svaki ognjem posoliti, i svaka æe se žrtva solju posoliti. **50** Dobra je so; ali ako so bude neslana, èim æe se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte među sobom.

**10** I ustavši odande dođe u okoline Judejske preko Jordana, i steèe se opet narod k njemu; i kao što obièaj imaše, opet ih uèaše. **2** I pristupivši fariseji upitaše ga kušajuæi: može li èovjek pustiti ženu? **3** A on odgovarajuæi reèe im: šta vam zapovijeda Mojsije? **4** A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti. **5** I odgovarajuæi Isus reèe im: po tvrdi vašega srca napisa vam on zapovijest ovu. **6** A u poèetku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog. **7** Zato ostavi èovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj, **8** I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo. **9** A što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. **10** I u kuæi opet zapitaše ga za to uèenici njegovi. **11** I reèe im: koji pusti ženu i oženi se drugom, èini preljubu na njoj. **12** I ako žena ostavi muža svojega i pođe za drugoga, èini preljubu. **13** I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne; a uèenici branjahu onima što ih donošahu. **14** A Isus vidjevši rasrdi se i reèe im: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. **15** Zaista vam kažem: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neæe uæi u njega. **16** I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi. **17** I kad iziđe na put, pritrèa neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: uèitelju blagi! šta mi treba èiniti da dobijem život vjeèni? (aiōnios g166) **18** A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. **19** Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažno; ne èini nepravde nikome; poštuj oca svojega i mater. **20** A on odgovarajuæi reèe mu: uèitelju! sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. **21** A Isus pogledavši na nj, omilje mu, i reèe mu: još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaaeš

blago na nebu; i doði te hajde za mnom uzevši krst. **22** A on posta zlovoljan od ove rijeèi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. **23** I pogledavši Isus reèe uèenicima svojima: kako je teško bogatima uæi u carstvo nebesko! **24** A uèenici se uplašiše od rijeèi njegovijeh. A Isus opet odgovarajuæi reèe im: djeco! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje bogatstvo uæi u carstvo Božije! **25** Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. **26** A oni se vrlo divljahu govoreæi u sebi: ko se dakle može spasti? **27** A Isus pogledavši na njih reèe: ljudima je nemoguæe, ali nije Bogu: jer je sve moguæe Bogu. **28** A Petar mu poèe govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo. **29** A Isus odgovarajuæi reèe: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuæu, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevanđelja radi, **30** A da neæe primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuæa, i braæe, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progonjenju, a na onome svijetu život vjeèni. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Ali æe mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi. **32** A kad iðahu putem u Jerusalm, Isus iðaše pred njima, a oni se èuðahu, i za njim iðahu sa strahom. I uzevši opet dvanaesticu poèe im kazivati šta æe biti od njega: **33** Evo idemo u Jerusalm, i sin èovjeèij predaæe se glavarima sveštenikijem i književnicima i osudiae ga na smrt, i predaæe ga neznabošcima; **34** I narugaæe mu se, i biæe ga, i popljuvaæe ga, i ubiaæe ga, i treæi dan ustaæe. **35** I pred njega doðoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreæi: uèitelju! hoæemo da nam uèiniš za što æemo te moliti. **36** A on reèe: što hoæete da vam uèinim? **37** A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj. **38** A Isus im reèe: ne znate šta ištete: možete li piti èašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? **39** A oni mu rekoše: možemo. A Isus reèe im: èašu dakle koju ja pijem ispiæete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstiaete se; **40** Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno. **41** I èuvši to desetorica poèeše se srditi na Jakova i na Jovana. **42** A Isus dozvavši ih reèe im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim. **43** Ali među vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi među vama, da vam služi. **44** I koji hoæe prvi među vama

da bude, da bude svima sluga. 45 Jer sin òvjeèij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge. 46 I dođoše u Jerihon. I kad izlažaše iz Jerihona, on i uèenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjeđaše kraj puta i prošaše. 47 I èuvši da je to Isus Nazareæanin stade vikati i govoriti: sine Davidov Isuse! pomiluj me! 48 I prijeæahu mu mnogi da uæuti, a on još veæma vikaše: sine Davidov! pomiluj me! 49 I stavši Isus reèe da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreæi mu: ne boj se; ustani, zove te. 50 A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dođe k Isusu. 51 I odgovarajuæi reèe mu Isus: šta æeš da ti uèinim? A slijepi reèe mu: Ravuni! da progledam. 52 A Isus reèe mu: idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

**11** I kad se približi k Jerusalimu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od uèenika svojijeh 2 I reèe im: idite u selo što je prema vama, i odmah kako uèete u njega naæi æete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao; odriješite ga i dovedite. 3 I ako vam ko reèe: šta to èinite? kažite: treba Gospodu; i odmah æe ga poslati amo. 4 A oni otidoše, i nađoše magare privezano kod vrata napolju na raskršæu, i odriješise ga. 5 I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im: zašto driješite magare? 6 A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostaviše ih. 7 I dovedoše magare k Isusu, i metnuše na nj haljine svoje; i usjede na nj. 8 A mnogi prostriješeh haljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu. 9 A koji iðahu pred njim i za njim, vikahu govoreæi: Osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje! 10 Blagosloveno carstvo oca našega Davida koje ide u ime Gospodnje! Osana na visini! 11 I uđe Isus u Jerusolim, i u crkvu; i promotrivši sve, kad bi uveèe, iziđe u Vitaniju s dvanaesticom. 12 I sjutradan kad iziđoše iz Vitanije, ogladnje. 13 I vidjevši izdaleka smokvu s lišæem dođe ne bi li što našao na njoj; i došavši k njoj ništa ne nađe osim lišæa; jer još ne bješe vrijeme smokvama. 14 I odgovarajuæi Isus reèe joj: da otsad od tebe niko ne jede roda dovijeka. I slušahu uèenici njegovi. (aiōn g165) 15 I dođoše opet u Jerusolim; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. 16 I ne dadijaše da

ko pronese suda kroz crkvu. 17 I uèaše govoreæi im: nije li pisano: dom moj neka se zove dom molitve svima narodima? A vi naèinite od njega hajduèku peæinu. 18 I èuše književnici i glavari sveštenieki, i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojahu; jer se sav narod èuđaše nauci njegovoj. 19 I kad bi uveèe iziđe napolje iz grada. 20 I ujutru prolazeæi vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena. 21 I opomenuvši se Petar reèe mu: Ravi! gle, smokva što si je prokleo posušila se. 22 I odgovarajuæi Isus reèe im: 23 Imajte vjeru Božiju; jer vam zaista kažem: ako ko reèe gori ovoj: digni se i baci se u more, i ne posumnja u srcu svojemu, nego uzvjeruje da æe biti kao što govori: biæe mu što god reèe. 24 Zato vam kažem: sve što istete u svojoj molitvi vjerujte da æete primiti; i biæe vam. 25 I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga: da i otac vaš koji je na nebesima oprostí vama pogriješke vaše. 26 Ako li pak vi ne oprastate, ni otac vaš koji je na nebesima neæe oprostiti vama pogriješka vašijeh. 27 I dođoše opet u Jerusolim; i kad hođaše po crkvi dođoše k njemu glavari sveštenieki i književnici i starješine, 28 I rekoše mu: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti daje vlast tu, da to èiniš? 29 A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æu vas da upitam jednu rijeè, i odgovorite mi; pa æu vam kazati kakvom vlasti ovo èinim. 30 Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? odgovorite mi. 31 I mišljahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba; reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? 32 Ako li reèemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svi mišljahu za Jovana da zaista prorok bješe. 33 I odgovarajuæi rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajuæi reèe njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim.

**12** I poèe im govoriti u prièama: posadi èovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i naèini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide. 2 I kad dođe vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga. 3 A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna. 4 I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna. 5 I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše. 6 Još dakle imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreæi: postidjeæe se sina mojega. 7 A vinogradari rekoše u sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama

æe ostati oèevina njegova. 8 I uhvatiše ga, i ubiše, i izbaciše ga napolje iz vinograda. 9 Šta æe dakle uèiniti gospodar od vinograda? Doæei æe i pogubiaæe vinogradare, i daæe vinograd drugima. 10 Zar nijeste èitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od uglja; 11 To bi od Gospoda i divno je u našijem oèima? 12 I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih govori prièu; i ostavivši ga otidoše. 13 I poslaše k njemu neke od fariseja i Irodovaca da bi ga uhvatili u rijeèi. 14 A oni došavši rekoše mu: uèitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu uèiš; treba li æesaru davati haraè ili ne? Hoæemo li dati ili da ne damo? 15 A on znajuæi njihovo licemjerje reèe im: što me kušate? Donesite mi novac da vidim. 16 A oni donesoše. I reèe im: èij je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: æesarev. 17 I odgovarajuæi Isus reèe im: podajte æesarevo æesaru, i Božije Bogu. I èudiše mu se. 18 I doðoše k njemu sadukeji koji kažu da nema vaskrsenija, i zapitaše ga govoreæi: 19 Uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. 20 Sedam braæe bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda. 21 I drugi uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treæi. 22 I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije sviju umrije i žena. 23 O vaskrseniju dakle kad ustanu koga æe od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila. 24 I odgovarajuæi Isus reèe im: zato li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije? 25 Jer kad iz mrtvih ustanu, niti æe se ženiti ni udavati, nego su kao anđeli na nebesima. 26 A za mrtve da ustaju nijeste li èitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reèe Bog kod kupine govoreæi: ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljevi? 27 Nije Bog Bog mrtvih, nego Bog živijeh. Vi se dakle vrlo varate. 28 I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju? 29 A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: èuj Izrailju, Gospod je Bog naš Gospod jedini; 30 I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest. 31 I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veæe

od ovijeh nema. 32 I reèe mu književnik: dobro, uèitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega; 33 I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veæe je od sviju žrtava i priloga. 34 A Isus vidjevši kako pametno odgovori reèe mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita. 35 I odgovori Isus i reèe uèeæei u crkvi: kako govore književnici da je Hristos sin Davidov? 36 Jer sam David kaza Duhom svetijem: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. 37 Sam dakle David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radošæu. 38 I govoraše im u nauci svojoj: èuvajte se književnika koji idu u dugaèijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, 39 I prvijeh mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama. 40 Ovi što jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo, biaæe još veæama osuđeni. 41 I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meæe novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metahu mnogo. 42 I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije leptе, koje èini jedan kodrant. 43 I dozvavši uèenike svoje reèe im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meæu u Božiju haznu. 44 Jer svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

**13** I kad izlažaše iz crkve reèe mu jedan od uèenika njegovijeh: uèitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva graðevina! 2 I odgovarajuæi Isus reèe mu: vidiš li ove velike graðevine? ni kamen na kamenu neæe ovdje ostati koji se neæe razmetnuti. 3 I kad sjedaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija: 4 Kaži nam kad æe to biti? i kakav æe znak biti kad æe se to sve svršiti? 5 A Isus odgovarajuæi im poèe govoriti: èuvajte se da vas ko ne prevari. 6 Jer æe mnogi doæei na moje ime govoreæi: ja sam; i mnoge æe prevariti. 7 A kad èujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali to još nije pošljedak. 8 Ustaæe narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja æe se tresti po svijetu; i biaæe gladi i bune. To je poèetak stradanju. 9 A vi se èuvajte; jer æe vas predavati u sudove i po zbornicama biaæe vas, i pred kraljeve i careve izvodiaæe vas mene radi

za svjedočanstvo njima. 10 I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevanđelje. 11 A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta æete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj èas ono govorite; jer vi neæete govoriti nego Duh sveti. 12 I predææe brat brata na smrt i otac sina, i ustaææe djeca na roditelje i pobiaæe ih. 13 I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 14 A kad vidite mrzost opušæenja, za koju govori prorok Danilo, da stoji gdje ne treba koji èita da razumije): tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; 15 I koji bude na krovu da ne silazi u kuæu, niti da ulazi da uzme što iz kuææe svoje; 16 I koji bude u polju da se ne vraææa natrag da uzme haljinu svoju. 17 Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! 18 Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu. 19 Jer æe u dane te biti nevolja kakova nije bila od poèetka stvorenja koje je Bog stvorio dosad, i neæe ni biti. 20 I da Gospod ne skрати dane niko ne bi ostao; ali izbranih radi, koje izbra, skratio je dane. 21 Tada ako vam ko reèe: evo ovdje je Hristos; ili: eno ondje; ne vjerujte. 22 Jer æe iziæi lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaææe znake i èudesu da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. 23 Ali vi se èuvajte: eto vam sve kazah naprijed. 24 Ali u te dane, poslije te nevolje, sunce æe pomrèæti, i mjesec svoju svjetlost izgubiti. 25 I zvijezde æe spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se. 26 I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. 27 I tada æe poslati anđele svoje i sabraææe izbrane svoje od èetiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba. 28 A od smokve nauèite se prièi: kad se veæ njezina grana pomladi i stane listati, znate da je blizu ljeto. 29 Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata. 30 Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. 31 Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. 32 A o danu tome ili o èasu niko ne zna, ni anđeli koji su na nebesima, ni sin, do otac. 33 Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad æe vrijeme nastati. 34 Kao što èovjek odlazeæi ostavi kuæu svoju, i da slugama svojim vlast, i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži. 35 Stražite dakle; jer ne znate kad æe doæi gospodar od kuææe, ili uveæe ili u ponoæi ili u pijetle ili ujutru; 36 Da ne

dođe iznenada i da vas ne nađe a vi spavate. 37 A što vam kažem, svima kažem: stražite.

**14** Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijesnijeh hljebova; i tražahu glavari svešteniki i književnici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili. 2 Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. 3 I kad bijaše on u Vitiniji u kuæi Simona gubavoga i sjedaše za trpezom, dođe žena sa sklenicom mnogocjenoga mira èistoga nardova, i razbivši sklenicu lijevaše mu na glavu. 4 A neki se srđahu govoreæi: zašto se to miro prosipa tako? 5 Jer se mogaše za nj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju. 6 A Isus reèe: ostavite je; šta joj smetate? ona uèini dobro djelo na meni. 7 Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kad god hoæete možete im dobro èiniti; a mene nemate svagda. 8 Ona što može, uèini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop. 9 Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda jevanđelje ovo po svemu svijetu, kazaææe se i to za spomen njezin. 10 I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima sveštenikijem da im ga izda. 11 A oni èuvši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati i tražaše zgodu da ga izda. 12 I u prvi dan prijesnijeh hljebova, kad klahu pashu, rekoše mu uèenici njegovi: gdje æeš da idemo da ti zgotovimo pashu da jedeš? 13 I posla dvojicu od uèenika svojijeh i reèe im: idite u grad, i srešææe vas èovjek koji nosi vodu u krèagu; idite za njim, 14 I gdje uðe kažite gospodaru od one kuææe: uèitelj veli: gdje je gostionica gdje æu jesti pashu s uèenicima svojijem? 15 I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu: ondje nam zgotovite. 16 I iziðoše uèenici njegovi, i doðoše u grad, i naðoše kao što im kaza, i ugotoviše pashu. 17 I kad bi uveæe, dođe sa dvanaesticom. 18 I kad sjedaahu za trpezom i jeðaahu reèe Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaææe me. 19 A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugim: da ne ja? i drugi: da ne ja? 20 A on odgovarajuæi reèe im: jedan od dvanaestorice koji umoèi sa mnom u zdjelu. 21 Sin èovjeèij dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. 22 I kad jeðaahu uze Isus hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reèe: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. 23 I uze èašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi. 24 I reèe im:

ovo je krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge. 25 Zaista vam kaæem: više neæu piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad æu ga piti novoga u carstvu Boæijemu. 26 I otkopavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. 27 I reèe im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer je pisano: udariæu pastira i ovce æe se razbjeæi. 28 Ali po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. 29 A Petar mu reèe: ako se i svi sablazne, ali ja neæu. 30 I reèe mu Isus: zaista ti kaæem: noæas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. 31 A on još veæema govoraše: da bih znao s tobom i umrijeti neæu te se odreæi. Tako i svi govoraahu. 32 I doðoše u selo koje se zove Getsimanija, i reèe uèenicima svojijem: sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu. 33 I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poèe tuæiti. 34 I reèe im: æalosna je duša moja do smrti; poèekajte ovdje, i straæite. 35 I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimoišao æas ako je moguæe. 36 I govoraše: Ava oèe! sve je moguæe tebi; pronesi æašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoæu nego kako ti. 37 I doðe i naðe ih gdje spavaju, i reèe Petru: Simone! Zar spavaš? Ne moæe li jednoga æasa postraæiti? 38 Straæite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sræan ali je tijelo slabo. 39 I opet otišavši pomoli se Bogu one iste rijeèi govoreæi. 40 I vrativši se naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oèi oteæale; i ne znadijahu šta bi mu odgovorili. 41 I doðe treæi put, i reèe im: jednako spavate i poèivate; dosta je; doðe æas; evo se predaje sin æovjeèij u ruke grješnicima. 42 Ustanite da idemo; evo izdajnik se moj pribliæi. 43 I odmah dok on još govoraše, doðe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noæevima i s koljem od glavara sveštenikijeh i od knjiæevnika i starješina. 44 I izdajnik njegov dade im znak govoreæi: koga ja cjelivam onaj je: dræite ga, i vodite ga æuvajuæi. 45 I došavši odmah pristupi k njemu, i reèe: Ravi! ravi! i cjeliva ga. 46 A oni metnuše ruke svoje na nj i uhvatiše ga. 47 A jedan od onijeh što stajahu ondje izvadi noæ te udari slugu poglavara sveštenikoga, i otsijeèe mu uho. 48 I odgovarajuæi Isus reèe im: kao na hajduka izišli ste s noæevima i s koljem da me uhvatite, 49 A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i uèio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo. 50 I ostavivši ga uèenici svi pobjegoše. 51 I za njim iðaše nekakav mladiæ ogrnut

platnom po голу tijelu; i uhvatiše onoga mladiæa. 52 A on ostavivši platno go pobjeæe od njih. 53 I dovedoše Isusa k poglavaru sveštenikome, i stekoše se k njemu svi glavari svešteniki i knjiæevnici i starješine. 54 I Petar ide za njim izdaleka do u dvor poglavara sveštenikoga, i sjedaše sa slugama, i griæaše se kod ognja. 55 A glavari svešteniki i sva skupština traæahu na Isusa svjedoèanstva da ga ubiju; i ne naðoše; 56 Jer mnogi svjedoèahu laæno na njega i svjedoèanstva ne bijahu jednaka. 57 I jedni ustavši svjedoèahu na njega laæno govoreæi: 58 Mi smo æuli gdje on govori: ja æu razvaliti ovu crkvu koja je rukama naèinjena, i za tri dana naèinæu drugu koja neæe biti rukama naèinjena. 59 I ni ovo svjedoèanstvo njihovo ne bijaše jednako. 60 I ustavši poglavar svešteniki na srijedu zapita Isusa govoreæi: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? 61 A on muæaše i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar svešteniki zapita i reèe: jesi li ti Hristos, sin blagoslovenoga? 62 A Isus reèe: jesam; i vidjeæete sina æovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. 63 A poglavar svešteniki razdrije svoje haljine, i reèe: šta nam trebaju više svjedoci? 64 Èuste hulu na Boga; šta mislite? A oni svi kazaše da je zasluæio smrt. 65 I poèeše jedni pljuvati na nj, i pokrivati mu lice, i æušati ga, i govoriti mu: proreci; i sluge ga bijahu po obrazima. 66 I kad bijaše Petar dolje na dvoru, doðe jedna od sluškinja poglavara sveštenikoga, 67 I vidjevši Petra gdje se grije pogleda na nj i reèe: i ti si bio s Isusom Nazareæaninom. 68 A on se odreèe govoreæi: ne znam niti razumijem šta ti govoriš. I iziðe napolje pred dvor: i pijetao zapjeva. 69 I opet kad ga vidje sluškinja, poèe govoriti onima što stajahu ondje: ovaj je od njih. 70 A on se opet odriæaše. I malo zatijem opet oni što stajahu ondje rekoše Petru: vaistinu si od njih: jer si Galilejac, i govor ti je onakovi. 71 A on se poèe kleti i preklinjati: ne znam toga æovjeka za koga vi govorite. 72 I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar rijeèi što mu reèe Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreæi æeš me se triput. I stade plakati.

**15** I odmah ujutru uèiniše vijeæu glavari svešteniki sa starješinama i knjiæevnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu. 2 I upita ga Pilat: jesi li ti car Judejski? A on odgovarajuæi reèe mu: ti kaæeš. 3 I tuæahu ga glavari svešteniki

vrlo. 4 A Pilat opet upita ga govoreæi: zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoæe na tebe. 5 Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat. 6 A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu. 7 A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni uèinili krv. 8 I povikavši narod stade iskati što im svagda èinjaše. 9 A Pilat im odgovori govoreæi: hoæete li da vam pustim cara Judejskoga? 10 Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenieki. 11 Ali glavari sveštenieki podgovoriše narod bolje Varavu da ištu da im pusti. 12 A Pilat opet odgovarajuæi reèe im: a šta hoæete da èinim s tijem što ga zovete carem Judejskijem? 13 A oni opet povikaše: raspni ga. 14 A Pilat im reèe: a kakvo je zlo uèinio? A oni iza glasa vikahu: raspni ga. 15 A Pilat želeæi ugoditi narodu pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da ga razapnu. 16 A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvaše svu èetu vojnika, 17 I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vijenac od trnja metnuše na nj. 18 I stadoše ga pozdravljati govoreæi: zdravo, care Judejski! 19 I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu na nj, i padajuæi na koljena poklanjahu mu se. 20 I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu. 21 I natjeraše nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji iðaše iz polja, da mu ponese krst. 22 I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje æe reæi: košturnica. 23 I davahu mu da pije vino sa smirnom, a on ne uze. 24 I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajuæi kocke za njih ko æe šta uzeti. 25 A bijaše sahat treæi kad ga razapeše. 26 I bijaše natpis njegove krivice natpisan: car Judejski. 27 I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu. 28 I izvrši se pismo koje govori: i metnuše ga meðu zloèince. 29 I koji prolazahu huljahu na nj mašuæi glavama svojima i govoreæi: aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjaš, 30 Pomozi sam sebi i siði s krsta. 31 Tako i glavari sveštenieki s književnicima rugahu se govoreæi jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. 32 Hristos car Izrailjev neka siðe sad s krsta da vidimo, pa æemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se. 33 A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. 34 I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreæi:

Eloi! Eloi! lama savahtani? koje znaèi: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? 35 I neki od onijeh što stajahu ondje èuvši to govorahu: eno zove Iliju. 36 A jedan otrèa te napuni sunðer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreæi: stanite da vidimo hoæe li doæi Ilija da ga skine. 37 A Isus povika iza glasa, i izdahnu. 38 I zavjes crkveni razdrije se nadvoje s vrha do na dno. 39 A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takom vikom izdahnu, reèe: zaista èovjek ovaj sin Božij bješe. 40 A bijahu i žene koje gledahu izdaleka, meðu kojima bješe i Marija Magdalina i Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomija, 41 Koje iðahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalem. 42 I kad bi uveèe jer bijaše petak, to jest uoèi subote 43 Doðe Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega èekaše, i usudi se te uðe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. 44 A Pilat se zaèudi da je veæ umro; i dozvavši kapetana zapita ga: je li davno umro? 45 I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu. 46 I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u grob koji bješe isjeèen u kamenu, i navali kamen na vrata od groba. 47 A Marija Magdalina i Marija Josijna gledahu gdje ga metahu.

**16** I pošto proèe subota, Marija Magdalina i Marija Jakovljeva i Solomija kupiše mirisa da doðu i da pomažu Isusa. 2 I vrlo rano u prvi dan nedjelje doðu na grob oko sunèanoga roðaja. 3 I govorahu meðu sobom: ko æe nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh? 4 I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen: jer bješe vrlo veliki. 5 I ušavši u grob vidješe mladiæa obuèena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašise se. 6 A on im reèe: ne plašite se, Isusa tražite Nazareæanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše. 7 Nego idite kažite uèenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galleju: tamo æete ga vidjeti, kao što vam reèe. 8 I iziðavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu. 9

(note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam ðavola. 10 A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu. 11 I oni èuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovalaše. 12 A potom javi se na putu dvojici od njih u drugome oblièju,

kad su išli u selo. **13** I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovali. **14** A najposlije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrđu srca što ne vjerovali onima koji su ga vidjeli da je ustao; **15** I reče im: idite po svemu svijetu i propovjedite jevanđelje svakome stvorenju. **16** Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašava se; a ko ne vjeruje osuđava se. **17** A znaci onima koji vjeruju bit će ovi: imenom mojim izgonit će đavole; govorit će novijem jezicima; **18** Uzimava zmijske u ruke, ako i smrtno što popiju, neće im nauditi; na bolesnike metava ruke, i ozdravljava. **19** A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane. **20** A oni iziđoše i propovjedava svuda, i Gospod ih potpomaga, i riječ potvrđiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.



# Luki

**1** Buduæi da mnogi poeše opisivati dogaðaje koji se ispuniše meðu nama, **2** Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i sluge rijeèi biše: **3** Namislih i ja, ispitavši sve od poeetka, po redu pisati tebi, èestiti Teofile, **4** Da poznaš temelj onijeh rijeèi kojima si se nauèio. **5** U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna, po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta. **6** A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i življahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjijem bez mane. **7** I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje veæ stari. **8** I dogodi se, kad on sluæaše po svome redu pred Bogom, **9** Da po obiæaju sveštenstva doðe na njega da iziðe u crkvu Gospodnju da kadi. **10** I sve mnoštvo naroda bijaše napolju i moljaše se Bogu u vrijeme kaðenja. **11** A njemu se pokaza anðeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kadionoga. **12** I kad ga vidje Zarija uplaši se i strah napade na nj. **13** A anðeo reèe mu: ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Jelisaveta rodiæe ti sina, i nadjeni mu ime Jovan. **14** I biæe tebi radost i veselje, i mnogi æe se obradovati njegovu roðenju. **15** Jer æe biti veliki pred Bogom, i neæe piti vina i sikera; i napuniæe se Duha svetoga još u utrobi matere svoje; **16** I mnoge æe sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome; **17** I on æe naprijed doæi pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov. **18** I reèe Zarija anðelu: po èemu æu ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita. **19** I odgovarajuæi anðeo reèe mu: ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost. **20** I evo, onijemiaeš i neæeš moæi govoriti do onoga dana dok se to ne zbude; jer nijesi vjerovao mojim rijeèima koje æe se zbiti u svoje vrijeme. **21** I narod èekaše Zariju, i èuðahu se što se zabavi u crkvi. **22** A iziðavši ne mogaše da im govori; i razumješe da mu se nešto tvorilo u crkvi; i on namigivaše im; i osta nijem. **23** I kad se navršise dani njegove sluæbe otide kuæi svojoj. **24** A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreæi: **25** Tako mi uèini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me

izbavi od ukora meðu ljudima. **26** A u ðesti mjesec posla Bog anðela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret **27** K djevojci isprošenoj za muæa, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci bješe ime Marija. **28** I ušavši k njoj anðeo reèe: raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti meðu ženama. **29** A ona vidjevši ga poplaši se od rijeèi njegove i pomisli: kakav bi ovo bio pozdrav? **30** I reèe joj anðeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga. **31** I evo zatrudnjeæeš, i rodiæeš sina, i nadjeni mu ime Isus. **32** On æe biti veliki, i nazvaæe se sin najvišega, i daæe mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegova; **33** I carovaæe u domu Jakovljevu vavijek, i carstvu njegovom neæe biti kraja. (aiõn g165) **34** A Marija reèe anðelu: kako æe to biti kad ja ne znam za muæa? **35** I odgovarajuæi anðeo reèe joj: duh sveti doæi æe na tebe, i sila najvišega osjeniaæe te; zato i ono što æe se roditi biæe sveto, i nazvaæe se sin Boæij. **36** I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je ðesti mjesec njojzi, koju zovu nerotkinjom. **37** Jer u Boga sve je moguæe što reèe. **38** A Marija reèe: evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po rijeèi tvojoj. I anðeo otide od nje. **39** A Marija ustavši onijeh dana otide brzo u gornju zemlju u grad Judin. **40** I uðe u kuæu Zarijinu, i pozdravi se s Jelisavetom. **41** I kad Jelisaveta èu èestitanje Marijino, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga, **42** I povika zdravo i reèe: blagoslovena si ti meðu ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje. **43** I otkud meni ovo da doðe mati Gospoda mojega k meni? **44** Jer gle, kad doðe glas èestitanja tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj. **45** I blago onoj koja vjerova; jer æe se izvršiti što joj kaza Gospod. **46** I reèe Marija: veliæa duša moja Gospoda; **47** I obradova se duh moj Bogu spasu mojemu, **48** Što pogleda na poniæenje sluškinje svoje; jer gle, otsad æe me zvati blaženom svi naraštaji; **49** Što mi uèini velièinu silni, i sveto ime njegovo; **50** I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje. **51** Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova. **52** Zbaci silne s prijestola, i podiæe poniæene. **53** Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne. **54** Primi Izrailja slugu svojega da se opomene milosti; **55** Kao što govori ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu dovijeka. (aiõn g165) **56** Marija pak sjedi s njom oko tri

mjeseca, i vrati se kući svojoj. 57 A Jelisaveti dođe vrijeme da rodi, i rodi sina. 58 I eše njezini susjedi i rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom. 59 I u osmi dan dođoše da obrežu dijete, i ščeadijahu da mu nadjenu ime oca njegova, Zarija. 60 I odgovarajući mati njegovu reče: ne, nego da bude Jovan. 61 I rekoše joj: nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime. 62 I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime. 63 I zaiskavši dašèicu, napisu govoreći: Jovan mu je ime. I zaèudiše se svi. 64 I odmah mu se otvoriše usta i jezik njegov, i govoraše hvaleći Boga. 65 I uđe strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglaši se ovaj sav događaj. 66 I svi koji eše metnuše u srce svoje govoreći: šta æe biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim. 67 I Zarija otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoreći: 68 Blagosloven Gospod Bog Jakovljevi što pohodi i izbavi narod svoj, 69 I podiže nam rog spasenija u domu Davida slugu svojega, 70 Kao što govori ustima svetijeh proroka svojijeh od vijeka (aiōn g165) 71 Da æe nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas; 72 Uèiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega, 73 Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našemu da æe nam dati 74 Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojijeh, i da mu služimo bez straha, 75 I u svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi. 76 I ti, dijete, nazvaæeš se prorok najvišega; jer æeš iæi naprijed pred licem Gospodnjim da mu pripraviš put; 77 Da daš razum spasenija narodu njegovu za oprostjenje grijeha njihovijeh, 78 Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine; 79 Da obasjaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira. 80 A dijete rastijaše i jaèaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izrailju.

**2** U to vrijeme pak iziđe zapovijest od æesara Avgusta da se prepíše sav svijet. 2 Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Kirinova Sirijom. 3 I pođoše svi da se prepíšu svaki u svoj grad. 4 Tada pođe i Josif iz Gaileije iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova, 5 Da se prepíše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna. 6 I kad onamo bijahu, dođe vrijeme da ona rodi. 7 I

rodi sina svojega prvencu, i povi ga, i metnu ga u jasli; jer im ne bijaše mjesta u gostionici. 8 I bijahu pastiri u onome kraju koji èuvahu noænu stražu kod stada svojega. 9 I gle, anđeo Gospodnji stade među njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašise se vrlo. 10 I reèe im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost koja æe biti svemu narodu. 11 Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu. 12 I eto vam znaka: naæi æete dijete povito gdje leži u jaslima. 13 I ujedanput postade s anđelom mnoštvo vojnika nebeskijeh, koji hvaljahu Boga govoreći: 14 Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, među ljudima dobra volja. 15 I kad anđeli otiđoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod. 16 I dođoše brzo, i nađoše Mariju i Josifa i dijete gdje leži u jaslima. 17 A kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete. 18 I svi koji èuše diviše se tome što im kazaše pastiri. 19 A Marija èuvaše sve rijeèi ove i slagaše ih u srcu svojem. 20 I vratiše se pastiri slaveći i hvaleći Boga za sve što èuše i vidješe kao što im bi kazano. 21 I kad se navrší osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je anđeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi. 22 I kad dođe vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, donijeh ga u Jerusolim da ga metnu pred Gospoda, 23 Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu; 24 I da prinesu prilog, kao što je reèeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubica. 25 I gle, bijaše u Jerusalimu èovjek po imenu Simeun, i taj èovjek bješe pravedan i pobožan, koji èekaše utjehe Izrailjeve, i Duh sveti bijaše u njemu. 26 I njemu bješe sveti Duh kazao da neæe vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega. 27 I kaza mu Duh te dođe u crkvu; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po obièaju, 28 I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reèe: 29 Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po rijeèi svojoj; 30 Jer vidješe oèi moje spasenije tvoje, 31 Koje si ugotovio pred licem sviju naroda, 32 Vidjelo, da obasja neznabošce, i slavu naroda tvoga Izrailja. 33 I Josif i mati njegova èuðahu se tome što se govoraše za njega. 34 I blagoslovi ih Simeun, i reèe Mariji materi njegovoj: gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u Izrailju, i da

bude znak protiv koga æe se govoriti 35 A i tebi samoj probošæe nož dušu da se otkriju misli mnogijeh srca. 36 I bješe Ana proroèica, kæi Fanuilova, od koljena Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina življela s mužem od djevojaštva svojega, 37 I udova oko osamdeset i èetiri godine, koja ne odlažaše od crkve, i služaše Bogu dan i noæ postom i molitvama. 38 I ona u taj èas dođe, i hvaljaše Gospoda i govoraše za njega svima koji èekahu spasenija u Jerusalmu. 39 I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret. 40 A dijete rastijaše i jaèaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija bješe na njemu. 41 I roditelji njegovi iðahu svake godine u Jerusalm o prazniku pashe. 42 I kad mu bi dvanaest godina, dođoše oni u Jerusalm po obièaju praznika; 43 I kad dane provedoše i oni se vratiše, osta dijete Isus u Jerusalmu; i ne znade Josif i mati njegova; 44 Nego misleæei da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima. 45 I ne našavši ga vratiše se u Jerusalm da ga traže. 46 I poslije tri dana nađoše ga u crkvi gdje sjedi meðu uèiteljima, i sluša ih, i pita ih, 47 I svi koji ga slušahu divljahu se njegovu razumu i odgovorima. 48 I vidjevši ga zaèudiše se, i mati njegova reèe mu: sine! šta uèini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražismo te. 49 I reèe im: zašto ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega? 50 I oni ne razumješe rijeèi što im reèe. 51 I siðe s njima i dođe u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova èuvaše sve rijeèi ove u srcu svojemu. 52 I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

**3** U petnaestoj godini vladanja æesara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod èetverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov èetverovlasnik u Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanija èetverovlasnik u Avilini, 2 Za poglavara sveštenikijeh Ane i Kajafe, reèe Bog Jovanu sinu Zarijnu u pustinji, 3 I dođe u svu okolinu Jordansku propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha; 4 Kao što je napisano u knjizi rijeèi proroka Isaije koji govori: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnji; poravnite staze njegove; 5 Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki; 6

I svako æe tijelo vidjeti spasenije Božije. 7 Jovan pak govoraše ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide? 8 Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu. 9 Jer veæ i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne raða sijeèe se i u oganj se baca. 10 I pitahu ga ljudi govoreæei: šta æemo dakle èiniti? 11 On pak odgovarajuæi reèe im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka èini tako. 12 Dođoše pak i carinici da ih krsti, i rekoše mu: uèiteljul! šta æemo èiniti? 13 A on im reèe: ne ištite više nego što vam je reèeno. 14 Pitahu ga pak i vojnici govoreæei: a mi šta æemo èiniti? I reèe im: nikome da ne èinite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom. 15 A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za Jovana: da nije on Hristos? 16 Odgovaraše Jovan svima govoreæei: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jaèi od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuæei njegovoj; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. 17 On ima lopatu u ruci svojoj, i oèistiaæe gumno svoje, i skupiaæe pšenicu svoju, a pljevu æe sažeæei ognjem vjeènijem. 18 I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja. 19 Iroda pak èetverovlasnika koraše Jovan za Irodijadu, ženu brata njegova, i za sva zla što uèini Irod; 20 I svrh svega uèini i to te zatvori Jovana u tamnicu. 21 A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo, 22 I siðe na nj Duh sveti u tjelesnome obliku kao golub, i èu se glas s neba govoreæei: ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji. 23 I taj Isus imaše oko trideset godina kad poèe; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josifa sina Ilijna, 24 Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova, 25 Sina Matatijna, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijna, sina Nangejeva, 26 Sina Maatova, sina Matatijna, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina, 27 Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatiilova, sina Nirijna, 28 Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova, 29 Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna, 30 Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova, 31 Sina Melejina, sina Mainanova, sina Matatina,

sina Natanova, sina Davidova, 32 Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina Naasonova, 33 Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina, 34 Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahorova, 35 Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina, 36 Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova, 37 Sina Matusalina, sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova, 38 Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

**4** Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju, 2 I èetrdeset dana kuša ga đavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršše, onda ogladnje, 3 I reèe mu đavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb. 4 I odgovori mu Isus govoreæi: u pismu stoji: neæe živjeti èovjek o samom hljebu, nego o svakoj rijeèi Božijoj. 5 I izvedavši ga đavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuæu oka, 6 I reèe mu đavo: tebi æu dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoæu daæu je; 7 Ti dakle ako se pokloniš preda mnom biæe sve tvoje. 8 I odgovarajuæi Isus reèe mu: idi od mene, sotonu; u pismu stoji: poklanjaj se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi. 9 I odvede ga u Jerusolim, i postavi ga navrh crkve, i reèe mu: ako si sin Božij, skoèi odavde dolje; 10 Jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe da te saèuvaju, 11 I uzeæe te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. 12 I odgovarajuæi Isus reèe mu: kazano je: ne kušaj Gospoda Boga svojega. 13 I kad svršši đavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme. 14 I vrati se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu onom kraju. 15 I on uèaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljahu. 16 I dođe u Nazaret gdje bješe odrastao, i uđe po obiæaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da èita. 17 I daše mu knjigu proroka Isaije, i otvorivši knjigu nađe mjesto gdje bješe napisano: 18 Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim jevanđelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da æe se otpustiti, i slijepima da æe progledati; da otpustim sužnje; 19 I da propovjedam prijatnu godinu

Gospodnju. 20 I zatvorivši knjigu dade služi, pa sjede: i svi u zbornici gledahu na nj. 21 I poèe im govoriti: danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima. 22 I svi mu svjedoèahu, i divljahu se rijeèima blagodatni koje izlažahu iz usta njegovijeh, i govorahu: nije li ovo sin Josifov? 23 I reèe im: vi æete meni bez sumnje kazati ovu prièu: ljekar! izlijeèi se sam; što smo èuli da si èinio u Kapernaumu uèini i ovdje na svojoj postojbini. 24 Reèe pak: zaista vam kažem: nikakav prorok nije mio na svojoj postojbini. 25 A zaista vam kažem: mnoge udovice bijahu u Izraelju u vrijeme Ilijino kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji; 26 I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici. 27 I mnogi bijahu gubavi u Izraelju za proroka Jelisija; i nijedan se od njih ne oèisti do Neemana Sirijanina. 28 I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad èuše ovo. 29 I ustavši istjeraše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili dozgo. 30 Ali on prođe između njih, i otide. 31 I dođe u Kapernaum grad Galilejski, i uèaše ih u subote. 32 I èuđahu se nauci njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna. 33 I u zbornici bješe èovjek u kome bješe neèisti duh đavolski, i povika iza glasa 34 Govoreæi: prođi se, šta je tebi do nas, Isuse Nazareæanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. 35 I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. I oborivši ga đavo na srijedu, iziđe iz njega, i nimalo mu ne naudi. 36 I u sve uđe strah, i govorahu jedan drugome govoreæi: kakva je to rijeè, da vlašæu i silom zapovijeda neèistijem duhovima, i izlaze? 37 I otide glas o njemu po svima okolnijem mjestima. 38 Ustavši pak iz zbornice dođe u kuæu Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika groznica, i moliše ga za nju. 39 I stavši više nje zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im. 40 A kad zahodaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od razlièenijeh bolesti dovođahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljivaše ih. 41 A i đavoli izlažahu iz mnogijeh vièuæi i govoreæi: ti si Hristos sin Božij. I zapreèivaše im da ne govore da znadu da je on Hristos. 42 A kad nastade dan, iziđe i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaše, i dođe k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih. 43 A on im reèe: i drugijem gradovima treba mi propovjediti

jevanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan.  
44 I propovijedaše po zbornicama Galilejskijem.

**5** Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju riječ Božiju on stajaše kod jezera Genisaretskoga, 2 I vidje dvije lađe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže: 3 I uljeze u jednu od lađi koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši uèaše narod iz lađe. 4 A kad presta govoriti, reèe Simonu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite. 5 I odgovarajuèi Simon reèe mu: uèiteljju! svu noæ smo se trudili, i ništa ne uhvatismo: ali po tvojoj rijeèi baciaèu mrežu. 6 I uèinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreže im se prodriješe. 7 I namagoše na društvo koje bješe na drugoj lađi da doðu da im pomognu; i doðuše, i napuniše obje lađe tako da se gotovo potope. 8 A kad vidje Simon Petar, pripade ka koljenima Isusovijem govoreæi: iziði od mene, Gospode! ja sam èovjek griješan. 9 Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatiše; 10 A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reèe Isus Simonu: ne boj se; otsele æeš ljude loviti. 11 I izvukavši obje lađe na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim. 12 I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, èovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade nièice moleæi mu se i govoreæi: Gospode! ako hoæeš možeš me oèistiti. 13 I pruživši ruku dohvati ga se, i reèe: hoæu, oèisti se. I odmah guba spade s njega. 14 I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar za oèišæenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. 15 Ali se glas o njemu još veæma razlažaše, i mnoštvo naroda stjeèaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti. 16 A on odlazaše u pustinju i moljaše se Bogu. 17 I jedan dan uèaše on, i ondje sjeðahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskijeh i Judejskijeh i iz Jerusalima; i sila Gospodnja iscjeljivaše ih. 18 I gle, ljudi donesoše na odru èovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu preda nj; 19 I ne našavši kuda æe ga unijeti od naroda, popeše se na kuæu i kroz krov spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa. 20 I vidjevši vjeru njihovu reèe mu: èovjeèe! opraštaju ti se grijesi tvoji. 21 I poèeše pomišljati književnici i fariseji govoreæi: ko je ovaj što hulji na Boga? Ko može opraštati grijeha osim jednoga Boga? 22 A

kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajuèi reèe im: šta mislite u srcima svojijem? 23 Šta je lakše reæi: opraštaju ti se grijesi tvoji? ili reæi: ustani i hodi? 24 Nego da znate da vlast ima sin èovjeèij na zemlji opraštati grijeha, reèe uzetome: ) tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj i idi kuæi svojoj. 25 I odmah ustade pred njima, i uze na èemu ležaše, i otide kuæi svojoj hvaleæi Boga. 26 I svi se upropastiše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu: èuda se nagledasmo danas! 27 I potom iziðe, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. 28 I ostavivši sve, ustade i poðu za njim. 29 I zgotovi mu Levije kod kuæe svoje veliku èast; i bješe mnogo carinika i drugijeh koji sjeðahu s njim za trpezom. 30 I vikahu na njega književnici i fariseji govoreæi uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jedete i pijete? 31 I odgovarajuèi Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni. 32 Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego grješnike na pokajanje. 33 A oni mu rekoše: zašto uèenici Jovanovi poste èesto i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju? 34 A on im reèe: možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima? 35 Nego æe doæi dani kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti u one dane. 36 Kaza im pak i prièu: niko ne meæe zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inaèe æe i novu razdrijeti, i staroj ne lièi što je od novoga. 37 I niko ne ljeva vina novoga u mjevove stare; inaèe prodre novo vino mjevove i ono se proljeje, i mjevovi propadnu; 38 Nego vino novo u mjevove nove treba ljevati, i oboje æe se saèuvati. 39 I niko pivši staro neæe odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

**6** Dogodi mu se pak u prvu subotu po drugome danu pashe da iðaše kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jeðahu. 2 A neki od fariseja rekoše im: zašto èinite što ne valja èiniti u subotu? 3 I odgovarajuèi Isus reèe im: zar nijeste èitali ono što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? 4 Kako uðu u kuæu Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojijeh nikome ne valjaše jesti osim jedinijeh sveštenika. 5 I reèe im: sin je èovjeèij gospodar i od subote. 6 A dogodi se u drugu subotu da on uðu u zbornicu i uèaše, i bješe ondje èovjek kome desna ruka bješe suha. 7 Književnici pak i fariseji gledahu

za njim neæe li u subotu iscijeliti, da ga okrive. **8** A on znadijaše pomisli njihove, i reèe èovjeku koji imaše suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustade i stade. **9** A Isus reèe im: da vas zapitam: šta valja u subotu èiniti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni muèahu. **10** I pogledavši na sve njih reèe mu: pruži ruku svoju. A on uèini tako; i ruka posta zdrava kao i druga. **11** A oni se svi napuniše bezumlja, i govorahu jedan drugome šta bi uèinili Isusu. **12** Tijeh pak dana iziđe na goru da se pomoli Bogu; i provede svu noæ na molitvi Božijoj. **13** I kad bi dan, dozva uèenike svoje, i izbra iz njih dvanaesticu, koje i apostolima nazva: **14** Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegovu, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija, **15** Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilota, **16** Judu Jakovljeva, i Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. **17** I iziđavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila uèenika njegovijeh; i mnoštvo naroda iz sve Judeje i iz Jerusalisa, i iz primorja Tirsokoga i Sidonskoga, **18** Koji dođoše da ga slušaju i da se iscjeljuju od svojijeh bolesti, i koje muèahu duhovi neèisti; i iscjeljivahu se. **19** I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlažaše sila i iscjeljivaše ih sve. **20** I on podignuvši oèi na uèenike svoje govoraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije. **21** Blago vama koji ste gladni sad; jer æete se nasititi. Blago vama koji plaèete sad; jer æete se nasmijati. **22** Blago vama kad na vas ljudi omrznju i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi èovjèijega. **23** Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako èinili prorocima ocevi njihovi. **24** Ali teško vama bogati; jer ste veæ primili utjehu svoju. **25** Teško vama siti sad; jer æete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer æete zaplakati i zaridati. **26** Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako èinili i lažnijem prorocima ocevi njihovi. **27** Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro èinite onima koji na vas mrze; **28** Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrijeđaju. **29** Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoæe da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju. **30** A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti. **31** I kako hoæete da èine vama ljudi èinite i vi njima onako. **32** I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam

je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube. **33** I ako èinite dobro onima koji vama dobro èine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici èine tako. **34** I ako dajete u zajam onima od kojijeh se nadate da æete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko. **35** Ali ljubite neprijatelje svoje, i èinite dobro, i dajte u zajam ne nadajuæi se nièemu; i biæe vam velika plata, i biæete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlina. **36** Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv. **37** I ne sudite, i neæe vam suditi; i ne osuđujte, i neæete biti osuđeni; opraštajte, i oprostiaæe vam se. **38** Dajite, i daæe vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daæe vam u naruèje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom æe vam se vratiti. **39** I kaza im prièu: može li slijepac slijepca voditi? Neæe li obadva pasti u jamu? **40** Nema uèenika nad uèitelja svojega, nego i sasvijem kad se izuèi, biæe kao i uèitelj njegov. **41** A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojemu oku ne osjeæaš? **42** Ili kako možeš reæi bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvna u svojemu oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. **43** Jer nema drveta dobra da rađa zao rod; niti drveta zla da rađa dobar rod. **44** Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožđe bere s kupine. **45** Dobar èovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao èovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca. **46** A što me zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam govorim? **47** Svaki koji ide za mnom i sluša rijeèi moje i izvršuje ih, kazaæu vam kakav je: **48** On je kao èovjek koji gradi kuæu, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad dođoše vode, navali rijeka na onu kuæu i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu. **49** A koji sluša i ne izvršuje on je kao èovjek koji naèini kuæu na zemlji bez temelja, na koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuæa ona strašno.

**7** A kad svrši sve rijeèi svoje pred narodom, dođe u Kapernaum. **2** U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio. **3** A kad èu za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleæi ga da bi došao da mu iscijeli slugu. **4** A oni

došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoreæi: dostojan je da mu to uèiniš; 5 Jer ljubi narod naš, i naèini nam zbornicu. 6 A Isus iðaše s njima. I kad veæe bijahu blizu kuæe, posla kapetan k njemu prijatelje govoreæi mu: Gospode! ne trudi se, jer nijesam dostojan da uðeš pod moju strehu; 7 Zato i ne držah sebe dostojna da ti doðem, nego samo reci rijeè, i ozdraviæe sluga moj. 8 Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednome: uèini to, i uèini. 9 A kad to èu Isus, zaèudi mu se, i okrenuvši se narodu koji iðaše za njim reèe: kaæem vam: ni u Izraelju tolike vjere ne naðoh. 10 I vrativši se poslani naðoše bolesnoga slugu zdrava. 11 I potom iðaše u grad koji se zove Nain, i s njim iðahu mnogi uèenici njegovi i mnoštvo naroda. 12 Kad se pribliæiše k vratima gradskijem, i gle, iznošahu mrtvacu, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo iðaše s njom. 13 I vidjevši je Gospod saæali mu se za njom, i reèe joj: ne plaèi. 14 I pristupivši prihvati za sanduk; a nosioci stadoše, i reèe: momèe! tebi govorim, ustani. 15 I sjede mrtvac i stade govoriti; i dade ga materi njegovoj. 16 A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreæi: veliki prorok iziðe meðu nama, i Bog pohodi narod svoj. 17 I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini. 18 I javiše Jovanu uèenici njegovi za sve ovo. 19 I dozvavši Jovan dva od uèenika svojijeh posla ih k Isusu govoreæi: jesi li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 20 Došavši pak ljudi k njemu rekoše: Jovan krstitelj posla nas k tebi govoreæi: jesi li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 21 A u taj èas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid. 22 I odgovarajuæi Isus reèe im: idite i kaæite Jovanu što vidjeste i èuste: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi èiste se, gluhi èuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se jevanðelje. 23 I blago onome koji se ne sablazni o mene. 24 A kad otidoše uèenici Jovanovi, poèe narodu govoriti za Jovana: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar? 25 Šta ste dakle izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima æive po carskijem su dvorovima. 26 Šta ste dakle izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kaæem, i više od proroka; 27 Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto ja šaljem

anðela svojega pred licem tvojijem koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. 28 Jer vam kaæem: nijedan izmeðu roðenijeh od æena nije veæi prorok od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu Boæijemu veæi je od njega. 29 I svi ljudi koji slušahu i carinici opravdaše Boga, i krstiše se krštenjem Jovanovijem; 30 A fariseji i knjiæevnici odbaciše svjet Boæij za njih, i ne htješe da ih on krsti. 31 A Gospod reèe: kakvi æu kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su? 32 Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore: svirasmo vam, i ne igraste, æalismo vam se, i ne plakaste. 33 Jer doðe Jovan krstitelj koji ni jede hljeba ni pije vina, a vi kaæete: æavo je u njemu; 34 Doðe sin èovjeèij koji i jede i pije, a vi kaæete: gle èovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. 35 I opravdaše premudrost sva djeca njezina. 36 Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuæu farisejevu sjede za trpezu. 37 I gle, æena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kuæi farisejevoj, donese sklenicu mira; 38 I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazaše mirom. 39 A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reèe u sebi govoreæi: da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se æena dotièe: jer je grješnica. 40 I odgovarajuæi Isus reèe mu: Simone! imam ti nešto kazati. A on reèe: uèitelju! kaæi. 41 A Isus reèe: dvojica bijahu duæni jednome duæniku, jedan bješe duæan pet stotina dinara a drugi pedeset. 42 A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaæi koji æe ga od njih dvojice veæama ljubiti. 43 A Simon odgovarajuæi reèe: mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reèe: pravo si sudio. 44 I okrenuvši se k æeni reèe Simonu: vidiš li ovu æenu? Ja uðoh u tvoju kuæu, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr. 45 Cjeliva mi nijesi dao; a ona otkako uðoh ne presta cjelivati mi nogu. 46 Uljem nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge. 47 Zato kaæem ti: opraštaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprašta ima malu ljubav. 48 A njoj reèe: opraštaju ti se grijesi. 49 I stadoše u sebi govoriti oni što sjeðaahu s njim za trpezom: ko je ovaj što i grijeha oprašta? 50 A æeni reèe: vjera tvoja pomoæe ti; idi s mirom.

**8** Poslije toga iđāše on po gradovima i po selima uēēæi i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božijemu, i dvanaestorica s njim. **2** I neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijev duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše Magdalena, iz koje sedam đavola iziđe, **3** I Jovana, žena Huze pristava Irodova, i Susana, i druge mnoge koje služahu njemu imanjem svojijem. **4** A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova dolazaahu k njemu, kaza u priēi: **5** Iziđe sijaē da sije sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobaše ga. **6** A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage. **7** I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga. **8** A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreæi ovo povika: ko ima uši da ēuje neka ēuje. **9** A uēenici njegovi pitahu ga govoreæi: šta znaēi priēa ova? **10** A on reēe: vama je dano da znate tajne carstva Božijega; a ostalima u priēama, da gledajuæi ne vide, i ēujuæi ne razumiju. **11** A priēa ova znaēi: sjeme je rijeē Božija. **12** A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali potom dolazi đavo, i uzima rijeē iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu. **13** A koje je na kamenu to su oni koji kad ēuju s radosti primaju rijeē; i ovi korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad dođe vrijeme kušanja otpadnu. **14** A koje u trnje pade to su oni koji slušaju, i otišavši od brige i bogatstva i slasti ovoga života zaguše se, i rod ne sazri. **15** A koje je na dobroj zemlji to su oni koji rijeē slušaju, i u dobrome i ēistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreæi povika: ko ima uši da ēuje neka ēuje. **16** Niko pak svijēæe ne poklapa sudom kad je zapali, niti mēæe pod odar, nego je metne na svijēæenjāk da vide svjetlost koji ulaze. **17** Jer nema ništa tajno što neææe biti javno, ni sakriveno što se neææe doznati i na vidjelo iziæi. **18** Gledajte dakle kako slušate; jer ko ima, daææ mu se, a ko nema, uzeææ se od njega i ono što misli da ima. **19** Dođoše pak k njemu mati i braææa njegovā, i ne mogahu od naroda da govore s njim. **20** I javiše mu govoreæi: mati tvoja i braææa tvoja stoje napolju, hoææ da te vide. **21** A on odgovarajuæi reēe im: mati moja i braææa moja oni su koji slušaju rijeē Božiju i izvršuju je. **22** I dogodi se u jedan dan on uljeze s uēenicima svojijem u lađu, i reēe im: da prijeđemo na onu stranu jezera. I pođoše. **23** A kad iđahu oni on zaspā. I podiže se oluja na jezeru, i topljahu se, i bijahu u velikoj nevolji. **24** I pristupivši probudiše ga govoreæi: uēitelju! uēitelju! izgibosmo. A on ustade, i zaprijeti vjetru i valovima; i prestadoše i posta tišina. **25** A njima reēe: gdje je vjera vaša? A oni se poplašiše, i ēuđahu se govoreæi jedan drugome: ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i slušaju ga? **26** I dođoše u okolinu Gadarinsku koja je prema Galileji. **27** A kad iziđe on na zemlju, srete ga jedan ēovjek iz grada u kome bijahu đavoli od mnogo godina, i u haljine ne oblaēæe se, i ne življaše u kuæi, nego u grobovima. **28** A kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reēe zdravo: što je tebi do mene, Isuse, sine Boga najvišega? Molim te, ne muēi me. **29** Jer Isus zapovjedi duhu neēistome da iziđe iz ēovjeka; jer ga muēæe odavno, i metahu ga u verige i u puta da ga ēuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga đavo po pustinji. **30** A Isus ga zapita govoreæi: kako ti je ime? A on reēe: legeon; jer mnogi đavoli bijahu ušli u nj. **31** I moljahu ga da im ne zapovjedi da idu u bezdan. **(Abyssos g12)** **32** A ondje pasijaše po gori veliki krd svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih uđu. I dopusti im. **33** Tada iziđoše đavoli iz ēovjeka i uđoše u svinje; i navali krd s brijega u jezero, i utopi se. **34** A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše u gradu i po selima. **35** I iziđoše ljudi da vide šta je bilo, i dođoše k Isusu, i nađoše ēovjeka iz koga đavoli bijahu izišli a on sjedi obuēen i pametan kod nogu Isusovijeh; i uplašiše se. **36** A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscijeli bijesni. **37** I moli ga sav narod iz okoline Gadarinske da ide od njih; jer se bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u lađu i otide natrag. **38** ēovjek pak iz koga iziđoše đavoli moljaše da bi s njim bio; ali ga Isus otpusti govoreæi: **39** Vрати se kuæi svojoj, i kazuj šta ti uēini Bog. I otide propovijedajuæi po svemu gradu šta mu Isus uēini. **40** A kad se vrati Isus, srete ga narod, jer ga svi oēekivahu. **41** I gle, dođe ēovjek po imenu Jair, koji bješe starješina u zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da uđe u kuæu njegovu; **42** Jer u njega bješe jedinica kæi od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad iđāše Isus, turkaše ga narod. **43** I bješe jedna bolesna žena od teēenja krvi dvanaest godina, koja je sve svoje imanje potrošila na ljekare i nijedan je nije mogao izlijeēiti, **44** I pristupivši sastrag dotaæe se skuta od haljine njegove, i odmah stade teēenje krvi njezine. **45** I reēe Isus: ko je to što se dotaæe mene? A kad



se svi odgovarahu, reèe Petar i koji bijahu s njim: uèiteljju! narod te opkolio i turka te, a ti kaæeš: ko je to što se dotaèe mene? 46 A Isus reèe: neko se dotaèe mene; jer ja osjetih silu koja iziðe iz mene. 47 A kad vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkæuæi, i pade pred njim, i kaza mu pred svijem narodom zašto ga se dotaèe i kako odmah ozdravi. 48 A on joj reèe: ne boj se, kæeri! vjera tvoja pomoæe ti; idi s mirom. 49 Dok on još govoraše doðe neko od kuæe starješine zbornièkoga govoreæi mu: umrije kæi tvoja, ne trudi uèitelja. 50 A kad èu Isus, odgovori mu govoreæi: ne boj se, samo vjeruj, i oživljeæe. 51 A kad doðe u kuæu, ne dade nijednome uæi osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojèina oca i matere. 52 A svi plakahu i jaukahu za njom; a on reèe: ne plaèite, nije umrla nego spava. 53 I potsmijevahu mu se znajuæi da je umrla. 54 A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreæi: djevojko! ustani! 55 I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede. 56 I diviše se roditelji njezini. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

**9** Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem ðavolima, i da iscjeljuju od bolesti. 2 I posla ih da propovijedaju carstvo Boæije, i da iscjeljuju bolesnike. 3 I reèe im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate. 4 U koju kuæu uðete ondje budite i odande polazite. 5 I gdje vas ne prime izlazeæi iz grada onoga otrešite i prah s nogu svojijeh, za svjedoèanstvo na njih. 6 A kad iziðoše, iðahu po selima propovijedajuæi jevanðelje i iscjeljujuæi svuda. 7 A kad èu Irod èetverovlasnik šta on èini, ne mogaše se naèuditi, jer neki govorahu da je Jovan ustao iz mrtvih, 8 A jedni da se Ilija pojavio, a jedni da je ustao koji od starijeh proroka. 9 I reèe Irod: Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova èudesa slušam? I æeljaše ga vidjeti. 10 I vrativši se apostoli kazaše mu šta su poèinili. I uzevši ih otide nasamo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida. 11 A narod razumjevši poðe za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Boæijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja. 12 A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek naðu jela, jer smo ovdje u pustinji. 13 A on im reèe: podajte im vi neka jedu. A oni rekoše: u nas nema

više od pet hljebova i dvije ribe; veæ ako da idemo mi da kupimo na sve ove ljude jela? 14 Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reèe uèenicima svojijem: posadite ih na gomile po pedeset. 15 I uèiniše tako, i posadiše ih sve. 16 A on uze onijeh pet hljebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše uèenicima da razdadu narodu. 17 I jedoše i nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteèe. 18 I kad se jedanput moljaše Bogu nasamo, s njim bijahu uèenici, i zapita ih govoreæi: ko govore ljudi da sam ja? 19 A oni odgovarajuæi rekoše: jedni vele da si Jovan krstitelj, a drugi da si Ilija; a drugi da je koji ustao od starijeh proroka. 20 A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reèe: Hristos Boæij. 21 A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga. 22 Govoreæi da sinu èovjeèijemu treba mnogo postradati, i da æe ga starješine i glavari sveštenieki i knjizevnici okriviti, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. 23 A svima govoraše: ko hoæe da ide za mnom neka se odreèe sebe i uzme krst svoj i ide za mnom. 24 Jer ko hoæe dušu svoju da saèuva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj æe je saèuvati. 25 Jer kaku æe korist imati èovjek ako sav svijet pridobije a sebe izgubi ili sebi naudi? 26 Jer ko se postidi mene i mojjih rijeèi njega æe se sin èovjeèij postidjeti kad doðe u slavi svojoj i oèinoj i svetijeh anðela. 27 A zaista vam kaæem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæe okusiti smrti dok ne vide carstva Boæijega. 28 A kad proðe osam dana poslije onijeh rijeèi, uze Petra i Jovana i Jakova i iziðe na goru da se pomoli Bogu. 29 I kad se moljaše postade lice njegovo drukèije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno. 30 I gle, dva èovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilija. 31 Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu. 32 A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva èovjeka koji s njim stajahu. 33 I kad se odvojiše od njega reèe Petar Isusu: uèiteljju! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliji: ne znajuæi šta govoraše. 34 A dok on to govoraše doðe oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zaðoše u oblak. 35 I èu se glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte. 36 I kad se èujaše glas naðe se Isus sam. I oni umuæaše, i nikom ne javiše

ništa u one dane od onoga šta vidješe. 37 A dogodi se drugi dan kad siđoše s gore sreće ga mnoštvo naroda. 38 I gle, èovjek iz naroda povika govoreæi: uèitelju! molim ti se, pogledaj na sina mojega, jer mi je jedinac: 39 I gle, hvata ga duh, i ujedanput vièe, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi; 40 I molih uèenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše. 41 I odgovarajuèi Isus reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æu biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo. 42 A dok još iðaše k njemu obori ga ðavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu neèistome, i iscijeli momèe, i dade ga ocu njegovu. 43 I svi se divljahu velièini Božijoj. A kad se svi èuðahu svemu što einjaše Isus, reèe uèenicima svojijem: 44 Metnite vi u uši svoje ove rijeèi: jer sin èovjeèij treba da se preda u ruke èovjeèije. 45 A oni ne razumješe rijeèi ove; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu rijeè. 46 A uðe misao u njih ko bi najvæei bio meðu njima. 47 A Isus znajuèi pomisli srca njihovijeh uze dijete i metnu ga preda se, 48 I reèe im: koji primi ovo dijete u ime moje, mene prima; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji meðu vama on je veliki. 49 A Jovan odgovarajuèi reèe: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni ðavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom. 50 I reèe mu Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je. 51 A kad se navršise dani uzeæea njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalem. 52 I posla glasnike pred licem svojijem; i oni otidoše i doðoše u selo Samarjansko da mu ugotove gdje æe noæiti. 53 I ne primiše ga; jer vidješe da ide u Jerusalem. 54 A kad vidješe uèenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše: Gospode! hoæeš li da reèemo da oganj siðe s neba i da ih istrijebi kao i Ilija što uèini? 55 A on okrenuvši se zaprijeti im i reèe: ne znate kakvoga ste vi duha; 56 Jer sin èovjeèij nije došao da pogubi duše èovjeèije nego da saèuva. I otidoše u drugo selo. 57 A kad iðahu putem reèe mu neko: Gospode! ja idem za tobom kud god ti poðeš. 58 I reèe mu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda: a sin èovjeèij nema gdje zakloniti glave. 59 A drugome reèe: hajde za mnom. A on reèe: Gospode! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega. 60 A Isus reèe mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace; a ti hajde te javljaj carstvo Božije. 61 A drugi reèe: Gospode! ja

idem za tobom; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domašnjima svojijem. 62 A Isus reèe mu: nijedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag.

**10** A potom izabra Gospod i drugijeh sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojijem u svaki grad i u mjesto kuda šæeaše sam doæi. 2 A reèe im: žetva je dakle velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju. 3 Idite; eto ja vas šaljem kao jaganjce meðu vukove. 4 Ne nosite kese ni torbe ni obuæe, i nikoga ne pozdravljajte na putu. 5 U koju god kuæu uðete najprije govorite: mir kuæi ovoj. 6 I ako dakle bude ondje sin mira, ostaae na njemu mir vaš; ako li ne bude, vratiae se k vama. 7 A u onoj kuæi budite, i jedite i pijte što u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuæe u kuæu. 8 I u koji god grad doðete i prime vas, jedite što se donese pred vas. 9 I iscjeljujte bolesnike koji su u njemu, i govorite im: približi se k vama carstvo Božije. 10 I u koji god grad doðete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite: 11 I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otrešamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije. 12 Kažem vam da æe Sodomu biti lakše u onaj dan negoli gradu onome. 13 Teško tebi, Horazine! teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila èudesa što su bila u vama, davno bi se u vreæi i u pepelu sjedeæi pokajali. 14 Ali Tiru i Sidonu biæe lakše na sudu nego vama. 15 I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti. (Hadës g86) 16 Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odrièe mene se odrièe; a ko se mene odrièe, odrièe se onoga koji je mene poslao. 17 Vrtiše se pak sedamdesetorica s radosti govoreæi: Gospode! i ðavoli nam se pokoravaju u ime tvoje. 18 A on im reèe: ja vidjeh sotonu gdje spade s neba kao munja. 19 Evo vam dajem vlast da stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neæe nauditi. 20 Ali se tome ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima. 21 U taj èas obradova se Isus u duhu i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oèe, jer je tako bila volja

tvoja. 22 I okrenuvši se k uèenicima reèe: sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim oca, ni ko je otac osim sina, i ako sin hoæe kome kazati. 23 I okrenuvši se k uèenicima nasamo reèe: blago oèima koje vide što vi vidite. 24 Jer vam kaæem da su mnogi proroci i carevi æeljeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i èuti što vi èujete, i ne èuše. 25 I gle, ustade jedan zakonik i kušajuæi ga reèe: uèitelju! šta æu èiniti da dobijem æivot vjeèni? (aiðnios g166) 26 A on mu reèe: šta je napisano u zakonu? kako èitaš? 27 A on odgovarajuæi reèe: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom; i blišnjega svojega kao samoga sebe. 28 Reèe mu pak: pravo si odgovorio; to èini i biæeš æiv. 29 A on šæadijaše da se opravda, pa reèe Isusu: a ko je bliñnji moj? 30 A Isus odgovarajuæi reèe: jedan èovjek silaæaše iz Jerusalisa u Jerihon, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. 31 A iznenada silaæaše onijem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga proèe. 32 A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga proèe. 33 A Samarjanin nekakav prolazeæi doèe nad njega, i vidjevši ga saæali mu se; 34 I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostionicu, i ustade oko njega. 35 I sjutradan polazeæi izvadi dva groša te dade krèmaru, i reèe mu: gledaj ga, i što više potrošiš ja æu ti platiti kad se vratim. 36 Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bliñnji onome što su ga bili uhvatili hajduci? 37 A on reèe: onaj koji se smilovao na njega. A Isus mu reèe: idi, i ti èini tako. 38 A kad iðahu putem i on uèe u jedno selo, a æena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuæu. 39 I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besjedu njegovu. 40 A Marta se bješe zabunila kako æe ga doèekati, i prikuèivši se reèe: Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da sluæim? reci joj dakle da mi pomoæe. 41 A Isus odgovarajuæi reèe joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo, 42 A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobi dijel izabrana, koji se neæe uzeti od nje.

**11** I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reèe mu neki od uèenika njegovijeh: Gospode! nauèi nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauèi svoje uèenike. 2 A on im reèe: kad se molite

Bogu govorite: oèe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; da doèe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; 3 Hljeb naš potrebni daj nam svaki dan; 4 I oprostí nam grijehæe naše, jer i mi opraštamo svakome duñniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla. 5 I reèe im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoæi i reèe mu: prijatelju! daj mi tri hljeba u zajam; 6 Jer mi doèe prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti; 7 A on iznutra odgovarajuæi da reèe: ne uznemiruj me; veæ su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam. 8 I kaæem vam: ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaæe i daæe mu koliko treba. 9 I ja vama kaæem: ištite i daæe vam se: traæite i naæi æete; kucajte i otvoræe vam se. 10 Jer svaki koji ište, prima; i koji traæi, nalazi; i koji kuca, otvora mu se. 11 Koji je meðu vama otac u koga ako sin zaište hljeba da mu da kamen? Ili ako zaište ribe da mu da mjesto ribe zmiju? 12 Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju? 13 Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko æe više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega? 14 I jednom izgna ðavola koji bješe nijem; kad ðavo izièe progovori nijemi; i diviše se ljudi. 15 A neki od njih rekoše: pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga izgoni ðavole. 16 A drugi kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. 17 A on znajuæi pomisli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdjeli samo po sebi, opustjeæe, i dom koji se razdjeli sam po sebi, propaææe. 18 Tako i sotona ako se razdjeli sam po sebi, kako æe ostati njegovo carstvo? kao što kaæete da pomoæu Veelzevula izgonim ðavole. 19 Ako li ja pomoæu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi vaši èijom pomoæu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. 20 A ako li ja prstom Boæijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo Boæije. 21 Kad se jaki naoruæa i èuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru; 22 A kad doèe jaèi od njega i nadvlada ga, uzme sve oruæje njegovo u koje se uzdao, i razdjeli što otme od njega. 23 Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa. 24 Kad neèisti duh izièe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta traæeæi pokoja, i ne našavši reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; 25 I došavši naèe pometen i ukrašen. 26 Tada otide i uzme sedam drugijeh duhova gorijeh od sebe,

i ušavši žive ondje; i bude potonje èovjeku onome gore od prvoga. 27 A kad to govoraše, podiže glas jedna žena iz naroda i reèe mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao! 28 A on reèe: blago i onima koji slušaju rijeè Božiju, i drže je. 29 A narodu koji se skupljaše stade govoriti: rod je ovaj zao; ište znak, i neæe mu se dati znak osim znaka Jone proroka; 30 Jer kako što Jona bi znak Ninevljanima, tako æe i sin èovjeèij biti rodu ovome. 31 Carica južna iziæi æe na sud s ljudima roda ovoga, i osudiæe ih; jer ona dođe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomonovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. 32 Ninevljani iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše pouèenjem Joninijem: a gle, ovdje je veæi od Jone. 33 Niko ne meæe zapaljene svijeæe na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svijeænjak da vide svjetlost koji ulaze. 34 Svijeeæa je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve æe tijelo tvoje biti svijetlo; ako li oko tvoje bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno. 35 Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama. 36 Jer ako je sve tijelo tvoje svijetlo da nema nikakvoga uda tamna, biæe svijetlo kao kad te svijeæa obasjava svjetlošæu. 37 A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu. 38 A farisej se zaèudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda. 39 A Gospod reèe mu: sad vi fariseji spolja èistite èašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe. 40 Bezumni! nije li onaj naèinio i iznutra koji je spolja naèinio? 41 Ali dajte milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve æe vam biti èisto. 42 Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povræa, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalo èiniti, i ono ne ostavljati. 43 Teško vama farisejima što tražite zaèelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama. 44 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znadu ih. 45 A neki od zakonika odgovarajuæi reèe: uèitelju! govoreæi to i nas sramotiš. 46 A on reèe: teško i vama zakonicima što tovarite na ljude bremena preteška za nošenje, a vi jednjem prstom svojijem neæete da ih prihvatite. 47 Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili. 48 Vi dakle svjedoèite i odobravate djela otaca svojijeh; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate. 49 Zato i premudrost Božija reèe: poslaæu im proroke i

apostole, i od njih æe jedne pobiti, a druge protjerati; 50 Da se ište od roda ovoga krv sviju proroka koja je prolivena od postanja svijeta, 51 Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarijne, koji pogibe meðu oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaæe se od roda ovoga. 52 Teško vama zakonicima što uzeste kluè od znanja: sami ne uðoste, a koji šææadijahu da uðu, zabraniste im. 53 A kad im on ovo govoraše, poèeše književnici i fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga, 54 Vrebajuæi i pazeæi na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovijeh da ga okrive.

**12** Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poèe najprije govoriti uèenicima svojijem: èuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje. 2 Jer ništa nije sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe doznati; 3 Jer što u mraku rekoste, èuæe se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaæe se na krovovima. 4 Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više uèiniti. 5 Nego æu vam kazati koga da se bojite: bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojte. (Geenna g1067) 6 Ne prodaje li se pet vrabaca za dva dinara? i nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. 7 A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. 8 Nego vam kažem: koji god prizna mene pred ljudima priznaæe i sin èovjeèij njega pred anđelima Božijim; 9 A koji se odreèe mene pred ljudima njega æe se odreæi pred anđelima Božijim. 10 I svaki koji reèe rijeè na sina èovjeèijega oprostiaæe mu se, a koji huli na svetoga Duha neæe mu se oprostiti. 11 A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako æete ili šta odgovoriti, ili šta æete kazati; 12 Jer æe vas sveti Duh nauèiti u onaj èas šta treba reæi. 13 Reèe mu pak neki iz naroda: uèitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojanje. 14 A on mu reèe: èovjeèe! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama? 15 A njima reèe: gledajte i èuvajte se od lakomstva; jer niko ne živi onijem što je suviše bogat. 16 Kaza im pak prièu govoreæi: u jednoga bogatog èovjeka rodi njiva. 17 I mišljaše u sebi govoreæi: šta æu èiniti? nemam u što sabrati svoje ljetine. 18 I reèe: evo ovo æu èiniti: pokvariaæu žitnice svoje i naèiniaæu veæe; i ondje æu sabrati sva svoja žita i dobro svoje;

19 I kazaæu duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na mnogo godina; poëivaj, jedi, pij, veseli se. 20 A Bog njemu reëe: bezumniëe! ovu noæ uzeæe dušu tvoju od tebe; a što si priprazio ëije æe biti? 21 Tako biva onome koji sebi teëe blago a ne bogati se u Boga. 22 A uëenicima svojijem reëe: zato vam kaæem: ne brinite se dušom svojom šta æete jesti; ni tijelom u što æete se obuæi: 23 Duša je preteænija od jela i tijelo od odijela. 24 Pogledajte gavrane kako ne siju, ni Œanju, koji nemaju podruma ni Œitnica, i Bog ih hrani: a koliko ste vi preteæniji od ptica? 25 A ko od vas brinuæi se moæe primaknuti rastu svojem lakat jedan? 26 A kad ni najmanje što ne moæete, zašto se brinete za ostalo? 27 Pogledajte ljjijane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kaæem da ni Solomun u svoj slavi svojoj ne obuëe se kao jedan od njih. 28 A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peæ baca, Bog tako odijeva, akamoli vas, malovjerni! 29 I vi ne ištite šta æete jesti ili šta æete piti, i ne brinite se; 30 Jer ovo sve ištu i neznabošci ovoga svijeta; a otac vaš zna da vama treba ovo. 31 Nego ištite carstva BoŒijega, i ovo æe vam se sve dodati. 32 Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo. 33 Prodajte što imate i dajte milostinju; naëinite sebi torbe koje neæe ovetšati, haznu koja se nikad neæe isprazniti, na nebesima, gdje se lupeŒ ne prikuëuje niti moljac jede. 34 Jer gdje je vaše blago ondje æe biti i srce vaše. 35 Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijeæe zapaljene; 36 I vi kao ljudi koji ëekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako doæe i kucne. 37 Blago onijem slugama koje naæe gospodar kad doæe a oni straæe. Zaista vam kaæem da æe se zapregnuti, i posadiæe ih, i pristupiæe te æe im sluŒiti. 38 I ako doæe u drugu straæu, i u treæu straæu doæe, i naæe ih tako, blago onijem slugama. 39 Ali ovo znajte: kad bi znao domaëin u koji æe ëas doæi lupeŒ, ëuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. 40 I vi dakle budite gotovi; jer u koji ëas ne mislite doæi æe sin ëovjeëij. 41 A Petar mu reëe: Gospode! govoriš li nama ovu priëu ili svima? 42 A Gospod reëe: ko je dakle taj vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad ëeljadi svojom da im daje hranu na obrok? 43 Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov naæe da izvršuje tako. 44 Zaista vam kaæem: nad svijem svojijem imanjem postaviæe ga. 45 Ako li reëe sluga

u srcu svojem: neæe moj gospodar još zadugo doæi; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i piti, i opijati se; 46 Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u ëas kad ne misli, i rasjeæi æe ga, i dijel njegov metnuæe s nevjernima. 47 A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega, i nije se priprazio, niti uëinio po volji njegovoj, biæe vrlo bijen; 48 A koji ne zna pa zasluŒi boj, biæe malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo æe se iskati od njega; a kome predaše najviše najviše æe iskati od njega. 49 Ja sam došao da bacim oganj na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se veæ zapalio! 50 Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši! 51 Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kaæem vam, nego razdor. 52 Jer æe otsele pet u jednoj kuæi biti razdijeljeni, ustaæe tri na dva, i dva na tri. 53 Ustaæe otac na sina i sin na oca; mati na kæer i kæei na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju. 54 A narodu govoraše: kad vidite oblak gdje se diæe od zapada odmah kaæete: biæe daŒd; i biva tako. 55 I kad vidite jug gdje duva kaæete: biæe vruæina; i biva. 56 Licemjeri! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete? 57 Zašto pak i sami od sebe ne sudite pravedno? 58 Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda sluzi, i sluga da te ne baci u tamnicu. 59 Kaæem ti: neæeš odande iziæi dok ne daš i pošljednjega dinara.

**13** U to vrijeme pak dođoše neki i kazaše za Galilejce kojih krv pomiješa Pilat sa Œrtvama njihovijem. 2 I odgovarajuæi Isus reëe im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješnji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše? 3 Ne, kaæem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. 4 Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkriviji bili od sviju Jerusalimljana? 5 Ne, kaæem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. 6 Kaza im pak ovu priëu: jedan ëovjek imadijaše smokvu usaðenu u svome vinogradu, i doæe da traŒi roda na njoj, i ne naæe. 7 Onda reëe vinogradaru: evo treæa godina kako dolazim i traŒim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je dakle, zašto zemlji da smeta? 8 A on odgovarajuæi reëe mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem; 9 Pa da ako rodi: ako

li ne, posjeæi æeš je na godinu. 10 A kad uæaše u jednoj zbornici u subotu, 11 I gle, bješe ondje žena bolesna od duha osamnaest godina, i bješe zgræena, i ne mogaše se ispraviti. 12 A kad je vidje, dozva je Isus i reèe joj: æeno! oproštena si od bolesti svoje. 13 I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše Boga. 14 A starješina od zbornice srðaše se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajuæi reèe narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se lijeèite, a ne u dan subotni. 15 A Gospod mu odgovori i reèe: licemjere! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili magarca od jaslara, i ne vodi da napoji? 16 A ovu kæer Avraamovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odrješiti iz ove sveze u dan subotni? 17 I kad on ovo govoraše stiðahu se svi koji mu se protivljahu; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela. 18 A on im reèe: kakvo je carstvo Boæije? i kakvo æu kazati da je? 19 Ono je kao zrno gorušièno, koje uzevši èovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove. 20 Opet reèe: kakvo æu kazati da je carstvo Boæije? 21 Ono je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve. 22 I prolazaše po gradovima i selima uèeæi i putujuæi u Jerusolim. 23 Reèe mu pak neko: Gospode! je li malo onijeh koji æe biti spaseni? A on im reèe: 24 Navalite da uðete na tijesna vrata; jer vam kaæem: mnogi æe traæiti da uðu i neæe moæi: 25 Kad ustane domaæin i zatvori vrata, i stanete napolju stajati i kucati u vrata govoreæi: Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajuæi reæi æe vam: ne poznajem vas otkuda ste. 26 Tada æete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem uèio si. 27 A on æe reæi: kaæem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu èinite. 28 Ondje æe biti plaè i škrkut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Boæijemu, a sebe napolje istjerane. 29 I doæi æe od istoka i zapada i sjevera i juga i sješæe za trpezu u carstvu Boæijemu. 30 I gle, ima pošljednijeh koji æe biti prvi, i ima prvijeh koji æe biti pošljednji. 31 U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreæi mu: iziði i idi odavde, jer trod hoæe da te ubije. 32 I reèe im: idite te kaæite onoj liscici: evo izgonim ðavole i iscjeljujem danas i sutra, a treæi dan svršiaæu. 33 Ali danas i sutra i prekosutra treba mi

iaæi; jer prorok ne moæe poginuti izvan Jerusalima. 34 Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslana k sebi! koliko puta htjeh da skupim èeda tvoja kao kokoš gnijezdo svoje pod krila, i ne htjeste! 35 Eto æe vam se ostaviti kuæa vaša pusta; a ja vam kaæem: neæete mene vidjeti dok ne doæe da reèete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

**14** I dogodi mu se da doæe u subotu u kuæu jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega. 2 I gle, bješe pred njim nekakav èovjek na kome bješe debela bolest. 3 I odgovarajuæi Isus reèe zakoncima i farisejima govoreæi: je li slobodno u subotu iscjeljivati? 4 A oni oæutjuje. I dohvativši ga se iscijeli ga i otpusti. 5 I odgovarajuæi reèe im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni? 6 I ne mogaše mu odgovoriti na to. 7 A gostima kaza prièu, kad opazi kako izbirahu zaèelja, i reèe im: 8 Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u zaèelje, da ne bude meðu gostima ko stariji od tebe; 9 I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome: i onda æeš sa stidom sjesti na niæe mjesto. 10 Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na pošljednje mjesto, da ti reèe kad doæe onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada æe tebi biti èast pred onima koji sjede s tobom za trpezom. 11 Jer svaki koji se podiæe, poniziaæe se; a koji se poniæuje, podignuæe se. 12 A i onome što ih je pozvao reèe: kad daješ objed ili veèeru, ne zovi prijatelja svojijeh, ni braæe svoje, ni roðaka svojijeh, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; 13 Nego kad èiniš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepe; 14 I blago æe ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego æe ti se vratiti o vaskrseniju pravednijeh. 15 A kad èu to neki od onijeh što sjeðaahu s njim za trpezom reèe mu: blago onome koji jede hljeba u carstvu Boæijemu! 16 A on mu reèe: jedan èovjek zgotovi veliku veèeru, i pozva mnoge; 17 I kad bi vrijeme veèeri, posla slugu svojega da kaæe zvanima: hajdete, jer je veæ sve gotovo. 18 I poèeše se izgovarati svi redom; prvi mu reèe: kupih njivu, i valja mi iaæi da je vidim; molim te izgovori me. 19 I drugi reèe: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovori me. 20 I treæi reèe: oæenih se, i zato ne mogu doæi. 21 I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaæin i reèe sluzi svome:

idi brzo na raskršæa i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepce. 22 I reèe sluga: gospodaru, uèinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima. 23 I reèe gospodar sluzi: iziði na putove i meðu ograde, te natjeraj da doðu da mi se napuni kuæa. 24 Jer vam kaæem da nijedan od onijeh zvanijeh ljudi neæe okusiti moje veèere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranjijeh. 25 Iðaše pak s njim mnoštvo naroda, i obazrevši se reèe im: 26 Ako ko doðe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braæu, i na sestre i na samu dušu svoju, ne može biti moj uèenik. 27 I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj uèenik. 28 I koji od vas kad hoæe da zida kulu ne sjede najprije i ne proraèuni šta æe ga stati, da vidi ima li da može dovršiti? 29 Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmoæe dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati 30 Govoreæi: ovaj èovjek poèe zidati, i ne može da dovrši. 31 Ili koji car kad poðe s vojskom da se pobije s drugijem carem ne sjede najprije i ne dræi vijeaæu može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada? 32 Ako li ne može, a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire. 33 Tako dakle svaki od vas koji se ne odreèe svega što ima ne može biti moj uèenik. 34 So je dobra, ali ako so obljutavi, èim æe se osoliti? 35 Niti je potrebna u zemlju ni u gnoj; nego je prospu napolje. Ko ima uši da èuje neka èuje.

**15** I pribliæavahu se k njemu svi carinici i grješnici da ga èuju. 2 I vikahu na njega fariseji i knjiæevnici govoreæi: ovaj prima grješnike i jede s njima. 3 A on im kaza prièu ovu govoreæi: 4 Koji èovjek od vas imajuæi sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne naðe? 5 I našavši digne je na ramo svoje radujuæi se, 6 I došavši kuæi sazove prijatelje i susjede govoreæi im: radujte se sa mnom: ja naðoh svoju ovcu izgublenu. 7 Kaæem vam da æe tako biti veæa radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, negoli za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje. 8 Ili koja žena imajuæi deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeaæe, i ne pomete kuæe, i ne traæi dobro dok ne naðe? 9 I našavši sazove drugarice i susjede govoreæi: radujte se sa mnom: ja naðoh dinar izgubljeni. 10 Tako, kaæem vam, biva radost pred anðelima Boæijima za

jednoga grješnika koji se kaje. 11 I reèe: jedan èovjek imaše dva sina, 12 I reèe mlaði od njih ocu: oèe! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje. 13 I potom do nekoliko dana pokupi mlaði sin sve svoje, i otide u daljnu zemlju; i onamo prosu imanje svoje æiveæi besputno. 14 A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se naðe u nevolji. 15 I otišavši pribi se kod jednoga èovjeka u onoj zemlji; i on ga posla u polje svoje da èuva svinje. 16 I æeljaše napuniti trbuh svoj rošèiaæima koje svinje jeðahu, i niko mu ih ne davaše. 17 A kad doðe k sebi, reèe: koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi! 18 Ustaæu i idem ocu svojemu, pa æu mu reæi: oèe! sagriješih nebu i tebi, 19 I veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj: primi me kao jednoga od svojijeh najamnika. 20 I ustavši otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i saæali mu se, i potreævši zagrlj ga i cjeliva ga. 21 A sin mu reèe: oèe, sagriješih nebu i tebi, i veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj. 22 A otac reèe slugama svojijem: iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuæu na noge. 23 I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo. 24 Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oæivlje; i izgubljen bješe, i naðe se. I stadoše se veseliti. 25 A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeæi kad se pribliæi kuæi èu pjevanje i podvikivanje. 26 I dozvavši jednoga od slugu zapita: šta je to? 27 A on mu reèe: brat tvoj doðe; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio. 28 A on se rasrdi i ne šæadijaše da uðe. Tada iziðe otac njegov i moljaše ga. 29 A on odgovarajuæi reèe ocu: eto te sluæim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveselio sa svojijem društvom; 30 A kad doðe taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno. 31 A on mu reèe: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje. 32 Trebalo se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oæivlje; i izgubljen bješe i naðe se.

**16** A uèenicima svojijem govoraše: bijaše jedan èovjek bogat koji imaše pristava, i toga oblaæaše kod njega da mu prosipa imanje. 2 I dozvavši ga reèe mu: šta ovo ja èujem za tebe? Daj raèun kako si kuæio kuæu: jer više ne možeš kuæom upravljati. 3 A pristav od kuæe reèe u sebi: šta æu èiniti? gospodar

moj uzima od mene upravljanje kuæe: kopati ne mogu, prositi stidim se. 4 Znam šta æu èiniti da bi me primili u kuæe svoje kad mi se oduzme upravljanje kuæe. 5 I dozvaš i redom dužnike gospodara svojega reèe prvome: koliko si dužan gospodaru mojemu? 6 A on reèe: sto oka ulja. I reèe mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset. 7 A potom reèe drugome: a ti koliko si dužan? A on reèe: sto oka pšenice. I reèe mu: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset. 8 I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro uèini; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojem naraštaju. (aiōn g165) 9 I ja vama kažem: naèinite sebi prijatelje nepravednijem bogatstvom, da bi vas kad osiromašite primili u vjeène kuæe. (aiōnios g166) 10 Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran. 11 Ako dakle u nepravednom bogatstvu vjerni ne biste, ko æe vam u istinom vjerovati? 12 I ako u tuðem ne biste vjerni, ko æe vam dati vaše? 13 Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili æe na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili æe jednome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu. 14 A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se. 15 I reèe im: vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko ono je mrzost pred Bogom. 16 Zakon i proroci su do Jovana; otsele se carstvo Božije propovijeda jevanđeljem, i svaki navaljuje da uđe u njega. 17 Lašnje je pak nebu i zemlji proæi negoli jednoj titli iz zakona propasti. 18 Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu èini; i koji se ženi puštenicom, preljubu èini. 19 Èovjek neki pak bješe bogat, koji se oblaèaše u skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se. 20 A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav, 21 I željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga; još i psi dolazahu i lizahu gnoj njegov. 22 A kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u naruèje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopaše ga. 23 I u paklu kad bješe u mukama podiže oèi svoje i ugleda izdaleka Avraama i Lazara u naruèju njegovu, (Hadēs g86) 24 I povikavši reèe: oèe Avraame! smiluj se na me i pošlji mi Lazara neka umoèi u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se muèim u ovome plamenu. 25 A Avraam reèe: sinko! opomeni se da si

ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se muèiš. 26 I preko svega toga postavljena je među nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeæi, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze. 27 Tada reèe: molim te dakle, oèe, da ga pošalješ kuæi oca mojeg, 28 Jer imam pet braæe: neka im posvjedoèi da ne bi i oni došli na ovo mjesto muèenja. 29 Reèe mu Avraam: oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. 30 A on reèe: ne, oèe Avraame! nego ako im dođe ko iz mrtvih pokajaæe se. 31 A Avraam mu reèe: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvih ustane neæe vjerovati.

**17** A uèenicima reèe: nije moguæe da ne dođu sablazni; ali teško onome s koga dolaze; 2 Boje bi mu bilo da mu se vodenièni kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh. 3 Èuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprostí mu. 4 I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dođe k tebi i reèe: kajem se, oprostí mu. 5 I rekoše apostoli Gospodu: dometni nam vjere. 6 A Gospod reèe: kad biste imali vjere koliko zrno gorušièno, i rekli biste ovome dubu: išèupaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas. 7 Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili èuva stoku pa kad dođe iz polja, reèe mu: hodi brzo i sjedi za trpezu? 8 Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da veèeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij? 9 Eda li æe on zahvaliti sluzi tome kad svrší što mu se zapovjedi? Ne vjerujem. 10 Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjèeno, govorite: mi smo zaludne sluge, jer uèinismo što smo bili dužni èiniti. 11 I kad iðaše u Jerusalim, on prolažaše između Samarije i Galileje. 12 I kad ulažaše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka, 13 I podigoše glas govoreæi: Isuse uèitelju! pomiluj nas. 14 I vidjevši ih reèe im: idite i pokažite se sveštenicima. I oni iduæi oèište se. 15 A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleæi Boga iza glasa, 16 I pade nièice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samarjanin. 17 A Isus odgovarajuæi reèe: ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica? 18 Kako se među njima koji ne nađe da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tuðin? 19 I reèe mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti. 20 A kad ga upitaše fariseji: kad æe doæi carstvo



Božije? odgovarajuæi reèe im: carstvo Božije neæe doæi da se vidi; 21 Niti æe se kazati: evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama. 22 A uèenicima reèe: doæi æe vrijeme kad æete zaželjeti da vidite jedan dan sina èovjeèijega, i neæete vidjeti. 23 I reæi æe vam: evo ovdje je, ili: eno ondje; ali ne izlazite, niti tražite. 24 Jer kako što munja sine s neba, i zasvijetli se preko svega što je pod nebom, tako æe biti i sin èovjeèij u svoj dan. 25 Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga. 26 I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako æe biti u dane sina èovjeèijega: 27 Jeðahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje uðe u kovèeg, i doðe potop i pogubi sve. 28 Tako kao što bi u dane Lotove: jeðahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, saðahu, zidahu; 29 A u dan kad iziðe Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve. 30 Tako æe biti i u onaj dan kad æe se javiti sin èovjeèij. 31 U onaj dan koji se desi na krovu a pokuæstvo njegovo u kuæi, neka ne silazi da ga uzme; i koji se desi u polju, tako neka se ne vraæa natrag. 32 Opominjite se žene Lotove. 33 Koji poðe da saèuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji je izgubi, oživljeæe je. 34 Kažem vam: u onu noæ biæe dva na jednome odru, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti; 35 Dvije æe mljeti zajedno, jedna æe se uzeti a druga æe se ostaviti; 36 Dva æe biti na njivi, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti. 37 I odgovarajuæi rekoše mu: gdje, Gospode? A on im reèe: gdje je strvina onamo æe se i orlovi skupiti.

**18** Kaza im pak i prièu kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži, 2 Govoreæi: u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stiðaše. 3 A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolazaše k njemu govoreæi: ne daj me mojemu suparniku. 4 I ne šæadijaše zadugo. A najposlije reèe u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim, 5 No buduæi da mi dosaðuje ova udovica, odbraniæu je, da mi jednako ne dolazi i ne dosaðuje. 6 Tada reèe Gospod: èujte šta govori nepravedni sudija. 7 Akamoli Bog neæe odbraniti izbranih svojijeh koji ga mole dan i noæ? 8 Kažem vam da æe ih odbraniti brzo. Ali sin èovjeèij kad doðe hoæe li naæi vjeru na zemlji? 9 A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uništavahu kaza prièu ovu: 10 Dva èovjeka uðuše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik. 11 Farisej

stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljuboèinci, ili kao ovaj carinik. 12 Postim dvaput u nedjelji; dajem desetak od svega što imam. 13 A carinik izdaleka stajaše, i ne šæaše ni oèiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreæi: Bože! milostiv budi meni grješnome. 14 Kažem vam da ovaj otide opravdan kuæi svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže ponižiæe se; a koji se sam ponižuje podignuæe se. 15 Donošanu k njemu i djecu da ih se dotakne; a kad vidješe uèenici, zaprijetiše im. 16 A Isus dozvavši ih reèe: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. 17 I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neæe uæi u njega. 18 I zapita ga jedan knez govoreæi: uèitelju blagi! šta da uèinim da naslijedim život vjeèni? (aiōnios g166) 19 A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. 20 Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažno; poštuj oca svojega i mater svoju. 21 A on reèe: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. 22 A kad to èu Isus reèe mu: još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imaš i razdaj siromasima; i imaæeš blago na nebu; i hajde za mnom. 23 A kad on èu to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat. 24 A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reèe: kako je teško uæi u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo! 25 Lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. 26 A oni koji slušahu rekoše: ko se dakle može spasti? 27 A on reèe: što je u ljudi nemoguæe u Boga je moguæe. 28 A Petar reèe: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo. 29 A on im reèe: zaista vam kažem: nema nijednoga koji bi ostavio kuæu, ili roditelje, ili braæu, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega, 30 Koji neæe primiti više u ovo vrijeme, i na onome svijetu život vjeèni. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Uze pak dvanaestoricu i reèe im: evo idemo gore u Jerusalem, i sve æe se svršiti što su proroci pisali za sina èovjeèijega. 32 Jer æe ga predati neznabošcima, i narugaæe mu se, i ružiæe ga, i popljuvaæe ga, 33 I biæe ga; i ubiæe ga; i treæi dan ustaæe. 34 I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza. 35 A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjedaše kraj puta proseæi. 36 A kad èu narod gdje prolazi zapita: šta je to? 37 I kazaše mu da Isus

Nazareæanin prolazi. 38 I povika govoreæi: Isuse, sine Davidov! pomiluj me. 39 I prijææahu mu oni što iðahu naprijed da uæuti; a on još više vikaše: sine Davidov! pomiluj me. 40 I Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga 41 Govoreæi: šta hoæeš da ti uèinim? A on reèe: Gospode! da progledam. 42 A Isus reèe: progledaj; vjera tvoja pomože ti. 43 I odmah progleda, i pođe za njim hvaleæi Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

**19** I kad uøe u Jerihon i prolažaše kroza nj, 2 I gle, èovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinièki, i bješe bogat, 3 I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta; 4 I potrèavši naprijed, pope se na dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalo proæi. 5 I kad dođe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reèe mu: Zakheju! siði brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kuæi. 6 I siđe brzo; i primi ga radujuæi se. 7 I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreæi da grješnome èovjeku dođe u kuæu. 8 A Zakhej stade i reèe Gospodu: Gospode! evo pola imanja svojega daæu siromasima, i ako sam koga zanio vratiaæu onoliko èetvoro. 9 A Isus mu reèe: danas dođe spasenije kuæi ovoj; jer je i ovo sin Avraamov. 10 Jer je sin èovjeèij došao da nađe i spase što je izgubljeno. 11 A kad oni to slušahu nastavi kazivati prièu; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da æe se odmah javiti carstvo Božije. 12 Reèe dakle: jedan èovjek od dobra roda otide u daljnu zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati. 13 Dozvavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reèe im: trgujte dok se ja vratim. 14 I graðani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreæi: neæemo da on caruje nad nama. 15 I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reèe da dozovu one sluge kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio. 16 Tada dođe prvi govoreæi: gospodaru! kesa tvoja donese deset kesa. 17 I reèe mu: dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova. 18 I dođe drugi govoreæi: gospodaru! kesa tvoja donese pet kesa. 19 A on reèe i onome: i ti budi nad pet gradova. 20 I treæi dođe govoreæi: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i èuvao. 21 Jer sam se bojao tebe: jer si èovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao. 22 A gospodar mu reèe: po tvojjem

æu ti rijeèima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd èovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao: 23 Pa zašto nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom? 24 I reèe onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa. 25 I rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa. 26 A on im odgovori: jer vam kažem da æe se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeæe se od njega i ono što ima. 27 A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom. 28 I kazavši ovo pođe naprijed, i iðaše gore u Jerusalem. 29 I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od uèenika svojijeh 30 Govoreæi: idite u to selo prema vama, i kad uđete u njega naæi æete magare privezano na koje nikakav èovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite. 31 I ako vas ko upita: zašto driješite? ovako mu kažite: ono Gospodu treba. 32 A kad otidoše poslani, naðoše kao što im kaza. 33 A kad oni driješahu magare rekoše im gospodari od njega: zašto driješite magare? 34 A oni rekoše: ono Gospodu treba. 35 I dovedoše ga k Isusu, i baciše haljine svoje na magare, i posadiše Isusa. 36 A kad iðaše, prostirahu haljine svoje po putu. 37 A kad se približi veæ da siđe s gore Maslinske, poèe sve mnoštvo uèenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva èudesna što su vidjeli, 38 Govoreæi: blagosloven car koji ide u ime Gospodnje! mir na nebu i slava na visini! 39 I neki fariseji iz naroda rekoše mu: uèitelj! zaprijeti uèenicima svojijem. 40 I odgovarajuæi reèe im: kažem vam: ako oni uæute, kamenje æe povikati. 41 I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim 42 Govoreæi: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od oèiju tvojjeh. 43 Jer æe doæi dani na tebe, i okružie te neprijatelji tvoji opkopima, i opkolie te, i obuzeæe te sa sviju strana; 44 I razbieæe tebe i djecu tvoju u tebi, i neæe ostaviti u tebi kamena na kamenu, zato što nijesi poznao vremena u kojemu si pohoðen. 45 I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu, 46 Govoreæi im: u pismu stoji: dom moj dom je molitve, a vi naèiniste od njega peæinu hajduèku. 47 I uèaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenieki i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube. 48 I ne

nalažahu šta bi mu uèinili; jer sav narod iðaše za njim, i slušahu ga.

**20** I kad on u jedan od onijeh dana uèaše narod u crkvi i propovijedaše jevanđelje, dođoše glavari svešteniki i književnici sa starješinama, **2** I rekoše mu govoreæi: kaži nam kakvom vlasti to èiniš? Ili ko ti je dao vlast tu? **3** A on odgovarajuæi reèe im: i ja æu vas upitati jednu rijeè, i kažite mi: **4** Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? **5** A oni pomišljahu u sebi govoreæi: ako reèemo s neba, reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? **6** Ako li reèemo: od ljudi, sav æe nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok. **7** I odgovoriše: ne znamo otkuda. **8** A Isus im reèe: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim. **9** A narodu poèe kazivati prièu ovu: jedan èovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena. **10** I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna. **11** I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna. **12** I posla opet treæega; a oni i onoga raniše, i istjeraše. **13** Onda reèe gospodar od vinograda: šta æu èiniti? Da pošljem sina svojega ljubaznoga: eda se kako zastide kad vide njega. **14** A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreæi: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude dostojanje. **15** I izvedoše ga napolje iz vinograda i ubiše. Šta æe dakle uèiniti njima gospodar od vinograda? **16** Doæi æe i pogubiæe ove vinogradare, i daæe vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog! **17** A on pogledavši na njih reèe: šta znaèi dakle ono u pismu: kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla? **18** Svaki koji padne na taj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. **19** I gledahu glavari svešteniki i književnici u onaj èas da dignu ruke na nj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu prièu kaza. **20** I pažahu na njega, i poslaše vrebaèe, koji se građahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u rijeèi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijnoj. **21** I upitaše ga govoreæi: uèitelju! znamo da pravo govoriš i uèiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista uèiš putu Božijemu: **22** Treba li nam æesaru davati haraè, ili ne? **23** A on razumjevši njihovo lukavstvo reèe im: šta me kušate? **24** Pokažite mi dinar; èij je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajuæi

rekoše: æesarev. **25** A on im reèe: podajte dakle što je æesarevo æesaru, a što je Božije Bogu. **26** I ne mogoše rijeèi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše. **27** A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga **28** Govoreæi: uèitelju! Mojsije nam napisu: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu. **29** Bijaše sedam braæe, i prvi uze ženu, i umrije bez djece; **30** I uze drugi ženu, i on umrije bez djece; **31** I treæi je uze; a tako i svi sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe; **32** A poslije svijuu umrije i žena. **33** O vaskrseniju dakle koga æe od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena. **34** I odgovarajuæi Isus reèe im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju; (aiōn g165) **35** A koji se udostojè dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvih niti æe se ženiti ni udavati; (aiōn g165) **36** Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija. **37** A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva. **38** A Bog nije Bog mrtvih nego živijeh; jer su njemu svi živi. **39** A neki od književnika odgovarajuæi rekoše: uèitelju! dobro si kazao. **40** I veæ ne smijahu ništa da ga zapitaju. A on im reèe: **41** Kako govore da je Hristos sin Davidov? **42** Kad sam David govori u psaltiru: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, **43** Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. **44** David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin? **45** A kad sav narod slušaše, reèe uèenicima svojijem: **46** Èuvajte se od književnika, koji hoæe da idu u dugaèikijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prvijeh mjesta po zbornicama, i zaèelja na gozbama; **47** Koji jedu kuæe udovièke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni æe još veæama biti osuđeni.

**21** Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meæu priloge svoje u haznu Božiju; **2** A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije leptèe; **3** I reèe: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od svijuu: **4** Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše. **5** I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reèe: **6** Doæi æe dani u koje od svega što vidite neæe ostati ni kamen na kamenu koji

se neæe razmetnuti. 7 Zapitaše ga pak govoreæi: uèitelju! a kad æe to biti? i kakav je znak kad æe se to dogoditi? 8 A on reèe: èuvajte se da vas ne prevare, jer æe mnogi doæi na ime moje govoreæi: ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima. 9 A kad èujete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada pošljedak. 10 Tada im reèe: ustaae narod na narod i carstvo na carstvo; 11 I zemlja æe se tresti vrlo po svijetu, i biæe gladi i pomori i strahote i veliki znaci biæe na nebu. 12 A prije svega ovoga metnuæe na vas ruke svoje i gonieæe vas i predavati u zbornice i u tamnice; vodiæe vas pred careve i kraljeve imena mojega radi. 13 A to æe vam se dogoditi za svjedoèanstvo. 14 Metnite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako æete odgovarati: 15 Jer æu vam ja dati usta i premudrost kojoj se neæe moæi protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici. 16 A predavaæe vas i roditelji i braæa i roðaci i prijatelji; i pobiæe neke od vas. 17 I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. 18 I dlaka s glave vaše neæe poginuti. 19 Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje. 20 A kad vidite da Jerusalem opkoli vojska onda znajte da se približilo vrijeme da opusti. 21 Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolju neka ne ulaze u njega: 22 Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano. 23 Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer æe biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu. 24 I pašæe od oštrica maèa, i odvešæe se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusalem æe gaziti neznabošci dok se ne izvrše vremena neznabožaca. 25 I biæe znaci u suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova. 26 Ljudi æe umirati od straha i od èekanja onoga što ide na zemlju; jer æe se i sile nebeske pokrenuti. 27 I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. 28 A kad se poène ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše. 29 I kaza im prièu: gledajte na smokvu i na sva drveta; 30 Kad vidite da veæe potjeraju, sami znate da je blizu ljeto. 31 Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije. 32 Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. 33 Nebo i zemlja proæi æe, a rijeèi moje neæe proæi. 34 Ali se èuvajte

da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dođe iznenada. 35 Jer æe doæi kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji. 36 Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteæi od svega ovoga što æe se zbiti, i stati pred sinom èovjeèijim. 37 I danju uèaše u crkvi, a noæu izlažaše i noæivaše na gori koja se zove Maslinska. 38 I sav narod dolažaše izjutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

**22** Približavaše se pak praznik prijesnijeh hljebova koji se zove pasha. 2 I gledahu glavari sveštenieki i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda. 3 A sotona uđe u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorice. 4 I otišavši govori s glavarima svešteniekiem i sa starješinama kako æe im ga izdati. 5 I oni se obradovaše, i ugovoriše da mu dadu novce. 6 I on se obreèe, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda. 7 A dođe dan prijesnijeh hljebova u koji trebaše klati pashu; 8 I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo. 9 A oni mu rekoše: gdje hoæeš da ugotovimo? 10 A on im reèe: eto kad uđete u grad, srešæe vas èovjek koji nosi vodu u krèagu; idite za njim u kuæu u koju on uđe, 11 I kažite domaèinu: uèitelj veli: gdje je gostionica gdje æu jesti pashu s uèenicima svojijem? 12 I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite. 13 A oni otidoše i naðoše kao što im kaza; i ugotoviše pashu. 14 I kad dođe èas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim. 15 I reèe im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam; 16 Jer vam kažem da je otsele neæu jesti dok se ne svrši u carstvu Božijemu. 17 I uzevši èašu dade hvalu, i reèe: uzmite je i razdijelite meðu sobom; 18 Jer vam kažem da neæu piti od roda vinogradskoga dok ne dođe carstvo Božije. 19 I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreæi: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo èinite za moj spomen. 20 A tako i èašu po veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva. 21 Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi. 22 I sin èovjeèij dakle ide kao što je ureðeno; ali teško èovjeku onome koji ga izdaje! 23 I oni staše tražiti meðu sobom koji bi dakle od njih bio koji æe to uèiniti. 24 A posta i prepiranje meðu njima koji bi se držao meðu njima da je najveæi. 25 A on im reèe:

carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, udari jedan od njih slugu poglavara sveštenikoga, i zovu se dobrotvori. 26 Ali vi nemojte tako; nego koji je najveći među vama neka bude kao najmanji, i koji je starješina neka bude kao sluga. 27 Jer koji je veći, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam među vama kao sluga. 28 A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojim napastima. 29 I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio: 30 Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojemu, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izraeljevih. 31 Reče pak Gospod: Simone! Simone! evo vas iste sotona da bi vas učinio kao pšenicu. 32 A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju. 33 A on mu reče: Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt ići. 34 A on reče: kažem ti, Petre! danas neće zapjevati pijetao dok se tripud ne odrečeš da me poznaješ. 35 I reče im: kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, eda vam što nedostade? A oni rekoše: ništa. 36 A on im reče: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož. 37 Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: i među zločince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se. 38 A oni rekoše: Gospode! evo ovdje dva noža. A on im reče: dosta je. 39 I izišavši otide po običaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše učenicima njegovima. 40 A kad dođe na mjesto reče im: molite se Bogu da ne padnete u napast. 41 I sam otstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu. 42 Govoreći: oče! kad bi htio da proneseš ovu čašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude. 43 A anđeo mu se javi s neba, i krijepi ga. 44 I budući u borenju, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju. 45 I ustavši od molitve dođe k učenicima svojim, i naše ih a oni spavaju od žalosti. 46 I reče im: što spavate? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast. 47 Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, išao pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeliva. Jer im ovo bijaše dao znak: koga cjelivam onaj je. 48 A Isus mu reče: Juda! zar cjelivom izdaješ sina čovječijega? 49 A kad oni što bijahu s njim vidješe šta će biti, rekoše mu: Gospode! da bijemo nožem? 50 I udari jedan od njih slugu poglavara sveštenikoga, i otišao mu desno uho. 51 A Isus odgovarajući reče: ostavite to. I dohvativši se do uha njegovoga iscijeli ga. 52 A glavarima sveštenikijem i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli na nj reče Isus: zar kao na hajduka iziđoste s noževima i koljem da me uhvatite? 53 Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste ruku na mene; ali je sad vaš čas i oblast tame. 54 A kad ga uhvatiše, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara sveštenikoga. A Petar išao je za njim izdaleka. 55 A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjedahu zajedno, i Petar sjedao među njima. 56 Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši na nj reče: i ovaj bješe s njim. 57 A on ga se odreče govoreći: ženo! ne poznajem ga. 58 I malo zatijem vidje ga drugi i reče: i ti si od njih. A Petar reče: čovječe! nijesam. 59 I pošto prođe oko jednoga sahatu drugi neko potvrđivaše govoreći: zaista i ovaj bješe s njim; jer je Galilejac. 60 A Petar reče: čovječe! ne znam šta govoriš. I odmah dok on još govoraše zapjeva pijetao. 61 I obazrevši se Gospod pogleda na Petra, i Petar se opomenu riječi Gospodnje kako mu reče: prije nego pijetao zapjeva odreći ćeš me se tripud. 62 I izišavši napolje plaka gorko. 63 A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga. 64 I pokrivši ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govoreći: proroci ko te udari? 65 I druge mnoge hule govoraahu na nj. 66 I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavari sveštenički i književnici, i odvedoše ga u svoj sud. 67 Govoreći: jesi li ti Hristos? kaži nam. A on im reče: ako vam i kažem, nećete vjerovati. 68 A ako vas i zapitam, nećete mi odgovoriti, niti ćete me pustiti. 69 Otsele će sin čovječij sjediti s desne strane sile Božije. 70 Svi pak rekoše: ti li si dakle sin Božij? A on im reče: vi kažete da sam ja. 71 A oni rekoše: šta nam trebaju više svjedočanstva? jer sami čujemo iz usta njegovih.

**23** I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu.

2 I počeo ga tužiti govoreći: ovoga našo smo da otpađuje narod naš, i zabranjuje davati cesaru danak, i govori da je on Hristos car. 3 A Pilat ga zapita: ti li si car Judejski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš. 4 A Pilat reče glavarima sveštenikijem i narodu: ja ne nalazim nikakve krivice na ovom čovjeku. 5 A oni navaljivahu govoreći: on buni ljude učeci po svoj Judeji počevši od Galileje dovde. 6 A

Pilat èuvši za Galileju zapita: zar je on Galilejac? 7 I razumjevši da je iz područja Irodova posla ga Irodu, koji takoèer bijaše u Jerusalimu onijeh dana. 8 A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da æe vidjeti od njega kako èudo. 9 I pita ga mnogo koje za što; ali mu on ništa ne odgovori. 10 A glavari svešteniki i književnici stajahu, i jednako tužahu ga. 11 A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuèe mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu. 12 I u taj se dan pomiriše Pilat i Irod meðu sobom; jer prije bijahu u zavadi. 13 A Pilat sazavši glavare sveštenike i knezove i narod 14 Reèe im: dovedoste mi ovoga èovjeka kao koji narod otpaðuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom èovjeku nijedne krivice što vi na njega govorite; 15 A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je uèinio što bi zasluživalo smrt. 16 Daklem da ga izbijem pa da pustim. 17 A trebaše o svakom prazniku pashe da im pusti po jednoga sužnja. 18 Ali narod sav povika govoreæi: uzmi ovoga, a pusti nam Varavu; 19 Koji bijaše baèen u tamnicu za nekakvu bunu uèinjenu u gradu i za krv. 20 A Pilat opet reèe da bi on htio pustiti Isusa. 21 A oni vikahu govoreæi: raspni ga, raspni. 22 A on im treæi put reèe: kakvo je dakle on zlo uèinio? ja ništa na njemu ne naðoh što bi zasluživalo smrt; daklem da ga izbijem pa da pustim. 23 A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i glavara sveštenikijeh. 24 I Pilat presudi da bude kao što oni ištu. 25 I pusti onoga što iskahu, koji bješe baèen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju. 26 I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Simona Kirinca koji iðaše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom. 27 A za njim iðaše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim. 28 A Isus obazrevši se na njih reèe: kæeri Jerusalmiske! ne plaèite za mnom, nego plaèite za sobom i za djecom svojom. 29 Jer gle, idu dani u koje æe se reæi: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše. 30 Tada æe poèeti govoriti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas. 31 Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta æe biti od suha? 32 Voðaahu pak i druga dva zloèinca da pogube s njim. 33 I kad doðuše na mjesto koje se zvaše koštunica, ondje razapeše njega i zloèince,

jednoga s desne strane a drugoga s lijeve. 34 A Isus govoraše: oèe! oprostí im; jer ne znadu šta èine. A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke. 35 I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreæi: drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izbranik Božij. 36 A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu k njemu i davahu mu ocat, 37 I govorahu: ako si ti car Judejski pomozí sam sebi. 38 A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grèkijem i Latinskijem i Jevrejskijem: ovo je car Judejski. 39 A jedan od obješenijeh zloèinaca huljaše na njega govoreæi: ako si ti Hristos pomozí sebi i nama. 40 A drugi odgovarajuæi šutkaše ga i govoraše: zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osuðen tako? 41 I mi smo još pravedno osuðeni; jer primamo po svojijem djelima kao što smo zaslužili; ali on nikakva zla nije uèinio. 42 I reèe Isusu: opomeni me se, Gospode! kad doðu u carstvo svoje. 43 I reèe mu Isus: zaista ti kažem: danas æeš biti sa mnom u raju. 44 A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga. 45 I pomrèa sunce, i zavjes crkveni razdrije se napola. 46 I povikavši Isus iza glasa reèe: oèe! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu. 47 A kad vidje kapetan šta bi, stade hvaliti Boga govoreæi: zaista ovaj èovjek bješe pravednik. 48 I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijuæi se u prsi svoje. 49 A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo. 50 I gle, èovjek, po imenu Josif, savjetnik, èovjek dobar i pravedan, 51 On ne bijaše pristao na njihov savjet i na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam èekaše carstva Božijega, 52 On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo. 53 I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u grob isjeèen, u kome niko ne bijaše nikad metnut. 54 I dan bijaše petak, i subota osvitaše. 55 A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za Josifom, i vidješe grob i kako se tijelo metnu. 56 Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

**24** A u prvi dan nedjeljni doðuše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripravíše, i neke druge žene s njima; 2 Ali naðuše kamen odvaljen od groba. 3 I ušavši ne naðuše tijela Gospoda Isusa. 4 I kad se one èuðaahu tome, gle, dva èovjeka staše pred njima u sjajnijem haljinama; 5 A kad se one uplašiše

i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga govoraše putem i kad nam kazivaše pismo? 33 I među mrtvima? 6 Nije ovdje; nego ustade; opomenite ustavši onaj èas, vratiše se u Jerusolim, i nađoše u se kako vam kaza kad bješe još u Galileji, 7 Govoreæi skupu jedanaesticu i koji bijahu s njima, 34 Koji govoraahu: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu. 35 I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb. 36 A kad oni ovo govoraahu, i sam Isus stade među njima, i reèe im: mir vam. 37 A oni se uplašiše, i poplašeni buduæi, mišljahu da vide duha. 38 I reèe im: šta se plašite? I zašto takove misli ulaze u srca vaša? 39 Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glavom; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam. 40 I ovo rekavši pokaza im ruke i noge. 41 A dok oni još ne vjerovahu od radosti i èuđahu se reèe im: imate li ovdje što za jelo? 42 A oni mu daše komad ribe peèene, i meda u satu. 43 I uzevši izjede pred njima. 44 I reèe im: ovo su rijeèi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. 45 Tada im otvori um da razumiju pismo. 46 I reèe im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvih treæi dan; 47 I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijeha po svijem narodima poèevši od Jerusolima. 48 A vi ste svjedoci ovome. 49 I gle, ja æu poslati obeæanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu Jerusalimskome dok se ne obuèete u silu s visine. 50 I izvede ih napolje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih. 51 I kad ih blagosiljaše, otstupi od njih, i uznošaše se na nebo. 52 I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jerusolim s velikom radošæu. 53 I bijahu jednako u crkvi hvaleæi i blagosiljajuæi Boga. Amin.

i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga među mrtvima? 6 Nije ovdje; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji, 7 Govoreæi da sin èovječij treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treæi dan da ustane. 8 I opomenuše se rijeèi njegovijeh. 9 I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaesticu i svima ostalijem. 10 A to bijaše Magdalena Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima. 11 I njima se uèiniše njihove rijeèi kao laž, i ne vjerovaše im. 12 A Petar ustavši otrèa ka grobu, i natkuèivši se vidje same haljine gdje leže, i otide èudeæi se u sebi šta bi. 13 I gle, dvojica od njih iđahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusolima šeset potkališta i zvaše se Emaus. 14 A oni govoraahu među sobom o svima ovijem događajima. 15 I kad se oni razgovaraahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i iđaše s njima. 16 A oèi im se držahu da ga ne poznaše. 17 A on im reèe: kakav je to razgovor koji imate među sobom iduæi, i što ste neveseli? 18 A jedan po imenu Kleopa, odgovarajuæi reèe mu: zar si ti jedan od crkvara u Jerusolimu koji nijesi èuo šta je u njemu bilo ovijeh dana? 19 I reèe im: šta? A oni mu rekoše: za Isusa Nazareæanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u rijeèi pred Bogom i pred svijem narodom; 20 Kako ga predadoše glavari sveštenieki i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga? 21 A mi se nadasmo da je on onaj koji æe izbaviti Izrailja; ali svrh svega toga ovo je danas treæi dan kako to bi. 22 A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile rano na grobu, 23 I ne našavši tijela njegova dođoše govoreæi da su im se anđeli javili koji su kazali da je on živ. 24 I idoše jedni od našijeh na grob, i nađoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe. 25 I on im reèe: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govoriše proroci! 26 Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da uđe u slavu svoju? 27 I poèevši od Mojsija i od svijuh proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu. 28 I približiše se k selu u koje iđahu, i on èinjaše se da hoæe dalje da ide. 29 I oni ga ustavljaahu govoreæi: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noæ. I uđe s njima da noæi. 30 I kad sjedaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im. 31 Tada se njima otvoriše oèi i poznaše ga. I njega nestade. 32 I oni govoraahu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam

# Jovanu

**1** U početku bješe rijeè, i rijeè bješe u Boga, i Bog bješe rijeè. **2** Ona bješe u početku u Boga. **3** Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo. **4** U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima. **5** I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne obuze. **6** Posla Bog èovjeka po imenu Jovana. **7** Ovaj dođe za svjedoèanstvo da svjedoèi za vidjelo da svi vjeruju kroza nj. **8** On ne bješe vidjelo, nego da svjedoèi za vidjelo. **9** Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga èovjeka koji dolazi na svijet. **10** Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna. **11** K svojima dođe, i svoji ga ne primiše. **12** A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime njegovo. **13** Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga. **14** I rijeè postade tijelo i useli se u nas puno blagodat i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jednorodnoga od oca. **15** Jovan svjedoèi za njega i vièe govoreæi: ovaj bješe za koga rekoh: koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe. **16** I od punosti njegove mi svi uzesmo blagodat za blagodaæu. **17** Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa Hrista. **18** Boga niko nije vidio nikad: jednorodni sin koji je u naruèju oèinom, on ga javi. **19** I ovo je svjedoèanstvo Jovanovo kad poslaše Jevreji iz Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju: ko si ti? **20** I on prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam Hristos. **21** I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilija? I reèe: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam. **22** A oni mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za sebe? **23** Reèe: ja sam glas onoga što vièe u pustinji: poravnite put Gospodnji; kao što kaza Isaija prorok. **24** I bijahu poslanici od fariseja, **25** I zapitaše ga govoreæi mu: zašto dakle kršæavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilija ni prorok? **26** Odgovori im Jovan govoreæi: ja kršæavam vodom, a meðu vama stoji koga vi ne znate. **27** On je onaj što æe doæi za mnom, koji bješe preda mnom; kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuæi njegovoj. **28** Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje Jovan kršæavaše. **29** A sutradan vidje Jovan Isusa gdje ide k njemu, i reèe: gle, jagnje Božije koje uze na se grijehèe svijeta. **30** Ovo je onaj za koga ja rekoh: za

mnom ide èovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe. **31** I ja ga ne znadoh: nego da se javi Izrailju zato ja dođoh da krstim vodom. **32** I svjedoèi Jovan govoreæi: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu. **33** I ja ga ne znadoh; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reèe: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je onaj koji æe krstiti Duhom svetijem. **34** I ja vidjeh i zasvjedoèih da je ovaj sin Božij. **35** A sutradan opet stajaše Jovan i dvojica od uèenika njegovijeh, **36** I vidjevši Isusa gdje ide, reèe: gle, jagnje Božije. **37** I èuše ga oba uèenika kad govoraše, i otidoše za Isusom. **38** A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reèe im: šta æete? A oni mu rekoše: Ravi! koje znaèi: uèitelju) gdje stojiš? **39** I reèe im: dođite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata. **40** A jedan od dvojice koji èuše od Jovana i iðahu za njim bijaše Andrija brat Simona Petra; **41** On nađe najprije brata svojega Simona, i reèe mu: mi nađosmo Mesiju, koje znaèi Hristos. **42** I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši na nj reèe: ti si Simon, sin Jonin; ti æeš se zvati Kifa, koje znaèi Petar. **43** A sutradan namisli iziæi u Galileju, i nađe Filipa, i reèe mu: hajde za mnom. **44** A Filip bješe iz Vitsaide iz grada Andrijna i Petrova. **45** Filip nađe Natanaila, i reèe mu: za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, nađosmo ga, Isusa sina Josifova iz Nazareta. **46** I reèe mu Natanailo: iz Nazareta može li biti što dobro? Reèe mu Filip: dođi i vidi. **47** A Isus vidjevši Natanaila gdje ide k njemu reèe za njega: evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva. **48** Reèe mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom. **49** Odgovori Natanailo i reèe mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izrailjev. **50** Odgovori Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom zato vjeruješ; vidjeæeš više od ovoga. **51** I reèe mu: zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu èovjeèijemu.

**2** I u treæi dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova. **2** A pozvan bješe i Isus i uèenici njegovi na svadbu. **3** I kad nesta vina, reèe mati Isusova njemu: nemaju vina. **4** Isus joj reèe: što je meni do tebe ženo? Još nije došao moj èas. **5** Reèe mati njegova slugama: što god vam reèe uèinite. **6**



A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, postavljениh po običaju Jevrejskoga èišæenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra. 7 Reèe im Isus: napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha. 8 I reèe im: zahvatite sad i nosite kumu. I odnesoše. 9 A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadijaše otkuda je a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu zovnu kum ženika, 10 I reèe mu: svaki èovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rðavije; a ti si èuvao dobro vino doslije. 11 Ovo uèini Isus poèetak èudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i uèenici njegovi vjerovaše ga. 12 Potom siðe u Kapernaum, on i mati njegova, i braæa njegova, i uèenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana. 13 I blizu bješe pasha Jevrejska, i iziðe Isus u Jerusolim. 14 I naðe u crkvi gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjahu. 15 I naèinivši biè od uzica, izгна sve iz crkve, i ovce i volove; i mjenjaèima prosu novce i stolove ispremeta; 16 I reèe onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne èinite od doma oca mojega doma trgovaèkoga. 17 A uèenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuæu tvoju izjede me. 18 A Jevreji odgovarajuèi rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš èiniti? 19 Isus odgovori i reèe im: razvalite ovu crkvu, i za tri dana æu je podignuti. 20 A Jevreji rekoše: èetdeset i šest godina graðena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš? 21 A on govoraše za crkvu tijela svojega. 22 A kad usta iz mrtvih, opomenuše se uèenici njegovi da ovo govoraše, i vjerovaše u ime njegovog, i rijeèi koju reèe Isus. 23 A kad bješe u Jerusalimu na praznik pashe, mnogi vjerovaše u ime njegovog, videæi èudesa njegova koja èinjaše. 24 Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše, 25 I ne trebaše mu da ko svjedoèi za èovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u èovjeku.

**3** Bijaše pak èovjek meðu farisejima, po imenu Nikodim, knez Jevrejski. 2 Ovaj doðe k Isusu noæu i reèe mu: Ravi! znamo da si ti uèitelj od Boga došao; jer niko ne može èudesa ovijeh èiniti koja ti èiniš ako nije Bog s njim. 3 Odgovori Isus i reèe mu: zaista, zaista ti kaæem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Boæijega. 4 Reèe Nikodim njemu: kako se može èovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put uæi u utrobu matere svoje i roditi

se? 5 Odgovori Isus: zaista, zaista ti kaæem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može uæi u carstvo Boæije. 6 Što je roðeno od tijela, tijelo je; a što je roðeno od Duha, duh je. 7 Ne èudi se što ti rekoh: valja vam se nanovo roditi. 8 Duh diše gdje hoæe, i glas njegov èuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki èovjek koji je roðen od Duha. 9 Odgovori Nikodim i reèe mu: kako može to biti? 10 Isus odgovori i reèe mu: ti si uèitelj Izrailjev, i to li ne znaš? 11 Zaista, zaista ti kaæem da mi govorimo što znamo, i svjedoèimo što vidjesmo, i svjedoèanstva našega ne primate. 12 Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako æete vjerovati ako vam kaæem nebesko? 13 I niko se ne pope na nebo osim koji siðe s neba, sin èovjeèij koji je na nebu. 14 I kao što Mojsije podiæe zmiyu u pustinji, tako treba sin èovjeèij da se podigne, 15 Da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima æivot vjeèni: (aiônios g166) 16 Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima æivot vjeèni. (aiônios g166) 17 Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroza nj. 18 Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje veæ je osuðen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Boæijega. 19 A sud je ovaj što vidjelo doðe na svijet, i ljudima omilje veæma tama negoli vidjelo; jer njihova djela bijahu zla. 20 Jer svaki koji zlo èini mrzi na vidjelo i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovijeh, jer su zla. 21 A ko istinu èini ide k vidjelu, da se vide djela njegova, jer su u Bogu uèinjena. 22 A potom doðe Isus i uèenici njegovi u Judejsku zemlju, i ondje æivljaše s njima i kršæavaše. 23 A Jovan kršæavaše u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i dolaæahu te ih kršæavaše. 24 Jer još ne bijaše Jovan baèen u tamnicu. 25 Tada postade raspra meðu uèenicima Jovanovijem i Jevrejima oko èišæenja. 26 I doðoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedoèio, evo on kršæava, i svi idu k njemu. 27 Jovan odgovori i reèe: ne može èovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba. 28 Vi sami meni svjedoèite da rekoh: ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim. 29 Ko ima nevjestu æenik je, a prijatelj æenikov stoji i sluša ga, i radošæu raduje se glasu æenikovu. Ova dakle radost moja ispuni se. 30 Onaj treba da raste, a ja da

se umaljujem. 31 Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je. 32 I što vidje i èu ono svjedoèi; i svjedoèanstva njegova niko ne prima. 33 Koji primi njegovo svjedoèanstvo, potvrdi da je Bog istinit. 34 Jer koga Bog posla, onaj rijeèi Božije govori: jer Bog Duha ne daje na mjeru. 35 Jer otac ljubi sina, i sve dade u ruke njegove. 36 Ko vjeruje sina, ima život vjeèni; a ko ne vjeruje sina, neæe vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu. (aiōnios g166)

**4** Kad razumje dakle Gospod da su èuli fariseji da Isus više uèenika dobija i kršæava nego Jovan 2 Isus pak sam ne kršæavaše nego uèenici njegovi 3 Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju. 4 A valjalo mu je proæi kroz Samariju. 5 Tako dođe u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josifu sinu svojemu. 6 A ondje bijaše izvor Jakovljevi; i Isus umoran od puta sjeðaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata. 7 Dođe žena Samarjanka da zahvati vode; reèe joj Isus: daj mi da pijem. 8 Jer uèenici njegovi bijahu otišli u grad da kupe jela.) 9 Reèe mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin buduæi, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne miješaju sa Samarjanima. 10 Odgovori Isus i reèe joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu. 11 Reèe mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš èim, a studenac je dubok; odakle æeš dakle uzeti vodu živu? 12 Eda li si ti veæi od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova? 13 Odgovori Isus i reèe joj: svaki koji pije od ove vode opet æe ožednjeti; 14 A koji pije od vode koju æu mu ja dati neæe ožednjeti dovijeka; nego voda što æu mu ja dati biæe u njemu izvor vode koja teèe u život vjeèni. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Reèe mu žena: Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu. 16 Reèe joj Isus: idi zovni muža svojega, i doði ovamo. 17 Odgovori žena i reèe mu: nemam muža. Reèe joj Isus: dobro si kazala: nemam muža; 18 Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala. 19 Reèe mu žena: Gospode! vidim da si ti prorok. 20 Oci naši molíše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti. 21 Reèe joj Isus: ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se neæete moliti ocu ni na ovoj

gori ni u Jerusalimu. 22 Vi ne znate èemu se molite; a mi znamo èemu se molimo: jer je spasenije od Jevreja. 23 Ali ide vrijeme, i veæ je nastalo, kad æe se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoæe takovijeh bogomoljaca. 24 Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole. 25 Reèe mu žena: znam da æe doæi Mesija koji se zove Hristos, kad on dođe kazaaæ nam sve. 26 Reèe joj Isus: ja sam koji s tobom govorim. 27 I tada doðoše uèenici njegovi, i èuðahu se gdje govoraše sa ženom; ali nijedan ne reèe: šta hoæeš? ili šta govoriš s njom? 28 A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reèe ljudima: 29 Hodite da vidite èovjeka koji mi kaza sve što sam uèinila: da nije to Hristos? 30 Iziðoše dakle iz grada i poðoše k njemu. 31 A uèenici njegovi moljahu ga meðu tijem govoreæi: Ravi! jedi. 32 A on im reèe: ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate. 33 Tada uèenici govorahu meðu sobom: veæ ako mu ko donese da jede? 34 A on im reèe: jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao. 35 Ne kažete li vi da su još èetiri mjeseca pa æe žetva prispijeti? Eto, velim vam: podignite oèi svoje i vidite njive kako su veæ žute za žetvu. 36 I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vjeèni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje; (aiōnios g166) 37 Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje. 38 Ja vas poslah da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov uðoste. 39 I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovali su ga za besjedu žene koja svjedoèaše: kaza mi sve što sam uèinila. 40 Kad doðoše dakle Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i ondje osta dva dana. 41 I mnogo ih više vjerova za njegovu besjedu. 42 A ženi govorahu: sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami èusmo i poznasmo da je ovaj zaista spas svijetu, Hristos. 43 A poslije dva dana iziðe odande, i otide u Galileju: 44 Jer sam Isus svjedoèaše da prorok na svojoj postojbini nema èasti. 45 A kad dođe u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što uèini u Jerusalimu na praznik; jer i oni idoše na praznik. 46 Dođe pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u vino. I bješe neki carev èovjek kojega sin bolovaše u Kapernaumu. 47 Ovaj èuvši da Isus dođe iz Judeje u Galileju, dođe k njemu i moljaše ga da siðe i da mu iscijeli sina; jer bijaše na

smrti. 48 I reèe mu Isus: ako ne vidite znaka i èudesa, ne vjerujete. 49 Reèe mu carev èovjek: Gospode! siði dok nije umrlo dijete moje. 50 Reèe mu Isus: idi, sin je tvoj zdrav. I vjerova èovjek rijeèi koju mu reèe Isus, i poèe. 51 I odmah kad on silažaše, gle, sretoše ga sluge njegove i javiše mu govoreæi: sin je tvoj zdrav. 52 Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu: juèe u sedmom sahatu pusti ga groznica. 53 Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reèe Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuæa njegova. 54 Ovo opet drugo èudo uèini Isus kad doèe iz Judeje u Galileju.

**5** A potom bješe praznik Jevrejski, i izièe Isus u Jerusalam. 2 U Jerusalamu pak kod Ovèijeh vrata ima banja, koja se zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova, 3 U kojima ležaše mnoštvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh, koji èekahu da se zaljulja voda; 4 Jer anèeo Gospodnji silažaše u odreèeno vrijeme u banju i muæaše vodu; i koji najprije ulažaše pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu. 5 A ondje bijaše jedan èovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan. 6 Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je veæ odavno bolestan, reèe mu: hoæeš li da budeš zdrav? 7 Odgovori mu bolesni: da, Gospode; ali nemam èovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja doðem drugi sièe prije mene. 8 Reèe mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi. 9 I odmah ozdravi èovjek, i uzevši odar svoj hoðaše. A taj dan bješe subota. 10 Tada govorahu Jevreji onome što ozdravi: danas je subota i ne valja ti odra nositi. 11 A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reèe: uzmi odar svoj i hodi. 12 A oni ga zapitaše: ko je taj èovjek koji ti reèe: uzmi odar svoj i hodi? 13 A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu. 14 A potom ga naèe Isus u crkvi i reèe mu: eto si zdrav, više ne griješi, da ti ne bude gore. 15 A èovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli. 16 I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer èinjaše to u subotu. 17 A Isus im odgovaraše: otac moj doslije èini, i ja èinim. 18 I zato još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i graðaše se jednak Bogu. 19 A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista, zaista vam kaæem: sin ne može ništa èiniti sam od sebe nego što vidi da otac èini; jer što

on èini ono i sin èini onako; 20 Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam èini; i pokazaae mu veæa djela od ovijeh da se vi èudite. 21 Jer kako što otac podiæe mrtve i oæivljuje, tako i sin koje hoæe oæivljuje. 22 Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud daje sinu, 23 Da svi poætuju sina kao što oca poætuju. Ko ne poætuje sina ne poætuje oca koji ga je poslao. 24 Zaista, zaista vam kaæem: ko moju rijeè sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima æivot vjeèni, i ne dolazi na sud, nego je prešaio iz smrti u æivot. (aiōnios g166) 25 Zaista, zaista vam kaæem: ide èas, i veæ je nastao, kad æe mrtvi èuti glas sina Boæijega, i èuvši oæivljati. 26 Jer kako što otac ima æivot u sebi, tako daje i sinu da ima æivot u sebi; 27 I daje mu vlast da i sud èini, jer je sin èovjeèij. 28 Ne divite se ovome, jer ide èas u koji æe svi koji su u grobovima èuti glas sina Boæijega, 29 I iziaei æe koji su èinili dobro u vaskrsenije æivota, a koji su èinili zlo u vaskrsenije suda. 30 Ja ne mogu ništa èiniti sam od sebe; kako èujem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne traæim volje svoje nego volju oca koji me je poslao. 31 Ako ja svjedoèim za sebe, svjedoèanstvo moje nije istinito. 32 Ima drugi koji svjedoèi za mene; i znam da je istinito svjedoèanstvo što svjedoèi za mene. 33 Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoèi vam za istinu; 34 A ja ne primam svjedoèanstva od èovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete. 35 On bješe vidjelo koje goraše i svijetljaše, a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju. 36 Ali ja imam svjedoèanstvo veæe od Jovanova; jer poslovi koje mi daje otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoèe za mene da me otac posla. 37 I otac koji me posla sam svjedoèi za mene. Ni glasa njegova kad èuste ni lica njegova vidjeste. 38 I rijeèi njegove nemate u sebi da stoj; jer vi ne vjerujete onome koga on posla. 39 Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima æivot vjeèni; i ona svjedoèe za mene. (aiōnios g166) 40 I neæete da doèete k meni da imate æivot. 41 Ja ne primam slave od ljudi. 42 Nego vas poznajem da ljubavi Boæije nemate u sebi. 43 Ja doдох u ime oca svojega i ne primate me; ako drugi doèe u ime svoje, njega æete primiti. 44 Kako vi možete vjerovati kad primate slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne traæite? 45 Ne mislite da æu vas tuæiti ocu; ima koji vas tuæi, Mojsije, u koga se vi uzdate. 46 Jer da ste vjerovali Mojsiju tako

biste vjerovali i meni; jer on pisa za mene. 47 A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako æete vjerovati mojijem rijeèima?

**6** Potom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade. 2 I za njim iðaše mnoštvo naroda, jer viðahu èudesa njegova koja èinjaše na bolesnicima. 3 A Isus iziðe na goru, i ondje sjeðaše s uèenicima svojijem. 4 A bijaše blizu pasha praznik Jevrejski. 5 Podignuvši dakle Isus oèi, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reèe Filipu: gdje æemo kupiti hljeba da ovi jedu? 6 A ovo govoraše kušajuæi ga, jer sam znadijaše šta æe èiniti. 7 Odgovori mu Filip: dvjesta groša hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne. 8 Reèe mu jedan od uèenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra: 9 Ovdje ima jedno momèe koje ima pet hljebova jeèmenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet! 10 A Isus reèe: posadite ljude. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada. 11 A Isus uzevši one hljebove, i davši hvalu, dade uèenicima, a uèenici onima koji bijahu posaðeni; tako i od riba koliko htješe. 12 I kad se nasitiše, reèe uèenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne. 13 I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova jeèmenijeh što preteèe iza onijeh što su jeli. 14 A ljudi vidjevši èudo koje uèini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji treba da doðe na svijet. 15 A kad razumje Isus da hoæe da doðu da ga uhvate i da ga uèine carem, otide opet u goru sam. 16 A kad bi uveèe siðoše uèenici njegovi na more, 17 I uðoše u laðu, i poðoše preko mora u Kapernaum. I veæ se bijaše smrklo, a Isus ne bješe došao k njima. 18 A more se podizaše od velikoga vjetra. 19 Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i došao blizu do laðe, i uplašiše se. 20 A on im reèe: ja sam; ne bojte se. 21 Onda ga s radošæu uzeše u laðu; i odmah laða bi na zemlji u koju iðaahu. 22 Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da laðe druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju uðoše uèenici njegovi, i da ne uðe Isus s uèenicima svojijem u laðu nego sami uèenici njegovi otidoše, 23 A druge laðe iz Tiverijade doðoše blizu onog mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu, 24 Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje ni uèenika njegovijeh, uðoše i oni u laðe, i doðoše u

Kapernaum da traže Isusa. 25 I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si došao ovamo? 26 Isus im odgovori i reèe: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što èudesa vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitiste se. 27 Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vjeèni život, koje æe vam dati sin èovjeèij, jer ovoga potvrdi otac Bog. (aiōnios g166) 28 A oni mu rekoše: šta æemo èiniti da radimo djela Božija? 29 Odgovori Isus i reèe im: ovo je djelo Božije da vjerujete onoga koga on posla. 30 A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti? 31 Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu. 32 Tada im reèe Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba; 33 Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. 34 Tada mu rekoše: Gospode! daj nam svagda taj hljeb. 35 A Isus im reèe: ja sam hljeb života: koji meni dolazi neææe ogladnjeti, i koji mene vjeruje neææe nikad ožednjeti. 36 Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete. 37 Sve što meni daje otac k meni æe doæi; i koji dolazi k meni neæu ga istjerati napolje. 38 Jer siðoh s neba ne da èinim volju svoju, nego volju oca koji me posla. 39 A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u pošlijdni dan. 40 A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vjeèni; i ja æu ga vaskrsnuti u pošlijdni dan. (aiōnios g166) 41 Tada vikahu Jevreji na njega što reèe: ja sam hljeb koji siðe s neba. 42 I govorahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govori: ja siðoh s neba? 43 Onda Isus odgovori i reèe im: ne vièite meðu sobom. 44 Niko ne može doæi k meni ako ga ne dovuèe otac koji me posla; i ja æu ga vaskrsnuti u pošlijdni dan. 45 U prorocima stoji napisano: i biææ svi nauèeni od Boga. Svaki koji èuje od oca i nauèi, doæi æe k meni. 46 Ne da je ko vidio oca osim onoga koji je od Boga: on vidje oca. 47 Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vjeèni. (aiōnios g166) 48 Ja sam hljeb života. 49 Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe. 50 Ovo je hljeb koji silazi s neba: da koji od njega jede ne umre. 51 Ja sam hljeb živi koji siðe s neba; koji jede od ovoga hljeba živiljeææe vavijek; i hljeb koji æu ja dati tijelo je

moje, koje æu dati za život svijeta. (aiōn g165) 52 A Jevreji se prepirahu među sobom govoreæi: kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo? 53 A Isus im reèe: zaista, zaista vam kaæem: ako ne jedete tijela sina èovjeèijega i ne pijete krvi njegove, neæete imati života u sebi. 54 Koji jede moje tijelo i pije moju krv ima život vjeèni, i ja æu ga vaskrsnuti u posljednji dan: (aiōnios g166) 55 Jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piæe. 56 Koji jede moje tijelo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu. 57 Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi; i koji jede mene i on æe živjeti mene radi. 58 Ovo je hljeb koji siðe s neba: ne kao što vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe; koji jede hljeb ovaj življeæe vavijek. (aiōn g165) 59 Ovo reèe u zbornici kad uèaše u Kapernaumu. 60 Tada mnogi od uèenika njegovijeh koji slušahu rekoše: ovo je tvrda besjeda! ko je može slušati? 61 A Isus znajuæi u sebi da uèenici njegovi vièu na to, reèe im: zar vas ovo sablažnjava? 62 A kad vidite sina èovjeèijega da odlazi gore gdje je prije bio? 63 Duh je ono što oživljava; tijelo ne pomaæe ništa. Rijeèi koje vam ja rekoh duh su i život su. 64 Ali imaju neki među vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše Isus od poèetka koji su što ne vjeruju, i ko æe ga izdati. 65 I reèe: zato vam rekoh da niko ne može doæi k meni ako mu ne bude dano od oca mojega. 66 Od tada mnogi od uèenika njegovijeh otidoše natrag, i više ne iðahu s njim. 67 A Isus reèe dvanaestorici: da neæete i vi otiaèi? 68 Tada mu odgovori Simon Petar: Gospode! kome æemo iaèi? Ti imaš rijeèi vjeènoga života. (aiōnios g166) 69 I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Hristos, sin Boga živoga. 70 Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaesticu, i jedan je od vas ðavo? 71 A govoraše za Judu Simonova Iskariota, jer ga on šæaše izdati, i bijaše jedan od dvanaesticu.

**7** I potom hoðaše Isus po Galileiji; jer po Judeji ne šæadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju. 2 Bijaše pak blizu praznik Jevrejski graðenje sjenica. 3 Tada mu rekoše braæa njegova: iziði odavde i idi u Judeju, da i uèenici tvoji vide djela tvoja koja èiniš; 4 Jer niko ne èini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to èiniš javi sebe svijetu. 5 Jer ni braæa njegova ne vjerovahu ga. 6 Tada im reèe Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo. 7 Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedoèim za nj da su djela njegova zla. 8 Vi iziðite na

praznik ovaj: ja još neæu iziaèi na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo. 9 Rekavši im ovo osta u Galileiji. 10 A kad iziðoše braæa njegova na praznik, tada i sam iziðe, ne javno nego kao tajno. 11 A Jevreji ga traæahu na praznik i govorahu: gdje je on? 12 I bijahu za nj mnoge raspre u narodu: jedni govorahu da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod. 13 Ali niko ne govoraše javno za nj od straha Jevrejskoga. 14 Ali odmah u polovini praznika iziðe Isus u crkvu i uèaše. 15 I divljahu se Jevreji govoreæi: kako ovaj zna knjige a nije se uèio? 16 Tada im odgovori Isus i reèe: moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao. 17 Ko hoæe njegovu volju tvoriti, razumjeæe je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. 18 Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde. 19 Ne daje li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonu? Zašto tražite da me ubijete? 20 Odgovori narod i reèe: je li ðavo u tebi? ko traži da te ubije? 21 Odgovori Isus i reèe im: jedno djelo uèinih i svi se divite tome. 22 Mojsije vam daje da se obrezujete ne kao da je od Mojsija nego od otaca i u subotu obrezujete èovjeka. 23 Ako se èovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega èovjeka iscijelih u subotu? 24 Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite. 25 Tada govorahu neki od Jerusalmijana: nije li to onaj kojega traæe da ubiju? 26 I gle, kako govori slobodno i ništa mu ne vele: da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos? 27 Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad doðe, niko neæe znati otkuda je. 28 Tada Isus povika u crkvi uèeæi i reèe: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne doðoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate. 29 Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla. 30 Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu na nj ruke, jer još ne bješe došao èas njegov. 31 A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu: kad doðe Hristos eda li æe više èudesa èiniti nego ovaj što èini? 32 Èuše fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenieki slugu da ga uhvate. 33 Tada reèe Isus: još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla. 34 Tražiæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi. 35 A Jevreji rekoše među sobom: kuda æe ovaj iaèi da ga mi ne

nađemo? Neæe li iæi meðu rastrkane Grke, i Grke uèiti? 36 Šta znaèi ova rijeèe što reèe: tražiæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi? 37 A u pošljednji veliki dan praznika stajaše Isus i vikaše govoreæi: ko je æedan neka doðe k meni i pije. 38 Koji me vjeruje, kao što pismo reèe, iz njegova tijela poteæi æe rijeke žive vode. 39 A ovo reèe za Duha kojega poslije primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe na njima, jer Isus još ne bješe proslavljen. 40 A mnogi od naroda èuvši ove rijeèi govorahu: ovo je zaista prorok. 41 Drugi govorahu: ovo je Hristos. A jedni govorahu: zar æe Hristos iz Galileje doæi? 42 Ne каза li pismo da æe Hristos doæi od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema odakle bješe David? 43 Tako raspra postade u narodu njega radi. 44 A neki od njih šæadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu ruku na nj. 45 Doðoše pak sluge ka glavarima sveštenikijem i farisejima; i oni im rekoše: zašto ga ne dovedoste? 46 A sluge odgovoriše: nikad èovjek nije tako govorio kao ovaj èovjek. 47 Tada im odgovoriše fariseji: zar se i vi prevariste? 48 Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja? 49 Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je. 50 Reèe im Nikodim što dolazi k njemu noæu, koji bješe jedan od njih: 51 Eda li zakon naš sudi èovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna šta èini? 52 Odgovoriše mu i rekoše: nijesi li i ti iz Galileje? Razgledaj i viði da prorok iz Galileje ne dolazi. 53 I otidoše svaki svojoj kuæi.

**8** A Isus otide na goru Maslinsku. 2 A ujutru opet doðe u crkvu, i sav narod iðaše k njemu; i sjedavši uèaše ih. 3 A knjiæevnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaæenu u preljubi, i postavivši je na srijedu 4 Rekoše mu: uèitelju! ova je žena uhvaæena sad u preljubi; 5 A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš? 6 Ovo pak rekoše kušajuæi ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji ne gledajuæi na njih). 7 A kad ga jednako pitahu, ispravi se i reèe im: koji je meðu vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju. 8 Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji. 9 A kad oni to èuše, i pokarani buduæi od svoje savjesti izlaæahu jedan za drugim poèevši od starješina do pošljednjih; i osta Isus sam i žena stojeæi na srijedi. 10 A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši nijednoga do samu ženu, reèe joj: æeno! gdje su oni što te tuæahu? Nijedan te ne osudi? 11 A

ona reèe: nijedan, Gospode! A Isus joj reèe: ni ja te ne osuðujem, idi, i otsele više ne griješi. 12 Isus im pak opet reèe: ja sam vidjelo svijetu: ko ide za mnom neæe hoditi po tami, nego æe imati vidjelo života. 13 Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedoèiš: svjedoèanstvo tvoje nije istinito. 14 Isus odgovori i reèe im: ako ja svjedoèim sam za sebe istinito je svjedoèanstvo moje: jer znam otkuda doðoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem. 15 Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome. 16 I ako sudim ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla. 17 A i u zakonu vašemu stoji napisano da je svjedoèanstvo dvojice ljudi istinito. 18 Ja sam koji svjedoèim sam za sebe, i svjedoèi za mene otac koji me posla. 19 Tada mu govorahu: gdje je otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega. 20 Ove rijeèi reèe Isus kod hazne Božije kad uèaše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao èas njegov. 21 A Isus im opet reèe: ja idem, i tražiæete me; i pomrijeæete u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doæi. 22 Tada rekoše Jevreji: da se neæe sam ubiti, što govori: kud ja idem vi ne možete doæi? 23 I reèe im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta. 24 Tako vam kazah da æete pomrijeti u grijesima svojim; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijeæete u grijesima svojim. 25 Tada mu govorahu: ko si ti? I reèe im Isus: poèetak, kako vam i kaæem. 26 Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što èuh od njega. 27 Ne razumješe dakle da im govoraše za oca. 28 A Isus im reèe: kad podignete sina èovjeèijega, onda æete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne èinim; nego kako me nauèi otac moj onako govorim. 29 I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda èinim što je njemu ugodno. 30 Kad ovo govoraše, mnogi ga vjerovaše. 31 Tada Isus govoraše onijem Jevrejima koji mu vjerovaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista æete biti uèenici moji, 32 I poznæete istinu, i istina æe vas izbaviti. 33 Odgovoriše i rekoše mu: mi smo sjeme Avraamovo, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoriš da æemo se izbaviti? 34 Isus im odgovori: zaista, zaista vam kaæem da je svaki koji èini grijeh rob grijehu. 35 A rob ne ostaje u kuæi vavijek, sin ostaje vavijek.

(aiōn g165) 36 Ako vas dakle sin izbavi, zaista æete biti izbaavljeni. 37 Znam da ste sjeme Avraamovo; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane. 38 Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako èinite što vidjeste od oca svojega. 39 Odgovoriše i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus im reèe: kad biste vi bili djeca Avraamova, èinili biste djela Avraamova. 40 A sad gledate mene da ubijete, èovjeka koji vam istinu kazah koju èuh od Boga: tako Avraam nije èinio. 41 Vi èinite djela oca svojega. Tada mu rekoše: mi nijesmo rodeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga. 42 A Isus im reèe: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziðoh i doðoh; jer ne doðoh sam od sebe, nego me on posla. 43 Zašto ne razumijete govora mojega? Jer ne možete rijeèi mojih da slušate. 44 Vaš je otac ðavo; i slasti oca svojega hoæete da èinite: on je krvnik ljudski od poèetka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži. 45 A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim. 46 Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, zašto mi vi ne vjerujete? 47 Ko je od Boga rijeèi Božije sluša; zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga. 48 Tada odgovoriše Jevreji i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je ðavo u tebi. 49 Isus odgovori: u meni ðavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite. 50 A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi. 51 Zaista, zaista vam kažem: ko održi rijeè moju neæee vidjeti smrti dovijeka. (aiōn g165) 52 Tada mu rekoše Jevreji: sad vidjesmo da je ðavo u tebi: Avraam umrije i proroci, a ti govoriš: ko održi rijeè moju neæee okusiti smrti dovijeka. (aiōn g165) 53 E da li si ti veæi od oca našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradiš? 54 Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog. 55 I ne poznajete ga, a ja ga znam; i ako reèem da ga ne znam biæeu laža kao vi. Nego ga znam, i rijeè njegovu držim. 56 Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se. 57 Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si vidio? 58 A Isus im reèe: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Avraam rodio. 59 Tada uzeše kamenje da bace na nj; a Isus se sakri, i iziðe iz crkve prošavši između njih i otide tako.

9 I prolazeæi vidje èovjeka slijepa od roðenja. 2 I zapitaše ga uèenici njegovi govoreæi: Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep? 3 Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu. 4 Meni valja raditi djela onoga koji me posla dok je dan: doæi æe noæ kad niko ne može raditi. 5 Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu. 6 Rekaši ovo pljunu na zemlju i naèini kao od pljuvanke, i pomaza kalom oèi slijepome, 7 I reèe: idi umij se u banji Siloamskoj koje znaèi poslan). Otide dakle i umi se, i doðe gledajuæi. 8 A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu: nije li ovo onaj što sjeðaše i prošaše? 9 Jedni govorahu: on je; a drugi: nalik je na nj. A on govoraše: ja sam. 10 Tada mu govorahu: kako ti se otvoriše oèi? 11 On odgovori i reèe: èovjek koji se zove Isus naèini kao, i pomaza oèi moje, i reèe mi: idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah. 12 Tada mu rekoše: gdje je on? Reèe: ne znam. 13 Tada ga povedoše k farisejima, onoga što bješe nekad slijep. 14 A bješe subota kad naèini Isus kao i otvori mu oèi. 15 Tada ga opet pitahu i fariseji kako progleda. A on im reèe: kao metnu mi na oèi, i umih se, i vidim. 16 Tada govorahu neki od fariseja: nije ovaj èovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahu: kako može èovjek grješan takova èudesa èiniti? I posta raspra meðu njima. 17 Rekoše dakle opet slijepcu: šta veliš ti za njega što ti otvori oèi tvoje? A on reèe: prorok je. 18 Tada Jevreji ne vjerovalaše za njega da bješe slijep i progleda, dok ne dozvalaše roditelje onoga što je progledao, 19 I zapitaše ih govoreæi: je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slijep? kako dakle sad vidi? 20 A roditelji njegovi odgovoriše im i rekoše: znamo da je ovo sin naš i da se rodi slijep; 21 A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oèi mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe. 22 Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se bojahu Jevreja; jer se Jevreji bijahu dogovorili da bude odluèen od zbornice ko ga prizna za Hrista. 23 Zato rekoše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte njega. 24 Tada po drugi put dozvalaše èovjeka koji je bio slijep, i rekoše mu: podaj Bogu slavu; mi znamo da je èovjek ovaj grješan. 25 A on odgovori i reèe: je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim. 26 Tada mu opet rekoše: šta ti uèini? kako otvori oèi tvoje? 27 Odgovori im: ja vam veæ

kazah, i ne slušaste; šta æete opet slušati? Veæ ako i vi hoæete uèenici njegovi da budete? 28 A oni ga ukoriše, i rekoše mu: ti si uèenik njegov, a mi smo uèenici Mojsijevi. 29 Mi znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je. 30 Èovjek odgovori i reèe im: to i jest za èudo, što vi ne znate otkuda je a on otvori oèi moje. 31 A znamo da Bog ne sluša grješnika; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša. 32 Otkako je svijeta nije èuveno da ko otvori oèi rođenom slijepcu. (aiōn g165) 33 Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa èiniti. 34 Odgovoriše i rekoše mu: ti si se rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da uèiš? I istjeraše ga napolje. 35 Èu Isus da ga istjeraše napolje; i našavši ga reèe mu: vjeruješ li ti sina Božijega? 36 On odgovori i reèe: a koje je, Gospode, da ga vjerujem? 37 A Isus mu reèe: i vidio si ga, i koji govori s tobom on je. 38 A on reèe: vjerujem, Gospode! I pokloni mu se. 39 I reèe Isus: ja dođoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi. 40 I èuše ovo neki od fariseja koji bijahu s njim, i rekoše mu: eda li smo i mi slijepi? 41 Reèe im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha, a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

**10** Zaista, zaista vam kažem: ko ne ulazi na vrata u tor ovèij nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk; 2 A koji ulazi na vrata jest pastir ovcama: 3 Njemu vratar otvora, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih; 4 I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov. 5 A za tuđinom neæe da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tuđega. 6 Ovu prièu kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta to bijaše što im kaza. 7 Tada im reèe Isus opet: zaista, zaista vam kažem: ja sam vrata k ovcama. 8 Svi koliko ih god dođe prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušaaše. 9 Ja sam vrata; ko uđe kroza me spašæe se, i uæi æe i iziaæi æe, i pašu æe naæi. 10 Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju život i izobilje. 11 Ja sam pastir dobri; pastir dobri dušu svoju polaže za ovce, 12 A najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih; 13 A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce. 14 Ja sam pastir dobri i znam svoje, i moje

mene znaju. 15 Kao što mene zna otac i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce. 16 I druge ovce imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i èuæe glas moj, i biaæe jedno stado i jedan pastir. 17 Zato me otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. 18 Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca svojega. 19 Tada opet postade raspra meðu Jevrejima za ove rijeçi. 20 Mnogi od njih govoraahu: u njemu je ðavo, i poludio je; šta ga slušate? 21 Drugi govoraahu: ove rijeçi nijesu ludoga; zar može ðavo slijepima oèi otvoriti? 22 A bijaše tada praznik obnovljenja u Jerusalimu, i bješe zima. 23 I hodaše Isus u crkvi po trijemu Solomonovu. 24 A Jevreji ga opkoliše, i govoraahu mu: dokle æeš muèiti duše naše? Ako si ti Hristos kaži nam slobodno. 25 Isus im odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime oca svojega ona svjedoèe za me. 26 Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od mojih ovaca, kao što vam kazah. 27 Ovce moje slušaju glas moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu. 28 I ja æu im dati život vjeèni, i nikad neæe izginiti, i niko ih neæe oteti iz ruke moje. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Otac moj koji mi ih dade veæi je od sviju; i niko ih ne može oteti iz ruke oca mojeg. 30 Ja i otac jedno smo. 31 A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju. 32 Isus im odgovori: mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za koje od onijeh djela bacate kamenje na me? 33 Odgovoriše mu Jevreji govoreæi: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego za hulu na Boga, što ti, èovjek buduæi, gradiš se Bog. 34 Isus im odgovori: ne stoji li napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi ste? 35 Ako one nazva bogovima kojima rijeè Božija bi, i pismo se ne može pokvariti; 36 Kako vi govorite onome kojega otac posveti i posla na svijet: hulu na Boga govoriš, što rekoh: ja sam sin Božij? 37 Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi. 38 Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojim vjerujte, da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu. 39 Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmaèe iz ruku. 40 I otide opet preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije kršæavaše; i osta ondje. 41 I mnogi dođoše k njemu i govoraahu: Jovan ne uèini nijednoga èuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe. 42 I mnogi vjerovaaše ga ondje.



**11** Bijaše pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanije iz sela Marije i Marte sestre njezine. 2 A Marija, koje brat Lazar bolovaše, bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otr noge njegove svojom kosom.) 3 Onda poslaše sestre k njemu govoreæi: Gospode! gle, onaj koji ti je mio bolestan je. 4 A kad èu Isus, reèe: ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje. 5 A Isus ljubljaše Martu i sestru njezinu i Lazara. 6 A kad èu da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe. 7 A potom reèe uèenicima: hajdemo opet u Judeju. 8 Uèenici mu rekoše: Ravi! sad Judejci šæadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoæeš da ideš onamo? 9 Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu? ko danju ide ne spotièe se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta; 10 A ko ide noæu spotièe se, jer nema vidjela u njemu. 11 Ovo kaza, i potom reèe im: Lazar, naš prijatelj, zaspao; nego idem da ga probudim. 12 Onda mu rekoše uèenici njegovi: Gospode! ako je zaspao, ustaae. 13 A Isus im reèe za smrt njegovu, a oni mišljahu da govori za spavanje sna. 14 Tada im Isus kaza upravo: Lazar umrije. 15 I milo mi je vas radi što nijesam bio onamo da vjerujete; nego hajdemo k njemu. 16 Onda Toma, koji se zvaše Blizanac, reèe uèenicima: hajdemo i mi da pomremo s njim. 17 A kad dođe Isus, nađe ga a on veæ èetiri dana u grobu. 18 A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest potkališta.) 19 I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem. 20 Kad Marta dakle èu da Isus ide, iziđe preda nj, a Marija sjeðaše doma. 21 Onda reèe Marta Isusu: Gospode! da si ti bio ovdje ne bi moj brat umro. 22 A i sad znam da što zaišteš u Boga daæe ti Bog. 23 Isus joj reèe: brat æe tvoj ustati. 24 Marta mu reèe: znam da æe ustati o vaskrseniju, u pošljednji dan. 25 A Isus joj reèe: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeæe. 26 I nijedan koji živi i vjeruje mene neæe umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo? (aiōn g165) 27 Reèe mu: da, Gospode! ja vjerovah da si ti Hristos sin Božij koji je trebalo da dođe na svijet. 28 I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru svoju govoreæi: uèitelj je došao, i zove te. 29 A ona kako èu, usta brzo i otide k njemu. 30 Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu gdje ga srete Marta. 31 A Judejci onda koji bijahu s njom u kuæi i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i iziđe, poðoše za njom govoreæi da ide na grob da plaèe onamo. 32 A Marija kako dođe gdje bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreæi mu: Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umro moj brat. 33 Onda Isus kad je vidje gdje plaèe, i gdje plaèu Judejci koji doðoše s njom, zgrozio se u duhu, i sam postade žalostan. 34 I reèe: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: Gospode! hajde da vidiš. 35 Udariše suze Isusu. 36 Onda Judejci govorahu: gledaj kako ga ljubljaše. 37 A neki od njih rekoše: ne mogaše li ovaj koji otvori oèi slijepcu uèiniti da i ovaj ne umre? 38 A Isus opet se zgrozio u sebi, i dođe na grob; a bijaše peæina, i kamen ležaše na njoj. 39 Isus reèe: uzmite kamen. Reèe mu Marta, sestra onoga što je umro: Gospode! veæ smrdi; jer su èetiri dana kako je umro. 40 Isus joj reèe: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjeæeš slavu Božiju? 41 Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oèi gore, i reèe: oèe! hvala ti što si me uslišio. 42 A ja znadoh da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao. 43 I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! iziði napolje. 44 I iziđe mrtvac obaviv platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reèe: razdriješite ga i pustite nek ide. 45 Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli k Mariji i vidješe šta uèini Isus, vjerovaše ga. 46 A neki od njih otidoše k farisejima i kazaše im šta uèini Isus. 47 Onda glavari sveštenieki i fariseji sabraše skupštinu, i govorahu: šta æemo èiniti? Èovjek ovaj èini mnoga èudesa. 48 Ako ga ostavimo tako, svi æe ga vjerovati; pa æe doæi Rimljani i uzeti nam zemlju i narod. 49 A jedan od njih, po imenu Kajafa, koji one godine bješe poglavar sveštenieki, reèe im: vi ne znate ništa; 50 I ne mislite da je nama bolje da jedan èovjek umre za narod, negoli da narod sav propadne. 51 A ovo ne reèe sam od sebe, nego, buduæi poglavar sveštenieki one godine, prorèe da Isusu valja umrijeti za narod; 52 I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju skupi ujedno. 53 Od toga dakle dana dogovoriše se da ga ubiju. 54 A Isus više ne hoðaše javno po Judejcima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i ondje hoðaše s uèenicima svojima. 55 A bješe blizu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja doðoše u Jerusalem prije pashe da se oèiste. 56 Tada tražahu Isusa, i stojeæi u crkvi govorahu meðu sobom: šta

mislite vi zašto ne dolazi na praznik? 57 A glavari sveštenički i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

**12** A Isus prije pashe na šest dana dođe u Vitaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvih. 2 Ondje mu pak zgotoviše večeru, i Marta služaše, a i Lazar sjeđaše s njim za trpezom; 3 A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otr kosom svojom noge njegove; a kuća se napuni mirisa od mira. 4 Onda reče jedan od učenika njegovijeh, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade: 5 Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima? 6 A ovo ne reče što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovčez, i nošaše što se metaše u nj. 7 A Isus reče: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba; 8 Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda. 9 Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i dođoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvih. 10 A glavari sveštenički dogovoriše se da i Lazara ubiju; 11 Jer mnogi njega radi iđahu iz Judeje i vjerovahu Isusa. 12 A sutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, čuši da Isus ide u Jerusalim 13 Uzeše grane od finika i iziđoše mu na susret, i vikahu govoreći: osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev. 14 A Isus našavši magare usjede na nj, kao što je pisano: 15 Ne boj se kćeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeći na magaretu. 16 Ali ovo učeniци njegovi ne razumješe prije: nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu učiniše. 17 A narod svjedočaše koji bješe prije s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvih. 18 Zato ga i srete narod, jer čuše da on učini ovo čudo. 19 A fariseji govoraše među sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim. 20 A bijahu neki Grci među onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu. 21 Oni dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreći: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa. 22 Dođe Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu. 23 A Isus odgovori im govoreći: dođe čas da se proslavi sin čovječij. 24 Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenično padnuši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda

rodi: 25 Koji ljubi dušu svoju izgubiće je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, sačuvaće je za život vječni. (aiōnios g166) 26 Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga će poštovati otac moj. 27 Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oče! sačuvaj me od ovoga časa; ali zato dođoh na čas ovaj. 28 Oče! proslavi ime svoje! Tada glas dođe s neba: i proslavio sam, i opet ću proslaviti. 29 A kad ću narod koji stajaše, govoraše: grom zagrmi; a drugi govoraše: anđeo mu govori. 30 Isus odgovori i reče: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi. 31 Sad je sud ovome svijetu; sad će biti istjeran knez ovoga svijeta napolje. 32 I kad ja budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi. 33 A ovo govoraše da pokaže kakvom će smrti umrijeti. 34 Narod mu odgovori: mi čujemo iz zakona da će Hristos ostati uvijek; kako ti govoriš da se sinu čovječijemu valja podignuti? Ko je taj sin čovječij? (aiōn g165) 35 A Isus im reče: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide. 36 Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih. 37 Ako je i činio tolika čudesa pred njima, opet ga ne vjerovahu; 38 Da se zbude riječ Isaije proroka koji reče: Gospode! ko vjerova govorenju našemu? i ruka Gospodnja kome se otkri? 39 Zato ne mogahu vjerovati, jer opet reče Isaija: 40 Zasljepio je oči njihove i okamenio srca njihova, da ne vide očima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. 41 Ovo reče Isaija kad vidje slavu njegovu i govori za njega. 42 Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovali; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice; 43 Jer im veoma omilje slava ljudska nego slava Božija. 44 A Isus povika i reče: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla; 45 I ko vidi mene vidi onoga koji me posla. 46 Ja dođoh vidjelo na svijet, da nijedan koji me vjeruje ne ostane u tami. 47 I ko čuje moje riječi i ne vjeruje, ja mu neću suditi; jer ja ne dođoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet. 48 Koji se odriče mene, i ne prima riječi mojih, ima sebi sudiju: riječ koju ja govori onoga će mu suditi u posljednji dan; 49 Jer ja od sebe ne govori, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta ću kazati i šta ću govoriti. 50 I znam da je zapovijest njegovu život vječni. Što ja

dakle govorim onako govorim kao što mi reèe otac.  
(aiōnios g166)

**13** A pred praznik pashe, znajuæi Isus da mu doðe  
èas da prijeðe iz ovoga svijeta k ocu, kako je  
ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi.  
2 I po veèeri kad veæ ðavo bješe metnuo u srce  
Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda, 3 Znajuaæi  
Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga  
iziðe, i k Bogu ide, 4 Ustade od veèere, i skide svoje  
haljine, i uze ubrus te se zapreže; 5 Potom usu vodu  
u mivaonicu, i poèe prati noge uèenicima i otirati  
ubrusom kojijem bješe zapregnut. 6 Onda doðe k  
Simonu Petru, i on mu reèe: Gospode! zar ti moje  
noge da opereš? 7 Isus odgovori i reèe mu: što  
ja èinim ti sad ne znaš, ali æeš poslije doznati. 8  
Reèe mu Petar: nikad ti neæeš oprati mojih nogu.  
Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa  
mnom. (aiōn g165) 9 Reèe mu Simon Petar: Gospode!  
ne samo noge moje, nego i ruke i glavu. 10 Isus mu  
reèe: opranome ne treba do samo noge oprati, jer  
je sav èisti; i vi ste èisti, ali ne svi. 11 Jer znadijaše  
izdajnika svojega, zato reèe: nijeste svi èisti. 12 A  
kad im oprao noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet  
za trpezu reèe im: znate li što ja uèinim vama? 13 Vi  
zovete mene uèiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer  
jesam. 14 Kad dakle ja oprao vama noge Gospod i  
uèitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. 15  
Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako èinite kao što ja  
vama uèinim. 16 Zaista, zaista vam kažem: nije sluga  
veæi od gospodara svojega, niti je poslanik veæi od  
onoga koji ga je poslao. 17 Kad ovo znate, blago  
vama ako ga izvršujete. 18 Ne govorim za sve vas,  
jer ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo: koji  
sa mnom hljeb jede podiže petu svoju na me. 19 Sad  
vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude,  
vjerujete da sam ja. 20 Zaista, zaista vam kažem: koji  
prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima  
mene prima onoga koji me posla. 21 Rekavši ovo Isus  
posta žalostan u duhu, i posvjedoèi i reèe: zaista,  
zaista vam kažem: jedan između vas izdaæe me. 22  
Onda se uèenici zgledahu meðu sobom, i èuðahu se  
za koga govori. 23 A jedan od uèenika njegovijeh,  
kojega Isus ljubljaše, sjeðaše za trpezom na krilu  
Isusovu. 24 Onda namaže na njega Simon Petar da  
zapita ko bi to bio za koga govori. 25 A on leže na  
prsi Isusove i reèe mu: Gospode! ko je to? 26 Isus

odgovori: onaj je kome ja umoèivši zalogaj dam. I  
umoèivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome.  
27 I po zalogaju tada uðe u njega sotona. Onda mu  
reèe Isus: šta èiniš èini brže. 28 A ovo ne razumje  
niko od onijeh što sjeðahu za trpezom zašto mu reèe.  
29 A neki mišljahu, buduæi da u Jude bješe kesa, da  
mu Isus reèe: kupi što treba za praznik; ili da da što  
siromašnima. 30 A on uzevši zalogaj odmah iziðe;  
a bješe noæ. 31 Kad on iziðe, onda Isus reèe: sad  
se proslavi sin èovjeèij, i Bog se proslavi u njemu.  
32 Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog æe njega  
proslaviti u sebi, i odmah æe ga proslaviti. 33 Djeièice!  
još sam malo s vama; tražiæete me, i kao što rekoh  
Judejcima: kuda ja idem vi ne možete doæi, i vama  
govorim sad. 34 Novu vam zapovijest dajem da ljubite  
jedan drugoga, kao što ja vas ljubim, da se i vi ljubite  
meðu sobom. 35 Po tom æe svi poznati da ste moji  
uèenici ako uzimate ljubav meðu sobom. 36 Reèe mu  
Simon Petar: Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori:  
kuda ja idem ne možeš sad iæi za mnom, ali æeš  
poslije poæi za mnom. 37 Petar mu reèe: Gospode!  
zašto sad ne mogu iæi za tobom? dušu æu svoju  
položiti za te. 38 Odgovori mu Isus: dušu li æeš svoju  
položiti za me? Zaista, zaista ti kažem: neæe pijetao  
zapjevati dok me se tripud ne odreèeš.

**14** Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene  
vjerujte. 2 Mnogi su stanovi u kuæi oca mojega.  
A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim  
mjesto. 3 I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet  
æu doæi, i uzeæu vas k sebi da i vi budete gdje  
sam ja. 4 I kuda ja idem znate, i put znate. 5 Reèe  
mu Toma: Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako  
možemo put znati? 6 Isus mu reèe: ja sam put i  
istina i život; niko neæe doæi k ocu do kroza me. 7  
Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i  
otsele poznajete ga, i vidjeste ga. 8 Reèe mu Filip:  
Gospode! pokaži nam oca, i biæe nam dosta. 9  
Isus mu reèe: toliko sam vrijeme s vama i nijesi me  
poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti  
govoriš: pokaži nam oca? 10 Zar ne vjeruješ da sam  
ja u ocu i otac u meni? Rijeèi koje vam ja govorim ne  
govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvori  
djela. 11 Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni;  
ako li meni ne vjerujete, vjerujte mi po tijem djelima.  
12 Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene, djela  
koja ja tvorim i on æe tvoriti, i veæa æe od ovijeh

tvoriti: jer ja idem k ocu svojemu; 13 I šta god zaištete u oca u ime moje, ono æu vam uèiniti, da se proslavi otac u sinu. 14 I ako što zaištete u ime moje, ja æu uèiniti. 15 Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite. 16 I ja æu umoliti oca, i daæe vam drugoga utješitelja da bude s vama vavijek: (αἰὼν ὁ αἰὼν) 17 Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama æe biti. 18 Neæu vas ostaviti sirotno; doæi æu k vama. 19 Još malo i svijet mene više neæe vidjeti; a vi æete me vidjeti; jer ja živim, i vi æete živjeti. 20 U onaj æete vi dan doznati da sam ja u ocu svojemu, i vi u meni, i ja u vama. 21 Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaæe k njemu ljubav otac moj; i ja æu imati ljubav k njemu, i javiæu mu se sam. 22 Reèe mu Juda, ne Iskariotski: Gospode! šta je to da æeš se nama javiti a ne svijetu? 23 Isus odgovori i reèe mu: ko ima ljubav k meni, držaæe rijeè moju; i otac moj imaæe ljubav k njemu: i k njemu æemo doæi, i u njega æemo se staniti. 24 Koji nema ljubavi k meni ne drži mojijeh rijeèi; a rijeè što èujete nije moja nego oca koji me posla. 25 Ovo vam kazah dok sam s vama. 26 A utješitelj Duh sveti, kojega æe otac poslati u ime moje, on æe vas nauèiti svemu i napomenuæe vam sve što vam rekoh. 27 Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji. 28 Èuste da vam ja kazah: idem, i doæi æu k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veæi od mene. 29 I sad vam kazah, prije dok se nije zbililo, da vjerujete kad se zbude. 30 Veæ neæu mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa. 31 Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

**15** Ja sam pravi èokot, i otac je moj vinogradar; 2 Svaku lozu na meni koja ne raða roda otsjeæi æe je; i svaku koja raða rod oèištiaæe je da više roda rodi. 3 Vi ste veæ oèištæeni rijeðu koju vam govorih. 4 Budite u meni i ja æu u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na èokotu, tako i vi ako u meni ne budete. 5 Ja sam èokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on æe roditi mnogi rod: jer bez mene ne možete èiniti ništa. 6

Ko u meni ne ostane izbaciaæe se napolje kao loza, i osušiæe se, i skupiaæe je, i u oganj baciti, i spaliti. 7 Ako ostanete u meni i rijeèi moje u vama ostanu, šta god hoæete ištite, i biaæe vam. 8 Tijem æe se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i biaæete moji uèenici. 9 Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj. 10 Ako zapovijesti moje uzdržite ostaæete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj. 11 Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostane i radost vaša se ispuni. 12 Ovo je zapovijest moja da imate ljubav meðu sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama. 13 Od ove ljubavi niko veæe nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje. 14 Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam. 15 Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što èuh od oca svojega. 16 Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš rod ostane, da što god zaištete u oca u ime moje da vam da. 17 Ovo vam zapovijedam da imate ljubav meðu sobom. 18 Ako svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas. 19 Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio: a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, zato mrzi na vas svijet. 20 Opominjte se rijeèi koju vam ja rekoh: nije sluga veæi od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas æe izgnati; ako moju rijeè održaše, i vašu æe održati. 21 Ali sve æe vam ovo èiniti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla. 22 Da nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a sad izgovora neæe imati za grijeh svoj. 23 Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi. 24 Da nijesam bio djela tvorio meðu njima kojijeh niko drugi ne tvori, ne bi grijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuše na mene i na oca mojega. 25 Ali da se zbude rijeè napisana u zakonu njihovom: omrznuše na mene ni za što. 26 A kad doæe utješitelj, koga æu vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on æe svjedoèiti za mene. 27 A i vi æete svjedoèiti, jer ste od poèetka sa mnom.

**16** Ovo vam kazah da se ne sablaznite. 2 Izgoniaæe vas iz zbornica; a doæi æe vrijeme kad æe svaki koji vas ubije misliti da Bogu služu èini. 3 I ovo æe èiniti, jer ne poznaše oca ni mene. 4 Nego vam ovo kazah kad doæe vrijeme da se opomenete ovoga

da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama. 5 A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita: kuda ideš? 6 Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše. 7 Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neææe doæei k vama; ako li idem, poslaæu ga k vama. 8 I kad on doðe pokaraæe svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud: 9 Za grijeh dakle što ne vjeruju mene; 10 A za pravdu što idem k ocu svojemu; i više me neææete vidjeti; 11 A za sud što je knez ovoga svijeta osuđen. 12 Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi. 13 A kad doðe on, Duh istine, uputiæe vas na svaku istinu; jer neææe od sebe govoriti, nego æe govoriti što èuje, i javiæe vam što æe biti unapredak. 14 On æe me proslaviti, jer æe od mojega uzeti, i javiæe vam: 15 Sve što ima otac moje je: zato rekoh da æe od mojega uzeti, i javiti vam. 16 Još malo, i neææete me vidjeti, i opet malo, pa æete me vidjeti: jer idem k ocu. 17 A neki od uèenika njegovijeh rekoše meðu sobom: šta je to što nam kaæe: još malo, i neææete me vidjeti; i opet malo pa æete me vidjeti; i: ja idem k ocu? 18 Govorahu dakle: šta je to što govori: malo? ne znamo šta govori. 19 A Isus razumje da šææadijahu da ga zapitaju, pa im reèe: zato li se zapitujete meðu sobom što rekoh: još malo i neææete me vidjeti, i opet malo pa æete me vidjeti? 20 Zaista, zaista vam kaæem da æete vi zaplakati i zaridati, a svijet æe se radovati; i vi æete žalosni biti, ali æe se vaša žalost okrenuti na radost. 21 Žena kad raða trpi muku; jer doðe èæs njezin: ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi èovjek na svijet. 22 Tako i vi dakle imate sad žalost; ali æu vas opet vidjeti, i radovaæe se srce vaše, i vaše radosti niko neææe uzeti od vas; 23 I u onaj dan neææete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kaæem da što god uzištete u oca u ime moje, daæe vam. 24 Doslije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primiæete, da radost vaša bude ispunjena. 25 Ovo vam govorih u prièama; ali æe doæei vrijeme kad vam više neææu govoriti u prièama, nego æu vam upravo javiti za oca. 26 U onaj æete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da æu ja umoliti oca za vas; 27 Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga iziðoh. 28 Iziðoh od oca, i doðoh na svijet; i opet ostavljam svijet, i idem k ocu. 29 Rekoše mu uèenici njegovi:

eto sad upravo govoriš, a prièe nikakve ne govoriš. 30 Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga iziðao. 31 Isus im odgovori: zar sad vjerujete? 32 Evo ide èæs, i veæ je nastao, da se razbjegnute svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom. 33 Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu æete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

**17** Ovo govori Isus, pa podiæe oèi svoje na nebo i reèe: oèel doðe èæs, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe; 2 Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vjeèni. (aiðnios g166) 3 A ovo je život vjeèni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. (aiðnios g166) 4 Ja tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim. 5 I sad proslavi ti mene, oèe, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade. 6 Ja javih ime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju rijeèe odræaše. 7 Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe. 8 Jer rijeèi koje si dao meni dadoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe iziðoh, i vjerovali da si me ti poslao. 9 Ja se za njih molim: ne molim se za sav) svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji. 10 I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima. 11 I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oèe sveti! saèuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi. 12 Dok bijah s njima na svijetu, ja ih èuvah u ime tvoje; one koje si mi dao saèuvah, i niko od njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo. 13 A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi. 14 Ja im dadoh rijeèe tvoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta. 15 Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih saèuvaš oda zla. 16 Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta. 17 Osveti ih istinom svojom: rijeèe je tvoja istina. 18 Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslao u svijet. 19 Ja posveæujem sebe za njih, da i oni budu osveæeni istinom. 20 Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove rijeèi radi; 21 Da svi jedno budu, kao ti, oèe, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao. 22 I slavu koju si mi dao ja

dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno. 23 Ja u njima i ti u meni: da budu sasvijem ujedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao. 24 Oèe! hoæu da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta. 25 Oèe pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao. 26 I pokazah im ime tvoje, i pokazaaæu: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

**18** I rekavši ovo Isus iziðe s uèenicima svojijem preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji uðe on i uèenici njegovi. 2 A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus èesto skupljaše ondje s uèenicima svojijem. 3 Onda Juda uze èetu i od glavara sveštenikijeh i fariseja momke, i doðe onamo s fenjerima i sa svijeæama i s oružjem. 4 A Isus znajuæi sve što æe biti od njega iziðe i reèe im: koga tražite? 5 Odgovoriše mu: Isusa Nazareæanina. Isus im reèe: ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše. 6 A kad im reèe: ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju. 7 Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazareæanina. 8 Isus im odgovori: kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu. 9 Da se izvrši rijeè što reèe: ne izgubih nijednoga od onijeh koje si mi dao. 10 A Simon Petar imaše nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara sveštenikoga, i otsijeèe mu desno uho. A služi bješe ime Malho. 11 Onda reèe Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. Èašu koju mi dade otac zar da je ne pijem? 12 A èeta i vojvoda i momci Jevrejski uhvatiše Isusa i svezашe ga, 13 I odvedoše ga najpre Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar svešteniki one godine. 14 A Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejcima da je bolje da umre jedan èovjek nego narod da propadne. 15 Za Isusom pak iðaše Simon Petar i drugi uèenik; a uèenik onaj bješe poznat kod poglavara sveštenikoga, i uðe s Isusom u dvor poglavara sveštenikoga; 16 A Petar stajaše napolju kod vrata. Onda iziðe onaj uèenik što bješe poznat kod poglavara sveštenikoga i reèe vratarici te uvede Petra. 17 Onda reèe sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti uèenik ovoga èovjeka? On reèe: nijesam. 18 A sluge i momci bijahu naložili oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se. 19 Poglavar pak svešteniki zapita Isusa

za uèenike njegove i za njegovu nauku. 20 Isus mu odgovori: ja govorih javno svijetu, ja svagda uèih u zbornici i u krkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne govorih. 21 Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio; evo ovi znadu šta sam ja govorio. 22 A kad on ovo reèe, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reèe: zar tako odgovaraš poglavaru sveštenikome? 23 Isus mu odgovori: ako zlo rekoš, dokaži da je zlo; ako li dobro, zašto me biješ? 24 I Ana posla ga svezana Kajafi poglavaru sveštenikome. 25 A Simon Petar stajaše i grijaše se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od uèenika njegovijeh? A on se odreèe i reèe: nijesam. 26 Reèe jedan od slugu poglavara sveštenikoga koji bješe roðak onome što mu Petar otsijeèe uho: ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim? 27 Onda se Petar opet odreèe; i odmah pijetao zapjeva. 28 A Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne uðoše u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti pashu. 29 Onda Pilat iziðe k njima napolje i reèe: kakovu krivicu iznosite na ovoga èovjeka? 30 Odgovoriše mu i rekoše: kad on ne bi bio zloèinac ne bismo ga predali tebi. 31 A Pilat im reèe: uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti. 32 Da se zbude rijeè Isusova koju reèe kazujuæi kakvom æe smrti umrijeti. 33 Onda uðe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reèe mu: ti si car Judejski? 34 Isus mu odgovori: govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene? 35 Pilat odgovori: zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari svešteniki predaše te meni; šta si uèinio? 36 Isus odgovori: carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde. 37 Onda mu reèe Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govoriš da sam ja car. Ja sam za to roðen, i zato doðoh na svijet da svjedoim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj. 38 Reèe mu Pilat: šta je istina? I ovo rekavši iziðe opet k Jevrejima, i reèe im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu. 39 A u vas je obièaj da vam jednoga pustim na pashu, hoæete li dakle da vam pustim cara Judejskoga? 40 Onda svi povikaše opet govoreæi: ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

**19** Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga. 2 I vojnici spletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu, 3 I govorahu: zdravo, care Judejski! i bijahu ga po obrazima. 4 Onda Pilat iziđe opet napolje, i reče im: evo ga izvodim k vama napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice. 5 A Isus iziđe napolje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im Pilat: evo èovjeka! 6 A kad ga vidješe glavari svešteniki i momci, povikaše govoreæi: raszni ga, raszni. Pilat im reče: uzмите ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice. 7 Odgovoriše mu Jevreji: mi imamo zakon i po zakonu našem valja da umre, jer naèini sebe sinom Božijim. 8 Kad dakle Pilat èu ovu rijeè, poboja se veæma. 9 I opet uđe u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora. 10 A Pilat mu reče: zar meni ne govoriš? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te? 11 Isus odgovori: ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; zato onaj ima veæi grijeh koji me predade tebi. 12 Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreæi: ako ovoga puštiš nijesi prijatelj æesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se æesaru. 13 Pilat dakle èuvši ovu rijeè izvede Isusa napolje, i sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove kaldrma a Jevrejski Gavata. 14 A bješe petak uoèi pashe oko šestoga sahata; i Pilat reče Jevrejima: evo car vaš. 15 A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im reče: zar cara vašega da razapnem? Odgovoriše glavari svešteniki: mi nemamo cara osim æesara. 16 Tada im ga dakle predade da se razapne. A oni uzeše Isusa i odvedoše. 17 I noseæi krst svoj iziđe na mjesto koje se zove košturnica a Jevrejski Golgota. 18 Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi. 19 Pilat pak napisa i natpis i metnu na krst; i bješe napisano: Isus Nazareæanin car Judejski. 20 I onaj natpis èitaše mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Grèki, Latinski. 21 A Jevrejski glavari svešteniki govorahu Pilatu: ne piši: car Judejski, nego da sam reèe: ja sam car Judejski. 22 Pilat odgovori: što pisah pisah. 23 A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i naèiniše èetiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna. 24 Onda rekoše meðu sobom: da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju kome æe dopasti. Da se zbude pismo koje govori: razdijeliše haljine moje meðu sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici dakle tako uèiniše. 25 A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina. 26 A Isus vidjevši mater i uèenika koga ljubljaše gdje stoji reèe materi svojoj: ženo! eto ti sina! 27 Potom reèe uèeniku: eto ti matere! I od onoga èasa uze je uèenik k sebi. 28 Potom znajuæi Isus da se veæ sve svrši, da se zbude pismo reèe: žedan sam. 29 Ondje stajaše sud pun octa; a oni napuniše sunđer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem. 30 A kad primi Isus ocat reèe: svrši se. I preklonivši glavu predade duh. 31 A buduæi da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na krstu u subotu jer bijaše veliki dan ona subota Jevreji moliše Pilata da im prebiju golijeni pa da ih skinu. 32 Onda dođoše vojnici, i prvome dakle prebiše golijeni i drugome raspetome s njim. 33 A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je veæ umro, ne prebiše mu golijeni; 34 Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah iziđe krv i voda. 35 I onaj što vidje posvjedoèi, i svjedoèanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govori da vi vjerujete. 36 Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: kost njegova da se ne prelomi. 37 I opet drugo pismo govori: pogledaæe onoga koga probodoše. 38 A potom Josif iz Arimateje, koji bješe uèenik Isusov ali kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dođe i uze tijelo Isusovo. 39 A dođe i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noæu, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara. 40 I uzeše tijelo Isusovo, i obavije ga platnom s mirisima, kao što je obièaj u Jevreja da ukopavaju. 41 A bijaše blizu onoga mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut. 42 Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

**20** A u prvi dan nedjelje dođe Marija Magdalina na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba. 2 Onda otrèa, i dođe k Simonu Petru i k drugom uèeniku koga ljubljaše Isus, i reèe im: uzeše Gospoda iz groba; i ne znamo gdje ga metnuše. 3 A Petar iziđe i drugi uèenik, i pođoše ka grobu. 4 Trèahu pak oba zajedno, i drugi uèenik trèaše brže od Petra, i dođe prije ka grobu. 5

I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne uđe. 6 Dođe pak Simon Petar za njim, i uđe u grob, i vidje haljine same gdje leže, 7 I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu. 8 Tada dakle uđe i drugi učenik koji najprije dođe ka grobu, i vidje i vjerova. 9 Jer još ne znadijahu pisma da njemu valja ustati iz mrtvih. 10 Onda otidoše opet učenici doma. 11 A Marija stajaše napolju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob, 12 I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan èelo glave a jedan èelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo. 13 I rekoše joj oni: Ženo! što plaèeš? Reèe im: uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše. 14 I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus. 15 Isus joj reèe: Ženo! što plaèeš? koga tražiš? A ona mislaèai da je vrtar reèe mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja æu ga uzeti. 16 Isus joj reèe: Marija! A ona obazrevši se reèe mu: Ravuni! koje znaèi uèiteljju. 17 Reèe joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojemu; nego idi k braèai mojoj, i kaži im: vraæam se k ocu svojemu i ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu. 18 A Marija Magdalina otide, i javi uèenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo. 19 A kad bi uveèe onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu uèenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, dođe Isus i stade na srijedu i reèe im: mir vam. 20 I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se uèenici obradovaše vidjevši Gospoda. 21 A Isus im reèe opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja šaljem vas. 22 I ovo rekavši dunu, i reèe im: primite Duh sveti. 23 Kojima oprostite grijeh, oprostiaèe im se; i kojima zadržite, zadržaaèe se. 24 A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe ondje s njima kad dođe Isus. 25 A drugi mu uèenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reèe: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neæu vjerovati. 26 I poslije osam dana opet bijahu uèenici njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade meðu njima i reèe: mir vam. 27 Potom reèe Tomi: pruži prst svoj amo i viði ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran. 28 I odgovori Toma i reèe mu: Gospod moj i

Bog moj. 29 Isus mu reèe: pošto me vidje vjerovao si; blago onima koji ne vidješe i vjerovalaše. 30 A i mnoga druga èudesa uèini Isus pred uèenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj. 31 A ova se napisala, da vjerujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujuæai imate život u ime njegovo.

**21** Poslije toga opet se javi Isus uèenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako: 2 Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od uèenika njegovijeh. 3 Reèe im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda iziðoše i odmah sjedoše u laðu, i onu noæ ne uhvatiše ništa. 4 A kad bi jutro, stade Isus na brijegu; ali uèenici ne poznaše da je Isus. 5 A Isus im reèe: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo. 6 A on im reèe: bacite mrežu s desne strane laðe, i naæai æete. Onda baciše, i veæ ne mogahu izvuæai je od mnoštva ribe. 7 Onda uèenik onaj koga ljubljaše Isus reèe Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad èu da je Gospod, zapreže se košuljom, jer bješe go, i skoèi u more. 8 A drugi uèenici doðoše na laði, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesto lakata, vukuæai mrežu s ribom. 9 Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb. 10 Isus im reèe: prinesite od ribe što sad uhvatiste. 11 A Simon Petar uđe i izvuèe mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža. 12 Isus im reèe: hodite objedujte. A nijedan od uèenika ne smedijaše da ga pita: ko si ti? videæai da je Gospod. 13 A dođe i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu. 14 Ovo se veæ treæai put javi Isus uèenicima svojijem pošto ustade iz mrtvih. 15 A kad objedovaše, reèe Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me veæama nego ovi? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi jaganjce moje. 16 Reèe mu opet drugom: Simone Jonin! ljubiš li me? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. 17 Reèe mu treæom: Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reèe treæom: ljubiš li me? i reèe mu: Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. 18 Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širiæeš ruke svoje i drugi æe te opasati



i odvesti kuda neæeš. 19 A ovo reèe pokazujuæi kakom æe smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reèe mu: hajde za mnom. 20 A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj uèenik koga Isus ljubljaše, koji i na veèeri leže na prsi njegove i reèe: Gospode! ko je taj koji æe te izdati? 21 Vidjevši Petar ovoga reèe Isusu: Gospode! a šta æe ovaj? 22 Isus mu reèe: ako hoæu da on ostane dok ja ne doðem, šta je tebi do toga? Ti hajde za mnom. 23 Onda iziðe ova rijeè meðu braæom da onaj uèenik neæe umrijeti; ali Isus ne reèe njemu da neæe umrijeti, nego: ako hoæu da ostane dok ja ne doðem, što je tebi do toga? 24 Ovo je onaj uèenik koji svjedoèi za ovo, koji i napisa ovo: i znamo da je svjedoèanstvo njegovo istinito. 25 A ima i drugo mnogo što uèini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amin.

# Dela apostolska

**1** Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što počeo Isus i tvoriti i učiti. **2** Do dana kad se uznese, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra, **3** Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem i istinitijem znacima, i javlja im se četrdeset dana, i govori o carstvu Božijemu. **4** I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalima, nego da čekaju obećanje o čino, koje česte, reče, od mene; **5** Jer je Jovan krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom svetijem ne dugo posle ovijeh dana. **6** A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreći: Gospode! hoćeš li sad načiniti carstvo Izrailjevo? **7** A on im reče: nije vaše znati vremena i ljeta koje otac zadržava u svojoj vlasti; **8** Nego ćete primiti silu kad siđe Duh sveti na vas; i bićete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje. **9** I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz očiju njihovijeh. **10** I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva čovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama, **11** Koji i rekoše: ljudi Galilejci! šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako će doći kao što vidjeste da ide na nebo. **12** Tada se vratiše u Jerusalim s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalima jedan subotni dan hoda. **13** I kad uđoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljev. **14** Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braćom njegovom. **15** I u dane one ustavši Petar između učenika reče a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena): **16** Ljudi braćo! trebalo je da se izvrši ono pismo što prorече Duh sveti ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatiše Isusa; **17** Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe. **18** On dakle steče njivu od plate nepravedne, i objesivši se puče po srijedi, i izasu se sva utroba njegova. **19** I postade znano svima koji žive u Jerusalimu da će se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znači njiva krvna. **20** Jer se piše u knjizi psalтира: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi življevao u njemu, i: vladavništvo njegovo da primi drugi. **21** Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za

sve vrijeme kako među nas uđe i iziđe Gospod Isus, **22** Počevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenija jedan od ovijeh. **23** I postaviše dvojicu, Josifa koji se zvaše Varsava prezimenom Just, i Matija. **24** I pomolivši se Bogu rekoše: ti, Gospode! koji poznaješ srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice koga si izabrao, **25** Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje. **26** I baciše kocke za njih, i pade kocka na Matija i primiše ga među jedanaest apostola.

**2** I kad se navršio pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno. **2** I ujedanput postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetrova, i napuni svu kuću gdje sjedahu; **3** I pokazaoše im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede po jedan na svakoga od njih. **4** I napuniše se svi Duha svetoga, i stadoše govoriti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te govorahu. **5** A u Jerusalimu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom. **6** A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušaoše gdje oni govore njegovijem jezikom. **7** I divljahu se i čuđahu se govoreći jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore? **8** Pa kako mi čujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili? **9** Parčani, i Miđani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije, **10** I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Livjskih kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i došljaci, **11** Kričani i Arapi, čujemo gdje oni govore našijem jezicima velično Božije. **12** I divljahu se svi i ne mogahu se načuditi govoreći jedan drugome: šta će dakle ovo biti? **13** A drugi potsmijavajući se govorahu: nakitili su se vina. **14** A Petar stade sa jedanaesticom i podiže glas svoj i reče im: ljudi Judejci i vi svi koji živite u Jerusalimu! ovo da vam je na znanje, i čujte riječi moje. **15** Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je tek trećah sat dana; **16** Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo: **17** I biće u posljednje dane, govori Gospod, izliće od Duha svojega na svako tijelo, i prorече će sinovi vaši i kćeri vaše, i mladići vaši vidjećee utvare i starci vaši sniće snove; **18** Jer će na slugе svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i prorече će. **19** I daće čudesu gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i ogranj i pušenje dima. **20** Sunce

æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dođe veliki i slavni dan Gospodnji. 21 I biæe da æe se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje. 22 Ljudi Izrailjci! poslušajte rijeçi ove: Isusa Nazareæanina, èovjeka od Boga potvrðena meðu vama silama i èudesima i znacima koje uèini Bog preko njega meðu vama, kao što i sami znate, 23 Ovoga odreðenijem savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko ruku bezakonika prikovaste i ubiste; 24 Kojega Bog podiže, razdriješivši sveze smrtne, kao što ne bijaše moguæe da ga one drže. 25 Jer David govori za njega: Gospoda jednako gledah pred sobom: jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem; 26 Zato se razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje poèivaæe u nadu; 27 Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac tvoj vidi truhljenja. (Hadæes 986) 28 Pokazao si mi putove života: napuniæeš me veselja s licem svojijem. 29 Ljudi braæo! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije, i ukopan bi, i grob je njegov meðu nama do ovoga dana. 30 Prorok dakle buduæi, i znajuæi da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na prijestolu njegovu, 31 Predvidjevši govori za vaskrsenje Hristovo da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja. (Hadæes 986) 32 Ovoga Isusa vaskrse Bog, èemu smo mi svi svjedoci. 33 Desnicom dakle Božijom podiže se, i obeæanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i èujete. 34 Jer David ne iziðe na nebesa, nego sam govori: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, 35 Dok položim neprijatelje tvoje podnože nogama tvojima. 36 Tvrdo dakle neka zna sav dom Izrailjev da je i Gospodom i Hristom Bog uèinio ovoga Isusa koga vi raspeste. 37 A kad èuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima: šta æemo èiniti, ljudi braæo? 38 A Petar im reèe: pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oprostjenje grijeha; i primizæete dar svetoga Duha; 39 Jer je za vas obeæanje i za djecu vašu, i za sve daljne koje æe god dozvati Gospod Bog naš. 40 I drugijem mnogijem rijeçima svjedoèaše, i moljaše ih govoreæi: spasite se od ovoga pokvarenoga roda. 41 Koji dakle rado primiše rijeè njegovu krstiše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša. 42 I ostaše jednako u nauci apostolskoj,

i u zajednici, i u lomljenju hljeba, i u molitvama. 43 I uðe strah u svaku dušu; jer apostoli èiniše mnoga èudesa i znake u Jerusalimu. 44 A svi koji vjerovali bijahu zajedno, i imahu sve zajedno. 45 I teèevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše. 46 I svaki dan bijahu jednako jednodušno u crkvi, i lomljahu hljeb po kuæama, i primahu hranu s radosti i u prostoti srca, 47 Hvaleæi Boga, i imajuæi milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

**3** A Petar i Jovan iðahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat. 2 I bijaše jedan èovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu; 3 Koji vidjevši Petra i Jovana da hoæe da uðu u crkvu prošaše milostinju. 4 A Petar pogledavši na nj s Jovanom, reèe: pogledaj na nas. 5 A on gledaše u njih misleæi da æe mu oni što dati. 6 A Petar reèe: srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazareæanina ustani i hodi. 7 I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji. 8 I skoèivši ustade, i hoðaše, i uðe s njima u crkvu iduæi i skaeuæi i hvaleæi Boga. 9 I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga. 10 A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjeðaše kod Krasnijeh vrata crkvenijeh, i napuniše se èuda i straha za to što bi od njega. 11 A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomonov, i èuðahu se. 12 A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izrailjci! što se èudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da smo svojom silom ili pobožnošæu uèinili da on ide? 13 Bog Avraamov i Isakov i Jakovljevi, Bog otaca našijeh, proslavi sina svojega Isusa, kojega vi predadoste i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti. 14 A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosiste èovjeka krvnika da vam pokloni; 15 A naèelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, èemu smo mi svjedoci. 16 I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je kroza nj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama. 17 I sad, braæo, znam da iz neznanja ono uèiniste, kao i knezovi vaši. 18 A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da æe Hristos postradati, izvrši tako.

19 Pokajte se dakle, i obratite se da se oèistite od grijeha svojijeh, da doðu vremena odmaranja od lica Gospodnjega, 20 I da pošlje naprijed nareèenoga vam Hrista Isusa, 21 Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima svijiu svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta. (aiōn g165) 22 Mojsije dakle ocevim našijem reèe: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaæe. 23 I biæe da æe se svaka duša koja ne posluša toga proroka istrijebiti iz naroda. 24 A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše. 25 Vi ste sinovi proroka i zavjeta koji uèini Bog s ocevim vašijem govoreæi Avraamu: i u sjemenu tvojemu blagosloviaæe se svi narodi na zemlji. 26 Vama najprije Bog podiæe sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

**4** A kad oni govorahu narodu, naiðuše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji; 2 I rasrðiše se, što oni uèe ljude i javljaju u Isusu vaskrsenje iz mrtvijeh. 3 I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do ujutru: jer veæ bješe veæe. 4 A od onijeh koji slušahu rijeè mnogi vjerovali, i postade broj ljudi oko pet hiljada. 5 A kad bi ujutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i knjiæevnici u Jerusalim, 6 I Ana poglavar svešteniki i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda sveštenikoga; 7 I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u èije ime uèiniste vi ovo? 8 Tada Petar napunivši se Duha svetoga reèe im: knezovi narodni i starješine Izrailjeve! 9 Ako nas danas pitate za dobro djelo koje uèinismo bolesnu èovjeku te on ozdravi: 10 Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime Isusa Hrista Nazareæanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiæe iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav. 11 Ovo je kamen koji vi zidari odbacisti, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenija; 12 Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bi se mi mogli spasti. 13 A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajuæi da su ljudi neknjiæevni i prosti, divljahu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom. 14 A videæi iscijeljenoga èovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protiv reæi. 15 Onda im zapovjediše da iziðu napolje iz savjeta,

pa pitahu jedan drugoga 16 Govoreæi: šta æete èiniti ovijem ljudima? Jer veliki znak što uèiniše oni poznat je svima koji æive u Jerusalimu, i ne možemo odreæi; 17 Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome. 18 I dozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti uèe u ime Isusovo. 19 Petar i Jovan odgovarajuæi rekoše im: sudite je li pravo pred Bogom da vas veæma slušamo negoli Boga? 20 Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i èusmo. 21 A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih muèili, naroda radi; jer svi hvaljahu Boga za ono što se bješe dogodilo. 22 Jer onome èovjeku bješe više od èetdeset godina na kom se dogodi ovo èudo zdravlja. 23 A kad ih otpustiše, doðuše k svojim, i javiše šta im rekoše glavari svešteniki i starješine. 24 A oni kad èuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: Gospode Boæe, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima; 25 Koji ustima Davida sluge svojega reèe: zašto se bune neznabošci, i narodi izmišljavaju prazne rijeèi? 26 Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše ujedno na Gospoda i na Hrista njegovu. 27 Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina svojega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznabošcima i s narodom Izrailjevijem, 28 Da uèine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude. 29 I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojim da govore sa svakom slobodom rijeè tvoju; 30 I pruæaj ruku svoju na iscjeljivanje i da znaci i èudesa bivaju imenom svetoga sina svojega Isusa. 31 I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govorahu rijeè Boæiju sa slobodom. 32 A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna duša; i nijedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajednièko. 33 I apostoli s velikom silom svjedoèahu za vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima: 34 Jer nijedan meðu njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadijahu njive ili kuæe, prodavahu i donošahu novce što uzimahu za to, 35 I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše. 36 A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znaèi sin utjehe, Levit rodom iz Kipra,

37 On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

**5** A jedan èovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sappirom prodade njivu, 2 I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge. 3 A Petar reèe: Ananija! zašto napuni sotona srce tvoje da slažeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu? 4 Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu. 5 A kad èu Ananija rijeèi ove, pade i izdahnu; i uèe veliki strah u sve koji slušahu ovo. 6 A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše. 7 A kad proèe oko tri sahata, uèe i žena njegova ne znajuèi šta je bilo. 8 A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reèe: da, za toliko. 9 A Petar joj reèe: zašto se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i iznijeæe te. 10 I odmah padnu pred nogama njegovijem i izdahnu. A momci ušavši naèoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina. 11 I uèe veliki strah u svu crkvu i u sve koji èuše ovo. 12 A rukama apostolskima uèiniše se mnogi znaci i èudesa meðu ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomonovu. 13 A od ostalih niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod. 14 A sve više pristajahu oni koji vjerovahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena. 15 Tako da i po ulicama iznošahu bolesnike i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad proèe Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih. 16 A dolažahu mnogi i iz okolnijeh gradova u Jerusalm, i donošahu bolesnike i koje muèahu neèisti duhovi; i svi ozdravljahu. 17 Ali ustade poglavar sveštenieki i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti, 18 I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor. 19 A anèeo Gospodnji otvori noæu vrata tamnieka, i izvedavši ih reèe: 20 Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve rijeèi ovoga života. 21 A kad oni èuše, uèoše ujutru u crkvu, i uèahu. A kad doèe poglavar sveštenieki i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izrailjevijeh, i poslaše u tamnicu da ih dovedu. 22 A kad sluge otidoše, ne naèoše ih u tamnici; onda se vratiše i javiše im 23 Govoreæi: tamnicu naèosmo zakljuèanu sa svakom tvrdom i

èuvaru gdje stoje pred vratima; ali kad otvorismo, unutra nijednoga ne naèosmo. 24 A kad èuše ove rijeèi poglavar sveštenieki i vojvoda crkveni i ostali glavari sveštenieki, ne mogahu im se naèuditi šta bi to sad bilo. 25 A neko doèe i javi im govoreæi: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uèe narod. 26 Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu: jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem. 27 A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenieki govoreæi: 28 Ne zaprijetismo li vam oštro da ne uèite u ovo ime? i gle, napuniste Jerusalm svojom naukom, i hoæete da bacite na nas krv ovoga èovjeka. 29 A Petar i apostoli odgovarajuèi rekoše: veæama se treba Bogu pokoravati negoli ljudima. 30 Bog otaca našijeh podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo. 31 Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje grijeha. 32 I mi smo njegovi svjedoci ovijeh rijeèi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju. 33 A kad oni èuše vrlo se rasrdiše, i mišljahu da ih pobiju. 34 Ali onda ustade u skupštini jedan farisej, po imenu Gamalililo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo iziðu napolje, 35 Pa reèe njima: ljudi Izrailjci! gledajte dobro za ove ljude šta æete èiniti; 36 Jer prije ovijeh dana usta Tevda, govoreæi da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko èetiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušahu razidoše se i propadoše. 37 Potom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvuèe dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se. 38 I sad vam kažem: proèite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariæe se. 39 Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne naèete kao bogoborci. 40 Onda ga poslušaaše, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih. 41 A oni onda otidoše od sabora radujuæi se što se odostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa. 42 A svaki dan u crkvi i po kuæama ne prestajahu uèiti i propovijedati jevanðelje o Isusu Hristu.

**6** A u ove dane, kad se umnožiše uèenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljahu kad se dijeljaše hrana svaki dan. 2 Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo uèenika, rekoše: nije prilièno nama da ostavimo rijeè Božiju pa da

služimo oko trpeza. 3 Nađite dakle, braæo, meðu sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje æemo postaviti nad ovijem poslom. 4 A mi æemo u molitvi i u službi rijeëi ostati. 5 I ova rijeë bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, èovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokrštenjaka iz Antiohije. 6 Ove postaviše pred apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih. 7 I rijeë Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj uèenika u Jerusalamu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri. 8 A Stefan pun vjere i sile èinjaše znake i èudesa velika meðu ljudima. 9 Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liveræanska i Kirinaèka i Aleksandrijaèka i onijeh koji bijahu iz Kilikije i Azije, i prepirahu se sa Stefanom. 10 I ne mogahu protivu stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše. 11 Tada podgovoriše ljude te kazaše: èusmo ga gdje huli na Mojsija i na Boga. 12 I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga na sabor. 13 I izvedoše lažne svjedoke koji govorahu: ovaj èovjek ne prestaje hulliti na ovo sveto mjesto i na zakon. 14 Jer ga èusmo gdje govori: ovaj Isus Nazareæanin razvaliaèe ovo mjesto, i izmijeniaèe obièaje koje nam ostavi Mojsije. 15 I pogledavši na nj svi koji sjeðahu na saboru vidješe lice njegovo kao lice anđela.

**7** A poglavar sveštenieki reèe: je li dakle tako?

2 A on reèe: ljudi braæo i oci! poslušajte. Bog slave javi se ocu našemu Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran, 3 I reèe mu: iziði iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i doði u zemlju koju æu ti ja pokazati. 4 Tada iziðe iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite. 5 I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreèe mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta. 6 Ali Bog reèe ovako: sjeme tvoje biaèe došljaci u zemlji tuðoj, i natjeraæe ga da služi, i muèiaèe ga èetiri stotine godina. 7 I narodu kome æe služiti ja æu suditi, reèe Bog; i potom æe iziaèi, i služiaèe meni na ovome mjestu. 8 I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina. 9 I starješine zaviðahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe

s njim. 10 I izbavi ga od svijlu njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Misirskijem, i postavi ga poglavarom nad Misirom i nad svijem domom svojijem. 11 A dođe glad na svu zemlju Misirsku i Hanaansku i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši. 12 A Jakov èuvši da ima pšenice u Misiru posla najprije oce naše. 13 I kad doðoše drugi put, poznaše Josifa braæa njegova, i rod Josifov posta poznat Faraonu. 14 A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, sedamdeset i pet duša. 15 I Jakov siðe u Misir, i umrije, on i ocevi naši. 16 I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovijeh u Sihemu. 17 I kad se približi vrijeme obeæanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru, 18 Dok nastu drugi car u Misiru, koji ne znaše Josifa. 19 Ovaj namisli zlo za naš rod, izmuèi oce naše da svoju djecu bacahu da ne žive. 20 U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kuæi oca svojega. 21 A kad ga izbaciše, uze ga kæi Faraonova, i odgaji ga sebi za sina. 22 I nauèi se Mojsije svoj premudrosti Misirskoj, i bješe silan u rijeèima i u djelima. 23 A kad mu se navršivaše èetredeset godina, dođe mu na um da obiðe braæu svoju, sinove Izrailjeve. 24 I vidjevši jednome gdje se èini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se èinjaše nepravda, i ubi Misirca. 25 Mišljaše pak da braæa njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade: ali oni ne razumješe. 26 A sjutradan dođe meðu takove koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreæi: ljudi, vi ste braæa, zašto èinite nepravdu jedan drugome? 27 A onaj što èinjaše nepravdu bližnjemu oturi ga govoreæi: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? 28 Ili i mene hoæeš da ubiješ kao što si juèe ubio Misirca? 29 A Mojsije pobježe od ove rijeèi, i posta došljak u zemlji Madijamskoj, gdje rodi dva sina. 30 I kad se navršu èetredeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske anđeo Gospodnji u plamenu ognjenom u kupini. 31 A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnji k njemu: 32 Ja sam Bog otaca tvojijeh, Bog Avraamov i Bog Isakov i Bog Jakovljevi. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smijaše da pogleda. 33 A Gospod mu reèe: izuj obuæu sa svojijeh nogu: jer je mjesto na kome stojiš sveta zemlja. 34 Ja dobro vidjeh muku svojega

naroda koji je u Misiru, i èuh njihovo uzdisanje, i siðoh da ih izbavim: i sad hodi da te pošljem u Misir. 35 Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anðela koji mu se javi u kupini. 36 Ovaj ih izvede uèinivši èudesa i znake u zemlji Misirskoj i u Crvenom Moru i u pustinji èetrdeset godina. 37 Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjevijem: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene: njega poslušajte. 38 Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anðelom, koji mu govori na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi rijeèi žive da ih nama da; 39 Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir, 40 Rekavši Aronu: naèini nam bogove koji æe iæi pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi. 41 I tada naèiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj. 42 A Bog se okrenu od njih, i predade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi proroka: eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za èetrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev? 43 I primiste èador Molohov, i zvijezdu boga svojega Remfana, kipove koje naèiniste da im se molite; i preseliæu vas dalje od Vavilona. 44 Ocevi naši imahu èador svjedoèanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga naèini po onoj prilici kao što ga vidje; 45 Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom Navinom u zemlju neznabožaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida, 46 Koji naðe milost u Boga, i izmoli da naðe mjesto Bogu Jakovljevu. 47 A Solomun mu naèini kuæu. 48 Ali najviši ne živi u rukotvorenijem crkvama, kao što govori prorok: 49 Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima: kako æete mi kuæu sazidati? govori Gospod; ili koje je mjesto za moje poèivanje? 50 Ne stvori li ruka moja sve ovo? 51 Tvrdovrati i neobrezanijeh srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi. 52 Kojega od proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste; 53 Koji primiste zakon naredbom anðelskom, i ne održaste. 54 Kad ovo èuše, rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrgutahu zubima na nj. 55 A Stefan buduæi pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i

Isusa gdje stoji s desne strane Bogu; 56 I reèe: evo vidim nebesa otvorena i sina èovjeèijega gdje stoji s desne strane Bogu. 57 A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navališe jednodušno na nj. 58 I izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladiaæa po imenu Savla. 59 I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govoraše: Gospode Isuse! primi duh moj. 60 Onda kleèe na koljena i povika iza glasa: Gospode! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

**8** Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola. 2 A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plaè uèiniše nad njim. 3 A Savle dosađivaše crkvi, jer iðaše po kuæama, i vucijaše ljude i žene te predavaše u tamnicu. 4 A oni što se bijahu rasijali prolažahu propovijedajuæi rijeè. 5 A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista. 6 A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajuæi i gledajuæi znake koje èinjaše; 7 Jer duhovi neèisti s velikom vikom izlažahu iz mnogijeh u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše. 8 I bi velika radost u gradu onome. 9 A bješe jedan èovjek, po imenu Simon, koji prije èaraše u gradu i dovoðaše u èudo narod Samarijski, govoreæi da je on nešto veliko; 10 Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreæi: ovo je velika sila Božija. 11 A zato gledahu na njega što ih mnogo vremena èinima udivljaše. 12 Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevanðelje o carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, kršæavahu se i ljudi i žene. 13 Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videæi djela i znake velike koji se èinjahu divljaše se vrlo. 14 A kad èuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi rijeè Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana. 15 Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga; 16 Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa. 17 Tada apostoli metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha svetoga. 18 A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad apostoli metnu ruke, donese im novce 19 Govoreæi: dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha svetoga. 20 A Petar mu reèe: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što

si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce. 21 Nema tebi dijela ni iseta u ovoj riječi; jer srce tvoje nije pravo pred Bogom. 22 Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga. 23 Jer te vidim da si u grkoj žući i u svezi nepravde. 24 A Simon odgovarajuć reče: pomolite se vi Gospodu za mene da ne naiđe na mene ništa od ovoga što rekoste. 25 Tako oni posvjedočivši i govoreći riječ Gospodnju vratiliše se u Jerusolim, i mnogijem selima Samarijskijem propovjediše jevanđelje. 26 A anđeo Gospodnji reče Filipu govoreći: ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusolima u Gazu i pust je. 27 I ustavši pođe. I gle, čovjek Arapin, uškopljenik, vlastelin Kandakije carice Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jerusolim da se moli Bogu, 28 Pa se vraćao, i sjedeći na kolima svojijem čitaše proroka Isaiju. 29 A Duh reče Filipu: pristupi i priljepi se tijem kolima. 30 A Filip pritrčavši ču ga gdje čita proroka Isaiju, i reče: a razumiješ li što čitaš? 31 A on reče: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim. 32 A mjesto iz pisma koje čitaše bješe ovo: kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvori usta svojijeh. 33 U njegovom poniženju ukide se sud njegov. A rod njegov ko će iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje. 34 Onda uškopljenik odgovori Filipu i reče: molim te, za koga ovo govori prorok? ili za sebe ili za koga drugoga? 35 A Filip otvorivši usta svoja, i počevši od pisma ovoga, propovjedi mu jevanđelje Isusovo. 36 Kako išahu putem dođoše na nekaku vodu; i reče uškopljenik: evo vode, šta brani meni da se krstim? 37 A Filip mu reče: ako vjeruješ od svega srca svojega, možeš. A on odgovarajuć reče: vjerujem da je Isus Hristos sin Božij. 38 I zapovjedi da stanu kola, i siđoše oba na vodu, i Filip i uškopljenik, i krsti ga. 39 A kad iziđoše iz vode, Duh sveti pade na uškopljenika, a anđeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškopljenik; nego otide putem svojijem radujuć se. 40 A Filip se obrete u Azotu; i prolazeći propovjedaše jevanđelje svima gradovima, dok ne dođe u Ćesariju.

**9** A Savle još dišući prijetnjom i smrću na učenike Gospodnje pristupi k poglavaru svešteničkome, 2 I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga nađe od ovoga puta, i ljude i žene svezane

da dovede u Jerusolim. 3 A kad bješe na putu i dođe blizu Damaska, ujedanput obasja ga svjetlost s neba, 4 I padnuvši na zemlju ču glas gdje mu govori: Savle! Savle! zašto me goniš? 5 A on reče: ko si ti, Gospode? A Gospod reče: ja sam Isus, kojega ti goniš: teško ti je protivu bodila praćati se. 6 A on drkajući od straha reče: Gospode! šta hoćeš da činim? I Gospod mu reče: ustani i uđi u grad, pa će ti se kazati šta ti treba činiti. 7 A ljudi koji išahu s njim stajahu i čuđahu se, jer čuahu glas a ne viđahu nikoga. 8 A Savle usta od zemlje, i otvorenijem očima svojijem nikoga ne viđaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask. 9 I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi. 10 A u Damasku bješe jedan učenic, po imenu Ananija, i reče mu Gospod u utvari: Ananija! A on reče: evo me, Gospode! 11 A Gospod mu reče: ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu, 12 I vidje u utvari čovjeka, po imenu Ananiju, gdje uđe i metnu ruku na nj da progleda. 13 A Ananija odgovori: Gospode! ja čuh od mnogijeh za toga čovjeka kolika zla počinu svetima tvojima u Jerusalimu; 14 I ovdje ima vlast od glavara svešteničkijeh da veže sve koji prizivaju ime tvoje. 15 A Gospod mu reče: idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabošce i careve i sinove Izrailjeve. 16 A ja ću mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje. 17 I pođe Ananija, i uđe u kuću, i metnuvši ruke na nj reče: Savle, brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš Duha svetoga. 18 I odmah otpade od očiju njegovijeh kao krljušt, i odmah progleda, i ustavši krsti se. 19 I pošto pojede okrijepi se; i bi Savle nekoliko dana s učenicima koji bijahu u Damasku. 20 I odmah po zbornicama propovjedaše Isusa da je on sin Božij. 21 A svi koji slušahu divljahu se i govorahu: nije li ovo onaj što gonjaše u Jerusalimu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje zato dođe da ih povezane vodi glavarima svešteničkijem. 22 A Savle se većma siljaše i zabunjivao Jevreje koji žive u Damasku, dokazujući da je ovo Hristos. 23 A kad se navršio podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju. 24 Ali Savle doznade njihov dogovor; a oni čuvahu vrata dan i noć da bi ga ubili; 25 A učenic ga uzeše noću i spustiše preko zida u kotarici. 26 A kad dođe Savle u Jerusolim, ogledaše da se pribije uz učenike; i svi



ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je uèenik. 27 A Varnava ga uze i dovede k apostolima, i kaza im kako na putu vidje Gospoda, i kako mu govori, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo. 28 I bijaše s njima i ulazi u Jerusalim i izlazi i slobodno propovijedaše ime Gospoda Isusa. 29 I govoraše i prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju. 30 A kad razumješe braæa, svedoše ga u Æesariju, i otpustiše ga u Tars. 31 A crkve po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hoðahu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom svetoga Duha. 32 I dogodi se kad Petar obilažaše sve, da dođe i k svetima koji življahu u Lidi. 33 I nađe tamo jednoga èovjeka po imenu Eneju, koji veæ osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet. 34 I reèe mu Petar: Eneja! iscjeljuje te Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta. 35 I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu. 36 A u Jopi bješe jedna uèenica, po imenu Tavita, koje znaèi srna, i ona bješe puna dobrih djela i milostinje što èinjaše. 37 I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu. 38 A buduæi da je Lida blizu Jope, onda uèenici èuvši da je Petar u njoj poslaše dva èovjeka moleæi ga da ne požali truda doæi do njih. 39 A Petar ustavši otide s njima, i kad dođe, izvedoše ga u gornju sobu i skupiše se oko njega sve udovice plaèuæi i pokazujuæi suknje i haljine što je radila Srna dok je bila s njima. 40 A Petar izgnavši sve napolje kleèe na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvši se k tijelu reèe: Tavito! ustani. A ona otvori oèi svoje, i vidjevši Petra sjede. 41 Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu. 42 I ovo se razglasi po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospoda. 43 I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Simona kožara.

**10** A u Æesariji bješe jedan èovjek po imenu Kornilije, kapetan od èete koja se zvaše Talijanska. 2 Pobožan i bogobojazan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka; 3 On vidje na javi u utvari oko devetoga sahata dnevni anđela Božijega gdje siđe k njemu i reèe mu: Kornilije! 4 A on pogledavši na nj i uplašivši se reèe: što je Gospode? A on mu reèe: molitve tvoje i milostinje iziðoše na pamet Bogu; 5 I sad pošlji u Jopu ljude i

dozovi Simona prozvanoga Petra: 6 On stoji u nekoga Simona kožara, kojega je kuæa kod mora: on æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. 7 I kad otide anđeo koji govori Korniliju, dozvavši dvojicu od svojijih slugu i jednoga pobožna vojnika od onih koji mu služahu, 8 I kazavši im sve posla ih u Jopu. 9 A sjutradan kad oni iðahu putem i približiše se ka gradu, iziđe Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat. 10 I ogladnje, i šæaše da jede; a kad mu oni gotovljahu, dođe izvan sebe, 11 I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi na njega, kao veliko platno, zavezan na èetiri rogija i spušta se na zemlju; 12 U kome bijahu sva èetvoronožna na zemlji, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske. 13 I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojed. 14 A Petar reèe: nipošto, Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili neèisto. 15 I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog oèistio ti ne pogani. 16 I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo. 17 A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše pred vratima, 18 I zovnuvši pitahu: stoji li ovdje Simon prozvani Petar? 19 A dok Petar razmišljavaše o utvari, reèe mu Duh: evo tri èovjeka traže te; 20 Nego ustani i siði i idi s njima ne premisslajuæi ništa, jer ih ja poslah. 21 A Petar sišavši k ljudima poslanijem k sebi od Kornilija reèe: evo ja sam koga tražite; što ste došli? 22 A oni rekoše: Kornilije kapetan, èovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od anđela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da èuje rijeèi od tebe. 23 Onda ih dozva unutra i ugosti. A sjutradan ustavši Petar pođe s njima, i neki od braæe koja bješe u Jopi poðoše s njim. 24 I sjutradan uðoše u Æesariju. A Kornilije èekaše ih sazavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje. 25 A kad Petar šæaše da uđe, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se. 26 I Petar ga podiže govoreæi: ustani, i ja sam èovjek. 27 I s njim govoreæi uđe, i nađe mnoge koji se bijahu sabrali. 28 I reèe im: vi znate kako je neprilièno èovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tuðinu; ali Bog meni pokaza da nijednoga èovjeka ne zovem pogana ili neèista; 29 Zato i bez sumnje dođoh pozvan. Pitam vas dakle zašto poslaste po mene? 30 I Kornilije reèe: od èetvrtoga dana do ovoga èasa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu

u svojoj kuæi; i gle, òovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj, **31** I reèe: Kornilije! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom. **32** Pošlji dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar: on stoji u kuæi Simona kožara kod mora, koji kad dođe kazaæe ti. **33** Onda ja odmah poslah k tebi; i ti si dobro uèinio što si došao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da òujemo sve što je tebi od Boga zapovjedenom. **34** A Petar otvorivši usta reèe: zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko; **35** Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu. **36** Rijeè što posla sinovima Izrailjevijem, javljajuæi mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima. **37** Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji poèevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan: **38** Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i silom, koji prođe èineæi dobro i iscjeljujuæi sve koje ðavo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim. **39** I mi smo svjedoci svemu što uèini u zemlji Judejskoj i Jerusalmu; kojega i ubiše objesivši na drvo. **40** Ovoga Bog vaskrse treæi dan, i dade mu da se pokaže, **41** Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvih. **42** I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedoèimo da je on nareèeni od Boga sudija živijem i mrtvijem. **43** Za ovo svjedoèe svi proroci da æe imenom njegovijem primiti oproštenje grijeha svi koji ga vjeruju. **44** A dok još Petar govoraše ove rijeèi, siðe Duh sveti na sve koji slušahu rijeè. **45** I udiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, videæi da se i na neznabošce izli dar Duha svetoga. **46** Jer ih slušahu gdje govorahu jezike, i velièahu Boga. Tada odgovori Petar: **47** Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste oni koji primiše Duha svetoga kao i mi? **48** I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga moliše da ostane kod njih nekoliko dana.

**11** A èuše i apostoli i braæa koji bijahu u Judeji da i neznabošci primiše rijeè Božiju. **2** I kad iziðe Petar u Jerusalm, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja, **3** Govoreæi: ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima. **4** A Petar poèevši kazivaše im redom govoreæi: **5** Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i došavši izvan sebe vidjeh utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na èetiri rogla i spušta se s neba, i dođe do preda me. **6** Pogledavši u nj opazih

i vidjeh èetvoronožna zemaljska, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske. **7** A èuh glas koji mi govori: ustani, Petre! pokolji i pojedi. **8** A ja rekoh: nipošto, Gospode! jer ništa pogano i neèisto nikad ne uðe u usta moja. **9** A glas mi odgovori drugom s neba govoreæi: što je Bog oèistio ti ne pogani. **10** A ovo bi triput; i uze se opet sve na nebo. **11** I gle, odmah tri òovjeka staše pred kuæom u kojoj bijah, poslani iz Æesarije k meni. **12** A Duh mi reèe da idem s njima ne premišljajuæi ništa. A doðoše sa mnom i ovo šest braæe, i uðosmo u kuæu òovjekovu. **13** I kaza nam kako vidje anđela u kuæi svojoj koji je stao i kazao mu: pošlji ljude u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra, **14** Koji æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom tvoj. **15** A kad ja poèeh govoriti, siðe Duh sveti na njih, kao i na nas u poèetku. **16** Onda se opomenuh rijeèi Gospodnje kako govoraše: Jovan je krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem. **17** Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista: ja ko bijah da bih mogao zabraniti Bogu? **18** A kad èuše ovo, umukoše, i hvaljahu Boga govoreæi: dakle i neznabošcima Bog dade pokajanje za život. **19** A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, proðoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govoreæi rijeèi do samijem Jevrejima. **20** A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju govorahu Grcima propovijedajuæi jevanðelje o Gospodu Isusu. **21** I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka Gospodu. **22** A dođe rijeè o njima do ušiju crkve koja bješe u Jerusalmu; i poslaše Varnavu da ide tja do Antiohije; **23** Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu; **24** Jer bješe òovjek blag i pun Duha svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodu. **25** Varnava pak iziðe u Tars da traži Savla; i kad ga naðe, dovede ga u Antiohiju. **26** I oni se cijelu godinu sastajaše ondje s crkvom, i uèiše mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše uèenike hrišæanima. **27** A u te dane siðoše iz Jerusalma proroci u Antiohiju. **28** I ustavši jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šæaše biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudija æesara. **29** A od uèenika odredi svaki koliko koji mogaše da pošlju u pomoæ braæi koja življahu u Judeji. **30** Koje

i uèiniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

**12** U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muèi neke od crkve. **2** I pogubi Jakova brata Jovanova maèem. **3** I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra a bijahu dani prijesnijeh hljebova **4** Kojega i uhvati i baci u tamnicu, i predade ga èetvorici èetvrtnika vojnièkijeh da ga èuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod. **5** I tako Petra èuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka. **6** A kad šæaše Irod da ga izvede, onu noæ spavaše Petar meðu dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima èuvahu tamnicu. **7** I gle, anđeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Petra u rebra probudi ga govoreæi: ustani brže. I spadoše mu verige s ruku. **8** A anđeo mu reèe: opaši se, i obuj opanke svoje. I uèini tako. I reèe mu anđeo: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom. **9** I izišavši iðaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo èinjaše, nego mišljaše da vidi utvaru. **10** A kad proðoše prvu stražu i drugu i doðoše k vratima gvozdenijem koja voðaahu u grad, ona im se sama otvoriše; i izišavši proðoše jednu ulicu, i anđeo odmah ostupi od njega. **11** I kad dođe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. **12** I razmislivši dođe kuæi Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu. **13** A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da èuje. **14** I poznavši glas Petrov od radosti ne otvori vrata, nego utrèa i kaza da Petar stoji pred vratima. **15** A oni joj rekoše: jesi li ti luda? A ona potvrðivaše da je tako. A oni govorahu: anđeo je njegov. **16** A Petar jednako kucaše. A kad otvoriše, vidješe ga, i udiviše se. **17** A on mahnuvši na njih rukom da æute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice; i reèe: javite ovo Jakovu i braæi. I izišavši otide na drugo mjesto. **18** A kad bi dan, bješe ne mala buna meðu vojnicima, šta to bi od Petra. **19** A kad ga Irod zaiska i ne nađe, onda ispita stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Æesariju onamo živiljaše. **20** Jer se Irod srðaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednodušno doðoše k njemu, i uzevši na svoju ruku Vlasta, posteljnika careva, iskahu mira, jer se njihove zemlje hranjahu od njegova carstva. **21**

A u odreðeni dan obuèe se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im; **22** A narod vikaše: ovo je glas Božij, a ne èovjeèij. **23** Ali ujedanput udari ga anđeo Gospodnji; jer ne dade slave Bogu; i buduæi izjeden od crvi izdahnu. **24** A rijeè Božija rastijaše i množaše se. **25** A Varnava i Savle predavši pomoæ vratiše se iz Jerusalima u Antiohiju, uzevši sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

**13** A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i uèitelji, to jest: Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manail odgajeni s Irodod èetverovlasnikom, i Savle. **2** A kad oni služaahu Gospodu i pošæahu, reèe Duh sveti: odvojte mi Varnavu i Savla na djelo na koje ih pozvah. **3** Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih. **4** Ovi dakle poslani od Duha svetoga siðoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar. **5** I došavši u Salamin javiše rijeè Božiju u zbornicama Jevrejskima; a imahu i Jovana slugu. **6** A kad proðoše ostrvo tja do Pafa, naðoše nekakvoga èovjeka vraèara i lažna proroka, Jevrejina, kome bješe ime Varisus, **7** Koji bješe s namjesnikom Srðem Pavlom, èovjekom razumnijem. Ovaj dozvavši Varnavu i Savla zaiska da èuje rijeè Božiju. **8** A Elima vraèar jer to znaèi ime njegovu) stade im se suprotiti, gledajuæi da odvratí namjesnika od vjere. **9** A Savle koji se zvaše i Pavle, pun Duha svetoga pogledavši na nj **10** Reèe: o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine ðavolji! neprijatelju svake pravde! zar ne prestaješ kvariti pravijeh putova Gospodnjih? **11** I sad eto ruke Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I ujedanput napade na nj mrak i tama, i pipajuæi tražaše voða. **12** Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vjerova, diveæi se nauci Gospodnjoj. **13** A kad se Pavle sa svojijem društvom odveze iz Pafa, doðoše u Pergu Pamfilijisku; a Jovan se odvoji od njih, i vrati se u Jerusalim. **14** A oni otišavši iz Perge doðoše u Antiohiju Pisidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedoše. **15** A po èitanju zakona i proroka poslaše starješine zbornièke k njima govoreæi: ljudi braæo! ako je u vama rijeè utjehe za narod, govorite. **16** A Pavle ustavši i mahnuvši rukom reèe: ljudi Izrailjci i koji se Boga bojite! èujte. **17** Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji Misirskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje. **18** I do èetredeset godina prehrani ih u pustinji.

19 I zatvriš sedam naroda u zemlji Hanaanskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu. 20 I potom na četiri stotine i pedeset godina dade im sudije do Samuila proroka. 21 I od tada iskaše cara, i dade im Bog Saula, sina Kisova, òovjeka od koljena Venijaminova, za èetrdeset godina. 22 I uklonivši njega podiže im Davida za cara, kome i reèe svjedoèeæi: naðoh Davida sina Jesejeva, òovjeka po srcu mojemu, koji æe ispuniti sve volje moje. 23 Od njegova sjemena podiže Bog po obeæanju Izrailju spasa Isusa; 24 Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izrailjevu. 25 I kad svršivaše Jovan teèenje svoje, govoraše: ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na obuæi njegovoj. 26 Ljudi braæo! sinovi roda Avraamova, i koji se meðu vama Boga boje! vama se posla rijeè ovoga spasenija. 27 Jer oni što žive u Jerusalmu, i knezovi njihovi, ne poznaše ovoga i glasove proroke koji se èitaju svake subote osudivši ga izvršise. 28 I ne našavši ni jedne krivice smrtne moliše Pilata da ga pogubi. 29 I kad svršise sve što je pisano za njega, skinuše ga s drveta i metnuše u grob. 30 A Bog vaskrse ga iz mrtvih. 31 I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusalm, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom. 32 I mi vam javljamo obeæanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa; 33 Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih. 34 A da ga iz mrtvih vaskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reèe: daæu vam svetinju Davidovu vjernu. 35 Zato i na drugom mjestu govori: neæeš dati da tvoj svetac vidi truhljenja. 36 Jer David posluživši rodu svojemu po volji Božijoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovijeh, i vidje truhljenje. 37 A kojega Bog podiže ne vidje truhljenja. 38 Tako da vam je na znanje, ljudi braæo! da se kroza nj vama propovijeda oproštenje grijeha. 39 I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaæe se u njemu svaki koji vjeruje. 40 Gledajte dakle da ne dođe na vas ono što je kazano u prorocima: 41 Vidite, nemarljivi! i èudite se, i nek vas nestane; jer ja èinim djelo u dane vaše, djelo koje neæete vjerovati ako vam ko uskazuje. 42 A kad izlažahu iz zbornice Jevrejske, moljahu neznabošci da im se ove rijeèi u drugu subotu govore.

43 A kad se sabor razidi, poðoše za Pavlom i za Varnavom mnogi od Jevreja i pobožnijeh došljaka; a oni govoreæi im svjetovahu ih da ostanu u blagodati Božijoj. 44 A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da èuju rijeèi Božije. 45 A kad vidješe Jevreji narod, napuniše se zavisti, i govorahu protivno rijeèima Pavlovijem nasuprot govoreæi i huleæi. 46 A Pavle i Varnava oslobodivši se rekoše: vama je najprije trebalo da se govori rijeè Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da nijeste dostojni vjeènoga života, evo se obraæemo k neznabošcima. (aiònios g166) 47 Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih te za vidjelo neznabošcima, da budeš spasenije do samoga kraja zemlje. 48 A kad èuše neznabošci, radovahu se i slavljahu rijeè Božiju, i vjerovali ih bješe pripravljeno za život vjeèni. (aiònios g166) 49 I rijeè se Božija raznošala po svoj okolini. 50 Ali Jevreji podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu, i istjeraše ih iz svoje zemlje. 51 A oni otnesavši na njih prah sa svojijeh nogu doðoše u Ikoniju. 52 A uèenici punjahu se radosti i Duha svetoga.

**14** U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno uðoše u zbornicu Jevrejsku, i govorahu tako da vjerova veliko mnoštvo Jevreja i Grka. 2 A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabožaca na braæu. 3 Ali oni ostaše dosta vremena govoreæi slobodno u Gospodu koji svjedoèaše rijeè blagodati svoje i davaše te se tvorahu znaci i èudesa rukama njihovijem. 4 A mnoštvo gradsko razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima. 5 A kad navališe i neznabošci i Jevreji sa svojijem poglavarima da im dosade i kamenjem da ih pobiju, 6 Oni doznavši pobjgoše u gradove Likaonske, u Listru i u Dervu i u okolinu njihovu. 7 I onamo propovijedahu jevanðelje. 8 I jedan òovjek u Listri sjeðaše nemoæan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio. 9 Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavši na nj i vidjevši da vjeruje da æe ozdraviti, 10 Reèe velikijem glasom: tebi govorim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoèi, i hoðaše. 11 A kad vidje narod šta uèini Pavle, podigoše glas svoj govoreæi Likaonski: bogovi naèiniše se kao ljudi, i siðoše k nama. 12 I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše rijeèju. 13 A sveštenik Jupitera

koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i donese vijence pred vrata, i s narodom šæadijaše da prinosi žrtvu. **14** A kad èuše apostoli, Varnava i Pavle, razdriješe haljine svoje, i skoèiše meðu narod vièuæi i govoreæi: **15** Ljudi! šta to èinite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo jevanðelje da se od ovijeh lažnijeh stvari obratite k Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve što je u njima; **16** Koji u prošavšijem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojijem putovima: **17** I opet ne ostavi sebe neposvjedoèena, èineæi dobro, dajuæi nam s neba dažd i godine rodne, puneæi srca naša jelom i veseljem. **18** I ovo govoreæi jedva ustaviše narod da im ne prinosè žrtve, nego da ide svaki svojoj kuæi. A dok oni življahu ondje i uèahu, **19** Doðoše iz Antiohije i iz Ikonije nekaki Jevreji, i kad se oni prepirahu slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreæi da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla kamenjem i izvukoše ga iz grada misleæi da je mrtav. **20** A kad ga opkoliše uèenici njegovi, ustade i uèe u grad, i sjutradan iziðe s Varnavom u Dervu. **21** I propovjedivši jevanðelje gradu onome i nauèivši mnoge vratiše se u Listru i Ikoniju i Antiohiju **22** Utvrðujuæi duše uèenika i svjetujuæi ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja uæi u carstvo Božije. **23** I postavivši im starješine po svijem crkvama, i pomolvivši se Bogu s postom, predadoše ih Gospodu koga vjerovali. **24** I prošavši Pisidiju doðoše u Pamfiliju. **25** I govorivši rijeè Gospodnju u Perzi siðoše u Ataliju. **26** I odande otploviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božijoj na djelo koje svršiše. **27** A kad doðoše i sabraše crkvu, kazaše sve šta uèini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere. **28** I ostaše ondje ne malo vremena s uèenicima.

**15** I neki sišavši iz Judeje uèahu braæu: ako se ne obrežete po obièaju Mojsijevu, ne možete se spasti. **2** A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepiraše s njima, odreðiše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalim za ovo pitanje. **3** A oni onda spremijeni od crkve, prolažahu kroz Finikiju i Samariju kazujuæi obraæanje neznabožaca, i èinjahu veliku radost svoj braæi. **4** A kad doðoše u Jerusalim, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što uèini

Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere. **5** Onda ustaše neki od jeresi farisejske koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev. **6** A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu rijeè. **7** I po mnogom vijeæanju usta Petar i reèe: ljudi braæo! vi znate da Bog od prvijeh dana izabra između nas da iz mojijeh usta èuju neznabošci rijeè jevanðelja i da vjeruju. **8** I Bog, koji poznaje srca, posvjedoèi im i dade im Duha svetoga kao i nama, **9** I ne postavi nikakve razlike meðu nama i njima, oèistivši vjerom srca njihova. **10** Sad dakle šta kušate Boga, i hoæete da metnete uèenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponijeti? **11** Nego vjerujemo da æemo se spasti blagodaæu Gospoda Isusa Hrista kao i oni. **12** Onda umuèe sve mnoštvo, i slušahu Varnavu i Pavla koji pripovjedahu kolike znake i èudesa uèini Bog u neznabošcima preko njih. **13** A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreæi: ljudi braæo! poslušajte mene. **14** Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabožaca narod k imenu svojemu. **15** I s ovijem se udaraju rijeèi proroka, kao što je napisano: **16** Potom æe se vratiti, i sazidaæu dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popraviæu, i podignuæu ga, **17** Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji tvori sve ovo. **18** Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova; (aiōn g165) **19** Zato ja velim da se ne dira u neznabošce koji se obraæaju k Bogu; **20** Nego da im se zapovjedi da se èuvaju od priloga idolskijeh i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne èine. **21** Jer Mojsije ima od starijeh vremena u svijem gradovima koji ga propovjedaju, i po zbornicama èita se svake subote. **22** Tada naðoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da pošlju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljude znamenite meðu braæom. **23** I napisahu rukama svojima ovo: Apostoli i starješine i braæa pozdravljaju braæu koja su po Antiohiji i Siriji i Kilikiji što su od neznabožaca. **24** Buduæi da mi èusmo da neki od nas izišavši smetoše vas rijeèima, i raslabiše duše vaše govoreæi vam da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedismo; **25** Zato naðosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljude poslati vama s ljubaznijem našijem Varnavom i

Pavlom, 26 S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospoda našega Isusa Hrista. 27 Poslasmoo dakle Judu i Silu, koji æe to i rijeèima kazati. 28 Jer naðe za dobro sveti Duh i mi da nikakvijeh tegoba više ne meæemo na vas osim ovijeh potrebnijeh: 29 Da se èuvate od priloga idolskijeh i od krvi i od udavljenoga i od kurvarstva, i što neæete da se èini vama ne èinite drugima; od èega ako se èuvate, dobro æete èiniti. Budite zdravi. 30 A kad ih opremiše, doðoše u Antiohiju, i sabravši narod predaše poslanicu. 31 A kad proèitaše, obradovaše se utjesi. 32 A Juda i Sila, koji i proroci bijahu, mnogijem rijeèima utješise braæu i utvrðiše. 33 I pošto biše onamo neko vrijeme, otpustiše ih braæa s mirom k apostolima. 34 No Sila naðe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusalim. 35 A Pavle i Varnava življahu u Antiohiji i uèahu i propovijedahu rijeè Gospodnju s mnogima drugijem. 36 A poslije nekoliko dana reèe Pavle Varnavi: hajde da se vratimo i da obiðemo braæu po svijem gradovima po kojima propovijedasmoo rijeè Gospodnju kako žive. 37 A Varnava šæaše da uzmu sa sobom Jovana prozvanoga Marka. 38 Pavle pak govoraše: onoga koji nas je odustao u Pamfiliji i nije išao s nama na djelo na koje smo bili odreðeni, da ne uzimamo sa sobom. 39 Tako postade raspra da se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar. 40 A Pavle izbravši Silu iziðe predan blagodat Božijoj od braæe. 41 I prolažaše kroz Siriju i Kilikiju utvrðujuæi crkve.

**16** Doðe pak u Dervu i u Listru, i gle, ondje bješe neki uèenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovala, a oca Grka; 2 Za njega dobro svjedoèahu braæa koja bijahu u Listri i u Ikoniji. 3 Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onijem mjestima: jer svi znadijahu oca njegovu da bješe Grk. 4 I kad prolažahu po gradovima, predavaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalimu. 5 A crkve se utvrðivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više. 6 A kad proðoše Frigiju i Galatijску zemlju, zabrani im Duh sveti govoriti rijeè u Aziji. 7 A kad doðoše u Misiju šæadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dade. 8 A kad proðoše Misiju, siðoše u Troadu. 9 I Pavlu se javi utvara noæu: bješe jedan èovjek iz Maæedonije, i stajaše moleæi ga i govoreæi: doði u Maæedoniju i pomoz

nam. 10 A kad vidje utvaru, odmah gledasmoo da iziðemo u Maæedoniju, doznavši da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevanðelje. 11 A kad se odvezosmo iz Troade, doðosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj, 12 A odande u Filibu, koje je prvi grad zemlje Maæedonije, naselje Rimsko; i u onom gradu ostasmoo nekoliko dana. 13 A u dan subotni iziðosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i sjedavši govorismo k ženama koje se bijahu sabrale. 14 I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše: i Gospod otvori srce njezino da pazi na rijeèi Pavlove. 15 A kad se krsti ona i kuæa njezina, moljaše nas govoreæi: ako mislite da ja vjerujem Gospoda, uðite u moju kuæu i živite. I natjera nas. 16 A dogodi se kad iðasmoo na molitvu da nas srete jedna robinja koja imaaše duh pogaðaèki i vraèajuæi donošaše veliki dobitak svojijem gospodarima. 17 Ova poðe za Pavlom i za nama, i vikaše govoreæi: ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenija. 18 I ovako èinjaše mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reèe duhu: zapovijedam ti imenom Isusa Hrista, iziði iz nje. I iziðe u taj èas. 19 A kad vidješe njezini gospodari da iziðe nad njihova dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka knezovima. 20 I dovedavši ih k vojvodama, rekoše: ovi su ljudi Jevreji, i mute po našem gradu, 21 I propovijedaju obièaje kojijeh nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani. 22 I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovjediše da ih šibaju. 23 I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u tamnicu, i zapovjediše tamnièaru da ih dobro èuva. 24 Primivši takovu zapovijest on ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade. 25 A u ponoæi bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu. 26 A ujedanput tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnièki; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi. 27 A kad se probudi tamnièar i vidje otvorena vrata tamnièka, izvadi nož i šæaše da se ubije, misleæi da su pobjegli sužnji. 28 A Pavle povika zdravo govoreæi: ne èini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje. 29 A on zaiskavši svijeæu uletje i drkæuæi pripade k Pavlu i Sili; 30 I izvedavši ih napolje reèe: gospodo! šta mi treba èiniti da se spasem? 31 A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spašæeš se ti i sav dom tvoj. 32 I kazaše mu rijeè Gospodnju, i svima

koji su u domu njegovu. 33 I uze ih u onaj sahat noæi i oprã im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah. 34 I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga. 35 A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreæi: pustite ova dva èovjeka. 36 A tamniær kaza rijeèi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle iziðite i idite s mirom. 37 A Pavle reèe njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, baciše u tamnicu; i sad hoæe tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka doðu i izvedu nas. 38 A panduri kazaše vojvodama ove rijeèi; i uplašiše se kad èuše da su Rimljani; 39 I došavši umoliše ih, i izvedoše moleæi da iziðu iz grada. 40 A kad iziðoše iz tamnice, doðoše k Lidiji, i vidjevši braæu utješise ih, i otidoše.

**17** Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju doðoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska. 2 I Pavle po obièaju svome uðe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma, 3 Pokazujuæi i dokazujuæi im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvih, i da ovaj Isus kojega ja, reèe, propovijedam vama, jest Hristos. 4 I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskijeh ne malo. 5 Ali tvrdovrati Jevreji zaviðahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši èetu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuæu Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod. 6 A kad njih ne naðoše, povukoše Jasona i neke od braæe pred starješine gradske vièuæi: ovi što zamutiše vasioni svijet doðoše i ovdje, 7 Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv æesarevijeh zapovijesti, govoreæi da ima drugi car, Isus. 8 I smutiše narod i starješine gradske koji ovo èuše. 9 Ali kad ih Jason i ostali zadovoljiše odgovorom, pustiše ih. 10 A braæa odmah noæu opraviše Pavla i Silu u Veriju. Došavši onamo uðoše u zbornicu Jevrejsku. 11 Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše rijeè sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako. 12 Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh Grèkijeh žena i od ljudi ne malo. 13 A kad razabraše Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi rijeè Božiju, doðoše i onamo te uzdigoše i pobuniše narod. 14 A braæa onda odmah opraviše Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše ondje. 15 A pratioci dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timotija da doðu k njemu što

brže, vratiše se. 16 A kad ih Pavle èekaše u Atini, razdraži se duh njegov u njemu gledajuæi grad pun idola; 17 I preparaše se s Jevrejima i bogobojaznima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se udešavaše. 18 A neki od Epikurovaca i od Stojjèkijeh mudaraca pripravahu se s njim; i jedni govorahu: šta hoæe ovaj besposlica? A drugi: vidi se kao da hoæe nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše jevanðelje o Isusu i o vaskrseniju. 19 Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreæi: možemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ? 20 Jer nešto novo meæeš u naše uši; hoæemo dakle da vidimo šta æe to biti. 21 A Atinjani svi i putnici iz drugih zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju. 22 A Pavle stavši nasred Areopaga reèe: ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni; 23 Jer prolazeæi i motreæi vaše svetinje naðoh i oltar na kome bješe napisano: Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znajuæi poštujete onoga vam ja propovijedam. 24 Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on buduæi gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama, 25 Niti prima ugaðanja od ruku èovjèijih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve. 26 I uèinio je da od jedne krvi sav rod èovjèij živi po svemu licu zemaljskome, i postavio je naprijed odreðena vremena i meðe njihovoga življenja: 27 Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, premda nije daleko ni od jednoga nas; 28 Jer kroz njega živimo, i mièemo se, i jesmo; kao što i neki od vašijeh pjevaèa rekoše: jer smo i rod njegov. 29 Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski naèinili po smišljanju svome. 30 Ne gledajuæi dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju; 31 Jer je postavio dan u koji æe suditi vasionome svijetu po pravdi preko èovjeka koga odredi, i daje svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvih. 32 A kad èuše vaskrsenije iz mrtvih, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše: da te èujemo opet o tom. 33 Tako Pavle otide izmeðu njih. 34 A neki ljudi pristaše uza nj i vjerovaše; meðu kojima bješe i Ðonisiye Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

**18** A potom se odluèi Pavle od Atine i dođe u Korint, 2 I nađe jednoga Jevrejina, po imenu Akilu,

rodod iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom jer bješe zapovjedio Klaudije da svi Jevreji idu iz Rima i dođe k njima. 3 I buduæi da bješe onoga istog zanata, osta kod njih i rađaše, jer bijahu æilimarskog zanata. 4 A prepiraše se u zbornicama svake subote, i nadgovaraše Jevreje i Grke. 5 I kad siđoše iz Maæedonije Sila i Timotije, navali Duh na Pavla da svjedoèi Jevrejima da je Isus Hristos. 6 A kad se oni protivljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reèe im: krv vaša na vaše glave; ja sam èist, otsad idem u neznabošce. 7 I otišavši odande dođe u kuæu nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuæa bješe kraj zbornice. 8 A Krisp, starješina zbornièki, vjerova Gospoda sa svijem domom svojijem; i od Korinæana mnogi koji slušahu vjerovali i krstiše se. 9 A Gospod reèe Pavlu noæu u utvari: ne boj se, nego govori, i da ne uæutiš; 10 Jer sam ja s tobom, i niko se neæe usuditi da ti što uèini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu. 11 I on sjedi ondje godinu i šest mjeseci uèeæi ih rijeèi Božijoj. 12 A kad bješe Galion namjesnik u Ahaji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud 13 Govoreæi: ovaj nagovara ljude da poštuju Boga protiv zakona. 14 A kad Pavle šæaše da otvori usta, reèe Galion Jevrejima: da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji! 15 Ali kad su prepiranja za rijeèi i za imena i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudija tome neæu da budem. 16 I izagna ih iz sudnice. 17 Onda svi Grci uhvatiše Sostena, starješinu zbornièkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario. 18 A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braæom otplovi u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostriže glavu u Kenhrej, jer se bješe zavjetovao. 19 I dođe u Efes; i njih ostavi ondje, a on uđe u zbornicu, i prepiraše se s Jevrejima. 20 A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede, 21 Nego se oprost s njima govoreæi: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalmu; nego, ako Bog htjedbude, vratiaæu se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu. 22 I došavši u Æesariju, iziđe i pozdravi se s crkvom, i siđe u Antiohiju. 23 I provedavši nekoliko vremena iziđe i prođe redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrđujuæi sve uèenike. 24 A dođe u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodod iz Aleksandrije, èovjek rjeèit i silan u

knjigama. 25 Ovaj bješe upuæen na put Gospodnji, i goreæi duhom, govoraše i uèaše pravo o Gospodu, a znadijaše samo krštenje Jovanovo. 26 I ovaj poèe slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga èuše Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put Gospodnji. 27 A kad on šæaše da prijeđe u Ahaju, poslaše braæa naprijed i pisaše uèenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaæu; 28 Jer zdravo nadvlađivaše Jevreje jednako pred narodom dokazujuæi iz pisma da je Isus Hristos.

**19** Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle prolazaše gornje zemlje, i dođe u Efes, i našavši neke uèenike 2 Reèe im: jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše: nijesmo ni èuli da ima Duh sveti. 3 A on im reèe: na što se dakle krstiste? A oni rekoše: na krštenje Jovanovo. 4 A Pavle reèe: Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreæi narodu da vjeruju onoga koji æe za njim doæi, to jest, Hrista Isusa. 5 A kad to èuše, krstiše se u ime Gospoda Isusa. 6 A kad Pavle metnu ruke na njih, siđe Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricaahu. 7 A bijaše ljudi svega oko dvanaest. 8 I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca uèeæi i uvjeravajuæi za carstvo Božije. 9 I kad neki bijahu otvrdnuli i svaðahu se huleæi na put Gospodnji pred narodom, otstupi od njih i odluèi uèenike, pa se prepiraše svaki dan u školi nekoga Tirana. 10 I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, èuše rijeè Gospoda Isusa. 11 I Bog èinjaše ne mala èudesa rukama Pavlovijem, 12 Tako da su i èalme i ubrušeiæe znojave od tijela njegovog nosili na bolesnike, i oni se iscjeljivahu od bolesti, i duhovi zli izlažahu iz njih. 13 I poèeše neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu ðavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govoreæi: zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda. 14 A bijahu nekijeh sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara sveštenikèkoga, koji ovo èinjahu. 15 A duh zli odgovarajuæi reèe: Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste? 16 I skoèivši na njih èovjek u kome bješe zli duh nadvlada ih, i pritište ih poda se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuæe. 17 I ovo doznadoše svi koji življahu u Efesu, i Jevreji i Grci; i uđe strah u sve njih, i velièaše se ime Gospoda Isusa. 18 I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu



te se ispovijedahu i kazivahu šta su uèinili. 19 A mnogi od onijeh koji èarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proraèuniše i naðoše da su vrijedele pedeset hiljada groša. 20 Tako zdravo rastijaše i nadvlaðivaše rijeè Gospodnja. 21 I kad se ovo svrši, namisli Pavle da proðe preko Maæedonije i Ahaje, i da ide u Jerusalem, i reèe: pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti. 22 I posla u Maæedoniju dvojicu od onijeh koji ga sluæahu, Timotija i Erasta; a on osta neko vrijeme u Aziji. 23 A u ono vrijeme podiæe se ne mala buna puta radi Gospodnjega, 24 Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitrije, koji graðaše Dijani srebrne crkvice i davaše majstorima ne mali posao, 25 On skupi ove i drugijeh ovakovijeh stvari majstore, i reèe: ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje æivljenje; 26 I vidite i èujete da ne samo u Efesu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavle odvra ti narod mnogi, govoreæi: to nijesu bogovi što se rukama èovjeèijim grade. 27 I ne samo što æe ova nesreæa doæi na nað zanat da ne prolazi, nego se neæe mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propaææe velièanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet poætuje. 28 A kad oni ovo èuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreæi: velika je Dijana Efeska! 29 I sav se grad napuni bune: i navalivši jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Aristarha iz Maæedonije, drugove Pavlove. 30 A kad Pavle šæaše da ide meðu narod, ne dadoše mu uèenici. 31 A neki i od Azijskijeh poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujuæi ga da ne izlazi na zborište. 32 Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smuæen, i najviše ih ne znadijahu zašto su se skupili. 33 A jedni od naroda izvukoše Aleksandra, kad ga Jevreji izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šæaše da odgovori narodu. 34 A kad ga poznaše da je Jevrejin, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata: velika je Dijana Efeska. 35 A pisar utiævši narod reèe: ljudi Efesci! Ko je taj èovjek koji ne zna da grad Efes slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski? 36 Kad dakle to ne moæe niko odreæi, valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne èinite; 37 Jer dovedoste ove ljude koji niti su crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju. 38 A Dimitrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tuæbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuæe jedan drugoga. 39 Ako li što drugo ištete, neka se izvidi na pravoj skupštini. 40 Jer

se bojimo da ne budemo tuæeni za današnju bunu; a nijednoga uzroka nema kojijem bismo se mogli opravdati za ovu bunu. 41 I ovo rekavši raspusti narod koji se bjeæe sabrao.

**20** A pošto se utiæa buna, dozva Pavle uèenike, i utjeævši ih oprosti se s njima, i iziðe da ide u Maæedoniju. 2 I proævši one zemlje, i svjetovavši ih mnogijem rijeèima, doðe u Grèku. 3 Poæivljevši pak onamo tri mjeseca stadoše mu Jevreji raditi o glavi kad šæaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vrati preko Maæedonije. 4 I poðe s njim do Azije Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije. 5 Ovi otiævši naprijed èekahu nas u Troadi. 6 A mi se odvezosmo poslije dana prijesnijeh hljebova iz Filibe, i doðosmo k njima u Troadu za pet dana, i ondje ostasmo sedam dana. 7 A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše uèenici da lome hljeb, govoraše im Pavle, jer šæaše sjutradan da poðe, i proteæe besjedu do ponoæi. 8 I bijahu mnoge svijeæe gore u sobi gdje se bijasmo sabrali. 9 A sjeðaše na prozoru jedno momèe, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naæe se u snu i pade dolje s treæega poda, i digoše ga mrtva. 10 A Pavle siævši pade na nj, i zagrlivši ga reèe: ne bunite se, jer je duša njegova u njemu. 11 Onda iziðe gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govori do same zore, i tako otide. 12 A momèe dovedoše æivo, i utjeæiše se ne malo. 13 A mi doævši u laðu odvezosmo se u As, i odande šæasmo da uzmemo Pavla; jer tako bjeæe zapovjedio, hoteæi sam da ide pjeæice. 14 A kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i doðosmo u Mitilinu. 15 I odande odvezavši se doðosmo sjutradan prema Hiju; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noæismo u Trigiliju; i sjutradan doðosmo u Milit. 16 Jer Pavle namisli da proðemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Aziji; jer hiæaše, ako bude moguæe, da bude o Trojièinu dne u Jerusalemu. 17 Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene. 18 I kad doðoše k njemu, reèe im: vi znate od prvoga dana kad doðoh u Aziju kako s vama jednako bih 19 Sluææi Gospodu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi raðahu o glavi; 20 Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kaæem i da vas nauèim pred narodom i po kuæama, 21

Svjedoèæi i Jevrejima i Grcima pokajanje k Bogu i vjeru u Gospoda našega Isusa Hrista. 22 I sad evo ja svezan Duhom idem u Jerusalem ne znajuæi šta æe mi se u njemu dogoditi; 23 Osim da Duh sveti po svijem gradovima svjedoèi, govoreæi da me okovi i nevolje èekaju. 24 Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim teèenje svoje s radošæu i službu koju primih od Gospoda Isusa: da posvjedoèim jevanðelje blagodatni Božije. 25 I evo sad znam da više neæete vidjeti mojega lica, vi svi po kojima prolazih propovijedajuæi carstvo Božije. 26 Zato vam svjedoèim u današnji dan da sam ja èist od krvi svijuju; 27 Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju. 28 Pazite dakle na sebe i na sve stado u kome vas Duh sveti postavi vladikama da pasete crkvu Gospoda i Boga koju steèe krvlju svojom; 29 Jer ja ovo znam da æe po odlasku mome uæi meðu vas teški vuci koji neæe štedjeti stada; 30 I između vas samijeh postæe ljudi koji æe govoriti izvrnutu nauku da odvræaju uèenike za sobom. 31 Zato gledajte i opominjte se da tri godine dan i noæ ne prestajah uèeæi sa suzama svakoga od vas. 32 I sad vas, braæo, predajem Bogu i rijeèi blagodatni njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo meðu svima osveæenima. 33 Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaiskah. 34 Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužise ove ruke moje. 35 Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoænima, i opominjati se rijeèi Gospoda Isusa koju on reèe: mnogo je blaženije davati negoli uzimati. 36 I ovo rekavši kleèe na koljena svoja sa svima njima i pomoli se Bogu. 37 A svijuu stade veliki plaè i zagrlivši Pavla cjelivahu ga, 38 Žalosni najviše za rijeè koju reèe da više neæe vidjeti lica njegova; i otpратиše ga u laðu.

**21** I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, iduæi pravo doðosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru. 2 I našavši laðu koja polazi u Finikiju, uðosmo i odvezosmo se. 3 A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga nalijevo, i plovljasmu u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer ondje valjaše da se istovari laða. 4 I našavši uèenike ostasmo ondje sedam dana: oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jerusalim. 5 A kad bi te mi dane navršismo, izišavši iðasmo, i praæahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijegu pomolismo

se Bogu. 6 I oprostivši se jedan s drugim uðosmo u laðu; a oni se vratiše svojijem kuæama. 7 A mi poèevši plovljenje od Tira, doðosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braæom ostasmo kod njih jedan dan. 8 A sjutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim doðosmo u Æesariju; i ušavši u kuæu Filipa jevanðelista, koji bješe jedan od sedam ðakona, ostasmo u njega. 9 I ovaj imaše èetiri kæeri djevojke koje proricahu. 10 Stojæi mi pak ondje mnogo dana, doðe odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav; 11 I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reèe: tako veli Duh sveti: èovjeka kojega je ovaj pojas, ovako æe ga svezati u Jerusalimu Jevreji, i predæe ga u ruke neznabožaca. 12 I kad èusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jerusalem. 13 A Pavle odgovori i reèe: šta èinite te plaèete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoæu, nego i umrijeti u Jerusalimu gotov sam za ime Gospoda Isusa. 14 A kad ga ne mogasmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude. 15 A poslije ovijeh dana spremivši se iziðosmo u Jerusalem. 16 A doðoše s nama i neki uèenici iz Æesarije vodeæi sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga uèenika, u kojega bismo mi stajali. 17 I kad doðosmo u Jerusalem, primiše nas braæa ljubazno. 18 A sjutradan otide Pavle s nama k Jakovu, i doðoše sve starješine. 19 I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta uèini Bog u neznabošcima njegovom službom. 20 A oni èuvši hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjerovaše, i svi teže na stari zakon. 21 A doznali su za tebe da uèiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Jevreje koji žive meðu neznabošcima, kazujuæi da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati obièaja otaèkijeh. 22 Šta æemo dakle sad? narod æe se sabrati jamaèno; jer æe èuti da si došao. 23 Ovo dakle uèini što ti reèemo: u nas imaju èetiri èovjeka koji su se zavjetovali Bogu; 24 Ove uzmi i oèisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi æe doznati da ono što su èuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu. 25 A za neznabošce koji vjerovaše mi poslasmo presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se èuvaju od priloga idolskijeh, i od krvi, i od udavljenoga, i od kurvarstva. 26 Tada Pavle uze one ljude, i sjutradan oèistivši se s njima, uðe u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane

oèišæenja dokle se ne prinese ųrtva za svakoga njih. 27 A kad ųæaše da se navršu sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Jevreji ųto bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke na nj 28 Viæuæi: pomagajte, ljudi Izrailjci! ovo je æovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uæi sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo. 29 Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega miųljahu da je uveo Pavle u crkvu. 30 I sav se grad podiųe, i navalu narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vucijahu ga napolje iz crkve; i odmah se zatvoriše vrata. 31 A kad ųæahu da ga ubiju, doæe glas gore k vojvodu od æete da se pobuni sav Jerusalim. 32 A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotræa na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla. 33 A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i ųta je uæinio. 34 A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne moųe od bune niųta da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u oko. 35 A kad bi na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda. 36 Jer za njim prista mnoųtvo naroda koji vikahu: pogubi ga. 37 A kad ųæaše Pavle da uæe u oko, reæe vojvodu: je li mi slobodno govoriti ųto tebi? A on reæe: zar umijeų Græki? 38 Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju æetiri hiljade hajduka? 39 A Pavle reæe: ja sam æovjek Jevrejin iz Tarsa, graðanin poznatoga grada u Kilikiji: nego te molim dopusti mi da govorim k narodu. 40 A kad mu dopusti, stade Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod; i kad posta velika tiųina progovori Jevrejskim jezikom govoreæi:

**22** Ljudi, braæu i ocevi! æujte sad moj odgovor k vama. 2 A kad æuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veæa tiųina posta. I reæe: 3 Ja sam æovjek Jevrejin, koji sam roðen u Tarsu Kilikijskome, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamalilovijeh, nauæen upravo otaækom zakonu, i bijah revnitelj Boųij kao ųto ste vi svi danas. 4 Ja ovaj put gonih do same smrti, veųuæi i predajuæi u tamnicu i ljude i ųene, 5 Kao ųto mi svjedoæi i poglavar sveųtveniæki i sve starjeųine; od kojijeh i poslanice primih na braæu koja ųive u Damasku; i iðah da dovedem one ųto bijahu onamo svezane u Jerusalim da se muæe. 6 A kad iðah i pribliųih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da

me ujedanput obasja velika svjetlost s neba. 7 I padoh na zemlju, i æuh glas, koji mi govori: Savle! Savle! zaųto me gonių? 8 A ja odgovorih: ko si ti, Gospode? A on mi reæe: ja sam Isus Nazareæanin, kojega ti gonių. 9 A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplaųiše se; ali ne æuše glasa koji mi govoraše. 10 A ja rekoh: ųta æu æiniti, Gospode? A Gospod mi reæe: ustani i idi u Damask, i tamo æe ti se kazati za sve ųta ti je odreðeno da æinių. 11 I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, voðaahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i doðoh u Damask. 12 A neki Ananija æovjek poboųan po zakonu, posvjedoæen od sviju Jevreja koji ųive u Damasku, 13 Doųavųi k meni stade i reæe mi: Savle brate! progledaj. I ja u taj æas pogledah na nj. 14 A on mi reæe: Bog otaca naųijeh izabra te da poznaų volju njegovu, i da vidių pravедnika, i da æujeų glas iz usta njegovijeh: 15 Da mu budeų svjedok pred svijem ljudima za ovo ųto si vidio i æuo. 16 I sad ųta oklijevaų? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojijeh, prizvavųi ime Gospoda Isusa. 17 A dogodi se, kad se vratih u Jerusalim i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe, 18 I vidjeh ga gdje mi govori: pohiti te iziði iz Jerusalima, jer neæe primiti svjedoæanstva tvojega za mene. 19 I ja rekoh: Gospode! sami znadu da sam ja metao u tamnice i bio po zbornicama one koji te vjeruju. 20 I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i æuvah haljine onijeh koji ga ubijahu. 21 I reæe mi: idi; jer æeu ja daleko da te poųljem u neznaboųce. 22 A oni ga sluųahu do ove rijeæi, pa podigoše glas svoj govoreæi: uzmi sa zemlje takovoga; jer ne treba da ųivi. 23 A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo, 24 Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u oko, i reæe da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu na nj. 25 I kad ga pritegoše uzicama, reæe Pavle kapetanu, koji stajaše ondje: zar vi moųete biti æovjeka Rimljanina, i još bez suda? 26 A kad æu kapetan, pristupi k vojvodu, i kaza govoreæi: gledaj ųta æeų æiniti; jer je ovaj æovjek Rimljanin. 27 A vojvoda pristupivši reæe mu: kaųi mi jesi li ti Rimljanin? A on reæe: da. 28 A vojvoda odgovori: ja sam za veliku cijenu ime ovoga graðanstva dobio. A Pavle reæe: a ja sam se i rodio s njime. 29 Onda otstupiše odmah od njega oni ųto ųæadijahu da ga ispituju; a vojvoda se uplaųi kad razumje da je Rimljanin i ųto ga bješe

svezao. 30 A sjutradan, želeæi doznati istinu zašto ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da dođu glavari svešteniki i sav sabor njihov; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

**23** A Pavle pogledavši na skupštinu reèe: ljudi braæo! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom do samoga ovog dana. 2 A poglavar svešteniki Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima. 3 Tada mu reèe Pavle: tebe æe Bog biti, zide okreæeni! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajuæi zakon zapovijedaš da me biju. 4 A oni što stajahu naokolo rekoše: zar psuješ Božijeg poglavara sveštenikoga? 5 A Pavle reèe: ne znadoh, braæo, da je poglavar svešteniki, jer stoji napisano: starješini naroda svojega da ne govoriš ružno. 6 A znajuæi Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštini: ljudi braæo! ja sam farisej i sin farisejev: za nad i za vaskrsenje iz mrtvih doveden sam na sud. 7 A kad on ovo reèe, postade raspra meðu sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod. 8 Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni anđela ni duha; a fariseji priznaju oboje. 9 I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farisejske prepirahu se meðu sobom govoreæi: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome èovjeku; ako li mu govori duh ili anđeo, da se ne suprotimo Bogu. 10 A kad posta raspra velika, pobojavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da siðu vojnici i da ga otmu izmeðu njih, i da ga odvedu u oko. 11 A onu noæ stade Gospod predaniga i reèe: ne boj se, Pavle, jer kao što si svjedoèio za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svjedoèiti. 12 A kad bi dan, uèiniše neki od Jevreja vijeæu i zakleše se govoreæi da neæe ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla. 13 A bješe ih više od èetredeset koji ovu kletvu uèiniše. 14 Ovi pristupivši ka glavarima sveštenikijem i starješinama, rekoše: kletvom zaklesmo se da neæemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla; 15 Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi. 16 A sin sestre Pavlove èuvši ovu zasjedu dođe i uđe u oko i kaza Pavlu. 17 A Pavle dozvavši jednoga od kapetana reèe: ovo momèe odvedi k vojvodi, jer ima nešto da mu kaže. 18 A on ga uze i dovede k vojvodi, i reèe: sužanj

Pavle dozva me i zamoli da ovo momèe dovedem k tebi koje ima nešto da ti govori. 19 A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši nasamo, pitaše ga: šta je što imaš da mi kažeš? 20 A ono reèe: Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega; 21 Ali ti ih nemoj poslušati, jer ga èekaju od njih više od èetredeset ljudi koji su se zakleli da neæe ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i èekaju tvoje obeæanje. 22 A vojvoda onda otpusti momèe zapovjediavši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio. 23 I dozvavši dvojicu od kapetana reèe: pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Æesarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po treæemu sahatu noæi. 24 I neka dovedu konje da posade Pavla, i da ga prate do Filiksa sudije. 25 I napisa poslanicu u kojoj ovako govoraše: 26 Od Klaudija Lisije èestitome Filiksu pozdravlje. 27 Èovjeka ovoga uhvatiše Jevreji i šæahu da ga ubiju; ja pak dođoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljanin. 28 I želeæi doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu. 29 Tada nađoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zaslužuje smrt ili okove. 30 I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga èovjeka odmah ga poslah k tebi zapovjediavši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju na nj. Zdrav budi! 31 A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noæu u Antipatridu. 32 A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u oko. 33 A oni došavši u Æesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla preda nj. 34 A sudija proèitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Kilikije 35 Reèe: ispitaæu te kad suparnici tvoji dođu. I zapovjedi da ga èuvaju u dvoru Irodovom.

**24** A poslije pet dana siđe poglavar svešteniki Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji iziđoše pred sudiju protiv Pavla. 2 A kad njega dozvaše, poèe Tertul tužiti ga govoreæi: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu èine tvojijem promišljanjem, 3 U svakom događaju i svuda, èestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnošæu. 4 Ali da ti mnogo ne dosađujem, molim te da nas ukratko poslušáš sa svojom krotošæu. 5 Jer nađosmo ovoga èovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasionom svijetu, i da je kolovođa jeresi Nazaretskoj;

6 Koji se usudi i crkvu poganiti; koga mi i uhvatismo, i šæasmo da mu sudimo po zakonu svojemu. 7 Ali dođe Lisija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na veliku silu, i posla k tebi, 8 Zapovjediš i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši doznati za sve ovo za što ga mi tužimo. 9 A i Jevreji se složiše govoreæi da je ovo tako. 10 A Pavle odgovori kad mu namaže sudija da govori: znajuæi od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe: 11 Ti možeš doznati da nema više od dvanaest dana kako ja iziđoh u Jerusalem da se pomolim Bogu, 12 I niti me u crkvi nađoše da kome govorim, ili bunu da èinim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu, 13 Niti oni mogu posvjedoèiti šta tebi sad na mene govore. 14 Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otaèkome, vjerujuæi sve što je napisano u zakonu i u prorocima, 15 I imajuæi nadanje na Boga da æe biti vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi èekaju. 16 A za ovo se i ja trudim da imam èistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima. 17 I poslije mnogo godina dođoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose. 18 U tome me nađoše oèišæena u crkvi, ni s narodom, ni s vikom. 19 A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je trebalo da dođu preda te, i da se tuže ako imaju što na me. 20 Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini, 21 Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeæi meðu njima: za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas na sud. 22 A kad Filiks èu ovo, odgovodi im znajuæi vrlo dobro za ovaj put i reèe: kad dođe Lisija vojvoda, izvidjeæu vašu stvar. 23 A kapetanu zapovjedi da se èuva Pavle, i da mu se oblakša, i nijednome od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu. 24 A poslije nekoliko dana dođe Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, i dozva Pavla da èuje od njega vjeru u Hrista Isusa. 25 A kad Pavle govoraše o pravdi i o èistoti i o sudu koji æe biti, uplaši se Filiks i odgovori: idi zasad; a kad uzimam kad, dozvaæu te. 26 A uz to se i nadaše da æe mu Pavle dati novaca da bi ga pustio; zato ga i èesto dozivaše i razgovaraše se s njim. 27 A kad se navršíše dvije godine, izmijeni Filiksa Porkije Fist. A Filiks, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, ostavi Pavla u sužanjstvu.

**25** A Fist onda primivši vlast poslije tri dana iziđe iz Æesarije u Jerusalem. 2 Onda glavari sveštenieki i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga, 3 Ištuæi milosti protiv njega, da ga pošlje u Jerusalem; i naređivahu zasjedu da ga ubiju na putu. 4 A Fist odgovori da se Pavle èuva u Æesariji, a i on æe sam skoro onamo da ide: 5 Koji dakle mogu od vas, reèe, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom èovjeku neka ga tuže. 6 A pošto bi u njih ne više od deset dana, siđe u Æesariju, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla. 7 A kad ga dovedoše, stadoše unakolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusalem, i mnoge i teške krivice iznošahu na Pavla, kojijeh ne mogahu posvjedoèiti, 8 Kad se on odgovaraše: niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni æesaru što sagriješih. 9 Ali Fist, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, odgovori Pavlu i reèe: hoæeš da ideš gore u Jerusalem i ondje da ti sudim za to? 10 A Pavle reèe: ja stojim na sudu æesarevu, ovdje treba da mi se sudi: Jevrejima ništa nijesam skrivio, kao što i ti najbolje znaš. 11 Ako li sam skrivio, ili uèinio što što zasluuje smrt, ne marim umrijeti; ako li pak ništa nema na meni šta ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Æesaru idem. 12 Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovori: æesaru reèe da hoæeš: æesaru æeš poæi. 13 A pošto prođe nekoliko dana, Agripa car i Vernikija siđoše u Æesariju da pohode Fista. 14 I buduæi da ondje mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla govoreæi: èovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici, 15 Za kojega, kad ja bijah u Jerusalemu, iziđoše preda me glavari sveštenieki i starješine Jevrejske moleæi da ga osudim. 16 Ja im odgovorih da nije obièaj u Rimljana da se prije pokloni kakav èovjek na smrt dok se optuženi ne suoèi s onima koji ga tuže, i ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu. 17 A kad se oni ovdje sastaše, nikakvoga odlaganja ne uèiníh, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedih da dovedu èovjeka. 18 A oko njega stavši suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše. 19 Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojem sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa Pavle govoraše da je živ. 20 A ja ne znajuæi u ovome poslu šta æu èiniti, rekoh bi li htio iæi u Jerusalem i onamo da mu se sudi za ovo. 21 A kad Pavle reèe da ga èuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga èuvaju

dokle ga pošljem k æesaru. 22 A Agripa reèe Fistu: i ja bih rad èuti toga èovjeka. A on reèe: sjutra æeš ga èuti. 23 Sjutradañ pak, kad Agripa i Vernikija doðoše s velikijem ponosom, i uðoše u sudnicu s vojvodama i sa starješinama onoga grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla. 24 I reèe Fist: Agripa care! i svi koji ste s nama! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosaðivaše i u Jerusalimu i ovdje, vièuæi da ne valja da on više živi. 25 A ja doznaviš da on ništa nije uèinio što zaslužuje smrt, a i on sam reèe da æe da ide k svijetlome æesaru, namislih da ga pošljem. 26 Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Zato ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta pisati. 27 Jer mi se èini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

**26** A Agripa reèe Pavlu: dopušta ti se da govoriš sam za se. Onda Pavle pruživši ruku odgovaraše: 2 Za sreæu svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvraraju Jevreji, 3 A najviše što znam da ti poznaješ sve Jevrejske obièaje i prepiranja. Zato te molim da me poslušaaš milostivo. 4 Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo meðu narodom mojijem u Jerusalimu, znadu svi Jevreji. 5 Kako me znadu isprva, ako hoæe posvjedoèiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življe farisejski. 6 I sad stojim pred sudom za nadanje obeæanja koje Bog obreèe ocevima našijem, 7 Kome se svi dvanaest koljena našijeh jednako dan i noæ služeæi nadaju da æe doæi. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja. 8 Šta? zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže? 9 Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla èiniti protiv imena Isusa Nazareæanina, 10 Kao što i uèinih u Jerusalimu; i mnoge od svetijeh ja zatvorah u tamnice, primivši vlast od glavara sveštenikijeh; i kad ih ubijahu, pristajah na sud. 11 I po svijem zbornicama muèeæi ih èesto, nagonjah da hule na Isusa; i odviše mrzeæi na njih gonjah ih tja i do tuðijeh gradova. 12 Za koje iduæi u Damask s vlašæu i zapoviješæu od glavara sveštenikijeh, 13 U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veæu od sijanja sunèanoga, koja obasja mene i one što iðahu sa mnom. 14 A kad mi svi padosmo na zemlju, èuh glas gdje govori meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protivu

bodila praæati se. 15 A ja rekoh: ko si ti, Gospode? A on reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš; 16 Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te uèinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što æu ti pokazati, 17 Izbavljajuæi te od naroda Jevrejskoga i od neznabožaca, kojima æu te poslati, 18 Da im otvoriš oèi da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje grijeha i dostojanje meðu osveæenima vjerom mojom. 19 Zato, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari; 20 Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalimu, potom i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznabošcima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu èineæi djela dostojna pokajanja. 21 Zato me Jevreji uhvatiše u crkvi i šæahu da me raskinu. 22 Ali dobivši pomoæ Božiju stojim do samoga ovog dana, i svjedoèim i malom i velikom, ne kazujuæi ništa osim što proroci kazaše da æe biti, i Mojsije: 23 Da æe Hristos postradati, i da æe biti prvi iz vaskrsenija mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu Jevrejskome i neznabošcima. 24 A kad on ovo odgovaraše, reèe Fist velikijem glasom: zar luduješ, Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti. 25 A on reèe: ne ludujem, èestiti Fiste, nego rijeèi istine i razuma kazujem. 26 Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato; jer ovo nije bilo u uglu. 27 Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ. 28 A Agripa reèe Pavlu: još malo pa æeš me nagovoriti da budem hrišæanin. 29 A Pavle reèe: molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh. 30 I kad on ovo reèe, usta car i sudija i Vernikija, i koji sjedahu s njima, 31 I otišavši razgovarahu se meðu sobom govoreæi: ovaj èovjek nije uèinio ništa što zaslužuje smrt ili okove. 32 A Agripa reèe Fistu: ovaj èovjek mogaše biti pušten da ne reèe da hoæe k æesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje k æesaru.

**27** I kao što bi odreðeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od æesareve èete. 2 A kad uðosmo u laðu Adramitsku da plovimo u Azijska mjesta, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maæedonac iz Soluna. 3 I drugi dan doðosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju. 4 I odande odvezavši

se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni. 5 I preplovivši puèinu Kilikijsku i Pamfilijsku doðosmo u Miru Likijsku. 6 I ondje našavši kapetan laðu Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju. 7 I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone. 8 I jedva se vozeæi pored kraja, doðosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra Pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja. 9 A pošto proðe mnogo vremena, i veæ plovljenje ne bijaše bez straha, jer i post veæ bješe prošao, svjetovaše Pavle 10 Govoreæi im: ljudi! vidim da æe plovljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i laðe nego i duša našijeh. 11 Ali kapetan poslušava veæma kormanoša i gospodara od laðe negoli Pavlove rijeçi. 12 A ne buduæi pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doæi do Finika, i ondje da zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu. 13 I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuni, i podignuvši jedra plovljahu pokraj Krita. 14 Ali ne zadugo potom dunu nasuprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon. 15 A kad se laða ote, i ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas. 16 A kad proðosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo udržati èamac, 17 Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasmo odozdo za laðu; a bojeæi se da ne udari na prud, spustismo jedra, i tako se plavljasm. 18 A kad nam veoma dosaðivaše bura sjutradan izbacivahu toware. 19 I u treæi dan svojima rukama izbacismo alat laðarski. 20 A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaše, i bura ne mala navalila, bijaše propao sav nad da æemo se izbaviti. 21 I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši preda njih reèe: trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete. 22 I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer nijedna duša od vas neæe propasti osim laðe; 23 Jer u ovu noæ stade preda me anðeo Boga kojega sam ja i kome služim, 24 Govoreæi: ne boj se, Pavle! valja ti doæi pred æesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom. 25 Zato ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da æe tako biti kao što mi bi reèeno. 26 Ali valja nam doæi na jedno ostrvo. 27 A kad bi èetnaesta noæ, i mi se u ponoæi plavljasm po Adrijanskoj

puèini, pomisliše laðari da se približuju k neakvoj zemlji. 28 I izmjerivši dubinu naðoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i naðoše petnaest hvati. 29 Onda bojeæi se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa stražnjega kraja laðe èetiri lengera, pa se moljasm Bogu da svane. 30 A kad laðari gledahu da pobjegnju iz laðe, i spustiše èamac u more izgovarajuæi se kao da hoæe s prednjega kraja da spuste lengere, 31 Reèe Pavle kapetanu i vojnicima: ako ovi ne ostanu u laði, vi ne možete živi ostati. 32 Tada vojnici odrezaše uža na èamcu i pustiše ga te pade. 33 A kad šæaše da svane, moljaše Pavle sve da jedu, govoreæi: èetnaesti je dan danas kako èekate i ne jeduæi živite ništa ne okusivši. 34 Zato vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A ni jednome od vas dlaka s glave neæe otpasti. 35 I rekavši ovo uze hljeb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti. 36 Onda se svi razveselivši i oni jedoše. 37 A u laði bijaše nas duša svega dvjest a sedamdeset i šest. 38 I nasitivši se jela, oblakšaše laðu izbacivši pšenicu u more. 39 A kad bi dan ne poznavahu zemlje; nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguæe, da izvuku laðu. 40 I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriæu koji duhaše, vožasm se kraju. 41 A kad doðosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se laða; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a krma se razbijaše od sile valova. 42 A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteèe. 43 Ali kapetan želeæi saèuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskoèe najprije, i da iziðu na zemlju; 44 A ostali jedni na daskama a jedni na èemu od laðe. I tako iziðoše svi živi na zemlju.

**28** I kad iziðoše sreæeno iz laðe, tada razumješe da se ostrvo zove Melit. 2 A divljaci èinjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji iðaše, i zbog zime. 3 A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i izišavši zmiija od vruæine skoèi mu na ruku. 4 I kad vidješe divljaci zmiiju gdje visi o ruci njegovoj, govorahu jedan drugome: jamaèno je ovaj èovjek krvnik, kojega izbavljena od mora sud Božij ne ostavi da živi. 5 A on otresavši zmiiju u oganj ne bi mu ništa zlo. 6

A oni èekahu da on oteèe ili ujedanput da padne mrtav. A kad zadugo èekaše, i vidješe da mu ništa 26 Govoreæi: idi k narodu ovome i kaži: ušima æete zlo ne bi, promijeniše se, i govorahu da je on Bog. 7 èuti i neæete razumjeti; i oèima æete gledati i neæete vidjeti. 27 Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplija, koji nas primi i ugosti teško èuju, i oèima svojijem zažmuriše da kako ne ljubazno tri dana. 8 A dogodi se da otac Poplijev vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i da Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje na nj i iscijeli se ne obrate da ih iscijelim. 28 Da vam je dakle na ostrvu onome, i iscjeljivahu se. 10 I poštovahu znanje da se neznabošcima posla spasenije Božije, oni æe i èuti. 29 I kad on ovo reèe, otidoše Jevreji nas velikijem èastima; i kad pođosmo, spremiše prepiruæi se meðu sobom. 30 A Pavle ostade pune nam što je od potrebe. 11 A poslije tri mjeseca dvije godine o svome trošku, i doèekivaše sve koji odvezosmo se na laði Aleksandrijskoj, koja je bila mu dolazahu, 31 Propovijedajuæi carstvo Božije, i prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri. uèeæi o Gospodu našem Isusu Hristu slobodno, i niko mu ne branjaše.

12 I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana. 13 A odande otplovivši dođosmo u Rigiju; i poslije jednoga dana kad dunu jug, dođosmo drugi dan u Potiole. 14 Ondje nađemo braæu, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako pođosmo u Rim. 15 I odande èuvši braæa za nas iziđoše nam na susret tja do Apijeve pazara i tri krème. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobodi se. 16 A kad dođosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoæe s vojnikom koji ga èuvaše. 17 A poslije tri dana Pavle sazva starješine Jevrejske. I kad se oni skupiše, govoraše im: ljudi braæo! ja ništa ne uèinih protivno narodu ili obièajima otaèikijem; i Jerusalimljani predaše me kao sužnja u ruke Rimljanima, 18 Koji izvidjevši za mene šæeahu da me puste, jer se ne nađe na meni nijedna smrtna krivica. 19 Ali kad Judejci govorahu nasuprot, natjera me nevolja da se ištem pred æesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti. 20 Toga radi uzroka zamolih vas da se vidimo i da se razgovorimo; jer nada radi Izrailjeva okovan sam u ovo gvoždèe. 21 A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti dođe ko od braæe da javi ili da govori što zlo za tebe. 22 Nego molimo da èujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda nasuprot govori. 23 I odredivši mu dan dođoše k njemu u gostionicu mnogi; kojima kazivaše svjedoèeæi carstvo Božije i uvjeravajuæi ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka. 24 I jedni vjerovahu onome što govoraše a jedni ne vjerovahu. 25 A buduæi nesložni meðu sobom, odlazahu kad reèe Pavle jednu rijeè: dobro



# Rimljanima

**1** Od Pavla, sluga Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, **2** Koje Bog naprijed obeća preko proroka svojijeh u svetijem pismima **3** O sinu svojem, koji je po tijelu rođen od sjemena Davidova, **4** A posvjedošen silno za sina Božijega Duhom svetinje po vaskrseniju iz mrtvijeh, Isusu Hristu Gospodu našem, **5** Preko kojega primismo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznabošce vjeri imena njegovoga; **6** Među kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu, **7** Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **8** Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojem kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svijetu. **9** Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevanđelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka, **10** Moleći se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dođem k vama; **11** Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje, **12** To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom. **13** Ali vam neću zatajiti, braćo, da sam mnogo puta htio da vam dođem, pa bih zadržan doslije, da i među vama imam kakav plod, kao i među ostalijem neznabošcima. **14** Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima. **15** Zato, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevanđelje. **16** Jer se ne stidim jevanđelja Hristova; jer je sila Božija na spasenije svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejinu i Grku. **17** Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano: pravednik æe od vjere živ biti. **18** Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi. **19** Jer što se može doznati za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio; **20** Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vječna sila i božanstvo, da nemaju izgovora. (aiidios g126) **21** Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnije nerazumno srce njihovo. **22** Kad se građahu mudri, poludješe, **23** I pretvoriše slavu vjeènoga Boga u oblije smrtnoga èovjeka i ptica i èetvoronožnijeh životinja i gadova. **24** Zato ih predade Bog u željama

njihovijeh srca u neèistotu, da se pogane tjelesa njihova među njima samima; **25** Koji pretvoriše istinu Božiju u laž, i veæma poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven vavijek. Amin. (aiõn g165) **26** Zato ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno. **27** Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima èinjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi. **28** I kao što ne marahu da poznadu Boga, zato ih Bog predade u pokvaren um da èine što ne valja, **29** Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloæe, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svaðe, lukavstva, zloæudnosti; **30** Šaptaèi, opadaèi, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišljaèi zala, nepokorni roditeljima, **31** Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi. **32** A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to èine zaslužuju smrt, ne samo to èine, nego pristaju na to i onima koji èine.

**2** Zato se ne možeš izgovoriti, o èovjeèe koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osuđuješ; jer to èiniš sudeći. **2** A znamo da je sud Božij prav na one koji to èine. **3** Nego pomišljaš li, o èovjeèe koji sudiš onima koji to èine, i sam èiniš to! da æeš ti pobjeći od suda Božijega? **4** Ili ne mariš za bogatstvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajuæi da te dobrota Božija na pokajanje vodi? **5** Nego svojom drvenosti i nepokajanim srcem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji æe se pokazati pravedni sud Boga, **6** Koji æe dati svakome po djelima njegovijem: **7** Onima dakle koji su trpljenjem djela dobrog tražili slavu i èast i neraspadljivost, život vjeèni; (aiõnios g166) **8** A onima koji se uz prkos suprote istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev. **9** Nevolja i tuga na svaku dušu èovjeka koji èini zlo, a najprije Jevrejina i Grka; **10** A slava i èast i mir svakome koji èini dobro, a najprije Jevrejinu i Grku; **11** Jer Bog ne gleda ko je ko. **12** Jer koji bez zakona sagriješiše, bez zakona æe i izginuti; i koji u zakonu sagriješiše, po zakonu æe se osuditi **13** Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego æe se oni opravdati koji ga tvore; **14** Jer kad neznabošci ne imajuæi zakona sami od sebe èine što je po zakonu, oni zakona ne imajuæi sami su sebi zakon: **15** Oni dokazuju da je ono napisano

u srcima njihovijem što se èini po zakonu, buduæi da im savjest svjedoèi, i misli meðu sobom tuže se ili pravdaju) 16 Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevanđelju momemu preko Isusa Hrista. 17 Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon i hvališ se Bogom, 18 I poznaješ volju, i biraš što je bolje, jer si nauèen od zakona; 19 I misliš da si vođ slijepima, vidjelo onima koji su u mraku, 20 Nakazatelj bezumnima, uèitelj djeci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu. 21 Uèeæi dakle drugoga sebe ne uèiš; 22 Propovijedajuæi da se ne krade, kradeš; govoreæi: ne èini preljube, èiniš preljubu; gadeæi se na idole, kradeš svetinju; 23 Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga. 24 Jer se ime Božije zbog vas huli u neznabošcima, kao što stoji napisano. 25 Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo. 26 Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, zašto se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo? 27 I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiæe tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona. 28 Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu; 29 Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i obrezanje srca duhom a ne slovima, to je obrezanje; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

**3** Šta je dakle bolji Jevrejin od drugih ljudi? Ili šta pomaže obrezanje? 2 Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene rijeèi Božije. 3 A što neki ne vjerovaše, šta je za to? Eda æe njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti? 4 Bože saèuvaj! nego Bog neka bude istinit, a èovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojijem rijeèima, i da pobijediš kad ti stanu suditi. 5 Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta æemo reæi? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po èovjeku govorim: 6 Bože saèuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svijetu? 7 Jer ako istina Božija u mojoj laži veæa postane na slavu njegovu, zašto još i ja kao grješnik da budem osuđen? 8 Zašto dakle kao što vièu na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne èinimo zla da dođe dobro? Njima æe sud biti pravedan. 9 Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Nipošto! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grci svi pod grijehom, 10 Kao što stoji napisano: ni jednoga nema pravedna; 11 Ni jednoga nema razumna, i ni jednoga koji traži Boga; 12 Svi se

ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji èini dobro, nema ni jednoga ciglog. 13 Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojim varaju, i jed je aspidin pod usnama njihovima. 14 Njihova su usta puna kletve i grèine. 15 Njihove su noge brze da proljevaju krv. 16 Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja; 17 I puta mirnoga ne poznaše. 18 Nema straha Božijega pred oèima njihovima. 19 A znamo da ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu; 20 Jer se djelima zakona nijedno tijelo neæe opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha. 21 A sad se bez zakona javi pravda Božija, posvjedoèena od zakona i od proroka; 22 A pravda Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike. 23 Jer svi sagriješise i izgubili su slavu Božiju, 24 I opravdaæe se zabadava blagodaæu njegovom, otkupom Isusa Hrista. 25 Kojea postavi Bog oèišæenje vjerom u krvi njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem pređašnjih grijeha; 26 U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove. 27 Gdje je dakle hvala? Proðe. Kakijem zakonom? je li zakonom djela? Ne, nego zakonom vjere. 28 Mislimo dakle da æe se èovjek opravdati vjerom bez djela zakona. 29 Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznabožaèki? Da, i neznabožaèki. 30 Jer je jedan Bog koji æe opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom. 31 Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože saèuvaj! nego ga još utvrđujemo.

**4** Šta æemo dakle reæi za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao? 2 Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. 3 Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu. 4 A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu. 5 A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegovu u pravdu. 6 Kao što i David govori da je blago èovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona: 7 Blago onima kojima se oprostise bezakonja, i kojima se grijesi prikrise. 8 Blago èovjeku kome Gospod ne prima grijeha. 9 Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu. 10 Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju.

11 I primi znak obrezanja kao pečat pravde vjere koju imaše u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju; da se i njima primi u pravdu; 12 I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama. 13 Jer obeæanje Avraamu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere. 14 Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obeæanje. 15 Jer zakon gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa. 16 Zato od vjere da bude po milosti da obeæanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac svima nama, 17 Kao što stoji napisano: postavih te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest: 18 On vjerova na nad kad se nije bilo nièemu nadati da æe on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe reèeno: tako æe biti sjeme tvoje. 19 I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje veæ umoreno tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice. 20 I za obeæanje Božije ne posumnja se nevjerovanjem, nego ojaèa u vjeri, i dade slavu Bogu. 21 I znadijaše jamaèno da što obeæa kadar je i uèiniti. 22 Zato se i primi njemu u pravdu. 23 Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi, 24 Nego i za nas, kojima æe se primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrse Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvih, 25 Koji se predade za grijehæe naše, i ustade za opravdanje naše.

**5** Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, 2 Kroz kojega i pristup naðosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije. 3 Ne samo pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajuæi da nevolja trpljenje gradi; 4 A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje; 5 A nadanje neæe se osramotiti, jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama. 6 Jer Hristos još kad slabi bjesmo umrije u vrijeme svoje za bezbožnike. 7 Jer jedva ko umre za pravедnika; za dobrog može biti da bi se ko usudio umrijeti. 8 Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas. 9 Mnogo æemo dakle veæama biti kroza nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali

krvlju njegovom. 10 Jer kad smo se pomirili s Bogom smræu sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo æemo se veæama spasti u životu njegovu kad smo se pomirili. 11 Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primismo pomirenje. 12 Zato kao što kroz jednoga èovjeka doðe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uðe u sve ljude, jer svi sagriješiše. 13 Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona; 14 Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji šæadijaše doæi. 15 Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veæa blagodat Božija i dar izli izobilno na mnoge blagodaæu jednoga èovjeka Isusa Hrista. 16 I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga bi osuðenje, a dar od mnogijeh grijehova opravdanje. 17 Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko æe veæama oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista! 18 Zato dakle kao što za grijeh jednoga doðe osuðenje na sve ljude, tako i pravdom jednoga doðe na sve ljude opravdanje života. 19 Jer kao što neposlušanjem jednoga èovjeka postaše mnogi grješni, tako æe i poslušanjem jednoga biti mnogi pravédni. 20 A zakon doðe uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh ondje se još veæama umnoži blagodat, 21 Da kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vjeèni, kroz Isusa Hrista Gospoda našega. (aiōnios g166)

**6** Šta æemo dakle reæi? Hoæemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože saèuvaj! 2 Jer koji umrijesmo grijehu kako æemo još živjeti u njemu? 3 Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstismo se? 4 Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvih slavom oèinom, tako i mi u novom životu da hodimo. 5 Jer kad smo jednaki s njim jednakom smræu, biæemo i vaskrsenijem; 6 Znajuæi ovo da se stari naš èovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu. 7 Jer koji umrije oprost se od grijeha. 8 A ako umrijesmo s Hristom, vjerujemo da æemo i živjeti s njim, 9 Znajuæi da Hristos usta iz mrtvih, veæ više ne umire; smrt više neæe obladati njime. 10 Jer što umrije, grijehu umrije jedanput; a

što živi, Bogu živi. **11** Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našem. **12** Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem; **13** Niti dajte udova svojijeh grijehu za oružje nepravde; nego dajte sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvijeh, i ude svoje Bogu za oružje pravde. **14** Jer grijeh neæe vama obladati, jer niste pod zakonom nego pod blagodaæu. **15** Šta dakle? Hoæemo li griješiti kad nismo pod zakonom nego pod blagodaæu? Bože saèuvaj! **16** Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu? **17** Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predadoste. **18** Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi. **19** Kao èovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robove neèistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajte ude svoje za sluge pravdi na posveæenje. **20** Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde. **21** Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrt. **22** A sad oprostivši se od grijeha, i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posveæenje, a kraj život vjeèni. (aiōnios g166) **23** Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vjeèni u Hristu Isusu Gospodu našem. (aiōnios g166)

**7** Ili ne znate, braæo jer govorim onima koji znadu zakon da zakon vlada nad èovjekom dokle je živ? **2** Jer je udata žena privezana zakonom za muža dokle god on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješ se od zakona muževljega. **3** Zato dakle dok joj je muž živ biva preljuboèinica ako pođe za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljuboèinica ako pođe za drugoga. **4** Zato, braæo moja, i vi umrijeste zakonu tijelom Hristovijem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvijeh, da plod donesemo Bogu. **5** Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon raðahu u udima našima da se smrti plod donosi. **6** A sad umrvši izbavismo se od zakona koji nas dræaše, da služimo Bogu u obnovljenju Duha a ne u starini slova. **7** Šta æemo dakle reæi? Je li zakon grijeh? Bože saèuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi. **8** A grijeh uze poèetak kroz zapovijest, i naèini u meni svaku želju;

jer je grijeh bez zakona mrtav. **9** A ja življah nekad bez zakona; a kad dođe zapovijest, onda grijeh oživlje, **10** A ja umrijeh, i nađe se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe data za život. **11** Jer grijeh uzevši poèetak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome. **12** Tako je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra. **13** Dobro li dakle bi meni smrt? Bože saèuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom èineæi mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapoviješæu. **14** Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh: **15** Jer ne znam šta èinim, jer ne èinim ono šta hoæu, nego na što mrzim ono èinim. **16** Ako li ono èinim šta neæu, hvalim zakon da je dobar. **17** A ovo više ja ne èinim nego grijeh koji živi u meni. **18** Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali uèiniti dobro ne nalazim. **19** Jer dobro šta hoæu ne èinim, nego zlo što neæu ono èinim. **20** A kad èinim ono što neæu, veæ ja to ne èinim nego grijeh koji živi u meni. **21** Nalazim dakle zakon, kad hoæu dobro da èinim, da me na zlo nagoni. **22** Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu èovjeku; **23** Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjehovnijem koji je u udima mojjima. **24** Ja nesreæni èovjek! Ko æe me izbaviti od tijela smrti ove? **25** Zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista Gospoda našega. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu a tijelom zakonu grjehovnome.

**8** Nikakva dakle sad nema osuðenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu. **2** Jer zakon duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehovnoga i smrti. **3** Jer što zakonu bješe nemoguæe, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u obliðu tijela grjehovnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu, **4** Da se pravda zakona ispuni u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu; **5** Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle. **6** Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir. **7** Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može. **8** A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi. **9** A vi niste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov. **10** A ako je Hristos u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ

pravde radi. 11 A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživljeæe i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama. 12 Tako dakle, braæo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo. 13 Jer ako živite po tijelu, pomrijeæete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življeæete. 14 Jer koji se vladaju po duhu Božijemu oni su sinovi Božiji. 15 Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinaèkoga, kojijem viæemo: Ava, oèe! 16 Ovaj Duh svjedoèi našem duhu da smo djeca Božija. 17 A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo. 18 Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja æe nam se javiti. 19 Jer èekanje stvari èeka da se jave sinovi Božiji. 20 Jer se stvar pokori propadljivosti ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori) na nad, 21 Da æe se i sama stvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije. 22 Jer znamo da sva stvar uzdiše i tuži s nama dosad. 23 A ne samo ona, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo èekajuæi posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu. 24 Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako æe mu se nadati? 25 Ako li se nadamo onome što ne vidimo, èekamo s trpljenjem. 26 A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što æemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanijem. 27 A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božijoj moli se za svete. 28 A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju. 29 Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki oblièju sina njegova, da bi on bio prvoroðeni meðu mnogom braæom. 30 A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi. 31 Šta æemo dakle reæi na ovo? Ako je Bog s nama, ko æe na nas? 32 Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje? 33 Ko æe optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda? 34 Ko æe osuditi? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas? 35 Ko æe nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili maè? kao što stoji napisano: 36 Za tebe

nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje. 37 Ali u svemu ovome pobjeðujemo onoga radi koji nas je ljubio. 38 Jer znam jamaèno da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduæe, 39 Ni visina, ni dubina, ni druga kakva stvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem.

**9** Istinu govorim tako mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoèi savjest moja Duhom svetijem: 2 Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka; 3 Jer bih željeo da ja sam budem odluèen od Hrista za braæu svoju koja su mi rod po tijelu, 4 Koja su Izrailjci, kojijeh je posinaštvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obeæanja; 5 Kojijeh su i oci, i od kojijeh je Hristos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin. (aiōn g165) 6 A nije moguæe da rijeè Božija proðe: jer nijesu svi Izrailjci koji su od Izrailja; 7 Niti su svi djeca koji su sjeme Avraamovo, nego u Isaku, reèe, nazvaæe ti se sjeme. 8 To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obeæanja primaju se za sjeme. 9 Jer je ovo rijeè obeæanja: u ovo vrijeme doæi æu i u Sare æe biti sin. 10 Ne samo pak ona nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega. 11 Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni uèinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru, 12 Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reèe joj se: veæi æe služiti manjemu, 13 Kao što stoji napisano: Jakov mi omilje, a na Isava omrzo. 14 Šta æemo dakle na to reæi? Eda li je nepravda u Boga? Bože saèuvaj! 15 Jer Mojsiju govori: koga æu pomilovati, pomilovaæu, i na koga æu se smilovati, smilovaæu se. 16 Tako dakle niti stoji do onoga koji hoæe, ni do onoga koji trèi, nego do Boga koji pomiluje. 17 Jer pismo govori Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasi ime moje po svoj zemlji. 18 Tako dakle koga hoæe miluje, a koga hoæe otvrdoglati. 19 Reæi æeš mi: zašto nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj? 20 A ko si ti, o èovjeèe! da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govori majstoru svome: zašto si me tako naèinio? 21 Ili zar lonèar nema vlasti nad kalom da od jedne guke naèini jedan sud za èast a drugi za sramotu? 22 A kad šæaše Bog da pokaže gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao. 23 I da pokaže bogatstvo slave svoje na

sudima milosti koje pripravi za slavu; 24 Koje nas i dozva ne samo od Jevreja nego i od neznabožaca, 25 Kao što i u Josiji govori: nazvaæu narod svojijem koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom. 26 I biæe na mjestu, gdje im se reæe: vi nijeste moj narod; tamo æe se nazvati sinovi Boga živoga. 27 A Isaija viæe za Izrailja: ako bude broj sinova Izrailjevijeh kao pijesak morski, ostatak æe se spasti. 28 Jer æe on izvršiti rijeè svoju, i naskoro æe izvršiti po pravdi, da, ispuniaæe Gospod naskoro rijeè svoju na zemlji. 29 I kao što proroeèe Isaija: da nam nije Gospod Savaot ostavio sjemena, onda bismo bili kao Sodom i Gomor. 30 Šta æemo dakle reæi? Da neznabošci koji ne tražiše pravde dokuèiše pravdu, ali pravdu od vjere. 31 A Izrailj tražeæi zakon pravde ne dokuèi zakona pravde. 32 Zašto? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja, 33 Kao što stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje neæe se postidjeti.

**10** Braæo! Źelja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenje Izrailja. 2 Jer im svjedoèim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu. 3 Jer ne poznajuæi pravde BoŹije i gledajuæi da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi BoŹijoj. 4 Jer je Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je. 5 Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: koji èovjek to èini življeæe u tom. 6 A pravda koja je od vjere ovako govori: da ne reèeš u srcu svojemu: ko æe iziaèi na nebo? to jest da svede Hrista; 7 Ili: ko æe siaèi u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvijeh. (Abyssos g12) 8 Ali šta govori pismo? Blizu ti je rijeè u ustima tvojima i u srcu tvojemu, to jest rijeè vjere koju propovijedamo. 9 Jer ako priznaješ ustima svojim da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojemu da ga Bog podiŹe iz mrtvijeh, biæeš spasen. 10 Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenje. 11 Jer pismo govori: koji ga god vjeruje neæe se postidjeti. 12 Jer nema razlike meðu Jevrejinom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju. 13 Jer koji god prizove ime Gospodnje spašæe se. 14 Kako æe dakle prizvati koga ne vjerovaše? A kako æe vjerovati koga ne èuše? A kako æe èuti bez propovjednika? 15 A kako æe propovjedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onijeh koji donose

glas za mir, koji donose glas za dobro! 16 Ali svi ne poslušaše jevanðelja: jer Isaija govori: Gospode! ko vjerova našem propovijedanju? 17 Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje rijeèju BoŹijom. 18 Nego velim: zar ne èuše? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta rijeèi njihove. 19 Nego velim: zar ne razumje Izrailj? Prvi Mojsije govori: ja æu vas razdraŹiti, ne svojijem narodom, nerazumnijem narodom rasrdiaæu vas. 20 A Isaija govori slobodno: naðoše me koji me ne traŹe; i javih se onima koji za me ne pitaju. 21 A k Izrailju govori: vas dan pruŹah ruke svoje k narodu koji ne da da mu se kaŹe i odgovara nasuprot.

**11** Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj? BoŹe saèuvaj! Jer sam i ja Izrailjac od sjemena Avraamova od koljena Venjaminova. 2 Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori pismo za Iliju kako se tuŹi Bogu na Izrailja govoreæi: 3 Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopaše, a ja ostah jedan i traŹe dušu moju da je izvade. 4 A šta mu govori BoŹij odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloniše koljena pred Vaalom. 5 Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi po izboru blagodati. 6 Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat veæ ne bi bila blagodat; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo veæ ne bi bilo djelo. 7 Šta dakle? Šta iskaše Izrailj ono ne dobi; a izbor dobi; ostali pak zaslijepiše. 8 Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oèi da ne vide, i uši da ne èuju do samoga današnjega dana. 9 I David govori: da bude trpeza njihova zamka i gvoŹða, i sablazan i plata njima; 10 Da se njihove oèi zaslijepe da ne vide, i leða njihova jednako da su pognuta. 11 Govorim dakle: eda li se spotakoše da padnu? BoŹe saèuvaj! Nego je njihova pogrješka spasenje neznabošcima, da bi se i oni razdraŹili. 12 A kad je pogrješka njihova bogatstvo svijetu i Źteta njihova bogatstvo neznabošcima, akamoli da se ispune? 13 Jer vama govorim neznabošcima; jer, buduæi da sam ja apostol neznaboŹaca, hoæu da hvalim svoju sluŹbu; 14 Ne bih li kako razdraŹio svoj rod, i spasao koga od njih. 15 Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim Źivot iz mrtvijeh? 16 Ako je kvasac svet, to je i tijesto; i ako je korijen svet, to su i grane. 17 Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si

zajedničar u korijenu i u masti od masline; 18 Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe. 19 A reæi æeš: odlomiše se grane da se ja pricijepim. 20 Dobro! nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj. 21 Jer kad Bog rođenijeh grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi. 22 Gledaj dakle dobrotu i nepošteđenje Božije: nepošteđenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti æeš biti otsjeæn. 23 A i oni, ako ne ostanu u nevjerstvu, pricijepiæe se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti. 24 Jer kad si ti otsjeæn od rođene divlje masline, i pricijepio se na nerođenu pitomu maslinu; akamoli ovi koji æe se pricijepiti na rođenu svoju maslinu! 25 Jer vam, braæo, neæu zatajiti tajne ove da ne budete ponositi da šljepota Izrailju pade u dijel dokle ne uđe neznabožaca koliko treba. 26 I tako æe se spasti sav Izrailj, kao što je napisano: doæi æe od Siona izbavitelj i odvratiaæe bezbožnost od Jakova. 27 I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijeha. 28 Po jevanđelju dakle neprijatelji su vas radi; a po izboru ljubazni su otaca radi. 29 Jer se Bog neæe raskajati za svoje darove i zvanje. 30 Jer kao i vi što se nekad suproæaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga radi suproæenja, 31 Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani. 32 Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje. (eleēsē g1653) 33 O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božijega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putovi! 34 Jer ko pozna misao Gospodnju? 35 Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vrati? 36 Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin. (aiōn g165)

**12** Molim vas dakle, braæo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. 2 I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promijenite obnovenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božija. (aiōn g165) 3 Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je među vama da ne mislite za sebe više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere. 4 Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao, 5 Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po

sebi smo udi jedan drugome. 6 A imamo različite darove po blagodatima koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere; 7 Ako li službu, neka služi; ako je učitelj, neka uči; 8 Ako je tješitelj, neka tješi; koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji èini milost neka èini s dobrom voljom. 9 Ljubav da ne bude lažna. Mrzeæi na zlo držite se dobra. 10 Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Èaæau jedan drugoga veæeg èinite. 11 Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu. 12 Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako. 13 Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnike. 14 Blagosiljajte one koji vas gone: blagosiljajte, a ne kunite. 15 Radujte se s radosnima, i plaèite s plaènima. 16 Budite jedne misli među sobom. Ne mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri. 17 A nikome ne vraæajte zla za zlo; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima. 18 Ako je moguæe, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima. 19 Ne osveæujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja æu vratiti, govori Gospod. 20 Ako je dakle gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer èineæi to ugljevlje ognjeno skupljaš na glavu njegovu. 21 Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

**13** Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene. 2 Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božijoj; a koji se suprote primiæe grijeh na sebe. 3 Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zlijem. Hoæeš li pak da se ne bojiš vlasti, èini dobro, i imaæeš hvalu od nje; 4 Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo èiniš, boj se; jer uzalud ne nosi maèa, jer je Božij sluga, osvjetnik na gnjev onome koji zlo èini. 5 Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjesti. 6 Jer zato i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene. 7 Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome èast, èast. 8 I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni. 9 Jer ovo: ne èini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoèi lažno, ne zaželi, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se rijeèi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega

kao samoga sebe. **10** Ljubav ne èini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona. **11** I znajuæi ovo vrijeme da je veæ èas došao da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenije negoli kad vjerovasm. **12** Noæ proðe a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obuèemo u oružje vidjela. **13** Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u kurvarstvu i neèistoti, ne u svaðanju i zavisti; **14** Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugaðajte po željama.

**14** A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest. **2** Jer jedan vjeruje da smije svašta jesti, a koji je slab jede zelje. **3** Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuðuje onoga koji jede; jer ga Bog primi. **4** Ko si ti koji sudiš tuðemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali æe ustati; jer je Bog kadar podignuti ga. **5** Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao. **6** Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga. **7** Jer nijedan od nas ne živi sebi, i nijedan ne umire sebi. **8** Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo. **9** Jer zato Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima. **10** A ti zašto osuðuješ brata svojega? Ili ti zašto ukoravaš brata svojega? Jer æemo svi iziæi na sud pred Hrista. **11** Jer je pisano: tako mi života, govori Gospod, pokloniæe mi se svako koljeno, i svaki jezik slavliæe Boga. **12** Tako æe dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe. **13** Zato da ne osuðujemo više jedan drugoga, nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni. **14** Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano. **15** A ako je brat tvoj jela radi žalostan, veæ se ne vladaš po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije. **16** Gledajte dakle da se ne huli na vaše dobro. **17** Jer carstvo Božije nije jelo i piæe, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome. **18** Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima. **19** Tako dakle da se staramo za mir i za ono èim vodimo na bolje jedan drugoga. **20** Ne raskopavaj djela Božijega jela radi;

jer je sve èisto; nego je pogano za èovjeka koji jede sa spoticanjem. **21** Dobro je ne jesti mesa, i vina ne piti, i ono ne èiniti na što se tvoj brat spotiæe, ili oda šta gori postaje ili slabi. **22** Ti imaš vjeru? Imaj je sam u sebi pred Bogom. Blago onome koji ne osuðuje sebe za ono šta naðe za dobro. **23** A koji se sumnja osuðen je ako jede, jer ne èini po vjeri: a šta god nije po vjeri grijeh je.

**15** Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugaðati. **2** I svaki od vas da ugaða bližnjemu na dobro za dobar ugled. **3** Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano: ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me. **4** Jer što se naprijed napisala za našu se nauku napisala, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo. **5** A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite meðu sobom po Hristu Isusu, **6** Da jednodušno jednijem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista. **7** Zato primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju. **8** Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obeæanje ocevim, **9** A neznabošci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: zato æu te hvaliti meðu neznabošcima, Gospode, i pjevaæu ime tvoje. **10** I opet govori: veselite se neznabošci s narodom njegovijem. **11** I opet: hvalite Gospoda svi neznabošci, i slavite ga svi narodi. **12** I opet Isaija govori: biæe korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabošcima u onoga æe se uzdati neznabošci. **13** A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha svetoga. **14** A ja sam i sam uvjeren za vas, braæo, da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete druge nauèiti. **15** Ali vam opet, braæo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga, **16** Da budem sluga Isusa Hrista u neznabošcima, da služim jevanðelju Božijemu, da budu neznabošci prinos povoljan i osveæen Duhom svetijem. **17** Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga. **18** Jer ne smijem govoriti što koje Hristos ne uèini kroza me za poslušanje neznabožaca riježu i djelom, **19** U sili znaka i èudesu silom Duha Božijega; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevanðeljem Hristovijem. **20** I tako se potrudih da propovjedim jevanðelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tuðoj zakopini ne zidam; **21** Nego kao što je pisano:



kojima se ne javi za njega, vidjeæe; i koji ne èuše razumjeæe. **22** To me i zadræa mnogo puta da ne doðem k vama. **23** A sad više ne imajuæi mjesta u ovijem zemljama, a imajuæi æelju od mnogo godina da doðem k vama, **24** Ako poðem u Španjolsku, doæi æu vam; jer se nadam da æu tuda proæi i vas vidjeti, i vi æete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas. **25** A sad idem u Jerusolim sluæeæi svetima. **26** Jer Maæedonija i Ahaja uèiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji æive u Jerusalimu. **27** Oni uèiniše dragovoljno, a i duæni su im; jer kad neznabošci dobiše dijel u njihovijem duhovnijem imanijima, duæni su i oni njima u tjelesnima posluæiti. **28** Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapeæatim, poæi æu preko vas u Španjolsku. **29** A znam da kad doðem k vama, doæi æu s obilnijem blagoslovom jevanðelja Hristova. **30** Ali vas molim, braæo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu; **31** Da se izbavim od onijeh koji se protive u Judeji, i da sluæba moja za Jerusolim bude po volji svetima; **32** Da s radošæu doðem k vama, s voljom Boæijom, i da se razveselim s vama. **33** A Bog mira sa svima vama. Amin.

**16** Preporuèujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u Kenhrejji, **2** Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima, i da joj budete u pomoæi u svakoj stvari koju od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni. **3** Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoæenike moje u Hristu Isusu, **4** Koji za dušu svoju svoje vratove poloæiše, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznaboæake, i domašnju crkvu njihovu. **5** Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hrista. **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas. **7** Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u suæanjstvu, koji su znameniti meðu apostolima, koji i prije mene vjerovaše Hrista. **8** Pozdravite Amplija, meni ljubaznoga u Gospodu. **9** Pozdravite Urbana, pomoæenika našega u Hristu, i Stahija, meni ljubaznoga. **10** Pozdravite Apelija, okušanoga u Hristu. Pozdravite domaæe Aristovulove. **11** Pozdravite Irodijona, roðaka mojega. Pozdravite domaæe Narkisove, koji su u Gospodu. **12** Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu.

**13** Pozdravite Rufa izbranoga u Gospodu, i mater njegovu i moju. **14** Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Erma, Patrova, Ermija, i braæu koja su s njima. **15** Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i Olimpana, i sve svete koji su s njima. **16** Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas sve crkve Hristove. **17** Molim vas pak, braæo, èuvajte se od onijeh koji èine raspre i razdore na štetu nauke koju vi nauèiste, i uklonite se od njih; **18** Jer takovi ne sluæe Gospodu našem Isusu Hristu nego svojemu truhu, i blagijem rijeèima i blagoslovima prelašæuju srca bezazlenijeh. **19** Jer vaše slušanje razgласi se svuda. I radujem se za vas; ali hoæu da ste vi mudri na dobro a prosti na zlo. **20** A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin. **21** Pozdravlja vas Timotije, pomoænik moj, i Lukije i Jason i Sosipatar, roðaci moji. **22** Pozdravljam vas i ja Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu. **23** Pozdravlja vas Gaj, domaæin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, haznadar gradski, i brat Kuart. **24** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin. **25** A onome koji vas moæe utvrditi po jevanðelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, (aiōnios g166) **26** A sad se javila i obznanila kroz pisma proroèka, po zapovijesti vjeènoga Boga, za poslušanje vjere meðu svima neznabošcima, (aiōnios g166) **27** Jedinome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista, slava vavijek. Amin. (aiōn g165)

# 1 Korinæanima

**1** Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata, 2 Crkvi Božijoj koja je u Korintu, osveæenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu i njihovome i našem: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 4 Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu, 5 Te se u svemu obogatiste kroza nj, u svakoj rijeçi i svakom razumu, 6 Kao što se svjedoæanstvo Hristovo utvrdi meðu vama; 7 Tako da nemate nedostatka ni u jednome daru, vi koji èekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista, 8 Koji æe vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista. 9 Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega. 10 Molim vas pak, braæo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu meðu vama raspre, nego da budete utvrðeni u jednom razumu i u jednoj misli. 11 Jer sam èuo za vas, braæo moja, od Hlojinijeh domašnjijeh da su svaðe meðu vama, 12 A to kaæem da jedan od vas govori: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treæi: ja sam Kifin; a èetvrti: ja sam Hristov. 13 Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstiste? 14 Hvala Bogu što ja nijednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja; 15 Da ne reèe ko da u svoje ime krstih. 16 A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugog krstio. 17 Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevanðelje, ne premudrijem rijeèima, da ne izgubi silu krst Hristov. 18 Jer je rijeè krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija. 19 Jer je pisano: pogubiæu premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaciæu. 20 Gdje je premudri? Gdje je knjiæevnik? Gdje je preparaè ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost? (aiõn g165) 21 Jer buduæi da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudrošæu Boga, bila je Božija volja da ludošæu pouèenja spase one koji vjeruju. 22 Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traæe. 23 A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grcima bezumlje; 24 Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost. 25 Jer

je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jaèa od ljudi. 26 Jer pogledajte znanje svoje, braæo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnijeh ni mnogo plemenitijeh; 27 Nego što je ludo pred svijetom ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom ono izabra Bog da posrami jako; 28 I što je neplemenito pred svijetom i uništeno izabra Bog, i što nije, da uništi ono što jest, 29 Da se ne pohvali nijedno tijelo pred Bogom. 30 Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osveæenje i izbavljenje. 31 Da kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

**2** I ja došavši k vama, braæo, ne doðoh s visokom rijeçi ili premudrosti da vam javljam svjedoæanstvo Božije. 2 Jer nijesam mislio da znam što meðu vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta. 3 I ja bijah meðu vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju. 4 I rijeè moja, i pouèenje moje ne bijaše u nadgovorljivijem rijeèima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile. 5 Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj. 6 Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze. (aiõn g165) 7 Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu; (aiõn g165) 8 Koje nijedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli. (aiõn g165) 9 Nego kao što je pisano: što oko ne vidje, i uho ne èu, i u srce èovjeku ne doðe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube. 10 A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije. 11 Jer ko od ljudi zna šta je u èovjeku osim duha èovjeèijega koji æivi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega. 12 A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga; 13 Koje i govorimo ne rijeèima što je nauèila èovjeèija premudrost, nego što uèi Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo. 14 A tjelesni èovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se èini ludost i ne moæe da razumije, jer treba duhovno da se razgleda. 15 Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda. 16 Jer ko pozna um Gospodnji da ga pouèi? A mi um Hristov imamo.

**3** I ja, braæo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom

djecom u Hristu. 2 Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete, 3 Jer ste još tjelesni. Jer gdje su među vama zavisti i svađe i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po èovjeku? 4 Jer kad govori ko: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; nijeste li tjelesni? 5 Ko je dakle Pavle a ko li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod dade? 6 Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade te uzraste. 7 Tako niti je onaj što koji sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te raste. 8 A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su; i svaki æe primiti svoju platu po svojem trudu. 9 Jer mi smo Bogu pomagaei, a vi ste Božija njiva, Božija građevina. 10 Po blagodati Božijoj koja mi je dana ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida. 11 Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos. 12 Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, drago kamenje, drva, sijeno, slamu, 13 Svakoga æe djelo iziæi na vidjelo; jer æe dan pokazati, jer æe se ognjem otkriti, i svako djelo pokazae oganj kao što jest. 14 I ako ostane èije djelo što je nazidao, primiæe platu. 15 A èije djelo izgori, otiæi æe u štetu: a sam æe se spasti tako kao kroz oganj. 16 Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama? 17 Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariæe njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi. 18 Niko neka se ne vara: ako ko među vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar. (aiðn g165)

**4** Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajna Božijeh. 2 A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nađe. 3 A ja malo marim što me sudite vi ili èovjeèij dan; a ni sam sebe ne sudim. 4 Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je. 5 Zato ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne dođe, koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviæe savjete srdaène, i tada æe pohvala biti

svakome od Boga. 6 A ovo, braæo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas nauèite da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga. 7 Jer ko tebe povišuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio? 8 Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali! 9 Jer mislim da Bog nas apostole najstražnje postavi, kao one koji su na smrt osuðeni; jer bismo gledanje i svijetu i anđelima i ljudima. 10 Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni. 11 Do ovoga èasa i gladujemo, i trpimo žeðu, i golotinju, i muke, i potucamo se, 12 I trudimo se radeæi svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo; 13 Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, po kojemu svi gaze dosad. 14 Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas uèim kao svoju ljubaznu djecu. 15 Jer ako imate i trista uèitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih jevanđelijem. 16 Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Hrista. 17 Zato poslah k vama Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on æe vam opomenuti putove moje koji su u Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi uèim. 18 Neki se naduše kao da ja neæu doæi k vama. 19 Ali æu vam doæi skoro, ako Bog da, i neæu gledati na rijeèi onijeh što su se naduli, nego na silu. 20 Jer carstvo Božije nije u rijeèi nego u sili. 21 Šta hoæete? da doðem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

**5** Vrlo se glasi da je kurvarstvo među vama, i takovo kurvarstvo kakovo se ni među neznabošcima ne èuje, da nekakav ima ženu oèinu. 2 I vi se još nadimate, mjesto da plaèete, da se izvadi između vas onaj koji je uèinio to djelo. 3 Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, veæ otsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako uèinio, 4 U ime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista, 5 Da se on preda sotonu na muèenje tijela, da bi se duh spasao u dan Gospoda našega Isusa Hrista. 6 Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli? 7 Oèistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos. 8 Zato da praznujemo

ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu ěistote i istine. **9** Pisah vam u poslanici da se ne miješate s kurvarima; **10** I to ja ne rekoh za kurvare ovoga svijeta, ili tvrđice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali iziæi iz svijeta. **11** A sad vam pisah da se ne miješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrđica, ili idolopoklonik, ili kavgadžija, ili pijanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete. **12** Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra? **13** A one koji su napolju sudiaæe Bog. Izvadite zloga između sebe.

**6** Smije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, iaæi na sud nepravednima, a ne svetima? **2** Ne znate li da æe sveti suditi svijetu? Kad æete dakle vi svijetu suditi nijeste li vrijedni suditi manijjem stvarima? **3** Ne znate li da æemo anđelima suditi, akamoli stvarima ovoga svijeta? **4** A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što! **5** Na sramotu vašu govorim: zar nema među vama nijednoga mudra koji može rasuditi među braæom svojom? **6** Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima! **7** I to je veæ vrlo sramno za vas da imate tužbe među sobom. Zašto radije ne trpite nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu? **8** Nego vi sami ěinite nepravdu i štetu, pa još braæi! **9** Ili ne znate da nepravednici neæe naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljuboiñinci, ni adžuvani, ni muželožnici, **10** Ni lupeži, ni lakomci, ni pijanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božijega neæe naslijediti. **11** I ovakovi bijaste neki; nego se opraste i posvetiste i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i Duhom Boga našega. **12** Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neæu da što oblada mnome. **13** Jela su za trbuh, i trbuh je za jela; ali æe Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo. **14** A Bog i Gospoda podiže, i nas æe podiaæi silom svojom. **15** Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoæu li dakle uzeti ude Hristove i od njih naěiniti ude kurvine? Bože saæuvaj! **16** Ili ne znate da ko se s kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reæe, biaæe dvoje jedno tijelo. **17** A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom. **18** Bježite od kurvarstva; jer svaki grijeh koji ěovjek ěini osim tijela je; a koji se kurva on griješi

svome tijelu. **19** Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji? **20** Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

**7** A za ono što mi pisaste: dobro je ěovjeku da se ne dohvata do žene: **2** Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža; **3** Muž da ěini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu. **4** Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena. **5** Ne zabranjujte se jedno od drugoga, veæ ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašijem neuzdržanjem. **6** Ali ovo govorim po svjetu a ne po zapovijesti; **7** Jer hoæu da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako a onaj onako. **8** A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam. **9** Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se negoli upaljivati se. **10** A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja **11** Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem i muž da ne pušæa žene. **12** A ostalima govorim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli živjeti s njim, da je ne ostavlja. **13** I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli živjeti s njom, da ga ne ostavlja. **14** Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenoga; jer inaæe djeca vaša bila bi neěista, a sad su sveta. **15** Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom događaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog. **16** Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš? **17** Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama. **18** Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje. **19** Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh. **20** Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan. **21** Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi. **22** Jer koji je pozvan u Gospodu rob, slobodnjak je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob

je Hristov. 23 Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima. 24 Svaki, braæo, u èemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom. 25 A za djevojke nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao koji sam pomilovan od Gospoda, da budem vjeran. 26 Mislim dakle ovo da æe biti dobro za sadašnju nevolju da je èovjeku dobro tako biti. 27 Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješiš; jesi li se odriješio od žene, ne traži žene. 28 A ako li se i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali æe imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim. 29 A ovo govorim, braæo, jer je ostalo vrijeme prekraæeno, da æe i oni koji imaju žene biti kao oni koji nemaju; 30 I koji plaðu kao koji ne plaðu; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju; 31 I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi oblièje ovoga svijeta. 32 A ja hoæu da ste vi bezbrižni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu; 33 A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako æe ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo je djevojka. 34 Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako æe ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako æe ugoditi mužu. 35 A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodu bez smetnje. 36 Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukèije biti, neka èini šta hoæe, ne griješi ako se uda. 37 A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojemu da zadrži djevojku, dobro èini. 38 Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro èini; ali koji ne udaje bolje èini. 39 Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoæe da se uda, samo u Gospodu. 40 Ali je blaženija ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

**8** A za meso što je klato idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum dakle nadima, a ljubav popravlja. 2 Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati. 3 A ako ko ljubi Boga, Bog ga je nauèio. 4 A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga. 5 Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo

gospoda: 6 Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj. 7 Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba buduæi, pogani se. 8 Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti æemo biti veæei ako jedemo, ni manji ako ne jedemo. 9 Ali se èuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima. 10 Jer ako tebe, koji imaš razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, neæe li njegova savjest, slaba buduæi, osloboditi se da jede idolske žrtve? 11 I s tvoga razuma poginuæe slabi brat, za kojega Hristos umrije. 12 Tako kad se griješite o braæu, i bijete njihovu slabu savjest, o Hrista se griješite. 13 Zato ako jelo sablažnjava brata mojega, neæu jesti mesa dovijeka, da ne sablaznim brata svojega. (aiōn g165)

**9** Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu? 2 Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi peèat mojega apostolstva u Gospodu. 3 Moj odgovor onima koji me uspitaju ovo je: 4 Eda li nemamo vlasti jesti i piti? 5 Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braæa Gospodnja, i Kifa? 6 Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo èiniti? 7 Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovijeh da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada da ne jede? 8 Eda li ovo govorim po èovjeku? Ne govori li ovo i zakon? 9 Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove? 10 Ili govori jamaèno za nas? Jer se za nas napisa: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da æe dobiti od onoga što vrše. 11 Kada mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesna požnjemo? 12 Kad se drugi miješaju u vašu vlast, akamoli da ne bi mi? Ali ne uèinismo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne uèinimo kake smetnje jevanðelju Hristovu. 13 Ne znate li da oni koji èine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele? 14 Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevanðelje propovijedaju od jevanðelja žive. 15 A ja to nijedno ne uèinih. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi. 16 Jer ako propovijedam jevanðelje, nema mi hvale: jer mi je za

nevolju; i teško meni ako jevanđelja ne propovijedam. 17 Ako dakle ovo èinim od svoje volje, platu imam; a ako li èinim za nevolju, služba mi je predata. 18 Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajuèi jevanđelje uèinim bez plate jevanđelje Hristovo, da ne èinim po svojoj vlasti u propovijedanju jevanđelja. 19 Jer premda sam slobodan od sviju, svima sebe uèinim robom, da ih više pridobijem. 20 Jevrejima sam bio kao Jevrejini da Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem one koji su pod zakonom; 21 Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona. 22 Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga. 23 A ovo èinim za jevanđelje, da bih imao dijel u njemu. 24 Ne znate li da oni što trèe na trku, svi trèe, a jedan dobije dar? Tako trèite da dobijete. 25 Svaki pak koji se bori od svega se održava: oni dakle da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv. 26 Ja dakle tako trèim, ne kao na nepouzdanu; tako se borim, ne kao onaj koji nije vjetar; 27 Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajuèi izbaèen ne budem.

**10** Ali neæu vam zatajiti, braæo, da ocevi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more proðoše; 2 I svi se u Mojsija krstiše u oblaku i moru; 3 I svi jedno jelo duhovno jedoše; 4 I svi jedno piæe duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja iðaše za njima: a stijena bješe Hristos. 5 Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji. 6 A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe. 7 Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju. 8 Niti da se kurvamo, kao neki od njih što se kurvaše, i pade ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade. 9 Niti da kušamo Hrista, kao što neki od njih kušaše, i od zmija izgiboše. 10 Niti da viðemo na Boga, kao neki od njih što vikaše, i izgiboše od krvnika. 11 Ovo se pak sve dogaðaše ugledi njima, a napisa se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta doðe. (aiōn g165) 12 Jer koji misli da stoji neka se èuva da ne padne. 13 Drugo iskušenje ne doðe na vas osim èovjeèijega; ali je vjeran Bog koji vas neæe pustiti da se iskušate veæema nego što možete, nego æe uèiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti. 14 Zato,

ljubazna braæo moja, bjegajte od idolopoklonstva. 15 Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim. 16 Èaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krvi Hristove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica tijela Hristova? 17 Jer smo jedan hljeb, jedno tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu. 18 Gledajte Izraelja po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajednièari oltara? 19 Šta dakle govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što? 20 Nije; nego što žrtvuju neznabošci, da ðavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja neæu da ste vi zajednièari s ðavolima. 21 Ne možete piti èaše Gospodnje i èaše ðavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi ðavolskoj. 22 Ili da prkosimo Gospodu? Eda li smo mi jaèi od njega? 23 Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro. 24 Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki da gleda što je drugoga. 25 Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispituje savjesti radi; 26 Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. 27 Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoæete iæi, jedite sve što se pred vas donese, i ne premišljajte ništa savjesti radi. 28 Ako li vam pak ko reèe: ovo je idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaæe, i radi savjesti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. 29 Ali ne govorim za savjest tvoju, nego drugoga; jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga? 30 Ako ja s blagodaæu uživam, zašto da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem? 31 Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li što drugo èinite, sve na slavu Božiju èinite. 32 Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj, 33 Kao što i ja u svaèemu svima ugaðam, ne traæeæi svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

**11** Ugledajte se na mene, kao i ja na Hrista. 2 Hvalim vas pak, braæo, što sve moje pamтите i držite zapovijesti kao što vam predadoh. 3 Ali hoæu da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu. 4 Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju. 5 I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana. 6 Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striæe; ako li je ružno ženi striæe se ili brijati se, neka se pokriva. 7 Ali muž da ne pokriva glave, jer je oblièje i slava Božija; a žena je slava muževlja. 8 Jer nije muž od žene nego žena od muža.

9 Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi. 10 Zato žena treba da ima vlast na glavi, anđela radi. 11 Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu. 12 Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga. 13 Sami među sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu? 14 Ili ne uèi li vas i sama priroda da je mužu sramota ako gaji dugaèku kosu; 15 A ženi je slava ako gaji dugaèku kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala. 16 Ako li je ko svadljiv, mi takovoga obièaja nemamo, niti crkve Božije. 17 Ali ovo zapovijedajuèi ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate. 18 Prvo dakle kad se sabirate u crkvu, èujem da imaju raspre među vama; i nešto vjerujem od ovoga. 19 Jer treba i jeresi da budu među vama, da se pokažu poštene koji su među vama. 20 A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se veèera Gospodnja. 21 Jer svaki svoju veèeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladije a drugi se opija. 22 Eda li dakle nemate kuæa da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta æu vam reæi? Hoæu li vas pohvaliti za to? Neæu. 23 Jer ja primih od Gospoda što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noæ u koju bivaše predan uze hljeb, 24 I zahvalivši prelomi i reèe: uzmite, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo èinite meni za spomen. 25 Tako i èašu, po veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet u mojoj krvi; ovo èinite, kad god pijete, meni za spomen. 26 Jer kad god jedete ovaj hljeb i èašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne doðe. 27 Tako koji nedostojno jede ovaj hljeb ili pije èašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj. 28 Ali èovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od èaše da pije; 29 Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujuèi tijela Gospodnjega. 30 Zato su među vama mnogi slabi i bolesni, i dovoljno ih spavaju. 31 Jer kad bismo sebe rasuðivali, ne bismo osuðeni bili. 32 Ali kad smo suðeni, nakazuje nas Gospod, da se ne osudimo sa svijetom. 33 Zato, braæo moja, kad se sastajete da jedete, išèekujte jedan drugoga. 34 Ako li je ko gladan, neka jede kod kuæe, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo urediæu kad doðem.

**12** A za duhovne darove neæu vam, braæo, zatajiti.

2 Znete da kad bijaste neznabošci idoste k idolima bezglasnima, kako vas voðaahu. 3 Zato vam dajem na znanje da niko ko duhom Božijim govori

neæe reæi: anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom svetijem. 4 Darovi su razlièni, ali je Duh jedan. 5 I razliène su službe, ali je jedan Gospod. 6 I razliène su sile, ali je jedan Bog koji èini sve u svemu. 7 A u svakome se pojavljuje Duh na korist; 8 Jer jednome se daje Duhom rijeè premudrosti; a drugome rijeè razuma po istome Duhu; 9 A drugome vjera, tijem istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu; 10 A drugome da èini èudesa, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje duhove, a drugome razlièni jezici, a drugome da kazuje jezike. 11 A ovo sve èini jedan i taj isti Duh razdjeljujuèi po svojoj vlasti svakome kako hoæe. 12 Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos. 13 Jer jednijem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednijem Duhom napojismo. 14 Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi. 15 Ako reèe noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? 16 I ako reèe uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je èuvenje? 17 A kad bi sve bilo èuvenje, gdje je mirisanje? 18 Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio. 19 A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo? 20 Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo. 21 Ali oko ne može reæi ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi. 22 Nego još koji se udi tijela èine da su najslabiji najpotrebniji su. 23 I koji nam se èine da su najsramniji na tijelu, na one udaramo najveæu èast; 24 I nepošteni naši udi najveæe poštenje imaju; a poštene udi ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhuðemu udu daje najveæu èast, 25 Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednako brinu jedan za drugoga. 26 I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi. 27 A vi ste tijelo Hristovo, i udi među sobom. 28 I jedne dakle postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treæe uèitelje, a potom èudotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, razliène jezike. 29 Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi uèitelji? Eda li su svi èudotvorci? 30 Eda li svi imaju darove iscjeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju? 31 Starajte se pak za veæe darove; pa æu vam još bolji put pokazati.

**13** Ako jezike òvjeèije i anđelske govorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveèi. 2 I ako imam proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam. 3 I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže. 4 Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne velièa, ne nadima se, 5 Ne èini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu, 6 Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, 7 Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. 8 Ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako æe i prestati, jezici ako æe umuknuti, razuma ako æe nestati. 9 Jer nešto znamo i nešto prorokujemo; 10 A kad dođe savršeno, onda æe prestati što je nešto. 11 Kad ja bijah malo dijete kao dijete govorah, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljajah; a kad postadoh òvjek, odbacih djetinjstvo. 12 Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda æemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda æu poznati kao što sam poznat. 13 A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveæa meðu njima.

**14** Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorokujete. 2 Jer koji govori jezike, ne govori ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govori tajne. 3 A koji prorokuje govori ljudima za popravlanje i utjehu i utvrðenje. 4 Jer koji govori jezike sebe popravlja, a koji prorokuje crkvu popravlja. 5 Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorokujete: jer je veæi onaj koji prorokuje negoli koji govori jezike, veæ ako ko kazuje, da se crkva popravlja. 6 A sad, braæo, ako doðem k vama jezike govoreæei, kaku æu korist uèiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroštvu, ili u nauci? 7 Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako razlièna glasa ne daju, kako æe se razumjeti šta se svira ili gudi? 8 Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko æe se pripravit na boj? 9 Tako i vi ako nerazumljivu rijeè reèete jezikom, kako æe se razumjeti šta govorite? Jer æete govoriti u vjetar. 10 Ima na svijetu Bog zna koliko razliènijeh glasova, ali nijedan nije bez znaèenja. 11 Ako dakle ne znam sile glasa, biæu nijemac onome kome govorim, i onaj koji govori biæe meni nijemac. 12 Tako i vi, buduæi da se starate za duhovne darove, gledajte da

budete onima bogati koji su na popravlanje crkve. 13 Zato koji govori jezikom neka se moli Bogu da kazuje. 14 Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda. 15 Šta æe se dakle èiniti? Moliæu se Bogu duhom, a moliæu se i umom; hvaliæu Boga duhom, a hvaliæu i umom. 16 Jer kad blagosloviš duhom kako æe onaj koji stoji mjesto prostaka reæi amin po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govoriš? 17 Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravlja. 18 Hvala Bogu mojemu što govorim jezike veæama od svijih vas. 19 Ali u crkvi volim pet rijeèi umom svojijem reæi, da se i drugi pomognu, negoli hiljadu rijeèi jezikom. 20 Braæo! ne budite djeca umom, nego pakošæu djetinjite, a umom budite savršeni. 21 U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoriæu narodu ovome, i ni tako me neæe poslušati, govori Gospod. 22 Zato su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju. 23 Ako se dakle skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a doðu i prostaci, ili nevjernici, neæe li reæi da ste poludjeli? 24 A ako svi prorokuju, i dođe kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od svijih i suðen od svijih. 25 I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši nièice pokloniæe se Bogu, i kazaæe da je zaista Bog s vama. 26 Šta æe se dakle èiniti, braæo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravlanje. 27 Ako govori ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom, a jedan da kazuje. 28 Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka æuti u crkvi, a sebi neka govori i Bogu. 29 A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasuðuju. 30 Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka èeka dok prvi uæuti. 31 Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uèe, i svi da se tješe. 32 I duhovi proroèki pokoravaju se prorocima; 33 Jer Bog nije Bog bune, nego mira, kao po svima crkvama svetijeh. 34 Žene vaše da æute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govori. 35 Ako li hoæe èemu da se nauèe, kod kuæe muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govori u crkvi. 36 Eda li od vas rijeè Božija iziðe? ili samijem vama doðe? 37 Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti. 38 Ako li ko ne



razumije, neka ne razumije. **39** Zato, braæo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujete govoriti jezicima. **40** A sve neka biva pošteno i uredno.

**15** Ali vam napominjem, braæo, jevanðelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite, **2** Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; veæ ako da uzalud vjerovaste. **3** Jer vam najprije predadah što i primih da Hristos umrije za grijehe naše, po pismu, **4** I da bi ukopan, i da usta treæi dan, po pismu, **5** I da se javi Kifi, potom jedanaestorici apostola; **6** A potom ga vidješe jednom više od pet stotina braæe, od kojijeh mnogi žive i sad, a neki i pomriješe; **7** A potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima; **8** A poslije sviju javi se i meni, kao kakvom nedonošæetu. **9** Jer sam ja najmlaði meðu apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju. **10** Ali po blagodat Božijoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom. **11** Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste. **12** A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvih, kako govore neki meðu vama da nema vaskrsenija mrtvih? **13** I ako nema vaskrsenija mrtvih, to ni Hristos ne usta. **14** A ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša. **15** A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedoèimo na Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju. **16** Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta. **17** A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem. **18** Dakle i oni koji pomriješe u Hristu, izgiboše. **19** I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesreæniji smo od sviju ljudi. **20** Ali Hristos usta iz mrtvih, i bi novina onima koji umriješe. **21** Jer buduæi da kroz èovjeka bi smrt, kroz èovjeka i vaskrsenije mrtvih. **22** Jer kako po Adamu svi umiru, tako æe i po Hristu svi oživjeti. **23** Ali svaki u svom redu: novina Hristos; a potom oni koji vjerovali su Hristu o njegovu dolasku; **24** Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu. **25** Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje. **26** A pošljednji æe se neprijatelj ukinuti smrt. **27** Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoreno, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve. **28** A kad mu sve

pokori, onda æe se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu. **29** Šta dakle èine oni koji se krste mrtvih radi? Kad mrtvi jamaèno ne ustaju, što se i kršæavaju mrtvih radi? **30** I mi zašto podnosimo muke i nevolje svaki èas? **31** Svaki dan umirem, tako mi, braæo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našem. **32** Jer ako sam se po èovjeku borio sa zvjerovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer æemo sutra umrijeti. **33** Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre obiæaje. **34** Otrijeznite se jedanput kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znadu za Boga, na sramotu vama kažem. **35** Ali æe reæi ko: kako æe ustati mrtvi? i u kakom æe tijelu doæi? **36** Bezumnièe! ti što siješ neæe oživjeti ako ne umre. **37** I što siješ ne siješ tijelo koje æe biti, nego golo zrno, bilo pšenièno ili drugo kako. **38** A Bog mu daje tijelo kako hoæe, i svakom sjemenu svoje tijelo. **39** Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo èovjeèije, a drugo skotsko, a drugo riblje, a drugo ptièije. **40** I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima. **41** Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi. **42** Tako i vaskrsenije mrtvih: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost; **43** Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili; **44** Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno. **45** Tako je i pisano: prvi èovjek Adam postade u tjelesnom životu, a pošljednji Adam u duhu koji oživljuje. **46** Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno. **47** Prvi je èovjek od zemlje, zemljan; drugi je èovjek Gospod s neba. **48** Kakav je zemljani taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski. **49** I kako nosimo oblije zemljanoga tako æemo nositi i oblije nebeskoga. **50** A ovo govorim, braæo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našljeðuje. **51** Evo vam kazujem tajnu: jer svi neæemo pomrijeti, a svi æemo se pretvoriti, **52** Ujedanput, i trenuæu oka u pošljednjoj trubi; jer æe zatrubiti i mrtvi æe ustati neraspadljivi, i mi æemo se pretvoriti. **53** Jer ovo raspadljivo treba da se obuèe u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuèe u besmrtnost. **54** A kad se ovo raspadljivo obuèe u neraspadljivost i ovo se smrtno

obuèe u besmrtnost, onda æe se zbiti ona rijeè što je napisana: pobjeda proždrije smrt. 55 Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda? (Hadës 986) 56 A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon. 57 A Bogu hvala koji nam daje pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista. 58 Zato, braæo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajuæi da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

**16** A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama Galatijskijem onako i vi èinite. 2 Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad doðem. 3 A kad doðem, koje naðete za vrijedne one æu s poslanicama poslati u Jerusalem neka odnesu vašu pomoæ. 4 A ako bude vrijedno da i ja idem, proæi æe sa mnom. 5 A k vama æu doæi kad proðem Maæedoniju, jer æu proæi kroz Maæedoniju. 6 A u vas može biti da æu se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud poðem. 7 Sad vas u prolaženju neæu vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti. 8 A u Efesu æu ostati do Trojièina dne; 9 Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo. 10 A ako doðe Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja. 11 Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da doðe k meni; jer ga èekam s braæom. 12 A za brata Apola, mnogo ga molih da doðe k vama s braæom: i nikako ne bješe mu volja da sad doðe; ali æe doæi kad imadbude kad. 13 Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrðujte se. 14 Sve da vam biva u ljubavi. 15 Molim vas pak, braæo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se; 16 Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se. 17 Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajkovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas; 18 Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove. 19 Pozdravljaju vas crkve Azijske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domašnjom svojom crkvom. 20 Pozdravljaju vas braæa sva. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. 21 Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom. 22 Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata. 23 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama; 24 I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

# 2 Korinæanima

**1** Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj i brata Timotija crkvi Božijoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svojoj Ahaji: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe, **4** Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava. **5** Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista. **6** Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tih istih stradanja koja i mi podnosimo. **7** I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajući da kao što ste zajedničari u našem stradanju tako i u utjesi. **8** Jer vam nećemo, braćo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni živjeti; **9** Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se veće ne uzdamo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve. **10** Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da će nas i još izbaviti, **11** S pomoću i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogo hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi. **12** Jer je naša slava ovo: svjedočanstvo savjesti naše da smo u prostoti i čistoti Božijoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božijoj živjeli na svijetu, a osobito među vama. **13** Jer vam drugo ne pišemo nego što čitate i razumijevate. A nadam se da ćete i do kraja razumjeti. **14** Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista. **15** I u ovom pouzdanju šćadijah da vam dođem prije, da drugu blagodat imate; **16** I kroz vas da dođem u Maæedoniju, i opet iz Maæedonije da dođem k vama, i vi da me pratite u Judeju. **17** Ali kad sam ovo htio, da li sam dakle što nepostojano činio? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne? **18** Ali je Bog vjeran, te riječ naša k vama ne bi da i ne. **19** Jer sin Božij Isus Hristos, kojega mi vama propovijedamo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da. **20** Jer koliko je obećanja Božijih, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas. **21** A Bog je koji nas

utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas, **22** Koji nas i zapečati, i dade zalag Duha u srca naša. **23** A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedjeć vas ne dođoh više u Korint. **24** Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagali vaše radosti; jer u vjeri stojite.

**2** Ovo pak sudih u sebi da opet ne dođem k vama u žalosti. **2** Jer ako ja činem žalost vama, ko je koji će mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene? **3** I pisah vam ovo isto, da kad dođem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajući se na sve vas da je moja radost sviju vas. **4** Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama. **5** Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama. **6** Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh. **7** Zato vi nasuprot većima da opraštate i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost. **8** Zato vas molim, utvrdite k njemu ljubav. **9** Jer vam zato i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svaćemu poslušni. **10** A kome vi što oprostite onome opraštam i ja; jer ja ako što kome oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista, **11** Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli. **12** A kad dođoh u Troadu da propovijedam jevanđelje Hristovo, i otvorih mi se vrata u Gospodu, **13** Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima iziđoh u Maæedoniju. **14** Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu. **15** Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i koji ginu: **16** Jednima dakle miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan? **17** Jer mi nijesmo kao mnogi koji nečisto propovijedaju riječ Božiju, nego iz čistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

**3** Poćinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporučijeh poslanica na vas ili od vas? **2** Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i čitaju svi ljudi; **3** Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služjeć napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego na mesanijem daskama

srca. **4** A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga, **5** Ne da smo vrsni od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoæa od Boga; **6** Koji i uèini nas vrsne da budemo slugе novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje. **7** Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izrailjevi ne moguše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje: **8** Akamoli neæe mnogo veæma služba duha biti u slavi? **9** Jer kad je služba osuđenja slava, mnogo veæma izobiluje služba pravde u slavi. **10** Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi. **11** Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo æe veæma biti u slavi ono što ostaje. **12** Imajuæi dakle takovi nad s velikom slobodom radimo; **13** I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izrailjevi gledati svršetka onome što prestaje. **14** No zaslijepiše pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u èitanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje. **15** Nego do danas kad se èita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji. **16** A kad se obrate ka Gospodu, uzeæe se pokrivalo. **17** A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda. **18** Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto oblijeje iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

**4** Zato imajuæi ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosađuje nam se; **2** Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvræemo rijeè Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savjesti èovjeèijoj pred Bogom. **3** Ako li je pak pokriveno jevanđelje naše, u onima je pokriveno koji ginu, **4** U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernika, da im ne zasvijetli vidjelo jevanđelja slave Hristove, koji je oblijeje Boga, koji se ne vidi. (aiōn g165) **5** Jer sebe ne propovijedamo nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše slugе Isusa Gospoda radi. **6** Jer Bog koji reèe da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista. **7** Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premnoštvo sile bude od Boga a ne od nas. **8** U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosađuje; zbunjeni smo, ali ne gubimo nada; **9** Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo. **10** I jednako nosimo

na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našem pokaže. **11** Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našem. **12** Zato dakle smrt vlada u nama, a život u vama. **13** Imajuæi pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, zato govorih; mi vjerujemo, zato i govorimo. **14** Znajuæi da æe onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama. **15** Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju. **16** Zato nam se ne dosađuje; no ako se naš spoljašnji èovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan. **17** Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vjeènu i od svega pretežniju slavu, (aiōnios g166) **18** Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vidi, vjeèno. (aiōnios g166)

**5** Jer znamo da kad se zemaljska naša kuæa tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuæu nerukotvorenu, vjeènu na nebesima. (aiōnios g166) **2** Jer za tijem uzdišemo, želeæi obuæi se u svoj nebeski stan. **3** I da se obuèeni, ne goli naðemo! **4** Jer buduæi u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer neæemo da se svuèemo, nego da se preobuèemo, da život proždere smrtno. **5** A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i dade zalog Duha. **6** Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda. **7** Jer po vjeri živimo a ne po gledanju. **8** Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otiaèi od tijela, i iaèi ka Gospodu. **9** Zato se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni. **10** Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu èinio, ili dobro ili zlo; **11** Znajuæi dakle strah Gospodnji ljude svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašijem savjestima poznati. **12** Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalite nama, da imate što odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u srcu. **13** Jer ako se odviše hvalimo, Bogu se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo. **14** Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to dakle svi umriješe. **15** Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse. **16** Zato i mi otsad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo. **17**

Zato ako je ko u Hristu, nova je tvar: staro prođe, gle, sve novo postade. **18** Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu pomirenja. **19** Jer Bog bješe u Hristu, i svijet pomiri sa sobom ne primivši im grijeha njihovijeh, i metnuvši u nas riječ pomirenja. **20** Tako smo mi poslani mjesto Hrista, kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom. **21** Jer onoga koji ne znadijaše grijeha nas radi uèini grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

**6** Molimo vas pak kao pomagaèi da ne primite uzalud blagodat Božiju. **2** Jer on govori: u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenija pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenija! **3** Nikakvo ni u èemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi; **4** Nego u svemu pokažite se kao sluge Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama, **5** U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu, **6** U èistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj, **7** U rijeèi istine, u sili Božijoj, s oružjem pravde i nadesno i nalijevo, **8** Slavom i sramotom, kuđenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti, **9** Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao nakaženi a ne umoreni, **10** Kao žalosni a koji se jednako vesele, kao siromašni, a koji mnoge obogaævaju, kao oni koji ništa nemaju a sve imaju. **11** Usta naša otvoriše se k vama, Korinæani, i srce naše rasprostrani se. **12** Vama nije tijesno mjesto u nama, ali vam je tijesno u srcima vašijem. **13** A da mi vratite kao djeci govorim rasprostranite se i vi. **14** Ne vucite u tuðemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom? **15** Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom? **16** Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reèe Bog: useliæu se u njih, i življeæu u njima, i biæu im Bog, i oni æe biti moj narod. **17** Zato iziðite između njih i odvojte se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do neèistote, i ja æu vas primiti, **18** I biæu vam otac, i vi æete biti moji sinovi i kæeri, govori Gospod svedržitelj.

**7** Imajuæi dakle ovaka obeæanja, o ljubazni! da oèistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božijemu. **2** Primate nas,

nikome ne uèinismo nažao, nikoga ne pokvarismo, nikoga ne zanesosmo. **3** Ne govorim na osuðenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umro i življeo. **4** Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radošæu pored sviju briga našijeh. **5** Jer kad doðosmo u Maæedoniju, nikaka mira nemaše tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji: spolja borbe, iznutra strah. **6** Ali Bog, koji tješi ponižene, utješi nas dolaskom Titovijem. **7** A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujuæi vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još veæma obradovah. **8** Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao: jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas. **9** Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje: jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u èemu ne štetujete. **10** Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenije pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi. **11** Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko uèini staranje među vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste èisti u djelu. **12** Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivio, niti onoga radi kome je krivo uèinjeno, nego da se pokaže među vama staranje naše za vas pred Bogom. **13** Zato se utješismo utjehom vašom; a još se veæma obradovasmo radosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov. **14** Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi. **15** I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drktanjem primili. **16** Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

**8** Dajemo vam pak na znanje, braæo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maæedonskima, **2** Da u mnogome kušanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromaštvo njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove. **3** Jer po moguæstvu njihovu ja sam svjedok) i preko moguæstva dobrovoljni bijahu, **4** I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima. **5** I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu

i nama, po volji Božijoj, **6** Da mi umolismo Tita da kao što je poëeo onako i svrši i među vama blagodat ovu. **7** A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u rijeëi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete. **8** Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita. **9** Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat buduæi, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite. **10** I svijet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo èiniti nego i htjeti poèeste još od lanjske godine. **11** A sad dovršite to i èiniti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i uèiniti, od toga što imate. **12** Jer ako ima ko dobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome što nema. **13** Jer se ne želi da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako. **14** Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost, **15** Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo. **16** A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo. **17** Jer primi moljenje; a buduæi da se tako vrlo stara, svojevrijedno otide k vama. **18** Poslasmoo pak s njim i brata, kojega je pohvala u jevanđelju po svijem crkvama. **19** A ne samo to, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavu i vašu dobru volju: **20** Èuvajuæi se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo, **21** I promišljajuæi za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima. **22** A poslasmoo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznašmo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veæi zbog velikoga nadanja na vas. **23** A za Tita, on je moj drug i pomagaè među vama; a za braæu našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova. **24** Pokažite dakle na njima svjedoèanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

**9** Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam; **2** Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maæedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge. **3** A braæu poslao da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio; **4** Da se, ako doðu sa mnom Maæedonci i naðu vas neprigotovljene, ne

osramotimo mi da ne reëem vi) u toj hvali. **5** Tako naðoh da je potrebno umoliti braæu da naprijed idu k vama, i da priprave ovaj naprijed obreëeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakomstvo. **6** Ovo pak velim: koji s tvrðom sije, s tvrðom æe i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov æe i požnjeti. **7** Svaki po volji svojega srca, a ne sa žalošæu ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje. **8** A Bog je kadar uèiniti da je među vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajuæi izobilujete za svako dobro djelo; **9** Kao što je pisano: prosu, dade siromasima; pravda njegova ostaje vavijek. (aiōn g165) **10** A koji daje sjeme sijaðu, daæe i hljeb za jelo: i umnožiæe sjeme vaše, i daæe da uzrastu žita pravde vaše; **11** Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas èini hvalu Bogu. **12** Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego èini te se i mnoge hvale daju Bogu, **13** Ogledom poreze ove hvaleæi Boga za vaše pokorno priznanje jevanđelja Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima, **14** I da se mole Bogu za vas i da èeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama. **15** A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

**10** A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama. **2** Molim pak da mi ne bude trijebe kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekijeh koji misle za nas da po tijelu živimo; **3** Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu. **4** Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli. **5** I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu, **6** I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost. **7** Gledate li na ono što vam je pred oëima? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi. **8** Jer ako se što i više pohvalim vlašæu našom koju nam dade Gospod na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, neæu se postidjeti. **9** Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama; **10** Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama, slab je, i rijeè njegovaa ne valja ništa. **11** Ovo neka pomisli takovi da kaki

smo u riječi po poslanicama kad nijesmo kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu. 12 Jer ne smijemo sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami sebe; ali kad sami po sebi sebe mjere i poredi sami sebe sa sobom, ne razumijevaju. 13 A mi se neæemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas. 14 Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; jer doprijesmo i do vas s jevanđeljem Hristovijem, 15 Ne hvaleæi se preko mjere u tuđijem poslovima, imajuæi pak nad kad uzraste vjera vaša da æemo se u vama veliæati po pravilu svojemu izobilno, 16 Da i u daljnijem stranama od vas propovjedimo jevanđelje, i da se ne pohvalimo onijem što je po tuđemu pravilu uređeno. 17 A koji se hvali, Gospodom neka se hvali. 18 Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

**11** O da biste malo potrpljeli moje bezumlje! no i potprite me. 2 Jer revnujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekoh mužu jednome, da djevojku èistu izvedem pred Hrista. 3 Ali se bojim da kako kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojijem tako i razumi vaši da se ne odvrte od prostote koja je u Hristu. 4 Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovjedasmo, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevanđelje koje ne primiste, dobro biste potrpljeli. 5 Jer mislim da ni u èemu nijesam manji od prevelikijeh apostola. 6 Jer ako sam i prostak u rijeçi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati među vama. 7 Ili grijeh uèinih ponižujuæi sebe da se vi povisite? Jer vam zabadava Božije jevanđelje propovjedih. 8 Od drugihjeh crkava oteh uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome. 9 Jer moju sirotinju potpuniše braæa koja dođoše iz Maæedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaæu. 10 Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova neæe uzeti od mene u Ahajskijem krajevima. 11 Zašto? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što èinim i èinijaæu, 12 Da otsijèem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome èim se hvale našli se kao i mi. 13 Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove. 14 I nije èudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svijetla. 15 Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima æe svršetak biti po djelima

njihovijem. 16 Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim. 17 A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlju, u ovoj struci hvale. 18 Buduæi da se mnogi hvale po tijelu, i ja æu da se hvalim. 19 Jer ljubazno primite bezumne kad ste sami mudri. 20 Jer primite ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliæa. 21 Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko slobodan po bezumlju govorim i ja sam slobodan. 22 Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izrailci? i ja sam; jesu li sjeme Avraamovo? i ja sam; 23 Jesu li sluge Hristove? ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga; 24 Od Jevreja primio sam pet puta èetdeset manje jedan udarac; 25 Tripot sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se lađa sa mnom razbijala, noæ i dan proveo sam u dubini morskoj. 26 Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braæom; 27 U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeði, u mnogom pošæenju, u zimi i golotinji; 28 Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve. 29 Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim? 30 Ako mi se valja hvaliti, svojom æu se slabošæu hvaliti. 31 Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven vavijek, zna da ne lažem. (aiōn g165) 32 U Damasku neznabožaèki knez cara Arete èuvaše grad Damask i šæaše da me uhvati; 33 i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovijeh ruku.

**12** Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer æu doæi na viđenja i otkrivenja Gospodnja. 2 Znam èovjeka u Hristu koji prije èetnaest godina ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna) bi odnesen do treæega neba. 3 I znam za takovog èovjeka ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna) 4 Da bi odnesen u raj, i èu neiskazane rijeçi kojijeh èovjeku nije slobodno govoriti. 5 Tijem æu se hvaliti, a sobom se neæu hvaliti, veæ ako slabostima svojima. 6 Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih

istinu kazao; ali štedim da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili èuje što od mene. 7 I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, anđeo sotonin, da me æuša da se ne ponosim. 8 Zato triput Gospoda molih da odstupi od mene. 9 I reèe mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sasvijem. Daklem æe se najsladše hvaliti svojijem slabostima, da se useli u mene sila Hristova. 10 Zato sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan. 11 Postadoh bezuman hvaleæi se: vi me natjeraste: jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u èemu nijesam manji od prevelikijeh apostola, ako i jesam ništa. 12 Jer znaci apostolovi uèiniše se među vama u svakom trpljenju, u znacima i èudesima i silama. 13 Jer šta je u èemu ste manji od ostalih crkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu. 14 Evo sam gotov treæi put da vam doðem, i ne dosađujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teæi nego roditelji djeci. 15 A ja dragovoljno potrošiæu i biæu potrošen za duše vaše, ako i ljubim ja vas odviše, a vi mene manje ljubite. 16 Ali neka bude, ja ne dosadih vama, nego lukav buduæi dobih vas prijevarom. 17 Eda li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama? 18 Umolih Tita, i s njim poslah brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednijem duhom? ne jednijem li stopama? 19 Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravlanje. 20 Jer se bojim da kad po èem doðem neæu vas naæi kakove hoæu, i ja æu se naæi vama kakova me neæete: da kako ne budu svađe, zavisti, srdnje, prkosi, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune: 21 Da me opet kad doðem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplaèem za mnogima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za neèistotu i kurvarstvo i sramotu, što poèiniše.

**13** Ovo treæi put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaae svaka rijeè. 2 Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne buduæi kod vas pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da ako doðem opet neæu poštediti. 3 Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govori, koji među vama nije slab, nego je silan među vama. 4 Jer

ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božijoj; jer smo i mi slabi u njemu, ali æemo biti živi s njim silom Božijom među vama. 5 Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? veæ ako da u èemu nijeste valjani. 6 A nadam se da æete poznati da mi nijesmo nevaljani. 7 A molimo se Bogu da vi ne èinite nikakva zla, ne da se mi valjani pokažemo, nego da vi dobro èinite, a mi kao nevaljani da budemo. 8 Jer ništa ne možemo na istinu nego za istinu. 9 Jer se radujemo kad mi slabimo a vi jaèate. A zato se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo. 10 Zato, ne buduæi kod vas, pišem ovo da kad doðem ne uèinim bez štedjenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravlanje a ne na raskopavanje. 11 A dalje, braæo, radujte se, savršujte se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biæe s vama. 12 Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. 13 Pozdravljaju vas svi sveti. 14 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vama. Amin.



# Galæanima

**1** Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz èovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvih, **2** I sva braæa koja su sa mnom, crkvama Galatijiskijem: **3** Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista, **4** Koji daje sebe za grijeha naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našega, (aiōn g165) **5** Kojemu slava vavijek vijeka. Amin. (aiōn g165) **6** Èudim se da se tako odmah odvraæate na drugo jevanðelje od onoga koji vas pozva blagodaæu Hristovom, **7** Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoæe da izvrnu jevanðelje Hristovo. **8** Ali ako i mi, ili anðeo s neba javi vam jevanðelje drukèije nego što vam javismo, proklet da bude! **9** Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevanðelje drukèije nego što primiste, proklet da bude! **10** Zar ja sad ljude nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugaðam? Jer kad bih ja još ljudima ugaðao, onda ne bih bio sluga Hristov. **11** Ali vam dajem na znanje, braæo, da ono jevanðelje koje sam ja javio, nije po èovjeku. **12** Jer ga ja ne primih od èovjeka, niti nauèih, nego otkrivenjem Isusa Hrista. **13** Jer ste èuli moje življenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je. **14** I napredovah u Jevrejstvu veæama od mnogijeh vrsnika svojijeh u rodu svome, i odviše revnovah za otaèke svoje obiæaje. **15** A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaæu svojom, **16** Da javi sina svojega u meni, da ga jevanðeljem objavim meðu neznabošcima; odmah ne pitah tijela i krvi, **17** Niti iziðoh u Jerusolim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask. **18** A poslije toga na tri godine iziðoh u Jerusolim da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana. **19** Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega. **20** A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem. **21** A potom doðoh u zemlje Sirske i Kilikijske. **22** A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama Judejskima; **23** Nego samo bijahu èuli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše. **24** I slavljahu Boga za mene.

**2** A potom na èetnaest godina opet iziðoh u Jerusolim s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita.

**2** Ali iziðoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevanðelje koje propovijedam u neznabošcima, ali nasamo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trèim ili ne bih trèao. **3** Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže. **4** I za lažnu braæu koja doðoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe; **5** Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevanðelja ostane meðu nama. **6** A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše; **7** Nego nasuprot doznavši da je meni povjereno jevanðelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima **8** Jer onaj koji pomaže Petru u apostolstvu meðu obrezanima onaj pomaže i meni meðu neznabošcima **9** I poznavši blagodat koja je meni dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dadoše desnice meni i Varnavi, i pristadoše da mi propovijedamo u neznabošcima, a oni u obrezanima; **10** Samo da se opominjemo siromašnijeh, za koje sam se i starao tako èiniti. **11** A kad dođe Petar u Antiohiju, u oèi njemu protiv stadoh; jer bješe zazoran. **12** Jer prije dok ne doðoše neki od Jakova, jeðaše s neznabošcima, a kad doðoše, ustruèavaše se i odvajao se bojeæi se onijeh koji su iz obrezanja. **13** I dvoilièahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvoilièenje. **14** A kad ja vidjeh da ne idu pravo k istini jevanðelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejjin, neznabožaèki a ne Jevrejski živiš, zašto neznabošce nagoniš da žive Jevrejski? **15** Mi koji smo rođeni Jevreji, a ne grješnici iz neznabožaca, **16** Pa doznavši da se èovjek neæe opravdati djelima zakona, nego samo vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo neæe opravdati. **17** Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo Hristom, naðosmo i sami grješnici, dakle je Hristos grijeha sluga? Bože saèuvaj! **18** Jer ako opet zidam ono što razvalih, pokazujem se da sam prestupnik. **19** Jer ja zakonom zakonu umrijeh da Bogu živim; s Hristom se razapeh. **20** A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A što sad živim u tijelu, živim vjerom sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za mene. **21** Ne odbacujem

blagodati Božije; jer ako pravda kroz zakon dolazi, to Hristos uzalud umrije.

**3** O nerazumni Galati! ko vas je opèinio da se ne pokoravate istini? Vi, kojima pred oèima bješe napisan Isus Hristos, a sad se među vama razape. 2 Ovo jedno hoæu od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz èuvenje vjere? 3 Tako li ste nerazumni? Poèevši Duhom, sad tijelom svršujete? 4 Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud! 5 Koji vam dakle daje Duha i èini èudesu među vama, èini li djelima zakona ili èuvenjem vjere? 6 Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu. 7 Poznajte dakle da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere. 8 A pismo vidjevši unapredak da Bog vjerom neznabošce pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi æe se blagosloviti svi neznabošci. 9 Tako koji su od vjere, blagosloviæe se s vjernijem Avraamom. 10 Jer koji su god od djela zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da èini. 11 A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vjere življeæe. 12 A zakon nije od vjere; nego èovjek koji to tvori življeæe u tome. 13 Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu: 14 Da među neznabošcima bude blagoslov Avraamov u Hristu Isusu, da obeæanje Duha primimo kroz vjeru. 15 Braæo, po èovjeku govorim, niko èovjeèijega potvræena zavjeta ne odbacuje niti mu što domeæe. 16 A Avraamu i sjemenu njegovu reæena biše obeæanja. A ne veli: i sjemenima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i sjemenu tvome, koje je Hristos. 17 Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvræen za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije èetiri stotine i trideset godina, da ukine obeæanje. 18 Jer ako je našljedstvo od zakona, onda veæ nije od obeæanja, a Avraamu obeæanjem darova Bog. 19 Šta æe dakle zakon? Radi grijeha dodade se dokle doæe sjeme kojemu se obeæa, i postavili su ga anđeli rukom posrednika. 20 Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan. 21 Eda li je dakle zakon protivan obeæanjima Božijim? Bože saèuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživjeti, zaista bi od zakona bila pravda. 22 Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obeæanje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju. 23 A prije dolaska vjere bismo pod zakonom

èuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati. 24 Tako nam zakon bi èuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo. 25 A kad doæe vjera, veæ nijesmo pod èuvarom. 26 Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa; 27 Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste. 28 Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu. 29 A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obeæanju našljednici.

**4** Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega; 2 Nego je pod zapovjednicima i èuvarima tja do roka oèina. 3 Tako i mi kad bijasmo mladi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni; 4 A kad se navršì vrijeme, posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je roæen od žene i pokoren zakonu, 5 Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo. 6 I buduæi da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji vièe: Ava oèe! 7 Tako veæ nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isusa Hrista. 8 Ali tada ne znajuæi Boga služiste onima koji po sebi nijesu bogovi. 9 A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraæate opet na slabe i rðave stihije, kojima opet iznova hoæete da služite? 10 Gledate na dane i mjesece, i vremena i godine. 11 Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas. 12 Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braæo! molim vas, ništa mi ne uèiniste nažao. 13 A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih jevanðelje; 14 I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao anđela Božijega, kao Hrista Isusa. 15 Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedoèim da biste, kad bi moguæe bilo, izvadili oèi svoje i dali meni. 16 Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreæi? 17 Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoæe da vas odvoje, da im revnujete. 18 A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas. 19 Djeèice moja, koju opet s mukom raðam, dokle Hristovo oblièe ne postane u vama; 20 Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se naèudim za vas. 21 Kažite mi, vi koji hoæete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona? 22 Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje, a

drugoga od slobodne. 23 Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obećanju. 24 Koje znaèi drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja raða za robovanje, i to je Agar. 25 Jer Agar znaèi Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjijem Jerusalimom, i služi sa djecom svojom. 26 A gornji Jerusalim slobodna je, koji je mati svima nama. 27 Jer je pisano: razveseli se, nerotkinjo koja ne raðaš; prokini i povièi, ti koja ne trpiš muke poroðaja; jer pusta ima mnogo više djece negoli ona koja ima muža. 28 A mi smo, braæo, po Isaku djeca obećanja. 29 No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad. 30 Ali šta govori pismo? Istjeraj robinju i sina njezina; jer sin robinjin neæe naslijediti sa sinom slobodne. 31 Tako, braæo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

**5** Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos oslobodi, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti. 2 Evo ja Pavle kaæem vam da ako se obrežete Hristos vam ništa neæe pomoæi. 3 A opet svjedoèim svakome èovjeku koji se obrezuje da je duæan sav zakon tvoriti. 4 Izgubiste Hrista, vi koji hoæete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati. 5 Jer mi duhom èekamo od vjere nad pravde. 6 Jer u Hristu Isusu niti što pomaæe obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi. 7 Dobro trèaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini? 8 To odvraæanje nije od onoga koji vas pozva. 9 Malo kvasca ukiseli sve tijesto. 10 Ja se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo neæete misliti. A koji vas smeta ponijeæe grijeh, makar ko bio. 11 A ja, braæo, ako još obrezanje propovijedam, zašto me gone? Tako se ukide sablazan krstova. 12 O da bi otsjeèeni bili oni koji vas kvare! 13 Jer ste vi, braæo, na slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na æelju tjelesnu, nego iz ljubavi sluæite jedan drugome. 14 Jer se sav zakon izvršuje u jednoj rijeèi, to jest: ljubi bliænjega svojega kao sebe. 15 Ali ako se meðu sobom koljete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite. 16 Velim pak: po duhu hodite, i æelja tjelesnijeh ne izvršujte. 17 Jer tijelo æeli protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne èinite ono šta hoæete. 18 Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom. 19 A poznata su djela tjelesna, koja su preljuboèinstvo, kurvarstvo, neèistota, besramnost, 20 Idolopoklonstvo,

èaranja, neprijateljstva, svaðe, pakosti, srdnje, prkosi, raspre, sablazni, jeresi, 21 Zavisti, ubistva, pijanstva, æderanja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova èine neæe naslijediti carstva Boæijega. 22 A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, vjera, 23 Krotost, uzdræanje; na to nema zakona. 24 A koji su Hristovi, raspeše tijelo sa slastima i æeljama. 25 Ako u duhu æivimo, po duhu i da hodimo, 26 Da ne traæimo laæne slave razdraæujuæi jedan drugoga, i zavideæi jedan drugome.

**6** Braæo! ako i upadne èovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, èuvajuæi sebe da i ti ne budeš iskušan. 2 Nosite bremena jedan drugoga, i tako æete ispuniti zakon Hristov. 3 Jer ako ko misli da je što a nije ništa, umom vara sebe. 4 A svaki da ispita svoje djelo, i tada æe sam u sebi imati slavu, a ne u drugome. 5 Jer æe svaki svoje breme nositi. 6 A koji se uèi rijeèi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji ga uèi. 7 Ne varajte se: Bog se ne da ruæiti; jer šta èovjek posije ono æe i poæneti. 8 Jer koji sije u tijelo svoje, od tijela æe poæneti pogibao; a koji sije u duh, od duha æe poæneti æivot vjeèni. (aiõnios g166) 9 A dobro èiniti da nam se ne dosadi; jer æemo u svoje vrijeme poæneti ako se ne umorimo. 10 Zato dakle dok imamo vremena da èinimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri. 11 Vidite koliko vam napisah rukom svojom! 12 Koji hoæe da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov. 13 Jer ni oni sami koji se obrezuju ne dræe zakona, nego hoæe da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale. 14 A ja Boæe saèuvaj da se èim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu. 15 Jer u Hristu Isusu niti što pomaæe obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar. 16 I koliko ih god po ovome pravilu æive, na njima biæe mir i milost, i na Izrailju Boæijemu. 17 Više da mi niko ne dosaðuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojemu nosim. 18 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braæo. Amin.

# Efežanima

**1** Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnijem na nebesima kroz Hrista; **4** Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi, **5** Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje, **6** Na pohvalu slavne blagodati svoje kojom nas oblagodati u ljubaznome, **7** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oprostjenje grijeha, po bogatstvu blagodati njegove, **8** Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu, **9** Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokazao u njemu, **10** Za uredbu izvršetka vremena, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemlji; u njemu, **11** Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed određeni bivši po naredbi Boga koji sve èini po savjetu volje svoje, **12** Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista, **13** Kroz kojega i vi, èuvši rijeè istine, jevanđelje spasenija svojega, u kojemu i vjerovavši zapeèatiste se svetijem duhom obeæanja, **14** Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje teèevine na hvalu slave njegove. **15** Zato i ja èuvši vašu vjeru u Hrista Isusa, i ljubav k svima svetima, **16** Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojijem molitvama, **17** Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate, **18** I bistre oèi srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogatstvo slave našljedstva njegova u svetima, **19** I kakva je izobilna velièina sile njegove na nama koji vjerujemo po èinjenju prevelike sile njegove, **20** Koju uèini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvih i posadi sebi s desne strane na nebesima, **21** Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide. (aiōn g165) **22** I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima, **23** Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

**2** I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijeha svoje, **2** U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja; (aiōn g165) **3** U kojima i mi svi življemo negda po željama tijela svojega, èineæi volju tijela i pomisli, i bijasmo rođena djeca gnjeva, kao i ostali; **4** Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama, **5** I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživlje s Hristom blagodaæu ste spaseni **6** I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu. **7** Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu. (aiōn g165) **8** Jer ste blagodaæu spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij. **9** Ne od djela, da se niko ne pohvali. **10** Jer smo njegov posao, sazđani u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo. **11** Zato se opominjte da vi koji ste negda po tijelu neznabošci bili i nazivani neobrezanje od onih koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo, **12** Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izrailjeva, i bez dijela u zavjetima obeæanja, nada ne imajuæi, i bezbožni na svijetu: **13** A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. **14** Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljao, neprijateljstvo, tijelom svojijem. **15** Zakon zapovijesti naukama ukinuvs; da iz oboga naèini sobom jednoga novog èovjeka, èineæi mir; **16** I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu. **17** I došavši propovjedi u jevanđelju mir vama daljnima i onima koji su blizu. **18** Jer on dovede k ocu oboje u jednom duhu. **19** Tako dakle više nijeste tuđi i došljaci, nego živite sa svetima i domaæi ste Bogu, **20** Nazidani na temelju apostola i proroka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos, **21** Na kome sva graðevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu; **22** Na kome æete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

**3** Toga sam radi ja Pavle sužanj Isusa Hrista za vas neznabošce, **2** Buduæi da èuste službu blagodati Božije koja je meni dana meðu vama, **3** Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah ukratko, **4** Odakle možete èitajuæi poznati moj razum u tajni Hristovoj, **5** Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima èovjeèijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem; **6**

Da neznabošci kroz jevanđelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedničari u obeznanju njegovom u Hristu Isusu, 7 Kojemu postadoh sluga po daru blagodat Božije, koja mi je dana po èinjenju sile njegove. 8 Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim među neznabošcima neiskazano bogatstvo Hristovo, 9 I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista; (aiõn g165) 10 Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i vlastima na nebu mnogorazlična premudrost Božija, 11 Po naredbi vijekova, koju uèini u Hristu Isusu Gospodu našemu, (aiõn g165) 12 U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom. 13 Zato vas molim da se ne oslabite zbog nevolja mojijeh za vas, koje su slava vaša. 14 Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista, 15 Po kome se sva èeljad i na nebesima i na zemlji zovu, 16 Da vam da silu po bogatstvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za unutrašnjeg èovjeka, 17 Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; 18 Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina, 19 I poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom puninom Božijom. 20 A onome koji može još izobilnije sve èiniti što ištemo ili mislimo, po sili koja èini u nama, 21 Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165)

**4** Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani, 2 Sa svakom poniznošæu i krotošæu, s trpljenjem, trpeæi jedan drugoga u ljubavi, 3 Starajuæi se držati jedinstvo Duha u svezi mira; 4 Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega. 5 Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje, 6 Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama. 7 A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova. 8 Zato govori: izišavši na visinu zaplijenio si plijen, i dade dare ljudima. 9 A što iziðe, šta je, osim da i siðe u najdonja mjesta zemlje? 10 Koji siðe to je onaj koji i iziðe više sviju nebesa da ispuni sve. 11 I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevanđeliste, a jedne pastire i uèitelje, 12 Da se sveti priprave za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova; 13 Dokle

dostignemo svi u jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega, u èovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove; 14 Da ne budemo više mala djeca, koju ljujla i zanosi svaki vjetar nauke, u laži èovjeèijoj, putem prijevare; 15 Nego vladajuæi se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos. 16 Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopljeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uda, i èini da raste tijelo na popravljanje samoga sebe u ljubavi. 17 Ovo dakle govorim i svjedoèim u Gospodu da više ne hodite kao što hode i ostali neznabošci u praznosti uma svojega, 18 Koji imaju smisao tamom pokriveni, i udaljeni su od života Božijega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojijeh; 19 Koji ostavivši poštenje predadoše se besramnosti, na èinjenje svake neèistote i lakomstva. 20 Ali vi tako ne poznaste Hrista; 21 Jer ga èušte i u njemu se nauèiste, kao što je istina u Isusu, 22 Da odbacite, po prvome življenju, staroga èovjeka, koji se raspada u željama prevarljivijem; 23 I da se obnovite duhom uma svojega, 24 I obuèete u novoga èovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetinjii istine. 25 Zato odbacite laž, i govorite istinu svaki sa svojijem bližnijem; jer smo udi jedan drugome. 26 Gnjevite se i ne griješite; sunce da ne zaðe u gnjevu vašemu. 27 Niti dajte mjesta ðavolu. 28 Koji je krao više da ne kraðe, nego još da se trudi, èineæi dobro rukama svojima da ima šta davati potrebnome. 29 Nikakva rðava rijeè da ne izlazi iz usta vašijeh, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da da blagodat onima koji slušaju. 30 I ne ožalošæavajte svetoga Duha Božijega, kojijem ste zapeèæavate za dan izbavljenja. 31 Svaka gorèina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošæu. 32 A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajuæi jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.

**5** Ugledajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca, 2 I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris. 3 A kurvarstvo i svaka neèistota i lakomstvo da se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima; 4 Tako i sramotne i lude rijeèi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje. 5 Jer ovo da znate da nijedan kurvar, ili neèist, ili tvrdica koji je idolopoklonik neæe imati dijela u carstvu Hrista i Boga. 6 Niko da vas ne vara praznijem rijeèima; jer

ovijeh radi ide gnjev Božij na sinove nepokornosti. 7 Ne bivajte dakle zajedničari njihovi. 8 Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca vidjela živite; 9 Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini. 10 Istražujte što je Bogu ugodno. 11 I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte. 12 Jer je sramno i govoriti šta oni tajno èine. 13 A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je; 14 Zato govori: ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasjaæe te Hristos. 15 Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri; 16 Pazite na vrijeme, jer su dani zli. 17 Toga radi ne budite nerazumni, nego poznajte što je volja Božija. 18 I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom, 19 Govoreæi meðu sobom u psalmima i pojanju i pjesmama duhovnijem, pjevajuæi i pripijevajuæi u srcima svojijem Gospodu; 20 Zahvaljujuæi za svašto u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i ocu; 21 Slušajuæi se meðu sobom u strahu Božijemu. 22 Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda. 23 Jer je muž glava ženi kao što je i Hristos glava crkvi, i on je spasitelj tijela. 24 No kao što crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu. 25 Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju, 26 Da je osveti oèistivši je kupanjem vodenijem u rijeèi; 27 Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga èega, nego da bude sveta i bez mane. 28 Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi. 29 Jer niko ne omrznue kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu. 30 Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovijeh. 31 Toga radi ostaviæe èovjek oca svojega i mater, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. 32 Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za crkvu. 33 Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

**6** Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo. 2 Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obeæanjem: 3 Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji. 4 I vi ocevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu. 5 Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao i Hrista; 6 Ne

samo pred oèima radeæi kao ljudima da ugaðate, nego kao sluge Hristove, tvoreæi volju Božiju od srca. 7 Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao ljudima, 8 Znajuæi da svaki što uèini dobro ono æe i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak. 9 I vi gospodari, tako èinite njima ostavljajuæi prijetnje, znajuæi da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko. 10 A dalje, braæo moja, jaèajte u Gospodu i u sili jaèine njegove. 11 Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva ðavolskoga: 12 Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba. (aiōn g165) 13 Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve održati se. 14 Stanite dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde, 15 I obuvši noge u pripravu jevanðelja mira; 16 A svrh svega uzmite štiti vjere o koji æete moæi pogasiti sve raspaljene strijele neèastivoga; 17 I kacigu spasenija uzmite, i maè duhovni koji je rijeè Božija. 18 I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete, 19 I za mene, da mi se da rijeè kad otvorim usta svoja, da obznamim sa slobodom tajnu jevanðelja, 20 Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji. 21 A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve æe vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu, 22 Kojega poslah k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješite srca vaša. 23 Mir braæi i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista. 24 Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

# Filipljanima

**1** Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filibi, s vladikama i đakonima: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas, **4** Svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošæu moleæi se, **5** Što vi postadoste zajedniæari u jevanđelju, od prvoga dana i do danas; **6** Uzduæi se u ovo isto da æe onaj koji je poæeo dobro djelo u vama dovršiti ga tjã do dana Isusa Hrista. **7** Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojim i u odgovoru i potvrđivanju jevanđelja, kao sve zajedniæare sa mnom u blagodat. **8** Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista, **9** I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i svakoj volji, **10** Da kušate šta je bolje, da budete èisti i bez spoticanja na dan Hristov, **11** Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju. **12** Hoæu pak da znate, braæo, da ovo što se radi sa mnom iziđe za napredak jevanđelja, **13** Tako da se razglati u svoj sudnici i kod sviju ostalih da su moji okovi za Hrista. **14** I mnoga braæa u Gospodu oslobodivši se okovima mojima veæma smiju govoriti rijeè Božiju bez straha. **15** Istina, jedni iz zavisti i svađe, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju. **16** Tako ovi uz prkos Hrista objavljuju neèisto, misleæi da æe nanijeti žalost mojim okovima; **17** A ovi iz ljubavi, znajuæi da za obranu jevanđelja ležim u tamnici. **18** Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvolièenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i zato se radujem, a i radovaæu se; **19** Jer znam da æe mi se ovo zbiti na spasenije vašom molitvom i pomoæu Duha Isusa Hrista. **20** Kao što èekam i nadam se da se ni u èemu neæu postidjeti, nego da æe se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos velièati u tijelu mojemu, bilo životom ili smræu. **21** Jer je meni život Hristos a smrt dobitak. **22** A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta æu izabrati. **23** A oboje mi je milo, imajuæi želju otiæi i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo; **24** Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi. **25** I ovo znam jamaèno da æu biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere, **26** Da hvala vaša mnome izobiluje u Hristu Isusu kad vam opet

doðem. **27** Samo živite kao što se pristoji jevanđelju Hristovu, da vas vidim kad doðem ili ako vam ne doðem da èujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevanđelja, **28** I ni u èem da se ne plašite od protivnika; koje je njima znak pogibli a vama spasenija, i to od Boga; **29** Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate za nj, **30** Imajuæi onu istu borbu kakovu u meni vidjeste i sad èujete za mene.

**2** Ako ima dakle koje pouèenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, **2** Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jedinomisleni: **3** Ništa ne èinite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošæu èinite jedan drugoga veæeg od sebe. **4** Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugih. **5** Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu, **6** Koji, ako je i bio u oblièju Božijemu, nije se otimao da se isporadi s Bogom; **7** Nego je ponizio sam sebe uzveši oblièje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oèi nađe se kao èovjek, **8** Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. **9** Zato i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veæe od svakoga imena. **10** Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom; **11** I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca. **12** Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo veæma kad nijesam kod vas, gradite spasenije svoje sa strahom i drktnjem. **13** Jer je Bog što èini u vama da hoæete i uèinite kao što mu je ugodno. **14** Sve èinite bez vike i premišljanja, **15** Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu, **16** Pridržavajuæi rijeè života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud trèanje i trud. **17** No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima. **18** Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni. **19** A nadam se u Gospoda Isusa da æu skoro poslati k vama Timotija, da se i ja razveselim razabravši kako ste vi. **20** Jer nijednoga nemam jednake misli sa sobom koji se upravo brine za vas. **21** Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa. **22** A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa

mnom je poslužio u jevanđelju. 23 Njega dakle nadam se da æu poslati odmah kako razberem šta je za mene. 24 A nadam se u Gospoda da æu i sam skoro doæi k vama. 25 Ali nađoh za potrebno da pošljem k vama brata Epafrodita, svojega pomagaèa i drugara u vojevanju, a vašega poslanika i slugu moje potrebe; 26 Jer željaše od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste èuli da je bolovao. 27 Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne dođe žalost na žalost. 28 Zato ga poslah skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da olakša malo. 29 Primite ga dakle u Gospodu sa svakom radosti, i takove poštuje; 30 Jer za djelo Hristovo dođe do same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

**3** A dalje, braæo moja, radujte se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno. 2 Èuvajte se od pasa, èuvajte se od zlijeh poslenika, èuvajte se od sijeèenja. 3 Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu slušimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo. 4 Premda bih se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još veæma, 5 Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, koljena Venjaminova, Jevrej in od Jevreja, po zakonu farisej. 6 Po vrnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane. 7 No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi. 8 Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem, 9 I da se nađem u njemu, ne imajuæi svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu koja je od Boga u vjeri; 10 Da poznam njega i silu vaskrsenija njegova i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu, 11 Da bih kako dostigao u vaskrsenije mrtvijeh; 12 Ne kao da veæ dostigoh ili se veæ savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus. 13 Braæo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se, 14 I trèim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu. 15 Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo æe vam Bog otkriti. 16 Ali šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da

živimo. 17 Ugledajte se na mene, braæo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled. 18 Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plaèuæi govorim, neprijatelji krsta Hristova; 19 Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuh, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle. 20 Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i spasitelja oèekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista, 21 Koji æe preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

**4** Zato, braæo moja ljubazna i poželjena, radosti i vijenèe moj! tako stojte u Gospodu, ljubazni. 2 Evodiju molim, i Sintihiju molim da jedno misle u Gospodu. 3 Da, molim i tebe, druže pravi, pomaži njima koje se u jevanđelju trudiše sa mnom, i Klimentom, i s ostalima pomagaèima mojima, kojijeh su imena u knjizi života. 4 Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim: radujte se. 5 Krotost vaša da bude poznata svijem ljudima. 6 Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša. 7 I mir Božij, koji prevazilazi svaki um, da saèuva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu. 8 A dalje, braæo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god preèisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite. 9 Što i nauèiste, i primiste, i èuste, i vidjeste u meni, ono èinite, i Bog mira biæe s vama. 10 Obradovah se pak vrlo u Gospodu što se opet opomenuste starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnijem vremenom zadržaste. 11 Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u èemu sam. 12 Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati. 13 Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moæ daje. 14 Ali dobro uèiniste što se primiste moje nevolje. 15 A znate i vi, Filibljani, da od poèetka jevanđelja, kad iziđoh iz Maæedonije, nijedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh; 16 Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju. 17 Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu. 18 A ja sam primio sve i imam izobila. Ispunio sam se primivši od Epafrodita što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu. 19 A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu



po bogatstvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu. 20  
A Bogu i ocu našem slava va vijek vijeka. Amin.  
(aiōn g165) 21 Pozdravite svakoga svetog u Hristu  
Isusu. Pozdravljaju vas braæa što su sa mnom. 22  
Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma  
Æesareva. 23 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista  
sa svima vama. Amin.

# Kološanima

**1** Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista i brata Timotija, **2** Svetima koji su u Kolosima i vjernoj braći u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleći se svagda za vas, **4** Ćuvši vjeru vašu u Hrista Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima, **5** Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed ěuste u riječi istine jevanđelja, **6** Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako ěuste i razumjeste blagodat Božiju u istini, **7** Kao što i doznaste od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov, **8** Koji nam i javi vašu ljubav u duhu. **9** Toga radi i mi od onoga dana kako ěusmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome, **10** Da živite pristojno Bogu na svako ugađanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božijemu, **11** Jačajući svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću; **12** Zahvaljujuci Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svetijeh u vidjelu; **13** Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje, **14** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oprostjenje grijeha; **15** Koji je obliće Boga što se ne vidi, koji je rođen prije svake stvari. **16** Jer kroz njega bi sazdana sve što je na nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. **17** I on je prije svega, i sve je u njemu. **18** I on je glava tijelu crkve, koji je početak i prvorođeni iz mrtvih, da bude on u svemu prvi; **19** Jer bi volja očina da se u nj useli sva punina, **20** I kroza nj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, kroza nj sve, bilo na zemlji ili na nebu. **21** I vas koji ste nekad bili odlučeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima, **22** A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smrću njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se; **23** Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i nepokretni od nada jevanđelja, koje ěuste, koje je propovijedano svoj stvari pod nebom, kojemu ja Pavle postadoh sluga. **24** Sad

se radujem u svojem stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovijeh na tijelu svojem u tijelo njegovo koje je crkva, **25** Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božijoj koja mi je dana među vama da ispunim riječ Božiju, **26** Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i naraštaja, a sad se javi svetima njegovijem, (aiōn g165) **27** Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove među neznabošcima, koje je Hristos u vama, nad slave; **28** Kojega mi propovijedamo svjetujući svakoga ěovjeka, i učeći svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga ěovjeka savršena u Hristu Isusu. **29** Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno ěini.

**2** Hoću dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu, **2** Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogatstvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista, **3** U kojoj je sve blago premudrosti i razuma sakriveno. **4** A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem riječima. **5** Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujuć se i videć vaš red i tvrđu vaše vjere u Hrista. **6** Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu, **7** Ukoričeni i nazidani u njemu i utvrđeni vjerom kao što naučiste, izobilujuć u njoj zahvalnošću. **8** Braćo! ěuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevarom, po kazivanju ěovjećijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu. **9** Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno. **10** I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti; **11** U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnijeh obrezanjem Hristovijem; **12** Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvih. **13** I vas koji ste bili mrtvi u grijesima i u neobrezanju tijela svojega, oživljevao je s njim, poklonivši nam sve grijeha, **14** I zbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na krstu; **15** I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu. **16** Da vas dakle niko ne osuđuje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote; **17** Koje je sve bilo sjen od onoga što šćeaše da dođe, i tijelo je Hristovo. **18** Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošću

i službom anđela, istražujuæi i što ne vidje, i uzalud nadimajuæi se umom tijela svojega, **19** A ne držeæi se glave, iz koje je sve tijelo s pomoæu zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij. **20** Ako dakle umrijeste s Hristom stihijama svijeta, zašto se kao živeæi u svijetu prepirete: **21** Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji èini, **22** Po zapovijestima i naukama ljudskima? **23** Koje je samo po rijeèi premudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i nešteðenja tijela, ne za èast kaku, za punjenje tijela.

**3** Ako dakle vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga. **2** Mislite o onome što je gore a ne što je na zemlji. **3** Jer umrijeste, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu. **4** A kad se javi Hristos, život vaš, onda æete se i vi s njime javiti u slavi. **5** Pomorite dakle ude svoje koji su na zemlji: kurvarstvo, neèistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo; **6** Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja; **7** U kojima i vi negda hoðaste kad življaste među njima. **8** A sad odbacite i vi to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne rijeèi iz usta svojijeh. **9** Ne lažite jedan na drugoga; svucite staroga èovjeka s djelima njegovijem, **10** I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po oblièju onoga koji ga je sazdao: **11** Gdje nema Grka ni Jevrejina, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos. **12** Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdaènu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje. **13** Snoseæi jedan drugoga, i opraštajuæi jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi. **14** A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva. **15** I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite. **16** Rijeè Hristova da se bogato useli među vas, u svakoj premudrosti uèeæi i svjetujuæi sami sebe sa psalmima i pojanjem i pjesmama duhovnijem, u blagodati pjevajuæi u srcima svojima Gospodu. **17** I sve što god èinite rijeðu ili djelom, sve èinite u ime Gospoda Isusa Hrista hvaleæi Boga i oca kroza nj. **18** Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu. **19** Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih. **20** Djeco! slušajte roditelje svoje u svaèemu; jer je ovo ugodno Gospodu. **21** Ocevi! ne razdražujte

djece svoje, da ne gube volje. **22** Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred oèima radeæi kao da ljudima ugaðate, nego u prostoti srca, bojeæi se Boga, **23** I sve šta god èinite, od srca èinite kao Gospodu a ne kao ljudima; **24** Znajuæi da æete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite. **25** A koji skrivi primiaæe što je skrivio: i nema gledanja ko je ko.

**4** Gospodari! pravdu i jednakost èinite slugama znajuæi da i vi imate gospodara na nebesima. **2** Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem, **3** Moleæi se i za nas ujedno da nam Bog otvori vrata rijeèi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za koju sam i svezan, **4** Da je javim kao što mi treba govoriti. **5** Mudro živite prema onima koji su napolju, pazeæi na vrijeme. **6** Rijeè vaša da biva svagda u blagodati, solju zaèinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati. **7** Za mene kazaæe vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodu, **8** Kojega poslah k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša, **9** S Onisimom vjernijem i ljubaznijem bratom našijem, koji je od vas. Oni æe vam sve kazati kako je ovdje. **10** Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i Marko neækak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti ako dođe k vama, primite ga **11** I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagaèi u carstvu Božijemu koji mi biše utjeha. **12** Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božijom. **13** Jer ja svjedoèim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju. **14** Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Dimas. **15** Pozdravite braæu u Laodikiji, i Nimfana i domašnju crkvu njegovu. **16** I kad se ova poslanica proèita kod vas, uèinite da se proèita i u Laodikijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodikiju da i vi proèitate. **17** I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovršiš. **18** Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjte se mojijeh okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

# 1 Solunjanima

**1** Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodu Isusu Hristu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **2** Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjuæi vas u molitvama svojim, **3** I spominjuæi bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nada Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i ocem našijem, **4** Znajuæi, braæo ljubazna, od Boga izbor vaš. **5** Jer jevanðelje naše ne bi k vama samo u rijeçi nego i u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakovi bismo meðu vama vas radi. **6** I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši rijeç u velikoj nevolji s radošæu Duha svetoga, **7** Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Maædoniji i u Ahaji. **8** Jer se od vas promeèe rijeç Gospodnja ne samo u Maædoniji i Ahaji, nego i u svako mjesto iziðe vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti. **9** Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste Bogu od idola, da služite Bogu živu i istinu, **10** I da èekate sina njegova s nebesa kojega vaskrse iz mrtvih, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji æe doæi.

**2** Jer sami znate, braæo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud; **2** Nego postradavši prije i osramoæeni bivši, kao što znate, u Filibi, oslobodismo se u Bogu svojem kazivati vama jevanðelje Božije s velikom borbom. **3** Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od neèistote, ni u lukavstvu; **4** Nego kako nas okuša Bog da smo vjerni da primimo jevanðelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugaðajuæi nego Bogu koji kuša srca naša. **5** Jer nigda iz laskanja ne govorismo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok; **6** Niti tražeæi od ljudi slave, ni od vas, ni od drugih. **7** Mogli smo vam biti na dosadu, kao Hristovi apostoli; ali bismo krotki meðu vama, kao što dojilica njeguje svoju djecu. **8** Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo jevanðelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli. **9** Jer pamтите, braæo, trud naš i posao: jer dan i noæ radeæi da ne dosadimo nijednome od vas, propovjedasmo vam jevanðelje Božije. **10** Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete, **11** Kao što znate da svakoga vas

kao otac djecu svoju **12** Molismo i utješavasmo, i svjedoèismo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu. **13** Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas rijeè èuvenja Božijega primiste ne kao rijeè èovjeèiju, nego kao što zaista jest) rijeè Božiju, koja i èini u vama koji vjerujete. **14** Jer vi, braæo, proðoste kao crkve Božije koje su u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od Jevreja, **15** Koji ubiše i Gospoda Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugoðiše, i koji se svijem ljudima protive, **16** I zabranjuju nam kazivati neznabošcima da se spasu; da ispune grijeh svoje svagda; ali napošljetu doðe gnjev na njih. **17** A mi, braæo, osirotjevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, veæma hiæasmo da vidimo lice vaše s velikom željom. **18** Zato šæadijasmo da doðemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani nam sotona. **19** Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o njegovu dolasku? **20** Jer ste vi naša slava i radost.

**3** Zato ne moguæi više trpljeti naumismo sami ostati u Atini, **2** I poslasmo Timotija, brata svojega i slugu Božijega, i pomagaèa svojega u jevanðelju Hristovu, da vas utvrdi i utješi u vjeri vašoj; **3** Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odreðeni. **4** Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da æemo padati u nevolje, koje i bi, i znate. **5** Toga radi i ja ne moguæi više trpljeti poslah da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušaè, i da uzalud ne bude trud naš. **6** A sad kad doðe Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeæi nas vidjeti, kao i mi vas, **7** Zato se utješismo, braæo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom; **8** Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodu. **9** Jer kakvu hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem? **10** Dan i noæ molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše. **11** A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama. **12** A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama. **13** Da bi se utvrdila srca vašá bez krivice u svetinji pred

Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

**4** Dalje, braæo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba živjeti i ugađati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji. 2 Jer znate kakve vam zapovijesti dadasmo kroz Gospoda Isusa. 3 Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se èuvate od kurvarstva, 4 I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u èastì, 5 A ne u slasti želja, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga; 6 I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer æe Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedoèismo. 7 Jer Bog nas ne dozva na neèistotu, nego u svetost. 8 Koji dakle odbacuje, ne odbacuje èovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas. 9 A za bratoljublje ne trebate da vam se piše, jer ste sami od Boga nauèeni da se ljubite meðu sobom, 10 Jer to èinite sa svom braæom po cijeloj Maædoniji. Ali vas molimo, braæo, da još izobilnije èinite, 11 I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedismo; 12 Da se vladate pošteno prema onima što su napolju, i da od njih ništa ne potrebujete. 13 Neæu vam pak zatajiti, braæo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada. 14 Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako æe Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim. 15 Jer vam ovo kazujemo rijeèju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnji, neæemo preteæi onijeh koji su pomrli. 16 Jer æe sam Gospod sa zapoviješæu, s glasom aranđelovijem, i s trubom Božijom siai s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuæe najprije; 17 A potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima biæemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebo, i tako æemo svagda s Gospodom biti. 18 Tako utješavajte jedan drugoga ovijem rijeèima.

**5** A za èase i vremena, braæo, nije vam trijebe pisati; 2 Jer sami znate jamaèno da æe dan Gospodnji doæi kao lupež po noæi. 3 Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda æe iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i neæe uteæi. 4 Ali vi, braæo, nijeste u tami da vas dan kao lupež zastane. 5 Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo noæi niti tame. 6 Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo

trijezni. 7 Jer koji spavaju, u noæi spavaju, i koji se opijaju, u noæi se opijaju. 8 Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obuèeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenija; 9 Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, 10 Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavali, zajedno s njim živimo. 11 Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki blišnjega, kao što i èinite. 12 Molimo vas pak, braæo, pripoznajite one koji se trude meðu vama, i nastojnike svoje u Gospodu, i uèitelje svoje, 13 I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni meðu sobom. 14 Molimo vas pak, braæo, pouèavajte neuredne, utješavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga. 15 Gledajte da niko ne vraæa kome zla za zlo; 16 Nego svagda idite za dobrom, i meðu sobom, prema svima. 17 Radujte se svagda. 18 Molite se Bogu bez prestanka. Na svaèemu zahvaljajte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas. 19 Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite. 20 A sve kušajuæi dobro držite. 21 Uklanjajte se od svakoga zla. 22 A sam Bog mira da posveti vas cijele u svaèemu; 23 I cijel vaš duh i duša i tijelo da se saèuva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista. 24 Vjeran je onaj koji vas dozva, koji æe i uèiniti. 25 Braæo! molite se Bogu za nas. 26 Pozdravite braæu svu cijelivom svetijem. 27 Zaklinjem vas Gospodom da proèitate ovu poslanicu pred svom braæom svetom. 28 Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

## 2 Solunjanima

**1** Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našem u Gospodu Isusu Hristu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæo, kao što treba; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas među vama, **4** Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite, **5** Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega, za koje i stradate. **6** Jer je pravedno u Boga da vrati muke onima koji vas muèe; **7** A vama koje muèe pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje **8** U ognju plamenome, koji æe dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevanđelja Gospoda našega Isusa Hrista; **9** Koji æe primiti muku, pogibao vjeènu od lica Gospodnjega i od slave njegove, (aiōnios g166) **10** Kad dođe da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše; jer se primi svjedoèanstvo naše među vama u onaj dan. **11** Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobre te i djelo vjere u sili; **12** Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodat Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

**2** Ali vas molimo, braæo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu, **2** Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni rijeèju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je veæ nastao dan Hristov. **3** Da vas niko ne prevari nikakijem naèinom; jer neæe doæi dok ne dođe najprije otpad, i ne pokaže se èovjek bezakonja, sin pogibli, **4** Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da æe on sjesti u crkvi Božijoj kao Bog pokazujuæi sebe da je Bog. **5** Ne pamтите li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio? **6** I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme. **7** Jer se veæ radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava. **8** Pa æe se onda javiti bezakonik, kojega æe Gospod Isus ubiti duhom usta svojijeh, i iskorijeniti svjetlošæu dolaska svojega; **9** Kojega je dolazak

po èinjenju sotoninu sa svakom silom, i znacima i lažnijem èudesima, **10** I sa svakom prijevarem nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli. **11** I zato æe im Bog poslati silu prijevare, da vjeruju laži; **12** Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu. **13** A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæo ljubazna Gospodu! što vas je Bog od poèetka izabrao za spasenije u svetinji Duha i vjeri istine. **14** U koje vas dozva jevanđeljem našijem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista. **15** Tako dakle, braæo, stojte i držite uredbe kojima se nauèiste ili rijeèju ili iz poslanice naše. **16** A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vjeènu i nad dobri u blagodat, (aiōnios g166) **17** Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj rijeèi i djelu dobrome.

**3** Dalje, braæo, molite se Bogu za nas da rijeè Gospodnja treì, i da se slavi kao i među vama; **2** I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju, **3** A Gospod je vjeran, koji æe vas utvrditi i saèuvati oda zla. **4** A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i èinite i èiniæete. **5** A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo. **6** Zapovijedamo vam pak, braæo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas. **7** Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne živjesmo neuredno među vama, **8** Niti zabadava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noæ radeæi, da ne budemo na dosadu nikome od vas. **9** Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi. **10** Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko neæe da radi da i ne jede. **11** Jer èujemo da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeæi, nego okrajèe i miješaju se u tuđe poslove. **12** Takovima zapovijedamo i molimo ih u Gospodu našem Isusu Hristu da mirno radeæi svoj hljeb jedu. **13** A vama, braæo, da ne dotuži dobro èiniti. **14** A ako ko ne posluša rijeèi naše, onoga poslanicom naznaèite, i ne miješajte se s njim, da se posrami. **15** Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata. **16** A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom događaju. Gospod sa svima vama. **17** Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je

znak u svakoj poslanici, ovako pišem: **18** Blagodat  
Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

# 1 Timoteju

**1** Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega, **2** Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Kao što te molih da ostaneš u Efesu, kad iđah u Maædoniju, da zapovjediš nekima da ne uæe drukèije, **4** Niti da gledaju na laži i na teftere od plemena kojima nema kraja, i koji prije èine prepiranja negoli Božij napredak u vjeri. **5** A namjera je zapovijesti ljubav od èista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne; **6** U kojima neki pogriješivši svrnuše u prazne govore, **7** I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni šta utvrđuju. **8** A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba. **9** Znajuæi ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednima i poganima, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima, **10** Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, i ako što drugo ima protivno zdravoj nauci, **11** Po jevanđelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjereno. **12** I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našem koji mi daje moæ, što me za vjerna primi i postavi me u službu, **13** Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija; ali bih pomilovan, jer ne znajuæi uèinih u nevjerstvu. **14** Ali se još veæma umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjerom i ljubavi u Hristu Isusu. **15** Istinita je rijeè i svakoga primanja dostojna da Hristos Isus dođe na svijet da spase grješnike, od kojih sam prvi ja. **16** Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoæe vjerovati za život vjeèni. (aiōnios g166) **17** A caru vjeènome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinome premudrome Bogu èast i slava vavijek vijeka. Amin. (aiōn g165) **18** Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po pređašnjem proroštvima za tebe: da ratuješ u njima dobar rat, **19** Imajuæi vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere; **20** Među kojima su Imenej i Aleksandar koje predadoh sotonu da se nauèe ne huliti.

**2** Molim dakle prije svega da se èine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljude, **2** Za careve, i

za sve koji su u vlasti, da tihi i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti i poštenju. **3** Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiteljem našijem Bogom, **4** Koji hoæe da se svi ljudi spasu, i da dođu u poznanje istine. **5** Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, èovjek Hristos Isus, **6** Koji sebe daje u otkup za sve, za svjedoèanstvo u svoje vrijeme, **7** Za koje sam postavljen propovjednik i apostol istinu govorim u Hristu, ne lažem uèitelj neznabožaca, u vjeri i istini. **8** Hoæu dakle da molitve èine ljudi na svakome mjestu, podižuæi svete ruke bez gnjeva i premišljanja. **9** Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima, **10** Nego dobrijem djelima kao što se pristoji ženama koje se obeæavaju pobožnosti. **11** Žena na miru da se uèi sa svakom pokornošæu. **12** Ali ženi ne dopuštam da uèi niti da vlada mužem, nego da bude mirna. **13** Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva; **14** I Adam se ne prevari, a žena prevariši se postade prestupnica; **15** Ali æe se spasti rađanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinj s poštenjem.

**3** Istinita je rijeè: ako ko vladieanstva želi dobru stvar želi. **2** Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uèi; **3** Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac; **4** Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem; **5** A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako æe se moæi starati za crkvu Božiju? **6** Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud ðavolji. **7** A valja da ima i dobro svjedoèanstvo od onijeh koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku ðavolju. **8** Tako i ðakoni treba da budu poštteni, ne dvojezièni, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan, **9** Koji imaju tajnu vjere u èistoj savjesti. **10** A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane. **11** Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu. **12** Ðakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima. **13** Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista. **14** Ovo ti pišem nadajuæi se da æu skoro doæi k tebi. **15** Ako li se zabavim, da znaš kako treba živjeti u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoga, stup i tvrða istine. **16** I, kao što



je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se anđelima, propovjedi se neznabošcima, vjerova se na svijetu, uznese se u slavi.

**4** A Duh razgovijetno govori da æe u posljednja vremena odstupati neki od vjere slušajuæi lažne duhove i nauke ðavolske, **2** U licemjerju laža, žigosanijeh na svojoj savjesti, **3** Koji zabranjuju ženiti se, i zapovijedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvori za jelo sa zahvalnošæu vjernima i onima koji poznaše istinu. **4** Jer je svako stvorenje Božije dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošæu. **5** Jer se osveæuje rijeðu Božijom i molitvom. **6** Ovo sve kazujuæi braæi biaæš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen rijeðima vjere i dobrom naukom koju si primio. **7** A poganijeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obuèavaj se u pobožnosti. **8** Jer tjelesno obuèavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajuæi obeæanje života sadašnjega i onoga koji ide. **9** Ovo je istinita rijeè i dostojna svakoga primanja. **10** Jer se zato i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima. **11** Ovo zapovijedaj i uèi. **12** Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u rijeði, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u èistoti. **13** Dokle doðem pazi na èitanje, utješavanje i uèenje. **14** Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroštvu metnuvši starješine ruke na tebe. **15** U ovom se pouèavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu. **16** Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo èineæi spašæeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

**5** Starca ne karaj, nego mu govori kao ocu; momèadma kao braæi; **2** Staricama kao materama; mladima kao sestrama, sa svakom èistotom. **3** Udovice poštuj, koje su prave udovice. **4** Ako li koja udovica ima djecu ili unuèad, da se uèe najprije svoj dom poštovati, i zajam vraæati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom. **5** A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noæ. **6** A koja živi u sladostima, živa je umrla. **7** I ovo zapovijedaj, da budu bez mane. **8** Ako li ko za svoje a osobito za domaæe ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabošca. **9** A udovica da se ne prima mlaða od šezdeset godina, i koja je bila jednome

mužu žena; **10** I koja ima svjedoèanstvo u dobrijem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom. **11** A mladijeh udovica proði se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoæe da se udaju, **12** I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše. **13** A k tome i besposlene uèe se skitati po kuæama, ne samo pak besposlene, nego i jeziène i sveznale, pa govore što ne treba. **14** Hoæu dakle da se mlade udovice udaju, djecu raðaju, kuæu kuæe, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje. **15** Jer se evo neke okrenuše za sotonom. **16** Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice, neka se stara za njih, i da ne dosaðu crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti. **17** A sveštenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba èast, a osobito onima koji se trude u rijeði i u nauci. **18** Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuj usta, i: radin je dostojan svoje plate. **19** Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka. **20** A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah. **21** Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranima njegovijem anđelima da ovo držiš bez licemjerja, ne èineæi ništa po hateru. **22** Ruku odmah ne meæi ni na koga, niti pristaj u tuðe grijehe. Drži sebe èista. **23** Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i èestijeh svojijeh bolesti. **24** A nekijeh su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekijeh idu za njima. **25** Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukèija ne mogu se sakriti.

**6** Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku èast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku. **2** A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braæa, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajednièari u blagodati. Ovo uèi i svjetuj. **3** Ako li ko drukèije uèi, i ne pristaje na zdrave rijeði Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu, **4** Nadu se ne znajuæi ništa, nego bolujuæi od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svaða, huljenje, zle misli, **5** Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopaèen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh. **6** Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom. **7** Jer ništa ne donesmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti. **8** A kad imamo hranu i odjeæu, ovijem

da budemo dovoljni. **9** A koji hoæe da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju èovjeka u propast i pogibao. **10** Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zaðoše od vjere i na sebe navukoše muke velike. **11** A ti, o èovjeèe Božij! bjeĝaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti. **12** Bori se u dobroj borbi vjere, muèi se za vjeèni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima. (aiōnios g166) **13** Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoèi za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje, **14** Da držiš zapovijest èistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista, **15** Koji æe u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima, **16** Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu èast i država vjeèna. Amin. (aiōnios g166) **17** Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak; (aiōn g165) **18** Neka dobro èine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podašni, zajednièni, **19** Sabirajuæi sebi temelj dobar za unapredak, da prime život vjeèni. **20** O Timotije! saèuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma, **21** Kojijem se neki hvaleæi otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

## 2 Timoteju

**1** Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božijoj za obećanje života u Isusu Hristu, **2** Timotiju, ljubaznome sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditelja èistom savjesti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojim dan i noć, **4** Želeæi da te vidim, opominjuæi se suza tvojih, da se radosti ispunim; **5** Opominjuæi se nelicemjerne u tebi vjere koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi; **6** Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe. **7** Jer nam Bog ne dade duha straha, nego sile i ljubavi i èistote. **8** Ne postidi se dakle svjedoèanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s jevanđeljem Hristovijem po sili Boga, **9** Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vjeènih; (aiōnios g166) **10** A sad se pokaza u dolasku spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost jevanđeljem; **11** Za koje sam ja postavljen apostol i uèitelj neznabožaca. **12** Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj saèuvati za dan onaj. **13** Imaj u pameti obraz zdravijih rijeèi koje si èuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa. **14** Dobri amanet saèuvaj Duhom svetijem koji živi u nama. **15** Znaš ovo da se odvratiše od mene svi u Aziji, meðu kojima je Figel i Ermogen. **16** A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojih ne postidje se; **17** Nego došavši u Rim potraži me još s veæijem staranjem i naðe. **18** Da da njemu Gospod da naðe milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

**2** Ti dakle, sine moj, jaèaj u blagodati Isusa Hrista; **2** I što si èuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji æe biti vrijedni i druge nauèiti. **3** Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista; **4** Jer se nikakav vojnik ne zapleæe u trgovine ovoga svijeta da ugodi vojvodi. **5** Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje. **6** Radin

koji se trudi najprije treba da okusi od roda. **7** Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu. **8** Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvih, od sjemena Davidova, po jevanđelju mojemu, **9** U kojemu trpim zlo do samijeh okova kao zloèinac; ali se rijeè Božija ne veže. **10** Zato trpim sve izbranih radi da i oni dobiju spasenje u Hristu Isusu sa slavom vjeènom. (aiōnios g166) **11** Istinita je rijeè: ako s njim umrijesmo, to æemo s njim i oživjeti. **12** Ako trpimo, s njim æemo i carovati. Ako se odreæemo, i on æe se nas odreæi. **13** Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreæi. **14** Ovo napominji, i posvjedoèi pred Gospodom da se ne prepiru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju. **15** Postaraj se da se pokažeš pošten pred Bogom, kao radin koji se nema šta stidjeti, i pravo upravlja rijeèju istine. **16** A poganijeh praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti, **17** I rijeè njihova kao živina toèi: meðu kojima je Imenej i Filit, **18** Koji u istini pogriješiše govoreæi da je vaskrsenije veæ bilo; i smetaju vjeru nekijeh. **19** Tvrdo dakle stoji temelj Božij imajuæi ovaj peèat: pozna Gospod svoje; i: da otstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje. **20** A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za èast, a jedni za sramotu. **21** Ako dakle ko oèisti sebe od ovoga, biæe sud za èast, osveæen, i potreban domaèinu, pripravljen za svako dobro djelo. **22** Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospoda od èistoga srca; **23** A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajuæi da raðaju svaðe. **24** A sluga Gospodnji ne treba da se svaða, nego da bude krotak k svima, pouèljiv, koji nepravdu može podnositi, **25** I s krotosæu pouèavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine, **26** I da se iskopaju iz zamke ðavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

**3** Ali ovo znaj da æe u posljednje dane nastati vremena teška. **2** Jer æe ljudi postati samoživ, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, **3** Neprimirljivi, opadaèi, neuzdržnici, bijesni, nedobroglubivi, **4** Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga, **5** Koji imaju oblièje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni. **6** Jer su od ovijeh oni koji se zavlæe po

kuæama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih razliène želje, 7 Koje se svagda uèe, i nikad ne mogu da doðu k poznanju istine. 8 Kao što se Janije i Jamvrije protivise Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopaèenoga uma, nevješti u vjeri. 9 Ali neæe dugo napredovati; jer æe njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onijeh što posta. 10 A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje, 11 Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Gospod. 12 A i svi koji pobožno hoæe da žive u Hristu Isusu, biæe gonjeni. 13 A zli ljudi i varalice napredovaæe na gore, varajuæi i varajuæi se. 14 Ali ti stoj u tome što si nauèio i što ti je povjereno, znajuæi od koga si se nauèio, 15 I buduæi da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudriti na spasenije u Hrista Isusa. 16 Sve je pismo od Boga dano, i korisno za uèenje, za karanje, za popravljanje, za pouèavanje u pravdi, 17 Da bude savršen èovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

**4** Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji æe suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem: 2 Propovijedaj rijeè, nastoj u dobro vrijeme i u nevrjeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i uèenjem; 3 Jer æe doæi vrijeme kad zdrave nauke neæe slušati, nego æe po svojijem željama nakupiti sebi uèitelje, kao što ih uši svrbe, 4 I odvratiaæe uši od istine, i okrenuæe se ka gatalicama. 5 A ti budi trijezan u svaèemu, trpi zlo, uèini djelo jevanðelista, službu svoju svrši. 6 Jer ja se veæ žrtvujem, i vrijeme mojega odlaska nasto. 7 Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah. 8 Dalje dakle meni je pripravljen vijenac pravde, koji æe mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku. 9 Postaraj se da doðeš brzo k meni; 10 Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene. (aiõn g165) 11 Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu. 12 A Tihika poslao sam u Efes. 13 Kad doðeš donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne. 14 Aleksandar kovaè mnogo mi zla uèini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu. 15 Èuvaj se i ti

od njega; jer se vrlo protivi našijem rijeèima. 16 U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi! 17 Ali Gospod bi sa mnom i dade mi pomoæ da se kroza me svrši propovijedanje, i da èuju svi neznabošci; i izbavili se od usta lavovijeh. 18 I Gospod æe me izbaviti od svakoga zla djela, i saèuvaæe me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) 19 Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov dom. 20 Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna. 21 Postaraj se da doðeš prije zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braæa sva. 22 Gospod Isus Hristos sa duhom tvojjem. Blagodat s vama. Amin.

# Titu

**1** Od Pavla, sluga Božijega, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranih Božijih, i po poznanju istine pobožnosti, **2** Za nad vječnoga života, koji obećava nelažni Bog prije vremena vječnih, (aiōnios g166) **3** A javi u vremena svoja riječ svoju propovijedanjem, koje je meni povjereno po zapovijesti spasitelja našega Boga, **4** Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega. **5** Zato te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovjedih, **6** Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost. **7** Jer vladika treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugađa, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak; **8** Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, čist; **9** Koji se drži vjerne riječi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive. **10** Jer ima mnogo neposlušnijih, praznogovornijih, i umom prevarenijih, a osobito koji su iz obrezanja, **11** Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuće izopačuju učeci što ne treba, poganoga dobitka radi. **12** A reče neko od njih, njihov prorok: Križani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi. **13** Svjedočanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez štedjenja, da budu zdravi u vjeri, **14** Ne slušajućev Jevrejskih gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvraćaju od istine. **15** Čistima je sve čisto; a poganima i nevjernima ništa nije čisto, nego je opoganjen njihov i um i savjest. **16** Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odriču; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

**2** A ti govori što pristoji zdravoj nauci: **2** Starcima da budu trijezni, poštenu, čisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju; **3** Staricama također da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uču dobru, **4** Da uču mlade da ljube muževe, da ljube djecu, **5** Da budu poštene, čiste, dobre kućanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na riječ Božiju. **6** Tako i mladi uču svjetuj da budu poštenu. **7** A u svemu sam sebe podaji za ugled dobrih djela, u nauci cijelost, poštenje, **8** Riječ zdravu, nezazornu: da se

posrami onaj koji se protivi, ne imajućev ništa zlo govoriti za nas. **9** Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svaćemu, da ne odgovaraju, **10** Da ne krađu, nego u svaćemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrašuju u svaćemu. **11** Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljude, **12** Učeci nas da se odrećemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu, (aiōn g165) **13** Čekajućev blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Hrista, **14** Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da očisti sebi narod izbrani koji učezne za dobriem djelima. **15** Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapovijeaću da te niko ne prezire.

**3** Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo; **2** Ni na koga da ne hule, da se ne svađaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijem ljudima, **3** Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni, služećev razlićnijem željama i slastima, u pakosti i zavisti živećev, mrski budućev i mrzećev jedan na drugoga. **4** A kad se pokaza blagodat i čovjekoljublje spasa našega Boga, **5** Ne za djela pravedna koja mi učinismo, nego po svojoj milosti spase nas banjom prerođenja i obnovljenjem Duha svetoga, **6** Kojega izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega, **7** Da se opravdamo blagodaću njegovom, i da budemo našljednici života vječnoga po nadu. (aiōnios g166) **8** Sine Tite! istinita je riječ, i u ovome hoću da utvrđuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro. **9** A ludijeh zapitkivanja i tefera od plemena, i svađa i prepiranja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno. **10** Čovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se, **11** Znajućev da se takovi izopaćev, i griješev, i sam je sebe osudio. **12** Kad pošljem k tebi Artemu ili Tihika, postaraj se da dođeš k meni u Nikopolj, jer sam namislio da ondje zimujem. **13** Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba. **14** Ali i naši neka se uču napredovati u dobriem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda. **15** Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

# Filemonu

**1** Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagaèu našem, **2** I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našem drugaru u vojevanju, i domašnjoj tvojoj crkvi: **3** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **4** Zahvaljujem Bogu svojemu spominjuæi te svagda u molitvama svojim, **5** Èuvši ljubav tvoju i vjeru koju imaš ka Gospodu Isusu i k svima svetima: **6** Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu. **7** Jer imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srca svetijeh poèinuše kroza te, brate! **8** Toga radi ako i imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno, **9** Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista; **10** Molimo te za svojega sina Onisima, kojega rodih u okovima svojim; **11** Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag; **12** A ti ga, to jest, moje srce primi. **13** Ja ga šææadjah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima jevanðelja; **14** Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa èiniti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje. **15** Jer može biti da se za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ vjeèno, (aiðnios g166) **16** Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, akamoli tebi, i po tijelu i u Gospodu. **17** Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene. **18** Ako li ti u èemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši. **19** Ja Pavle napisah rukom svojom, ja æu platiti: da ti ne reèem da si i sam sebe meni dužan. **20** Da brate! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu. **21** Uzdajuæi se u tvoju poslušnost napisah ti znajuæi da æeš još više uèiniti nego što govorim. **22** A uz to ugotovi mi i konak; jer se nadam da æu za vaše molitve biti darovan vama. **23** Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, **24** Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagaèi moji. **25** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem. Amin.

# Jevrejima

**1** Bog koji je negda mnogo puta i razliènijem naèinom govorio ocevima preko proroka, **2** govori i nama u pošljedak dana ovijeh preko sina, kojega postavi našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori. (aiōn g165) **3** Koji buduæi sjajnost slave i oblièje biæa njegova, i noseæi sve u rijeèi sile svoje, uèinivši sobom oèišæenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola velièine na visini, **4** I toliko bolji posta od anđela koliko preslavnije ime od njihova dobi. **5** Jer kome od anđela reèe kad: sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: ja æu mu biti otac, i on æe mi biti sin. **6** I opet uvodeæi prvorodnoga u svijet govori: i da mu se poklone svi anđeli Božiji. **7** Tako i anđelima govori: koji èini anđele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni. **8** A sinu: prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka; palica je pravde palica carstva tvoga. (aiōn g165) **9** Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti veæma od drugova tvojijeh. **10** I opet: ti si, Gospode, u poèetku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojijeh: **11** Ona æe proæi, a ti ostaješ: i sva æe ostarjeti kao haljina, **12** I saviaæe ih kao haljinu, i izmijeniaæe se: a ti si onaj isti, i tvojijeh godina neæe nestati. **13** A kome od anđela reèe kad: sjedi meni s desne strane dok položim neprijateljje tvoje podnožje nogama tvojima? **14** Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji æe naslijediti spasenije?

**2** Toga radi valja nam veæma paziti na rijeèi koje slušamo, da kako ne otpadnemo. **2** Jer ako je ono što je govoreno preko anđela utvrðeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio: **3** Kako æemo pobjeæi na marivši za toliko spasenije? koje poèe Gospod propovijedati, i oni koji su èuli potvrdiše meðu nama, **4** Kad i Bog posvjedoèi i znacima i èudesima i razliènijem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji. **5** Jer Bog ne pokori anđelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo. **6** Ali neko posvjedoèi negdje govoreæi: šta je èovjek da ga se opomeneš, ili sin èovjeèij da ga obiðeš? **7** Umalio si ga malijem neèim od anđela, slavom i èasti vjenèao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojijeh: **8** Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi

njemu nepokoreno; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokoreno. **9** A umaljenoga malijem èim od anđela vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenèan slavom i èasti, da bi po blagodat Božijoj za sve okusio smrt. **10** Jer priilkovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenija njihova stradanjem. **11** Jer i onaj koji osvææuje, i oni koji se osvææuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braæom **12** Govoreæi: objaviaæu ime tvoje braæi svojoj, i posred crkve zapjevaæu te. **13** I opet: ja æu se u njega uzdati. I opet: evo ja i djeca moja koju mi je dao Bog. **14** Buduæi pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smræu satire onoga koji ima državu smrti, to jest ðavola; **15** I da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu biše robovi. **16** Jer se zaista ne prima anđela, nego se prima sjemena Avraamova. **17** Zato bješe dužan u svemu da bude kao braæa, da bude milostiv i vjeran poglavar sveštenieki pred Bogom, da oèisti grijehje narodne. **18** Jer u èemu postrada i iskušan bi u onome može pomoæi i onima koji se iskušavaju.

**3** Zato, braæo sveta, zajednièari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista, **2** Koji je vjeran onome koji ga stvori, kao i Mojsije u svemu domu njegovu. **3** Jer ovaj posta toliko dostojan veæe èasti od Mojsija, koliko veæu od doma èast ima onaj koji ga je naèinio. **4** Jer svaki dom treba neko da naèini; a ko je sve stvorio ono je Bog. **5** I Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedoèanstvo onoga što je trebalo da se govori. **6** Ali je Hristos kao sin u domu svojemu: kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nada do kraja tvrdo održimo. **7** Zato, kao što govori Duh sveti: danas ako glas njegov èujete, **8** Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji, **9** Gdje me iskušaše ocevi vaši, iskušaše me, i gledaše djela moja èetrdeset godina. **10** Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaše putova mojijeh; **11** Zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj. **12** Gledajte, braæo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce nevjerstva da odstupi od Boga živoga; **13** Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govori, da koji od vas ne odrveni od prijevare grjehovne; **14** Jer postasmo zajednièari

Hristu, samo ako kako smo poèeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo; 15 Dokle se govori: danas, ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste. 16 Jer neki èuvši prognjeviše se, ali ne svi koji iziđoše iz Misira s Mojsijem. 17 A na koje mrzi èetredeset godina? Nije li na one koji sagriješiše, koji ostaviše kosti u pustinji? 18 A kojima se zakle da neæe uæi u pokoj njegov, nego onima koji ne htješe da vjeruju? 19 I vidimo da ne mogoše uæi za nevjerstvo.

**4** Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obeæanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas. 2 Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže èuvena rijeè, jer ne vjerovališe oni koji èuše. 3 Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reèe: zato se zakleh u gnjevu svojem da neæe uæi u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta. 4 Jer negdje reèe za sedmi dan ovako: i poèinu Bog u dan sedmi od sviju djela svojijeh. 5 I na ovom mjestu opet: neæe uæi u pokoj moj. 6 Buduæi pak da neki imaju da uðu u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne uđoše za neposlušanje; 7 Opet odredi jedan dan, danas, govoreæi u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: danas ako glas njegov èujete, ne budite drvenastijeh srca. 8 Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio potom. 9 Daklem je ostavljeno još poèivanje narodu Božijemu. 10 Jer koji uđe u pokoj njegov, i on poèiva od djela svojijeh, kao i Bog od svojijeh. 11 Da se postaramo dakle uæi u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva. 12 Jer je živa rijeè Božija, i jaka, i oštija od svakoga maèa oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislama srdaènijem. 13 I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred oèima onoga kojemu govorimo. 14 Imajuæi dakle velikoga poglavara sveštenikoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja. 15 Jer nemamo poglavara sveštenikoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svaèemu iskušán kao i mi, osim grijeha. 16 Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i naðemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoæ.

**5** Jer svaki poglavar svešteniki koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grijeha, 2 Koji može postradati s onima koji ne znadu i zalaze; jer je i on pod slabošæu. 3 I zato je dužan kako za narodne tako i za svoje grijeha prinositi. 4 I niko sam sebi ne daje èasti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron. 5 Tako i Hristos ne proslavi sam sebe da bude poglavar svešteniki, nego onaj koji mu reèe: ti si moj sin, ja te danas rodih. 6 Kao što i na drugome mjestu govori: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiōn g165) 7 On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješén po svojoj pobožnosti. 8 Iako i bijaše sin Božij, ali od onoga što postrada nauèi se poslušánju. 9 I savršivši se, postade svima koji ga poslušáše uzrok spasenija vjeènoga. (aiōnios g166) 10 I bi nareèen od Boga poglavar svešteniki po redu Melhisedekovu. 11 Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušánju. 12 Jer vi koji bi valjalo da ste uèitelji po godinama, opet trebate da uèite koje su prva slova rijeèi Božije; i postadoste da trebate mlijeka, a ne jake hrane. 13 Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije rijeèi pravde, jer je dijete. 14 A savršijenih je tvrda hrana, koji imaju osjeæanja dugijem uèenjem obuèena za razlikovanje i dobra i zla.

**6** Zato da ostavimo poèetak Hristove nauke i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvijeh djela, i vjere u Boga, 2 Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenija mrtvijeh, i suda vjeènoga. (aiōnios g166) 3 I ovo æemo uèiniti ako Bog dopusti. 4 Jer nije moguæe one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajednièari Duha svetoga, 5 I okusili dobre rijeèi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali, (aiōn g165) 6 Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi nanovo raspinju i ruže sina Božijega. 7 Jer zemlja koja pije dažd što èesto na nju pada, i koja raða povræe dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga; 8 A koja iznosi trnje i èieak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažeže. 9 Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako. 10 Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju pokazaste u ime njegovo, posluživši svetima i služeæi. 11 Ali želimo da svaki od vas pokaže



to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja; 12 Da ne budete lenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obećanja. 13 Jer kad Bog Avraamu obeća, ne imajući niim većijem da se zakune, zakle se sobom, 14 Govoreći: zaista blagosiljajuć blagosloviću te, i umnožavajuć umnožiću te. 15 I tako trpeći dugo, dobi obećanje. 16 Jer se ljudi većijem kunu, i svakoj njihovoj svađi svršetak je zakletva za potvrđenje. 17 Zato i Bog kad šeaše našljednicima obećanja obilnije da pokaže tvrđu savjeta svojega, učini posrednika kletvu; 18 Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguće slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji nam je dan, 19 Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese, 20 Gdje Isus uđe naprijed za nas, postavši poglavar sveštenički do vijeka po redu Melhisedekovu. (aiōn g165)

**7** Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraćaše s boja careva, i blagoslovi ga; 2 Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znać car pravde, potom i car Salimski, to jest car mira; 3 Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajući ni početak danima, ni svršetka životu, a ispreođen sa sinom Božijim, i ostaje sveštenik do vijeka. 4 Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijarh dao desetak od plijena. 5 Istina, i oni od sinova Levijevijeh koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braće svoje, ako su i izišli iz bedara Avraamovijeh. 6 Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje. 7 Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veće. 8 I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjedoć da živi. 9 I, da ovako rećem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama: 10 Jer bijaše još u bedrima oćinima kad ga srete Melhisedek. 11 Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo jer je narod pod njim zakon primio kaka je još potreba bila govoriti da će drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu? 12 Jer kad se promijeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti. 13 Jer za koga se ovo govori on je od drugoga koljena, od kojega niko ne

pristupi k oltaru. 14 Jer je poznato da Gospod naš od koljena Judina iziće, za koje koljeno Mojsije ne govori ništa o sveštenstvu. 15 I još je više poznato da će po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati, nego po sili života vječnoga. 17 Jer svjedoć: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiōn g165) 18 Tako se ukida pređašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna. 19 Jer zakon nije ništa savršio; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu. 20 I još ne bez zakletve; 21 Jer oni bez zakletve postać sveštenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govori: zakle se Gospod i neće se raskajati: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (aiōn g165) 22 Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac. 23 I oni mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu. 24 A ovaj, budući da ostaje vavijek, ima vjećno sveštenstvo. (aiōn g165) 25 Zato i može vavijek spasti one koji kroza nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih. 26 Jer takov nama trebaše poglavar sveštenički: svet, bezazlen, ćist, odvojen od grješnika, i koji je bio više nebesa; 27 Kojemu nije potrebno svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje grijeha žrtve prinostiti, a potom za narodne, jer on ovo učini jednom, kad sebe prinese. 28 Jer zakon postavlja ljude za sveštenike koji imaju slabost; a rijeć zakletve koja je rećena po zakonu, postavi sina vavijek savršena. (aiōn g165)

**8** A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavara svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola velićine na nebesima; 2 Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju naćini Gospod, a ne ćovjek. 3 Jer se svaki poglavar sveštenički postavlja da prinostiti dare i žrtve; zato valja da i ovaj što ima što će prinijeti. 4 Jer da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinostiti dare po zakonu, 5 Koji sluć oblićju i sjenu nebeskijeh stvari, kao što bi rećeno Mojsiju kad šeaše skiniju da naćini: gledaj, reće, da naćiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori. 6 A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na boljijem obećanjima utvrdi. 7 Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome traćilo mjesto. 8 Jer kudeć ih govori: evo dani idu, govori Gospod, i naćiniću s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet; 9 Ne po zavjetu koji naćinih s oćevima njihovima

u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govori Gospod. 10 Jer je ovo zavjet koji æu naèiniti s domom Izrailjevijem poslije onijeh dana, govori Gospod: daæu zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisaaæu ih, i biaæu im Bog, i oni æe biti meni narod. 11 I nijedan neææe uèiti svojega bližnjega, i nijedan brata svojega, govoreæi: poznaj Gospoda; jer æe me svi poznati od maloga do velikoga meðu njima. 12 Jer æu biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh neæu više spominjati. 13 A kad veli: nov zavjet, prvi naèini vethijem; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

**9** Tako i prvi zavjet imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku. 2 Jer skinija bješe naèinjena prva, u kojoj bijaše svijæenjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove svetinja. 3 A za drugim zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama, 4 Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovæeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploæe zavjeta. 5 A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavahu oltar; o èemu se ne može sad govoriti redom. 6 A kad ovo bijaše tako ureðeno, ulažahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju. 7 A u drugu ulažaaše jednom u godini sam poglavar sveštenieki, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja. 8 Ovijem pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji; 9 Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinosе dari i žrtve, i ne mogu da se svrše po savjesti onoga koji služi, 10 Osim u jelima i piæima, i razliènom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja. 11 Ali došavši Hristos, poglavar sveštenieki dobara koja æe doæi, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom graðena, to jest, nije ovoga stvorenja, 12 Ni s krvlju jarèijom, niti teleæom, nego kroz svoju krv uðe jednom u svetinju, i naðe vjeèni otkup. (aiðnios g166) 13 Jer ako krv junèija i jarèija, i pepeo junièin, pokropivši njom opoganjene, osveæuje na tjelesnu èistotu; 14 Akamolli neææe krv Hrista, koji Duhom svetijem sebe prinese bez krivice Bogu, oèistiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome? (aiðnios g166) 15 I zato je novome zavjetu posrednik, da

kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obeæanje vjeènoga našljedstva prime zvani. (aiðnios g166) 16 Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji èini zavjet. 17 Jer je zavjet po smrti potvrðen: buduæi da nema nikakve sile dok je živ onaj koji ga je naèinio. 18 Jer ni prvi nije utvrðen bez krvi. 19 Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, onda uze krvi jarèije i teleææe, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod 20 Govoreæi: ovo je krv zavjeta koji Bog naèini s vama. 21 A tako i skiniju i sve sudove službene pokropi krvlju. 22 I gotovo sve se krvlju èisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oproštenje. 23 Tako je trebalo da se oblièja nebeskijeh ovima èiste, a sama nebeska bolijjem žrtvama od ovijeh. 24 Jer Hristos ne uðe u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas; 25 Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštenieki ulazi u svetinju svake godine s krvlju tuðom: 26 Inaèe bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh. (aiðn g165) 27 I kao što je ljudima odreðeno jednom umrijeti, a potom sud: 28 Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogijeh grijehе; a drugom æe se javiti bez grijeha na spasenije onima koji ga èekaju.

**10** Jer zakon imajuæi sjen dobara koja æe doæi, a ne samo oblièje stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinosе one iste žrtve. 2 Inaèe bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikake savjesti za grijehе, kad se jednom oèiste; 3 Nego se njima svake godine èini spomen za grijehе. 4 Jer krv junèija i jarèija ne može uzeti grijeha. 5 Zato ulazeæi u svijet govori: žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio. 6 Žrtve i prilozii za grijeh nijesu ti bili ugodni. 7 Tada rekoh: evo doðoh, u poèetku knjige pisano je za mene, da uèinim volju tvoju, Bože. 8 I više kazavši: priloga i prinosa i žrtava, i žrtava za grijehе nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinosе; 9 Tada reèe: evo doðoh da uèinim volju tvoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo. 10 Po kojoj smo volji mi osveæeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom. 11 I svaki sveštenik stoji svaki dan služeæi i jedne žrtve mnogo puta prinosææi koje nikad ne mogu uzeti

grijeha. 12 A on prinesavši jedinu žrtvu za grijehe sjedi svagda s desne strane Bogu, 13 Ėekajuæi dalje dok se poloæe neprijatelji njegovi podnoæje nogama njegovima. 14 Jer jednijem prinosom savršio je svijek one koji bivaju osveæeni. 15 A svjedoèi nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano: 16 Ovo je zavjet koji æu naèiniti s njima poslije onijeh dana, govori Gospod: daæu zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisæu ih; 17 I grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh neæu više spominjati. 18 A gdje je oproštenje ovijeh ondje više nema priloga za grijehe. 19 Imajuæi dakle slobodu, braæo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem, 20 Koji nam je obnovio zavjesom, to jest tijelom svojijem, 21 I sveštenika velikoga nad domom Boæijim: 22 Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, oèiææeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom èistom; 23 Da se dræimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obeæao; 24 I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrijem djelima, 25 Ne ostavljajuæi skupštine svoje, kao što neki imaju obiæaj, nego jedan drugoga svjetujuæi, i toliko veæma koliko vidite da se pribliæuje dan sudni. 26 Jer kad mi griješimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više ærtve za grijehe; 27 Nego strašno èekanje suda, i revnost ognja koji æe da pojede one koji se suprote. 28 Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka. 29 Koliko mislite da æe gore muke zasluæiti onaj koji sina Boæijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveta za poganu uzdræi, i Duha blagodatni naruæi? 30 Jer znamo onoga koji reæe: moja je osveta, ja æu vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod æe suditi narodu svojemu. 31 Strašno je upasti u ruke Boga æivoga. 32 Opominjte se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetliste i mnogu borbu stradanja podnesoste, 33 Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji æive tako. 34 Jer se na okove moje saæaliste, i dadoste s radoææu da se razgrabi vaæe imanje, znajuæi da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima. 35 Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu. 36 Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Boæiju savršivši primite obeæanje. 37 Jer još malo, vrlo malo, pak æe doæi onaj koji treba da doæe i neæe odocniti. 38 A pravednik æivljeæe od vjere; ako li odstupa neæe biti

po volji moje duæe. 39 A mi, braæo, nijesmo od onijeh koji otpustaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duæe.

**11** Vjera je pak tvrdo èekanje onoga èemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo. 2 Jer u njoj stari dobiæe svjedoæanstvo. 3 Vjerom poznajemo da je svijet rijeæu Boæijom svræen, da je sve što vidimo iz niæta postalo. (aiðn g165) 4 Vjerom prinese Avelj Bogu veæu ærtvu nego Kain, kroz koju dobi svjedoæanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoèi za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori. 5 Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne naæe se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedoæanstvo da ugodi Bogu. 6 A bez vjere nije moguæe ugoditi Bogu; jer onaj koji hoæe da doæe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaæa onima koji ga traæe. 7 Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga šta još ne vidje, naèini kovæeg za spasenije doma svojega, kojijem osudi sav svijet, i posta naæljednik pravde po vjeri. 8 Vjerom posluæa Avraam kad bi pozvan da iziæe u zemlju koju ææaæe da primi u naæljedstvo, i iziæe ne znajuæi kuda ide. 9 Vjerom doæe Avraam u zemlju obeæanu, kao u tuðu, i u kolibama æivljaæe s Isakom i s Jakovom, sunaæljednicima obeæanja toga. 10 Jer èekaæe grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog. 11 Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer dræaæe za vjerna onoga koji obeæa. 12 Zato se i rodiæe od jednoga, još gotovo mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoætvom, i kao nebrojeni pijesak pokraj mora. 13 U vjeri pomrijeæe svi ovi ne primivši obeæanja, nego ga vidjevši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i doæljaci na zemlji. 14 Jer koji tako govore pokazuju da traæe otaæanstva. 15 I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega iziæoæe, imali bi vrijeme da se vrate. 16 Ali sad bolje æele, to jest nebesko. Zato se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad. 17 Vjerom privede Avraam Isaka kad bi kuæan, i jednorodnoga prinoæaæe, pošto bjeæe primio obeæanje, 18 U kojemu bjeæe kazano: u Isaku nazvaæe ti se sjeme; 19 Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvijeh vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku. 20 Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje æe doæi. 21 Vjerom blagoslovi Jakov umiruæi svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu

palice njegove. 22 Vjerom se opominja Josif umiruæi izlaska sinova Izrailjevijeh, i zapovijeda za kosti svoje. 23 Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve. 24 Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kæeri Faraonove; 25 I volje stradati s narodom Božijim, negoli imati zemaljsku sladost grijeha: 26 Državši sramotu Hristovu za veæe bogatstvo od svega blaga Misirskoga; jer gledaše na platu. 27 Vjerom ostavi Misir, ne pobojavši se ljutine careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga viđaše. 28 Vjerom uèini pashu i proljev krvi, da se onaj koji gubljaše prvorođene ne dotakne do njih. 29 Vjerom prijeđoše Crveno More kao po suhoj zemlji; koje i Misirci okušavši potopiše se. 30 Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana. 31 Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugijem putem. 32 I šta æu još da kažem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, i o drugijem prorocima, 33 Koji vjerom pobijediše carstva, uèiniše pravdu, dobiše obeæanja, zatvoriše usta lavovima, 34 Ugašise silu ognjenu, utekoše od oštrica maèa, ojaèaše od nemoæi, postaše jaki u bitkama, rastjeraše vojske tuđe; 35 Žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbjavljenja, da dobiju bolje vaskrsenije; 36 A drugi rujanje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice; 37 Kamenjem pobijeni biše, pretrevni biše, iskušani biše, od maèa pomriješe; idoše u kožusima i u kozijim kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti; 38 Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po peæinama i po rupama zemaljskijem. 39 I ovi svi dobivši svjedoðanstvo vjerom ne primiše obeæanja; 40 Jer Bog nešto bolje za nas odredi, da ne prime bez nas savršenstva.

**12** Zato dakle i mi imajuæi oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trèimo u bitku koja nam je odreðena, 2 Gledajuæi na naèelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto odreðene sebi radosti pretrplje krst, ne mareæi za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega. 3 Pomislite dakle na onoga koji je takovo protivljenje protiv sebe od grješnika podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam

ne dotuži. 4 Jer još do krvi ne dođoste boreæi se protiv grijeha, 5 I zaboraviste utjehu koju vam govori, kao sinovima: sine moj! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara; 6 Jer koga ljubi Gospod onoga i kara; a bije svakoga sina kojega prima. 7 Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara? 8 Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi. 9 Ako su nam dakle tjelesni ocevi naši karaèi, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhova, da živimo? 10 Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetinje. 11 Jer svako karanje kad biva ne èini se da je radost, nego žalost; ali poslije daæe miran rod pravde onima koji su nauèeni njime. 12 Zato oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite, 13 I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je hromo, nego još da se iscijeli. 14 Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko neæe vidjeti Gospoda. 15 Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božije: da ne uzraste kakav korijen grèine, i ne uèini pakost, i tijem da se mnogi ne opogane. 16 Da ne bude ko kurvar ili opoganjen, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorođstvo svoje. 17 Jer znate da je i potom, kad šæaše da primi blagoslov, odbaèen; jer pokajanje ne nađe mjesta, ako ga i sa suzama tražaše. 18 Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrèini, i oluji, 19 I trubnom glasu, i glasu rijeèi, kojega se odrekoše oni koji èuše, da ne èuju više rijeèi; 20 Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer dotakne do gore, biæe kamenjem ubijena. 21 I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reèe: uplašio sam se i drkæem. 22 Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama anðela, 23 K saboru i crkvi prvorođnijeh koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijeh pravednika, 24 I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kroljenja, koja bolje govori negoli Aveljeva. 25 Ali gledajte da se ne odreèete onoga koji govori; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, akamoli mi koji se odrièemo nebeskoga, 26 Kojega glas potrese onda zemlju, a sad obeæa govoreæi: još jednom ja æu potresti ne samo zemlju nego i

nebo. 27 A što veli: još jednom, pokazuje da æe se ukinuti ono što se pomiæe, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomiæe. 28 Zato, primajuæi carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom sluþimo za ugodnost Bogu, s poþtovanjem i sa strahom. 29 Jer je Bog naþ oganj koji spaljuje.

**13** Ljubav bratinska da ostane meðu vama. 2

Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajuæi iz gostoljubivosti primiþe anþele na konak. 3 Opominjite se suþanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda èini kao da ste i sami u tijelu. 4 Þenidbu da drþe svi u èasti, i postelja þenidbena da bude èista; a kurvarima i preljuboèincima sudiaæe Bog. 5 Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reæe: neæu te ostaviti, niti æu od tebe odstupiti; 6 Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj pomoænik, i neæu se bojati; šta æe mi uèiniti èovjek? 7 Opominjite se svojijeh uèitelja koji vam kazivaþe rijeè Boþiju; gledajte na svrþetak njihova þivljenja, i ugledajte se na vjeru njihovu. 8 Isus Hristos juæe je i danas onaj isti i vavijek. (aiþn g165) 9 U nauke tuþe i razliène ne pristajte; jer je dobro blagodaæu utvrðivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaþe koristi oni koji þivljeþe u njima. 10 Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji sluþe skiniji. 11 Jer kojijeh þivotinja krv unosi poglavar sveþenièki u svetinju za grijehe, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola. 12 Zato Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada. 13 Zato dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseæi njegovu sramotu. 14 Jer ovdje nemamo grada koji æe ostati, nego traþimo onaj koji æe doæi. 15 Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu þrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo. 16 A dobro èiniti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem þrtvama ugaða Bogu. 17 Sluþajte uèitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duþe vaþe, kao koji æe dati odgovor, da to s radoþæu èine, a ne uzdiþuæi; jer vam ovo ne pomaþe. 18 Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajuæi se u svemu dobro da þivimo. 19 A odviþe molim èinite ovo, da bih se prije vratio k vama. 20 A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovcama, krvlju zavjeta vjeènoga, Gospoda naþega Isusa Hrista, (aiþnios g166) 21 Da vas savrþi u svakome djelu dobrom, da uèinite volju njegovu, èineæi u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa

Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (aiþn g165) 22 Molim vas pak, braæo, primite rijeè pouèenja; jer ukratko napisah i poslah vam. 23 Znajte da je otiþao naþ brat Timotije, s kojijem, ako skoro doþe, vidjeæu vas. 24 Pozdravite sve uèitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas braæa, koja su iz Talijanske. 25 Blagodat sa svima vama. Amin.

# Jakovljeva

**1** Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluga, svima dvanaest koljena rasijanijem po svijetu pozdravlje. **2** Svaku radost imajte, braæo moja, kad padate u razliène napasti, **3** Znajuaei da kušanje vaše vjere gradi trpljenje; **4** A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez ikake mane. **5** Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daæe mu se; **6** Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajuæi ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeæu. **7** Jer takovi èovjek neka ne misli da æe primiti što od Boga. **8** Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem. **9** A poniženi brat neka se hvali visinom svojom; **10** A bogati svojom poniznošæu; jer æe proæi kao cvijet travni. **11** Jer sunce ogrija s vruæinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako æe i bogati u hođenju svojem uvenuti. **12** Blago èovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiaæe vijenac života, koji Bog obreèe onima koji ga ljube. **13** Nijedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i on ne kuša nikoga; **14** Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuèe i mami. **15** Tada zatrudnjevši slast raða grijeh; a grijeh uèinjen raða smrt. **16** Ne varajte se, ljubazna braæo moja! **17** Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka; **18** Jer nas dragovoljno porodi rijeèju istine, da budemo novina od njegova stvorenja. **19** Zato, ljubazna braæo moja, neka bude svaki èovjek brz èuti a spor govoriti i spor srditi se; **20** Jer srdnja èovjeèija ne èini pravde Božije. **21** Zato odbacite svaku neèistotu i suvišak zlobe, i s krotošæu primite usaðenu rijeè koja može spasti duše vaše. **22** Budite pak tvorci rijeèi, a ne samo slušaèi, varajuæi sami sebe. **23** Jer ako ko sluša rijeè a ne tvori, on je kao èovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu; **24** Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe. **25** Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušaè, nego tvorac djela, onaj æe biti blažen u djelu svojem. **26** Ako koji od vas misli da vjeruje, i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud. **27** Jer vjera èista i bez mane pred Bogom i

ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta.

**2** Braæo moja! u vjeri Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko; **2** Jer ako dođe u crkvu vašu èovjek sa zlatnijem prstenom i u svijetloj haljini, a dođe i siromah u rðavoj haljini, **3** I pogledate na onoga u svijetloj haljini, i reèete mu: ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu reèete: ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega; **4** I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli. **5** Èujte, ljubazna braæo moja, ne izabra li Bog siromahe ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreèe onima koji njega ljube? **6** A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muèe i vuku vas na sudove? **7** Ne hule li oni na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali? **8** Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu: ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro èinite; **9** Ako li gledate ko je ko, grijeh èinite, i biaæete pokarani od zakona kao prestupnici; **10** Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, kriv je za sve. **11** Jer onaj koji je rekao: ne èini preljube, rekao je i: ne ubij. Ako dakle ne uèiniš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona. **12** Tako govorite i tako tvorite kao oni koji æe zakonom slobode biti suđeni; **13** Jer æe onome biti sud bez milosti koji ne èini milosti; i hvali se milost na sudu. **14** Kakva je korist, braæo moja, ako ko reèe da ima vjeru a djela nema? Zar ga može vjera spasti? **15** Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, **16** I reèe im koji od vas: idite s mirom, grijte se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže? **17** Tako i vjera ako nema djela, mrtva je po sebi. **18** No može ko reæi: ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojijeh, a ja æu tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojijeh. **19** Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro èiniš; i ðavoli vjeruju, i drkæu. **20** Ali hoæeš li razumjeti, o èovjeèe sujetni! da je vjera bez djela mrtva? **21** Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Isaka sina svojega na oltar? **22** Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savršil se vjera? **23** I izvrši se pismo koje govori: Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se. **24** Vidite li dakle da se djelima pravda èovjek, a ne samom vjerom? **25** A tako i Raav kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem?

26 Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrih djela mrtva.

**3** Ne tražite, braćo moja, da budete mnogi učitelji, znajući da ćemo veoma biti osuđeni, **2** Jer svi pogriješujemo mnogo puta. Ali ko u riječi ne pogriješuje, onaj je savršen čovjek, može zauzdati i sve tijelo. **3** Jer gle, i konjma mećemo žvale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okrećemo. **4** Gle i lađe, ako su i velike i silni ih vetrovi gone, okreću se malom krmicom kuda hoće onaj koji upravlja. **5** A tako je i jezik mali ud, i mnogo čini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže. **6** I jezik je vatra, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi među našijem udima, poganeći sve tijelo, i paleći vrijeme života našega, i zapaljujući se od pakla. **(Geenna g1067)** **7** Jer sav rod zverinja i ptica, i bubina i riba, pripitomljava se i pripotomio se rodu čovječijemu; **8** A jezika niko od ljudi ne može pripotomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga. **9** Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obličju Božijemu. **10** Iz jednjih usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braćo moja, da ovo tako biva. **11** Eda li može izvor iz jedne glave točiti slatko i grko? **12** Može li, braćo moja, smokva masline rađati ili vinova loza smokve? Tako nijedan izvor ne daje slane i slatke vode. **13** Ko je među vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti. **14** Ako li imate grku zavist i svađu u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu. **15** Ovo nije ona premudrost što silazi odozgo, nego zemaljska, ljudska, đavolska. **16** Jer gdje je zavist i svađa ondje je nesloga i svaka zla stvar. **17** A koja je premudrost odozgo ona je najprije čista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrih plodova, bez hatera, i nelicemjerna. **18** A plod pravde u miru sije se onima koji mir čine.

**4** Otkuda ratovi i raspre među nama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima? **2** Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete. **3** Ištete, i ne primete, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite. **4** Preljubočini i preljubočinice! ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoće svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje. **5** Ili mislite da pismo uzalud govori: duh

koji u nama živi mrzi na zavist? **6** A on daje veće blagodat. Jer govori: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat. **7** Pokorite se dakle Bogu, a protivite se đavolu, i pobjeći će od vas. **8** Približite se k Bogu, i on će se približiti k vama. Očistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani. **9** Budite žalosni i plačite i jaučite: smijeh vaš neka se pretvori u plač, i radost u žalost. **10** Ponzite se pred Gospodom, i podignuće vas. **11** Ne opadajte jedan drugoga, braćo; jer ko opada brata ili osuđuje brata svojega opada zakon i osuđuje zakon, a ako zakon osuđuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija. **12** Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuđuješ? **13** Slušajte sad vi koji govorite: danas ili sutra poći ćemo u ovaj ili onaj grad, i sjedićemo ondje jednu godinu, i trgovaćemo i dobijaćemo. **14** Vi koji ne znate šta će biti sutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaže, a potom je nestane. **15** Mjesto da govorite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, učinićemo ovo ili ono. **16** A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takova zla. **17** Jer koji zna dobro činiti i ne čini, grijeh mu je.

**5** Hodite vi sad, bogati, plačite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. **2** Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoste moljci; **3** Zlato vaše i srebro zarđa, i rđa njihova biće svjedočanstvo na vas: izješeće tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogatstvo u posljednje dane. **4** Gle, više plata vašijeh poslenika koji su radili njeve vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota. **5** Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja. **6** Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se. **7** Trpите dakle, braćo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak čeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni. **8** Trpите dakle i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi. **9** Ne uzdišite jedan na drugoga, braćo, da ne budete osuđeni: gle, sudija stoji pred vratima. **10** Uzmite, braćo moja, za ugled stradanja proroke koji govoriše u ime Gospoda. **11** Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovljevo čušte, i posljedak Gospodnji vidjeste: jer je Gospod milostiv i smiluje se. **12** A prije svega, braćo moja, ne kunite se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude što jest da,

i što nije ne, da ne padnete pod sud. **13** Muèi li se ko meðu vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga. **14** Boluje li ko meðu vama, neka dozove starješine crkvene, te neka èitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje. **15** I molitva vjere pomoæi æe bolesniku, i podignuæe ga Gospod; i ako je grijehèe uèinio, oprostiaæe mu se. **16** Ispovijedajte dakle jedan drugome grijehèe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo moæe pomoæi. **17** Ilija bješe èovjek smrtan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude daæda, i ne udari daæd na zemlji za tri godine i šest mjeseci. **18** I opet se pomoli i nebo dade daæd, i zemlja iznese rod svoj. **19** Braæo! ako ko od vas zaæde s puta istine, i obrati ga ko, **20** Neka zna da æe onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegovu spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha.



# 1 Petrova

**1** Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranimjem došljacima, rasijanijem po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji; **2** Po proviđenju Boga oca, svetinjom Duha dovedenijem u poslušanje i kropoljenje krvi Isusa Hrista: da vam se umnoži blagodat i mir. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenijem Isusa Hrista iz mrtvih, **4** Za našljedstvo nepropadljivo, koje neæe istruhnuti ni uvenuti, saèuvano na nebesima za vas, **5** Koje je sila Božija vjerom saèuvala za spasenije, pripravljeno da se javi u pošljednje vrijeme; **6** Kojemu radujete se, premda ste sad malo gdje je potrebno) žalosni u razliènijem napastima, **7** Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se kuša ognjem nađe na hvalu i èast i slavu, kad se pokaže Isus Hristos; **8** Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajuæi no vjerujuæi ga radujete se radošæu neiskazanom i proslavljenom, **9** Primajuæi kraj svoje vjere, spasenije dušama. **10** Koje spasenije tražiše i ispitivaše za nj proroci, koji za vašu blagodat prerekoše; **11** Ispitujuæi u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedoèeæi za Hristove muke i za slave po tome; **12** Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služahu ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše jevanđelje poslanijem s neba Duhom svetijem, u koje anđeli žele zaviriti. **13** Zato, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i zacijelo se nadajte blagodati koja æe vam se prinijeti kad dođe Isus Hristos. **14** Kao poslušna djeca, ne vladajuæi se po prvijem željama u svojemu neznanju, **15** Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju. **16** Jer je pisano: budite sveti, jer sam ja svet. **17** I ako zovete ocem onoga, koji ne gledajuæi ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom, **18** Znajuæi da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; **19** Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i preèista jagnjeta; **20** Koji je određen još prije postanja svijeta, a javio se u pošljednja vremena vas radi, **21** Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvih, i daje mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje

bilo u Boga. **22** Duše svoje oèistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolieno, od èista srca ljubite dobro jedan drugoga, **23** Kao prerođeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, rijeèju živoga Boga, koja ostaje dovijeka. (aiõn g165) **24** Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava èovjeèija kao cvijet travni: osuši se trava, i cvijet njezin otpade; **25** Ali rijeè Gospodnja ostaje dovijeka. A ovo je rijeè što je objavljena među vama. (aiõn g165)

**2** Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja, **2** I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorođena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije; **3** Jer okusiste da je blag Gospod. **4** Kad dođete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbaèen, ali od Boga izabran i pribran: **5** I vi kao živo kamenje zidajte se u kuæu duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista. **6** Jer u pismu stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen krajeugalan izbrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje neæe se postidjeti. **7** Vama dakle koji vjerujete èast je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja i stijena sablazni: **8** Na koji se i spotièu koji se protive rijeèi, na što su i određeni. **9** A vi ste izbrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodetelji onoga koji vas dozva iz tame k èudnome vidjelu svome; **10** Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani. **11** Ljubazni! molim vas, kao došljake i goste, da se èuvate od tjelesnih želja, koje vojuju na dušu. **12** A vladajte se dobro među neznabošcima, da bi za ono za što vas opadaju kao zloèince, vidjevši vaša dobra djela, hvalili Boga u dan pohođenja. **13** Budite dakle pokorni svakoj vlasti èovjeèijoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; **14** Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zloèincima, a za hvalu dobrotvorima. **15** Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi. **16** Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivaè pakosti, nego kao sluge Božije. **17** Poštujte svakoga: braæu ljubite, Boga se bojte, cara poštujte. **18** Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkima nego i zlima. **19** Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajuæi

na pravdi. 20 Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpite? Nego ako dobro èineæi muke trpite, ovo je ugodno pred Bogom. 21 Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom; 22 Koji grijeha ne uèini, niti se naðe prijevera u ustima njegovijem; 23 Koji ne psova kad ga psovaše; ne prijeti kad strada; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi; 24 Koji grijeha naše sam iznese na tijelu svojem na drvo, da za grijeha umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste. 25 Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i vladici duša svojijeh.

**3** A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju rijeði ženskijem življenjem bez rijeði da se dobiju, 2 Kad vide èisto življenje vaše sa strahom; 3 Vaša ljepota da ne bude spolja u pletanju kose, i u udaranju zlata, i oblaèenju haljina; 4 Nego u tajnome èovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno. 5 Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzdahu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima, 6 Kao što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kæeri postale, ako èinite dobro, i ne bojite se nikakvoga straha. 7 Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodatí života, da se ne smetu molitve vaše. 8 A najposlije budite svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni; 9 Ne vraæajte zla za zlo, ni psovke za psovku; nego nasuprot blagosiljajte, znajuæi da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov. 10 Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevera; 11 Neka se ukloni od zla, i neka uèini dobro; neka traži mira i neka se drži njega. 12 Jer oèi Gospodnje gledaju na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo èine da ih istrijebi sa zemlje. 13 I ko može vama nauditi ako uzidete za dobrom? 14 Nego ako i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojte se, niti se plašite; 15 Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje. 16 S krotošæu i strahom imajte dobru savjest; da ako vas opadaju za što kao zloèince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu. 17 Jer

je bolje, ako hoæe volja Božija, da stradate dobro èineæi, negoli zlo èineæi. 18 Jer i Hristos jedanput za grijeha naše postrada, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevši Duhom; 19 Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u tamnici, 20 Koji nekad ne htješe da slušaju kad ih oèekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se graðaðaše kovèeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode. 21 Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne neèistote, nego obeæanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista. 22 Koji je s desne strane Bogu, otišavši na nebo, i slušaju ga anđeli i vlasti i sile.

**4** Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha, 2 Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama èovjèijim, nego volji Božijoj. 3 Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznabožaèkoj, živeæi u neèistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijanju i bogomrskijem neznaboštva. 4 Zato se èude što vi ne trèite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas. 5 Oni æe dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima. 6 Zato se i mrtvima propovjedi jevanðelje, da prime sud po èovjeku tijelom a po Bogu da žive duhom. 7 A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama. 8 A prije svega imajte neprestanu ljubav meðu sobom; jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha. 9 Budite gostoljubivi meðu sobom bez mrmljanja; 10 I služite se meðu sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi različne blagodati Božije. 11 Ako ko govori, neka govori kao rijeði Božije; ako ko služi neka služi kao po moæi koju Bog daje: da se u svaèemu slavi Bog kroz Isusa Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiōn g165) 12 Ljubazni! ne èudite se vruæini koja vam se dogaða za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogaða; 13 Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje. 14 Ako bivate ukoreni za ime Hristovo, blago vama! jer Duh slave i Boga poèiva na vama: oni dakle hule na nj, a vi ga proslavljate. 15 Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež, ili kao zloèinac, ili kao onaj koji se miješa u tuđe poslove; 16 A ako li kao hrišæanin, neka se ne stidi, veæ neka slavi Boga u ovom dogaðaju. 17 Jer je vrijeme da se

poène sud od kuæe Božije; ako li se najprije od vas poène, kakav æe biti posljedak onima što se protive Božijemu jevanđelju? **18** I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grijehnik gdje æe se javiti? **19** Zato i koji stradaju po volji Božijoj neka mu kao vjernome tvorcu predadu duše svoje u dobrijem djelima.

**5** Starješine koje su među vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja æe se javiti: **2** Pasite stado Božije, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca; **3** Niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi stadu; **4** I kad se javi poglavar pastirski, primiaete vijenac slave koji neæe uvenuti. **5** Tako vi mladi slušajte starješine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženima daje blagodat. **6** Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad dođe vrijeme. **7** Sve svoje brige bacite na nj, jer se on brine za vas. **8** Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, đavo, kao lav rièuæi hodi i traži koga da proždere. **9** Branite se od njega tvrdom u vjeri, znajuæi da se takova stradanja događaju vašoj braæi po svijetu. **10** A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vjeènu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji. (aiōnios g166) **11** Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiōn g165) **12** Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, svjetujuæi i svjedoèeæi da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite. **13** Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Vavilonu, i Marko sin moj. **14** Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

## 2 Petrova

**1** Od Simona Petra, sluga i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu èasnu vjeru u pravdi Boga našega i spasa Isusa Hrista: **2** Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Buduæi da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznavanjem onoga koji nas pozva slavom i dobrotelju, **4** Kroz koje se nama darovaše èasna i prevelika obeæanja, da njih radi imate dijel u Božijoj prirodi, ako uteèete od tjelesnih želja ovoga svijeta. **5** I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokazete u vjeri svojoj dobrotelji, a u dobrotelji razumu, **6** A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, **7** A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav. **8** Jer kad je ovo u vama, i množi se, neæe vas ostaviti lije ne niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista. **9** A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši oèišæenje od starijih svojijeh grijeha. **10** Zato, braæo, postarajte se još veæma da svoju službu i izbor utvrdite; jer èineæi ovo neæete pogriješiti nikad; **11** Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vjeèno carstvo Gospoda našega i spasa Isusa Hrista. (aiōnios g166) **12** Zato se neæu olijeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrðeni ste u ovoj istini; **13** Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem, **14** Znajuæi da æu skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos. **15** A trudiaæu se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga; **16** Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenijem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu. **17** Jer on primi od Boga oca èast i slavu kad doðe k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji. **18** I ovaj glas mi èusmo gdje siðe s neba kad bijasmo s njim na svetoj gori. **19** I imamo najpouzdaniju proroèku rijeè, i dobro èinite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima. **20** I ovo znajte najprije da nijedno proroštvo književno ne biva po svome kazivanju; **21** Jer nikad proroštvo ne bi od èovjeèije volje, nego nauèeni od svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.

**2** A bijaše i lažnijeh proroka u narodu, kao što æe i meðu vama biti lažnijeh uèitelja, koji æe unijeti jeresi pogibli, i odriçæe se gospodara koji ih iskupi i dovodiæe sebi naglu pogibao. **2** I mnogi æe poæi za njihovijem neèistotama kojima æe se huliti na put istine. **3** I u lakomstvu loviaæ vas izmišljenijem rijeèima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drijema. **4** Jer kad Bog ne poštedje anðela koji sagriješise, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se èuvaju za sud; (Tartaroō g5020) **5** I prvoga svijeta ne poštedje, nego saèuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnièki; **6** I gradove Sodom i Gomor sažeže i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali; **7** I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici neèistotom življenja; **8** Jer kad življaše pravednik meðu njima, gledajuæi i slušajuæi bezakona djela, muèaše od dana do dana pravednu dušu; **9** Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike muèeæi èuvati za dan sudni; **10** A osobito one koji idu za tjelesnijem željama neèistote, i ne mare za poglavarstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkæu huleæi na slavu. **11** Kad anðeli, koji veæu snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda; **12** A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propašæe. **13** Primajuæi platu nepravde. Oni misle da je slast èastiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jeduæi s vama; **14** Imaju oèi pune preljuboèinstva i neprestanoga grijeha; prelašæuju neutvrðene duše; imaju srce nauèeno lakomstvu, djeca kletve; **15** Ostavivši pravi put, zaðoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravdna; **16** Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot nijemi progovorivši glasom èovjeèijim zabrani bezumlje prorokovo. **17** Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se èuva mrak tamni vavijek. (questioned) **18** Jer govoreæi ponosite i lažljive rijeèi prelašæuju na neèistote tjelesnijeh želja one koji otkora bježe od onijeh što žive u prijevãari. **19** I obeæavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje. **20** Jer ako odbjegnju od neèistote svijeta poznavanjem Gospoda i spasa našega Isusa Hrista, pa

se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im posljednje gore od prvoga; 21 Jer im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, negoli kad poznaše da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana. 22 Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraæa na svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

**3** Evo vam, ljubazni, veæ pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaŝ èisti razum, 2 Da se opominjete rijeèi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojijeh apostola od Gospoda i spasa. 3 I ovo znajte najprije da æe u poŝljednje dane doæi rugaèi koji æe živjeti po svojijem željama, 4 I govoriti: gdje je obeæanje dolaska njegovoga? Jer otkako oci pomriješe sve stoji tako od poèetka stvorenja. 5 Jer navalice neæe da znadu da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Boŝijom rijeèi. 6 Zato tadaŝnji svijet bi vodom potopljen i pogibe. 7 A sadaŝnja nebesa i zemlja tom istom rijeèi zadržana su te se èuvaju za dan straŝnoga suda i pogibli bezakonijeh ljudi. 8 Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan. 9 Ne docni Gospod s obeæanjem, kao ŝto neki misle da docni, nego nas trpi, jer neæe da ko pogine, nego svi da doðu u pokajanje. 10 Ali æe doæi dan Gospodnji kao lupeŝ noæu, u koji æe nebesa s hukom proæi, a stihije æe se od vatre raspasti a zemlja i djela ŝto su na njoj izgorjeæe. 11 Kad æe se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i poboŝnosti, 12 Èekajuæi i ŝeleæi da bude skorije dolazak Boŝijega dana, kojega æe se radi nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti? 13 Ali èekamo po obeæanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi. 14 Zato, ljubazni, èekajuæi ovo starajte se da vas on nađe èiste i prave u miru. 15 I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao ŝto vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa. 16 Kao ŝto govori o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teŝke razumjeti, koje nenauèeni i neutvrðeni izvræu, kao i ostala pisma, na svoju pogibao. 17 A vi dakle, ljubazni, znajuæi naprijed, èuvajte se da prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrðe; 18 Nego napredujte u blagodati i u poznanju Gospoda našega i spasa Isusa

Hrista. Njemu slava i sad i u vjeæna vremena. Amin. (aiōn g165)

# 1 Jovanova

**1** Što bješe ispoèetka, što èusmo, što vidjesmo oèima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o rijeèi života: **2** I život se javi, i vidjesmo, i svjedoèimo, i javljamo vam život vjeèni, koji bješe u oca, i javi se nama; (aiōnios g166) **3** Što vidjesmo i èusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom. **4** I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena. **5** I ovo je obeæanje koje èusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve. **6** Ako reèemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine. **7** Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugijem, i krv Isusa Hrista, sina njegova, oèišæava nas od svakoga grijeha. **8** Ako reèemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama. **9** Ako priznajemo grijehne svoje, vjeran je i pravedan da nam oprostí grijehne naše, i oèisti nas od svake nepravde. **10** Ako reèemo da ne sagriješismo, gradimo ga lažom, i rijeè njegovu nije u nama.

**2** Djeèice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika, **2** I on oèišæa grijehne naše, i ne samo naše nego i svega svijeta. **3** I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegove drži. **4** Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovijeh ne drži, laža je, i u njemu istine nema; **5** A koji drži rijeè njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznamo da smo u njemu. **6** Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio. **7** Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste ispoèetka. Zapovijest stara jest rijeè koju èuste ispoèetka. **8** Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo veæ svijetli. **9** Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami. **10** Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema. **11** A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zaslijepi oèi. **12** Pišem vam, djeèice, da vam se opraštaju grijesi imena njegova radi. **13** Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji

nema poèetka. Pišem vam, mladiaèi, jer nadvladaste neèastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca. **14** Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od poèetka. Pisah vam, mladiaèi, jer ste jaki, i rijeè Božija u vama stoji, i nadvladaste neèastivoga. **15** Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi oèine u njemu. **16** Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja oèiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta. **17** I svijet prolazi i želja njegovu; a koji tvori volju Božiju ostaje dovijeka. (aiōn g165) **18** Djeco! posljednje je vrijeme, i kao što èuste da æe doæi antihrist, i sad mnogi antihristi postaše; po tom poznajemo da je posljednji èas. **19** Od nas iziðoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas. **20** I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve. **21** Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine. **22** Ko je lažljivac osim onoga koji odrièe da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odrièe oca i sina. **23** Koji se god odrièe sina ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima. **24** Vi dakle što èuste ispoèetka u vama neka stoji; ako u vama ostane što èuste ispoèetka, i vi æete ostati u sinu i u ocu. **25** I ovo je obeæanje koje nam on obeæa, život vjeèni. (aiōnios g166) **26** Ovo vam pisah za one koji vas varaju. **27** I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebate da vas ko uèi; nego kako vas to samo pomazanje uèi u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauèi ostanite u njemu. **28** I sad, djeèice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku. **29** Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega roðen.

**3** Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato svijet ne pozna je nas, jer njega ne pozna. **2** Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta æemo biti; nego znamo da kad se pokaže, biaèemo kao i on, jer æemo ga vidjeti kao što jest. **3** I svaki koji ovaj nad ima na njega, èisti se, kao i on što je èist. **4** Svaki koji èini grijeh i bezakonje èini: grijeh je bezakonje. **5** I znate da se on javi da grijehne naše uzme; i grijeha u njemu nema. **6** Koji god u njemu stoji ne griješi; koji god griješi ne vidje ga niti ga pozna. **7** Djeèice! niko da vas ne vara: koji pravdu tvori pravednik je, kao što je

on pravedan; 8 Koji tvori grijeh od đavola je, jer đavo griješi od početka. Zato se javi sin Božij da raskopa djela đavolja. 9 Koji je god rođen od Boga ne èini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može grijehiti, jer je rođen od Boga. 10 Po tom se poznaju djeca Božija i djeca đavolja: koji god ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega. 11 Jer je ovo zapovijest, koju èuste ispoèetka, da ljubimo jedan drugoga. 12 Ne kao što Kain bješe od neèastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna. 13 Ne èudite se, braæu moja, ako svijet mrzi na vas. 14 Mi znamo da prijeðosmo iz smrti u život, jer ljubimo braæu; jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti. 15 Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan krvnik ljudski nema u sebi vjeènoga života. (aiōnios g166) 16 Po tom poznasmo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braæu. 17 Koji dakle ima bogatstvo ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu? 18 Djeèice moja! da se ne ljubimo rijeèju ni jezikom, nego djelom i istinom. 19 I po tom doznajemo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja. 20 Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veæi od srca našega i zna sve. 21 Ljubazni! ako nam srce naše ne zazre, slobodu imamo pred Bogom; 22 I što god zaištemo, primiaemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i èinimo što je njemu ugodno. 23 I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest. 24 I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

**4** Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziðoše na svijet. 2 Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga; svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je; 3 A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga: i ovaj je antihristov, za kojega èuste da æe doæi, i sad je veæ na svijetu. 4 Vi ste od Boga, djeèice, i nadvladaste ih, jer je veæi koji je u vama negoli koji je na svijetu. 5 Oni su od svijeta, zato govore od svijeta, i svijet ih sluša. 6 Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne

sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevare. 7 Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga. 8 A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav. 9 Po tom se pokaza ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svijet da živimo kroza nj. 10 U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego da on pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da oèisti grijeha naše. 11 Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga. 12 Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav među sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama. 13 Po tom doznajemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega. 14 I mi vidjesmo i svjedoèimo da otac posla sina da se spase svijet. 15 Koji prizna da je Isus sin Božij, Bog u njemu stoji i on u Bogu. 16 I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji. 17 Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudni; jer kao što je on i mi smo na svijetu ovom. 18 U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi. 19 Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokaza ljubav k nama. 20 Ako ko reèe: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? 21 I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

**5** Koji god vjeruje da je Isus Hristos, od Boga je rođen; i koji god ljubi onoga koji je rodio, ljubi i onoga koji je rođen od njega. 2 Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo. 3 Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške. 4 Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeðuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet. 5 Ko je koji svijet pobjeðuje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božij? 6 Ovo je Isus Hristos što doðe vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i Duh je koji svjedoèi, jer je Duh istina. 7 Jer je troje što svjedoèi na nebu: Otac, Rijeè, i sveti Duh; i ovo je troje jedno. 8 I troje je što svjedoèi na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno. 9 Kad primamo svjedoèanstvo èovjeèije, svjedoèanstvo je Božije

veæe; jer je ovo svjedoèanstvo Božije što svjedoèi za sina svojega. **10** Koji vjeruje sina Božijega ima svjedoèanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu naèinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedoèanstvu koje svjedoèi Bog za sina svojega. **11** I ovo je svjedoèanstvo da nam je Bog dao život vjeèni; i ovaj život vjeèni u sinu je njegovom. (aiōnios g166) **12** Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života. **13** Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vjeèni i da vjerujete u ime sina Božijega. (aiōnios g166) **14** I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj posluša nas. **15** I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da æe nam dati što ištemo u njega. **16** Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli, i daæe mu život, onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da moli. **17** Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti. **18** Znamo da nijedan koji je rođen od Boga, ne griješi, nego koji je rođen od Boga èuva se, i neèastivi ne dohvata se do njega. **19** Znamo da smo od Boga i sav svijet leži u zlu. **20** A znamo da sin Božij dođe, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vjeèni. (aiōnios g166) **21** Djeèice! èuvajte se od neznaboštva. Amin.



## 2 Jovanova

**1** Od starješine izbranoj gospođi i djeci njezinoj, koju ja ljubim vaistinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu, **2** Za istinu koja u nama stoji i biæe s nama dovijeka: (aiōn g165) **3** Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista, sina oèina, u istini i u ljubavi. **4** Obradovah se vrlo što nađoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca. **5** I sad molim te, gospođo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo ispoèetka, da imamo ljubav meðu sobom. **6** I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što èuste ispoèetka, da u njoj živite. **7** Jer mnoge varalice iziđoše na svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist. **8** Èuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno. **9** Koji god prestupa i ne stoji u nauci Hristovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Hristovoj onaj ima i oca i sina. **10** Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuæu, i ne pitajte se s njim; **11** Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima. **12** Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da æu doæi k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena. **13** Pozdravljaju te djeca tvoje sestre izbrane. Amin.

## 3 Jovanova

**1** Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim vaistinu. **2** Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro. **3** Obradovah se vrlo kad dođoše braæa i posvjedoèiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš. **4** Nemam veæe radosti od ove da èujem moja djeca u istini da hode. **5** Ljubazni! vjerno radiš što èiniš braæi i gostima, **6** Koji posvjedoèiše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro æeš uèiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom. **7** Jer imena njegova radi iziđoše ne primivši ništa od neznabožaca. **8** Mi smo dakle dužni primati takove, da budemo pomagaèi istini. **9** Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji želi da bude najstariji meðu njima, ne prima nas. **10** Zato, ako doðem, spomenuæu njegova djela koja tvori ružeæi nas zlijem rijeèima; i nije mu to dosta, nego sam braæe ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli da ih primaju, i izgoni ih iz crkve. **11** Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro èini od Boga je, a koji zlo èini ne vidje Boga. **12** Dimitriju svjedoèiše svi, i sama istina; a i mi svjedoèimo; i znate da je svjedoèanstvo naše istinito. **13** Mnogo imadah da pišem; ali neæu mastilom i perom da ti pišem; **14** Nego se nadam da æu te skoro vidjeti, i iz usta govoriti. Mir ti! pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

# Judina

**1** Od Jude, Isusa Hrista sluga, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osveæeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom: **2** Milost i mir i ljubav da vam se umnoži. **3** Ljubazni! starajuæi se jednako da vam pišem za opšte spasenije, bi mi potrebno da vam pišem moleæi da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput dana svetima. **4** Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno određeni na ovo osuđenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u neèistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odriðu se. **5** Ali æu vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedanput, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, potom pogubi one koji ne vjerovali. **6** I anđele koji ne držaše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan èuva u vjeènijem okovima pod mrakom za sud velikoga dana. (aiðios g126) **7** Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugim mesom, postaviše se za ugled i muèe se u vjeènom ognju: (aiðnios g166) **8** Tako dakle i ovi što sanjajuæi tijelo pogane, a poglavarstva se odriðu, i na slavu hule. **9** A Mihailo Aranđel, kad se prepiraše s đavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reèe: Gospod neka ti zaprijeti. **10** A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju. **11** Teško njima! jer putem Kainovijem pođoše i u prijevaru Valaamove plate padoše, i u buni Koreovoj izgiboše. **12** Ovo su oni što pogane vaše milostinje jeduæi s vama bez straha i gojeæi se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena išèupana; **13** Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama, zvijezde lažne, kojima se èuva mrak vjeène tame. (aiðn g165) **14** Ali i za ovake prorokova Enoh, sedmi od Adama, govoreæi: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh anđela svojijeh **15** Da uèini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost èiniše, i za sve ružne rijeèi njihove koje bezbožni grješnici govoriše na nj. **16** Ovo su nezadovoljni vikaèi, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite rijeèi, i za dobitak gledaju ko je ko. **17** A vi, ljubazni, opominjite se rijeèi koje naprijed kazaše apostoli

Gospoda našega Isusa Hrista, **18** Jer vam kazaše da æe u pošljednje vrijeme postati rugaèi, koji æe hoditi po svojijem željama i bezbožnostima. **19** Ovo su oni što se odvajaju od jedinosti vjere i jesu tjelesni, koji duha nemaju. **20** A vi, ljubazni, naziđujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem. **21** I sami sebe držite u ljubavi Božijoj, èekajuæi milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vjeèni. (aiðnios g166) **22** I tako razlikujuæi jedne milujte, **23** A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeæi i na haljinu opoganjenu od tijela. **24** A onome koji vas može saèuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti, **25** Jedinome premudrome Bogu i spasu našem, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i velièanstvo, država i vlast prije svijuu vijekova i sad i u sve vijekove. Amin. (aiðn g165)

# Apokalipsa

**1** Otkrivenje Isusa Hrista, koje daje njemu Bog, da pokaže slugama svojim šta æe skoro biti, i pokaza, poslavlši po anđelu svojemu sluzi svojemu Jovanu, **2** Koji svjedoèi rijeè Božiju i svjedoèanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje. **3** Blago onome koji èita i onima koji slušaju rijeèi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu. **4** Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem; **5** I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvih, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom; **6** I uèini nas careve i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiōn g165)

**7** Eno, ide s oblacima, i ugledaæe ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaæe za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista. **8** Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi, svedržitelj. **9** Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za rijeè Božiju i za svjedoèanstvo Isusa Hrista. **10** Bijah u duhu u dan nedjeljni, i èuh za sobom glas veliki kao trube koje govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji; **11** I: što vidiš napiši u knjigu, i pošlji crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju. **12** I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svijeænjaka zlatnijeh, **13** I usred sedam svijeænjaka kao sina èovjeèijega, obuèena u dugaèku haljinu, i opasana po prsima pojasom zlatnijem. **14** A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oèi njegove kao plamen ognjeni; **15** I noge njegove kao mjed kad se rastopi u peæi; i glas njegov kao huka voda mnogijeh; **16** I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovijeh izlažaše maè oštar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojoj. **17** I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreæi mi: ne boj se, ja sam prvi i pošljednji, **18** I živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam kljuèeve od pakla i od smrti. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Napiši dakle šta si vidio,

i šta je, i šta æe biti potom; **20** Tajna sedam zvijezda koje si vidio na desnici mojoj, i sedam svijeænjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu anđeli sedam crkava; i sedam svijeænjaka koje si vidio jesu sedam crkava.

**2** Anđelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svijeænjaka zlatnijeh: **2** Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne; **3** I podnio si mnogo, i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao. **4** No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio. **5** Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela èini; ako li ne, doæi æu ti skoro, i dignuæu svijeænjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ. **6** No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim. **7** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæu mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega. **8** I anđelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i pošljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ: **9** Znam tvoja djela, i nevolju i siromaštvo ali si bogat i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina. **10** Ne boj se ni oda šta što æeš postradati. Gle, ðavo æe neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaæete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daæu ti vijenac života. **11** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi neæe mu nauditi druga smrt. **12** I anđelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima maè oštar s obje strane: **13** Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona. **14** No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku Valaama, koji uèaše Valaka da položi sablazan pred sinovima Izrailjevijem, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju. **15** Tako imaš i ti koji drže nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim. **16** Pokaj se dakle; ako li ne, doæi æu ti skoro, i vojevaæu s njima maèem usta svojijeh. **17** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæu mu da jede od mane sakrivene, i daæu mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi. **18** I anđelu Tijatirske

crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima oèi svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mjed: **19** Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da posljednjih ima više od prvijeh; **20** No imam na tebe malo, što dopuštaš ženi Jezaveli, koja govori da je proroeica, da uèi i da vara sluge moje da èine preljubu i da jedu žrtvu idolsku. **21** I dadoh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva svojega, i ne pokaja se. **22** Evo je ja meæem na odar, i one koji èine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojijeh djela. **23** I djecu njezinu pobiae na mjesto; i poznae sve crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i daæu vam svakome po djelima vašima: **24** A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninijeh kao što govore): neæu metnuti na vas drugoga bremena, **25** Osim koje imate, držite dokle doðem. **26** I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daæu mu vlast nad neznabošcima; **27** I pašæe ih s gvozdenom palicom, i oni æe se razdrobiti kao sudovi lonèarski; kao i ja što primih od oca svojega; **28** I daæu mu zvijezdu danicu. **29** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama.

**3** I anđelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj što ima sedam Duhova Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si. **2** Straži, i utvrđuj ostale koji hoæe da pomru; jer ne naðoh tvojijeh djela savršenijeh pred Bogom svojijem. **3** Opominji se dakle, kako si primio i kako si èuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doæi æu na tebe kao lupež, i neæeš èuti u koji æu èas doæi na tebe. **4** Ali imaš malo imena i u Sardu, koji ne opoganiše svojijeh haljina, i hodiæe sa mnom u bijelima, jer su dostojni. **5** Koji pobijedi on æe se obuæi u haljine bijele, i neæu izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaæu ime njegovo pred ocem svojijem i pred anđelima njegovima. **6** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **7** I anđelu Filadelfijske crkve napiši: tako govori sveti istiniti, koji ima kljuè Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori. **8** Znam tvoja djela; gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao si moju rijeè, i nijesi se odrekao imena mojega. **9** Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu; evo æu ih uèiniti da doðu i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznadu

da te ja ljubim. **10** Jer si održao rijeè trpljenja mojega, i ja æu tebe saèuvati od èasa iskušenja, koji æe doæi na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji. **11** Evo æu doæi brzo: drži što imaš, da niko ne uzme vijenca tvojega. **12** Koji pobijedi uèiniæu ga stub u crkvi Boga svojega, i više neæe iziæi napolje; i napisæu na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s neba od Boga mojega, i ime moje novo. **13** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **14** I anđelu Laodikijske crkve napiši: tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, poèetak stvorenja Božijega: **15** Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruæ. O da si studen ili vruæ! **16** Tako, buduæi mlak, i nijesi ni studen ni vruæ, izbljuvaæu te iz usta svojijeh. **17** Jer govoriš: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesreæan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go. **18** Svjetujem te da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obuèeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti oèinjom pomaži oèi svoje da vidiš. **19** Ja koje god ljubim one i karam i pouèavam; postaraj se dakle, i pokaj se. **20** Evo stojim na vratima i kucam: ako ko èuje glas moj i otvori vrata, uæi æu k njemu i veèeraæu s njime, i on sa mnom. **21** Koji pobijedi daæu mu da sjede sa mnom na prijestolu mojemu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu. **22** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama.

**4** Potom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji èuh kao trubu gdje govori sa mnom, reèe: popni se amo, i pokazaæu ti šta æe biti za ovijem. **2** I odmah bih u duhu; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjedaše neko. **3** I onaj što sjedaše bijaše po viđenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po viđenju kao smaragd. **4** I oko prijestola bijahu dvadeset i èetiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i èetiri starješine gdje sjede, obuèene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima. **5** I od prijestola izlažahu munje i gromovi i glasovi; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih. **6** I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola èetiri životinje, pune oèiju sprijed i sastrag. **7** I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treæa životinja imaše

lice kao òovjek, i èetvrta životinja bješe kao orao kad leti. 8 I svaka od èetiri životinje imàše po šest krila naokolo, i unutra puna oèiju, i mira ne imaju dan i noæ govoreæi: svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji æe doæi. 9 I kad daše životinje slavu i èast i hvalu onome što sjeðaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka, (aiōn g165) 10 Padoše dvadeset i èetiri starješine pred onijem što sjeðaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreæi: (aiōn g165) 11 Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i èast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

5 I vidjeh u desnici onoga što sjeðaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapeèaæenu sa sedam peèata. 2 I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi peèate njezine? 3 I niko ne mogaše ni na nebu ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige ni da zagleda u nju. 4 I ja plakah mnogo što se niko ne nađe dostojan da otvori i da proèita knjigu, niti da zagleda u nju. 5 I jedan od starješina reèe mi: ne plaèi, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam peèata njezinijeh. 6 I vidjeh, i gle, nasred prijestola i èetiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imàše sedam rogova, i sedam oèiju, koje su sedam duhova Božijih poslanijeh po svemu svijetu. 7 I dođe i uze knjigu iz desnice onoga što sjeðaše na prijestolu. 8 I kad uze knjigu, èetiri životinje i dvadeset i èetiri starješine padoše pred jagnjetom, imajuæi svaki gusle, i zlatne èaše pune tamjana, koje su molitve svetijeh. 9 I pjevahu pjesmu novu govoreæi: dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš peèate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena, 10 I uèinio si nas Bogu našem careve i sveštenike, i carovaæemo na zemlji. 11 I vidjeh, i èuh glas anđela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada, 12 Govoreæi glasom velikijem: dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jaèinu i èast i slavu i blagoslov. 13 I svako stvorenje, što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i èast i

slava i država va vijek vijeka. (aiōn g165) 14 I èetiri životinje govorahu: amin. I dvadeset i èetiri starješine padoše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka.

6 I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam peèata, i èuh jednu od èetiri životinje gdje govori kao glas gromovni: doði i viði. 2 I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjeðaše na njemu imadijaše strijelu; i njemu se dade vijenac, i iziđe pobjeðujuæi, i da pobijedi. 3 I kad otvori drugi peèat, èuh drugu životinju gdje govori: doði i viði. 4 I iziđe drugi konj riđ, i onome što sjeðaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se maè veliki. 5 I kad otvori treæi peèat, èuh treæu životinju gdje govori: doði i viði. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjeðaše na njemu imadaše mjerila u ruci svojoj. 6 I èuh glas izmeðu èetiri životinje gdje govori: oka pšenice za groš, i tri oke jeèma za groš; a ulja i vina neæe ni biti. 7 I kad otvori èetvrti peèat, èuh glas èetvrte životinje gdje govori: doði i viði. 8 I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjeðaše na njemu bješe ime smrt, i pakao iðaše za njim; i njemu se dade oblast na èetvrtom dijelu zemlje da ubije maèem i glađu i smræu i zvjerinjem zemaljskijem. (Hadēs g86) 9 I kad otvori peti peèat, vidjeh pod oltarom duše pobijenijeh za rijeè Božiju i za svjedoèanstvo koje imahu. 10 I povikaše glasom velikijem govoreæi: dokle, gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na onima što žive na zemlji? 11 I dane biše svakome od njih haljine bijele, i reèeno im bi da poèinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braæa njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni. 12 I vidjeh kad otvori šesti peèat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreæa od kostrijeti, i mjesec posta kao krv; 13 I zvijezde nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljulja. 14 I nebo se izmaèe kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjesta svojijeh pokrenuše se. 15 I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po peèinama i po kamenjacima gorskijem; 16 I govoriše gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova. 17 Jer dođe veliki dan gnjeva njegov, i ko može ostati?

**7** I potom vidjeh èetiri anđela gdje stoje na èetiri ugla zemlje, i drže èetiri vjetra zemaljska, da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na ikako drvo. 2 I vidjeh drugoga anđela gdje se penje od istoka sunèanoga, koji imaše peèat Boga živoga; i povika glasom velikijem na èetiri anđela kojima bješe dano da kvare zemlju i more, govoreæi: 3 Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni drveta, dokle zapeèatim sluge Boga našega na èelima njihovima. 4 I èuh broj zapeèaæenijeh, sto i èetrdeset i èetiri hiljade zapeèaæenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevijeh; 5 Od koljena Judina dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; 6 Od koljena Asirova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Neftalimova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; 7 Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; 8 Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapeèaæenijeh. 9 Potom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obuèen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima. 10 I povikaše glasom velikijem govoreæi: spasenije Bogu našem, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu. 11 I svi anđeli stajahu oko prijestola i starješine i èetiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu, 12 Govoreæi: amin; blagoslov i slava i premudrost i hvala i èast i sila i jaèina Bogu našem va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) 13 I odgovori jedan od starješina govoreæi mi: ovi obuèeni u bijele haljine ko su, i otkuda doðoše? 14 I rekoh mu: gospodaru! ti znaš. I reèe mi: ovo su koji doðoše od nevolje velike, i opraše haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj. 15 Zato su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noæ u crkvi njegovoj; i onaj što sjedi na prijestolu useliæe se u njih. 16 Više neæe ogladnjeti ni ožednjeti, i neæe na njih pasti sunce, niti ikakva vruæina. 17 Jer jagnje, koje je nasred prijestola, pašæe ih, i uputiæe ih na izvore žive vode; i Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovijeh.

**8** I kad otvori sedmi peèat, posta tišina na nebu oko po sahata. 2 I vidjeh sedam anđela koji stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba. 3 I drugi anđeo dođe, i stade pred oltarom, i imaše kadionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom. 4 I dim od kađenja u molitvama svetijeh iziđe od ruke anđelove pred Boga. 5 I uze anđeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje. 6 I sedam anđela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube. 7 I prvi anđeo zatrubi, i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i treæina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje. 8 I drugi anđeo zatrubi; i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i treæina mora posta krv. 9 I umrije treæina stvorenja koje živi u moru, i treæina laði propade. 10 I treæi anđeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeæea, i pade na treæinu rijeka i na izvore vodene. 11 I ime zvijezdi bješe Pelen; i treæina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke. 12 I èetvrti anđeo zatrubi, i udarena bi treæina sunca, i treæina mjeseca, i treæina zvijezda, da pomrèa treæina njihova, i treæina dana da ne svijetli, tako i noæi. 13 I vidjeh, i èuh jednoga anđela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalih glasova trubnijeh trojice anđela, koji æe trubit.

**9** I peti anđeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se kljuè od studenca bezdana; (Abyssos g12) 2 I otvori studenac bezdana, i iziđe dim iz studenca kao dim velike peæi, i pocrnje sunce i nebo od dima studenèeva; (Abyssos g12) 3 I iz dima iziðoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji. 4 I reèe im se da ne ude travi zemaljskoj, niti ikakoj zeleni, niti ikaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju peèata Božijega na èelima svojim. 5 I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muèe pet mjeseci; i muèenje njihovo bijaše kao muèenje skorpijno kad ujede èovjeka; 6 I u te dane tražiæe ljudi smrt, i neæe je naæi; i željeæe da umru, i smrt æe od njih bježati. 7 I skakavci bijahu kao konji spremjeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica èovjeèija. 8 I imahu kose kao kose ženske, i

zubi njihovi bijahu kao u lavova; **9** I imahu oklope kao oklope gvozdene, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas kola kad mnogi konji trèe na boj; **10** I imahu repove kao skorpionje, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci. **11** I imahu nad sobom cara anđela bezdana kojemu je ime Jevrejski Avadon, a Grèki Apolion. (Abyssos **g12**) **12** Jedno zlo prođe, evo idu još dva zla za ovijem. **13** I šestì anđeo zatrubi, i èuh glas jedan od èetiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom, **14** Gdje govori šestome anđelu koji imaše trubu: odriješi èetiri anđela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata. **15** I biše odriješena èetiri anđela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju treæinu ljudi. **16** I broj vojnika na konjima bijaše dvjesta hiljada hiljada; i èuh broj njihov. **17** I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjeðahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše oganj i dim i sumpor. **18** I od ova tri zla pogibe treæina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh. **19** Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bivahu kao zmije i imahu glave, i njima iðahu. **20** I ostali ljudi koji ne biše pobijeni zlima ovima, ne pokajaše se od djela ruku svojijeh da se ne poklanjaju ðavolima, ni idolima zlatnima i srebrnima i mjedenima i kamenima i drvenima, koji ni mogu vidjeti, ni èuti, ni hoditi; **21** Niti se pokajaše od ubistva svojijeh, ni od èaranja svojijeh, ni od kurvarstva svojega, ni od kraða svojijeh.

**10** I vidjeh drugoga anđela jaka gdje silazi s neba, koji bješe obuèen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni; **2** I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju. **3** I povika glasom velikijem, kao lav kad rièe; i kad on povika, govoriše sedam gromova glasove svoje. **4** I kad govoriše sedam gromova glasove svoje, šæadjah da pišem; i èuh glas s neba koji mi govori: zapeèati šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši. **5** I anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu, **6** I zakle se onijem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena veæ neæe biti; (aiōn

**g165**) **7** Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda æe se svršiti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima. **8** I glas koji èuh s neba, opet progovori sa mnom i reèe: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga anđela što stoji na moru i na zemlji. **9** I otidoh k anđelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reèe mi: uzmi i izjedi je; i grka æe biti u trbuhu tvojemu, ali u ustima biæe ti slatka kao med. **10** I uzeh knjižicu iz ruke anđelove, i izjedoh je; i bješe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše grka u trbuhu mojemu. **11** I reèe mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima mnogima.

**11** I dade mi se trska kao palica govoreæi: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj; **2** A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je dana neznaoščima; i grad sveti gazieæe èetrdeset i dva mjeseca. **3** I daæu dvojici svojijeh svjedoka, i proricaæe hiljadu i dvjesta i šezdeset dana obuèeni u vreæe. **4** Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem. **5** I ako im ko nepravdu uèini, oganj izlazi iz usta njihovijeh, i poješæe neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im uèini nažao onaj valja da bude ubijen. **6** I ovi æe imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaæe vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjedbude. **7** I kad svršèe svjedoèanstvo svoje, onda æe zvijer što izlazi iz bezdana uèiniti s njima rat, i pobijediæe ih i ubiæe ih. (Abyssos **g12**) **8** I tjelesa njihova ostaviæe na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi. **9** I gledaæe neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neæe dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. **10** I koji žive na zemlji, obradovaæe se i razveseliæe se za njih, i slaæe dare jedan drugome, jer ova dva proroka muèiše one što žive na zemlji. **11** I poslije tri dana i po duh života od Boga uðe u njih; i staše oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledahu. **12** I èuše glas veliki s neba, koji im govori: iziðite amo. I iziðoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi. **13** I u taj èas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena èovjeèijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome. **14**



Zlo drugo prođe; evo zlo treæe ide brzo. **15** I sedmi anðeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreæi: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaæe va vijek vijeka. (aiōn g**165**) **16** I dvadeset i èetiri starješine koje sjeðahu pred Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu **17** Govoreæi: hvalimo te, Gospode Bože svedržitelju, koji jesi, i bješe, i biæeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. **18** I neznabošci se prognjeviše, i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše. **19** I otvori se crkva Božija na nebu, i pokaza se æivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemlje, i grad veliki.

**12** I znak veliki pokaza se na nebu: žena obuèena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda. **2** I bješe trudna, i vikaše od muke, i muèaše se da rodi. **3** I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna; **4** I rep njezin odvuèe treæinu zvijezda nebeskijeh, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šæaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi. **5** I rodi muško, sina, koji æe pasti sve narode s palicom gvozdrenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu. **6** A žena uteèe u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesta i šezdeset dana. **7** I posta rat na nebu. Mihailo i anðeli njegovi udariše na aždahu, i bi se aždaha i anðeli njezini. **8** I ne nadvladaše, i više im se ne naðe mjesta na nebu. **9** I zbaèena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove ðavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbaèena bi na zemlju, i anðeli njezini zbaèeni biše s njom. **10** I èuh glas veliki na nebu koji govori: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbaci opadaè braæe naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noæ. **11** I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i rijeðu svjedoèanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti. **12** Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemlji i moru, jer ðavo siðe k vama, i vrlo se rasrdio, znajuæi

da vremena malo ima. **13** I kad vidje aždaha da zbaèena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško. **14** I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje æe se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina. **15** I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci. **16** I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh. **17** I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedoèanstvo Isusa Hrista.

**13** I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna. **2** I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku. **3** I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izlijeèi se. I èudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri. **4** I pokloniše se zvijeri govoreæi: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom? **5** I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da èini èetrdeset i dva mjeseca. **6** I otvori usta svoja za huljenje na Boga, da huli na ime njegovo, i na kuæu njegovu, i na one koji žive na nebu. **7** I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. **8** I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta. **9** Ako ko ima uho neka èuje. **10** Ko u ropstvo vodi, biæe u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh. **11** I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta; i govoraše kao aždaha. **12** I svu vlast prve zvijeri èinjaše pred njom; i uèini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna. **13** I uèini èudesa velika, i uèini da i oganj silazi s neba na zemlju pred ljudima. **14** I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj biše dani da èini pred zvijeri, govoreæi onima što žive na zemlji da naèine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. **15** I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori

ikona zviijerina, i da uèini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zviijerinoj. 16 I uèini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na èelima njihovima, 17 Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zviijeri, ili broj imena njezina. 18 Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izraèuni broj zviijeri: jer je broj èovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.

**14** I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i èetrdeset i èetiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na èelima svojima. 2 I èuh glas s neba kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i èuh glas gudaèa koji guðaahu u gusle svoje. 3 I pjevahu kao novu pjesmu pred prijestolom i pred èetiri životinje i pred starješinama; i niko ne mogaše nauèiti pjesme, osim onijeh sto i èetrdeset i èetiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje. 4 Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kud god ono pođe. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu. 5 I u njihovijem ustima ne nađe se prijevera, jer su bez mane pred prijestolom Božijim. 6 I vidjeh drugoga anđela gdje leti posred neba, koji imaše vjeèno jevanđelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. (aiōnios g166) 7 I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dođe èas suda njegova; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene. 8 I drugi anđeo za njim ide govoreæi: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode. 9 I treæi anđeo za njim ide govoreæi glasom velikijem: ko se god pokloni zviijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na èelo svoje ili na ruku svoju, 10 I on æe piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utoèeno u èašu gnjeva njegova, i biæe muèen ognjem i sumporom pred anđelima svetima i pred jagnjetom. 11 I dim muèenja njihova izlaziæe va vijek vijeka; i neæe imati mira dan i noæ koji se poklanjaju zviijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina. (aiōn g165) 12 Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu. 13 I èuh glas s neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad. Da, govori Duh, da poèinu od trudova svojijeh; jer djela njihova idu za njima. 14 I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjeðaše kao sin

èovjeèij, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar. 15 I drugi anđeo iziđe iz crkve vièuæi velikijem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni srpom svojijem i žnji, jer dođe vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko. 16 I onaj što sjeðaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i požnjevera bi zemlja. 17 I drugi anđeo iziđe iz crkve što je na nebu, i imaše i on kosijer oštar. 18 I drugi anđeo iziđe iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imaše kosijer oštri, govoreæi: zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grožđe vinograda zemaljskoga; jer veæ sazreše puca njegova. 19 I baci anđeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božijega. 20 I otoèi se kaca izvan grada, i iziđe krv iz kace tja do uzda konjima hiljadu i šest stotina potrkališta.

**15** I vidjeh drugi veliki znak na nebu i èudo: sedam anđela koji imahu sedam pošljednijeh zala, jer se u njima savršu gnjev Božij. 2 I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zviijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije; 3 I pjevahu pjesmu Mojsija sluge Božijega, i pjesmu jagnjetovu, govoreæi: velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelj, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh. 4 Ko se neæe pobožati tebe, Gospode, i proslaviti ime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer æe svi neznabošci doæi i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše. 5 I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se crkva skinije svjedoèanstva na nebu, 6 I iziðoše sedam anđela iz crkve, koji imahu sedam zala, obuèeni u èiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasima zlatnijem; 7 I jedna od èetiri životinje dade sedmorici anđela sedam èaša zlatnijeh napunjenijeh gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka. (aiōn g165) 8 I napuni se crkva dima od slave Božije i od sile njegove; i niko ne mogaše doæi u crkvu, dok se ne svršu sedam zala sedmorice anđela.

**16** I èuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici anđela: idite, i izlijte sedam èaša gnjeva Božijega na zemlju. 2 I otide prvi anđeo, i izli èašu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zviijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj. 3 I drugi anđeo izli èašu svoju u more; i posta krv kao od mrtvacu, i svaka duša živa umrije u moru. 4 I treæi

anđeo izli ešašu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv. 5 I euh anđela vodenoga gdje govori: pravedan si, Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo sudio; 6 Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zaslužili. 7 I euh drugoga iz oltara gdje govori: da, Gospode Bože, svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi tvoji. 8 I četvrti anđeo izli ešašu svoju na sunce, i dano mu bi da žeže ljude ognjem. 9 I opališe se ljudi od velike vrućine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu. 10 I peti anđeo izli ešašu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola. 11 I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh. 12 I šesti anđeo izli ešašu svoju na veliku rijeku Euftrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunčanoga. 13 I vidjeh iz usta aždahinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje iziđoše tri nečista duha, kao žabe. 14 Jer su ovo duhovi đavolski koji èine èudesa, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja. 15 Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i koji èuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova. 16 I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon. 17 I sedmi anđeo izli ešašu svoju po nebu, i iziđe glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreæi: svršì se. 18 I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi otkako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko. 19 I grad veliki razdjeli se na tri dijela, i gradovi neznabožaèki padoše; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da ešašu vina ljutoga gnjeva svojega. 20 I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne nađoše, 21 I grad veliki kao glava pade s neba na ljude; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

**17** I dođe jedan od sedam anđela koji imahu sedam ešaša, i govori sa mnom govoreæi mi: hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima; 2 S kojom se kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina. 3 I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova. 4 I žena bješe obuèena u porfiru i skerlet i nakìæena

zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše ešašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine kurvarstva svojega; 5 I na èelu njezinu napisano ime: tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima. 6 I vidjeh ženu pijanu od krvi svetijeh i od krvi svjedoka Isusovijeh; i zaèudih se èudom velikijem kad je vidjeh. 7 I reèe mi anđeo: šta se èudiš? Ja æu ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova. 8 Zvijer, koju si vidio bješe i nije, i iziæi æe iz bezdana i otìæi æe u propast; i udiviæe se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doæi æe opet. (Abyssos g12) 9 Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi. 10 I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad dođe za malo æe ostati. 11 I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide. 12 I deset rogova, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego æe oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri. 13 Ovi jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daæe zvijeri. 14 Ovi æe se pobiti s jagnjetom, i jagnje æe ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izbrani i vjerni. 15 I reèe mi: vode, što si vidio, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici. 16 I deset rogova, što si vidio na zvijeri, oni æe omrznuti na kurvu, i opustošiæe je i ogoluzniti, i meso njezino poješæe i sažæeæi æe je ognjem. 17 Jer je Bog dao u srca njihova da uèine volju njegovu, i da uèine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše rijeçi Božije. 18 I žena, koju si vidio, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

**18** I poslije ovoga vidjeh drugoga anđela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasvijetli od slave njegove. 2 I povika jakijem glasom govoreæi: pade, pade Vavilon veliki, i posta stan đavolima, i tamnica svakome duhu neèistome, i tamnica sviju ptica neèistijeh i mrskijeh; jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode; 3 I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogatstva slasti njezine. 4 I euh glas drugi s neba koji govori: iziđite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijeh njezine, i da vam ne naude zla njezina. 5 Jer grijesi njezini dopriješe tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.

6 Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom èašom zahvati vama zahvatajte joj po dva puta onoliko. 7 Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojemu: sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti neæu vidjeti. 8 Zato æe u jedan dan doæi zla njezina: smrt i plaè i glad, i sažeæi æe se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi. 9 I zaplakaæe i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina, 10 Izdaleka stojeæi od straha muka njezinijeh i govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan èas dođe sud tvoj! 11 I trgovci zemaljski zaplakaæe i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje; 12 Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjedi i gvožđa i mermera, 13 I cimeta i tamjana i mira i livana, i vina i ulja, i nišeteta i pšenice, i govoda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša èovjeèijih. 14 I voæa želja duše tvoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga neæeš naæi. 15 Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staæe izdaleka od straha muèenja njezina, plaèuæi i jauèuæi, 16 I govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, obuèeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakiæeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom; 17 Jer u jedan èas pogibe toliko bogatstvo! I svi gospodari od laða, i sav narod u laðama, i laðari, i koji god rade na moru, stadoše izdaleka, 18 I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govorahu: ko je bio kao ovaj grad veliki? 19 I baciše prah na glave svoje, i povikaše plaèuæi i ridajuæi, govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše svi koji imaju laðe na moru od bogatstva njegova, jer u jedan èas opustje! 20 Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu. 21 I uze jedan anđeo jak kamen veliki, kao kamen vodenièni, i baci u more govoreæi: tako æe sa hukom biti baèen Vavilon grad veliki, i neæe se više naæi; 22 I glas gudaèa i pjevaèa i sviraèa i trubaèa neæe se više èuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata neæe se više naæi u tebi, i huka kamenja vodeniènoga neæe se èuti u tebi; 23 I vidjelo žiška neæe se više svijetliti u tebi, i glas ženika i neveste neæe više biti

èuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojjem èaranjem prevareni biše svi narodi. 24 I u njemu se nađe krv proroèka i svetijeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

**19** I poslije ovoga èuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori: aliluja! spasenije i slava i èast i sila Gospodu našem; 2 Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine. 3 I drugom rekoše: aliluja! I dim njezin izlažaše va vijek vijeka. (aiōn g165) 4 I padoše dvadeset i èetiri starješine, i èetiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjeðaše na prijestolu, govoreæi: amin, aliluja! 5 I glas iziđe od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki. 6 I èuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. 7 Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer dođe svadba jagnjetova, i žena njegova pripravila se; 8 I dano joj bi da se obuèe u svilu èistu i bijelu: jer je svila pravda svetijeh. 9 I reèe mi: napiši: blago onima koji su pozvani na veèeru svadbe jagnjetove. I reèe mi: ove su rijeèi istinite Božije. 10 I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reèe mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braæa tvoja koja imaju svjedoèanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedoèanstvo Isusovo Duh proroštva. 11 I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjeðaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje. 12 A oèi su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam. 13 I bješe obuèen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: rijeè Božija. 14 I vojske nebeske iðahu za njim na konjma bijelijem, obuèene u svilu bijelu i èistu. 15 I iz usta njegovijeh iziđe maè oštar, da njime pobije neznabošce; i on æe ih pasti s palicom gvozdennom; i on gazi kacu vina srdnje i gnjeva Boga svedržitelja. 16 I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima. 17 I vidjeh jednoga anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreæi svima pticama koje lete ispod neba: dođite i skupite se na veliku veèeru Božiju, 18 Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka,

i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh. 19 I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem. 20 I bi uhvaæena zvijer, i s njom lažni prorok koji uèini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi biše baèeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 A ostali pobijeni biše maèem onoga što sjedi na konju, koji iziðe iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

**20** I vidjeh anđela gdje silazi s neba, koji imaše kljuè od bezdana i verige velike u ruci svojoj. (Abyssos g12) 2 I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je ðavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina, 3 I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapeèati nad njom, da više ne prelašæuje naroda, dok se ne navršì hiljada godina; i potom valja da bude odriješena na malo vremena. (Abyssos g12) 4 I vidjeh prijestole, i sjeðahu na njima, i dade im se sud, i duše isjeèenijeh za svjedoèanstvo Isusovo i za rijeè Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na èelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina. 5 A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svršì hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenje. 6 Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju; nad njima druga smrt nema oblasti, nego æe biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaæe s njim hiljadu godina. 7 I kad se svršì hiljada godina, pustiæe se sotona iz tamnice svoje, 8 I iziæi æe da vara narode po sva èetiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morski. 9 I iziðoše na širinu zemlje, i opkoliše oko svetijeh, i grad ljubazni; i siðe oganj od Boga s neba, i pojede ih. 10 I ðavo koji ih varaše bi baèen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biæe muèeni dan i noæ va vijek vijeka. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjeðaðe na njemu, od èijega lica bježaše nebo i zemlja, i mjesta im se ne naðe. 12 I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori, koja je knjiga života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima. 13 I more dade svoje mrtvace, i smrt i pakao dadoše svoje

mrtvace; i sud primiše po djelima svojima. (Hadēs g86) 14 I smrt i pakao baèeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 I ko se ne naðe napisan u knjizi života, baèen bi u jezero ognjeno. (Limnē Pyr g3041 g4442)

**21** I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja proðoše, i mora više nema. 2 I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalem nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu. 3 I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije meðu ljudima, i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov. 4 I Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovijeh, i smrti neæe biti više, ni plaèa, ni vike, ni bolesti neæe biti više; jer prvo proðe. 5 I reèe onaj što sjeðaðe na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reèe mi: napiši, jer su ove rijeèi istinite i vjerne. 6 I reèe mi: svršì se. Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak. Ja æu žednome dati iz izvora vode žive zabadava. 7 Koji pobijedi, dobiæe sve, i biæu mu Bog, i on æe biti moj sin. 8 A strašljivima i nevjernima i poganima i krvnicima, i kurvarima, i vraèarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 I doðe k meni jedan od sedam anđela koji imahu sedam èaša napunjenijeh sedam zala pošljednijeh, i reèe mi govoreæi: hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu. 10 I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusalem, gdje silazi s neba od Boga, 11 I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli, 12 I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest anđela, i imena napisana, koja su imena dvanaest koljena Izrailjevijeh. 13 Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja. 14 I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovijeh. 15 I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. 16 I grad na èetiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potkališta: dužina i širina i visina jednaka je. 17 I razmjeri zid njegov na sto i èetredeset i èetiri lakta, po mjeri èovjeèijoj, koja je anđelova. 18 I bješe graða zida njegova jaspis, i grad zlato èisto, kao èisto

staklo. **19** I temelji zidova gradskih bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treći halkidon, četvrti smaragd, **20** Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist. **21** I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato èisto, kao staklo presvijetlo. **22** I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje. **23** I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žižak je njegov jagnje. **24** I narodi koji su spaseni hodiše u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijehæe slavu i èast svoju u njega. **25** I vrata njegova neæe se zatvorati danju, jer ondje noæi neæe biti. **26** I donijehæe slavu i èast neznabožaca u njega. **27** I neæe u njega uæi ništa pogano, i što èini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

**22** I pokaza mi èistu rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlažaše od prijestola Božijega i jagnjetova. **2** Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje rađa dvanaest rodova dajuæi svakoga mjeseca svoj rod; i lišæe od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima. **3** I više neæe biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i jagnjetov biæe u njemu; i sluge njegove posluživaæe ga, **4** I gledaæe lice njegovo, i ime njegovo biæe na èelima njihovima. **5** I noæi tamo neæe biti, i neæe potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sunèanoga, jer æe ih obasjavati Gospod Bog; i carovaæe va vijek vijeka. (aiōn g165) **6** I reèe mi: ovo su rijeçi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla anđela svojega da pokaže slugama svojim šta æe biti skoro. **7** Evo æu doæi skoro: blago onome koji drži rijeçi proroštva knjige ove. **8** I ja Jovan vidjeh ovo i èuh; i kad èuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge anđela koji mi ovo pokaza. **9** I reèe mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braæa tvoja proroci i oni koji drže rijeçi knjige ove. Bogu se pokloni. **10** I reèe mi: ne zapeèaævaj rijeçi proroštva knjige ove; jer je vrijeme blizu. **11** Ko èini nepravdu, neka èini još nepravdu; i ko je pogan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još èini pravdu; i ko je svet, neka se još sveti. **12** I evo æu doæi skoro, i plata moja sa mnoom, da dam svakome po djelima njegovijem. **13** Ja sam alfa i

omega, poèetak i svršetak, prvi i pošljednji. **14** Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drvo života, i da uðu na vrata u grad. **15** A napolju su psi i vraèari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i èini laž. **16** Ja Isus poslah anđela svojega da vam ovo posvjedoèi u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica. **17** I Duh i nevjesta govore: doði. I koji èuje neka govori: doði. I ko je žedan neka dođe, i ko hoæe neka uzme vodu života zabadava. **18** Jer svjedoèim svakome koji èuje rijeçi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, Bog æe nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj; **19** I ako ko oduzme od rijeçi knjige proroštva ovoga, Bog æe oduzeti njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj. **20** Govori onaj koji svjedoèi ovo: da, doæi æu skoro! Amin. Da, doði, Gospode Isuse. **21** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.





*I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusolim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta  
ukrašena mužu svojemu. I euh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije među ljudima,  
i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov.*  
Apokalipsa 21:2-3



# Vodič za Čitaoce

Srpski at [AionianBible.org/Readers-Guide](http://AionianBible.org/Readers-Guide)

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *“As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.”* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *“And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.”* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *“Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.”* 2 Timothy 2:15. *“God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,”* 2 Peter 1:4-8.

# Rečnik

Srpski at [AionianBible.org/Glossary](http://AionianBible.org/Glossary)

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

## **Abyssos** g12

*Greek:* proper noun, place

*Usage:* 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

*Meaning:*

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

## **aidios** g126

*Greek:* adjective

*Usage:* 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

*Meaning:*

Lasting, enduring forever, eternal.

## **aiōn** g165

*Greek:* noun

*Usage:* 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

*Meaning:*

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

## **aiōnios** g166

*Greek:* adjective

*Usage:* 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

*Meaning:*

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

## **eleēsē** g1653

*Greek:* verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

*Usage:* 1 time in this conjugation, Romans 11:32

*Meaning:*

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See [ntgreek.org](http://ntgreek.org).

**Geenna** g1067

*Greek:* proper noun, place

*Usage:* 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

*Meaning:*

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

**Hadēs** g86

*Greek:* proper noun, place

*Usage:* 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

*Meaning:*

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

**Limnē Pyr** g3041 g4442

*Greek:* proper noun, place

*Usage:* Phrase 5 times in the New Testament

*Meaning:*

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

**Sheol** h7585

*Hebrew:* proper noun, place

*Usage:* 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

*Meaning:*

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

**Tartaroō** g5020

*Greek:* proper noun, place

*Usage:* 1 time in 2 Peter 2:4

*Meaning:*

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

# Rečnik +

[AionianBible.org/Bibles/Serbian---Karadzic-Danicic-Latin-Script/Noted](http://AionianBible.org/Bibles/Serbian---Karadzic-Danicic-Latin-Script/Noted)

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. \* The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

## **Abysos**

Luki 8:31  
Rimljanima 10:7  
Apokalipsa 9:1  
Apokalipsa 9:2  
Apokalipsa 9:11  
Apokalipsa 11:7  
Apokalipsa 17:8  
Apokalipsa 20:1  
Apokalipsa 20:3

## **aidios**

Rimljanima 1:20  
Judina 1:6

## **aiōn**

Mateju 12:32  
Mateju 13:22  
Mateju 13:39  
Mateju 13:40  
Mateju 13:49  
Mateju 21:19  
Mateju 24:3  
Mateju 28:20  
Marku 3:29  
Marku 4:19  
Marku 10:30  
Marku 11:14  
Luki 1:33  
Luki 1:55  
Luki 1:70  
Luki 16:8  
Luki 18:30  
Luki 20:34  
Luki 20:35  
Jovanu 4:14  
Jovanu 6:51  
Jovanu 6:58  
Jovanu 8:35  
Jovanu 8:51  
Jovanu 8:52  
Jovanu 9:32  
Jovanu 10:28  
Jovanu 11:26  
Jovanu 12:34  
Jovanu 13:8  
Jovanu 14:16

Dela apostolska 3:21  
Dela apostolska 15:18  
Rimljanima 1:25  
Rimljanima 9:5  
Rimljanima 11:36  
Rimljanima 12:2  
Rimljanima 16:27  
1 Korinæanima 1:20  
1 Korinæanima 2:6  
1 Korinæanima 2:7  
1 Korinæanima 2:8  
1 Korinæanima 3:18  
1 Korinæanima 8:13  
1 Korinæanima 10:11  
2 Korinæanima 4:4  
2 Korinæanima 9:9  
2 Korinæanima 11:31  
Galaæanima 1:4  
Galaæanima 1:5  
Efežanima 1:21  
Efežanima 2:2  
Efežanima 2:7  
Efežanima 3:9  
Efežanima 3:11  
Efežanima 3:21  
Efežanima 6:12  
Filipljanima 4:20  
Kološanima 1:26  
1 Timoteju 1:17  
1 Timoteju 6:17  
2 Timoteju 4:10  
2 Timoteju 4:18  
Titu 2:12  
Jevrejima 1:2  
Jevrejima 1:8  
Jevrejima 5:6  
Jevrejima 6:5  
Jevrejima 6:20  
Jevrejima 7:17  
Jevrejima 7:21  
Jevrejima 7:24  
Jevrejima 7:28  
Jevrejima 9:26  
Jevrejima 11:3  
Jevrejima 13:8  
Jevrejima 13:21  
1 Petrova 1:23

1 Petrova 1:25  
1 Petrova 4:11  
1 Petrova 5:11  
2 Petrova 3:18  
1 Jovanova 2:17  
2 Jovanova 1:2  
Judina 1:13  
Judina 1:25  
Apokalipsa 1:6  
Apokalipsa 1:18  
Apokalipsa 4:9  
Apokalipsa 4:10  
Apokalipsa 5:13  
Apokalipsa 7:12  
Apokalipsa 10:6  
Apokalipsa 11:15  
Apokalipsa 14:11  
Apokalipsa 15:7  
Apokalipsa 19:3  
Apokalipsa 20:10  
Apokalipsa 22:5

## **aiōnios**

Mateju 18:8  
Mateju 19:16  
Mateju 19:29  
Mateju 25:41  
Mateju 25:46  
Marku 3:29  
Marku 10:17  
Marku 10:30  
Luki 10:25  
Luki 16:9  
Luki 18:18  
Luki 18:30  
Jovanu 3:15  
Jovanu 3:16  
Jovanu 3:36  
Jovanu 4:14  
Jovanu 4:36  
Jovanu 5:24  
Jovanu 5:39  
Jovanu 6:27  
Jovanu 6:40  
Jovanu 6:47  
Jovanu 6:54  
Jovanu 6:68

Jovanu 10:28  
Jovanu 12:25  
Jovanu 12:50  
Jovanu 17:2  
Jovanu 17:3  
Dela apostolska 13:46  
Dela apostolska 13:48  
Rimljanima 2:7  
Rimljanima 5:21  
Rimljanima 6:22  
Rimljanima 6:23  
Rimljanima 16:25  
Rimljanima 16:26  
2 Korinæanima 4:17  
2 Korinæanima 4:18  
2 Korinæanima 5:1  
Galæanima 6:8  
2 Solunjanima 1:9  
2 Solunjanima 2:16  
1 Timoteju 1:16  
1 Timoteju 6:12  
1 Timoteju 6:16  
2 Timoteju 1:9  
2 Timoteju 2:10  
Titu 1:2  
Titu 3:7  
Filemonu 1:15  
Jevrejima 5:9  
Jevrejima 6:2  
Jevrejima 9:12  
Jevrejima 9:14  
Jevrejima 9:15  
Jevrejima 13:20  
1 Petrova 5:10  
2 Petrova 1:11  
1 Jovanova 1:2  
1 Jovanova 2:25  
1 Jovanova 3:15  
1 Jovanova 5:11  
1 Jovanova 5:13  
1 Jovanova 5:20  
Judina 1:7  
Judina 1:21  
Apokalipsa 14:6

## **eleēse**

Rimljanima 11:32

## **Geenna**

Mateju 5:22  
Mateju 5:29  
Mateju 5:30  
Mateju 10:28  
Mateju 18:9  
Mateju 23:15  
Mateju 23:33  
Marku 9:43

Marku 9:45  
Marku 9:47  
Luki 12:5  
Jakovljeva 3:6

## **Hadēs**

Mateju 11:23  
Mateju 16:18  
Luki 10:15  
Luki 16:23  
Dela apostolska 2:27  
Dela apostolska 2:31  
1 Korinæanima 15:55  
Apokalipsa 1:18  
Apokalipsa 6:8  
Apokalipsa 20:13  
Apokalipsa 20:14

## **Limnē Pyr**

Apokalipsa 19:20  
Apokalipsa 20:10  
Apokalipsa 20:14  
Apokalipsa 20:15  
Apokalipsa 21:8

## **Sheol**

Postanak 37:35  
Postanak 42:38  
Postanak 44:29  
Postanak 44:31  
Brojevi 16:30  
Brojevi 16:33  
Ponovljeni Zakon 32:22  
1 Samuelova 2:6  
2 Samuelova 22:6  
1 Kraljevima 2:6  
1 Kraljevima 2:9  
Jov 7:9  
Jov 11:8  
Jov 14:13  
Jov 17:13  
Jov 17:16  
Jov 21:13  
Jov 24:19  
Jov 26:6  
Psalmi 6:5  
Psalmi 9:17  
Psalmi 16:10  
Psalmi 18:5  
Psalmi 30:3  
Psalmi 31:17  
Psalmi 49:14  
Psalmi 49:15  
Psalmi 55:15  
Psalmi 86:3  
Psalmi 89:48

Psalmi 116:3  
Psalmi 139:8  
Psalmi 141:7  
Poslovice 1:12  
Poslovice 5:5  
Poslovice 7:27  
Poslovice 9:18  
Poslovice 15:11  
Poslovice 15:24  
Poslovice 23:14  
Poslovice 27:20  
Poslovice 30:16  
Propovednik 9:10  
Pesma nad pesmama 8:6  
Isajja 5:14  
Isajja 7:11  
Isajja 14:9  
Isajja 14:11  
Isajja 14:15  
Isajja 28:15  
Isajja 28:18  
Isajja 38:10  
Isajja 38:18  
Isajja 57:9  
Jezekilj 31:15  
Jezekilj 31:16  
Jezekilj 31:17  
Jezekilj 32:21  
Jezekilj 32:27  
Osija 13:14  
Amos 9:2  
Jona 2:2  
Avakum 2:5

## **Tartaroō**

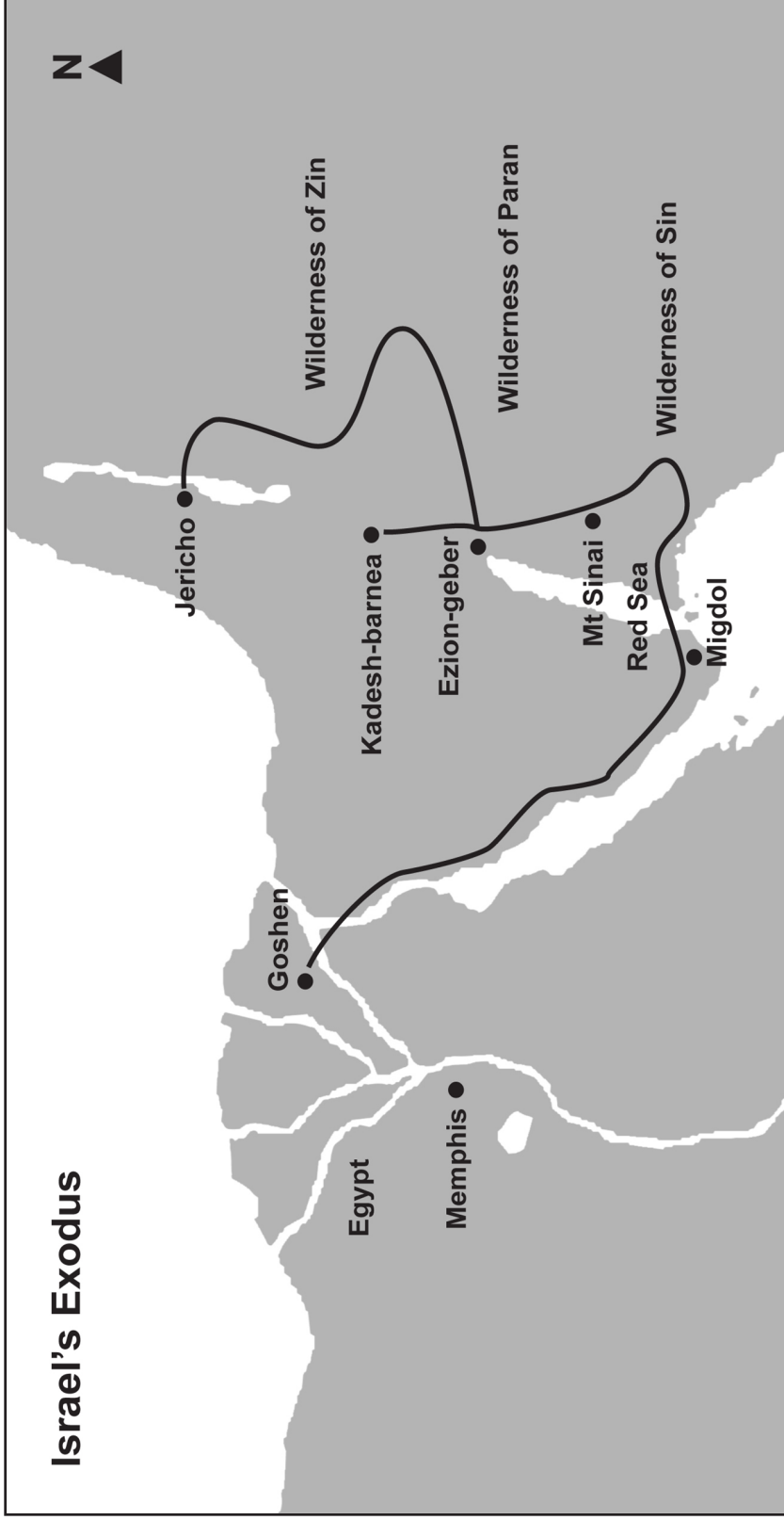
2 Petrova 2:4

## **Questioned**

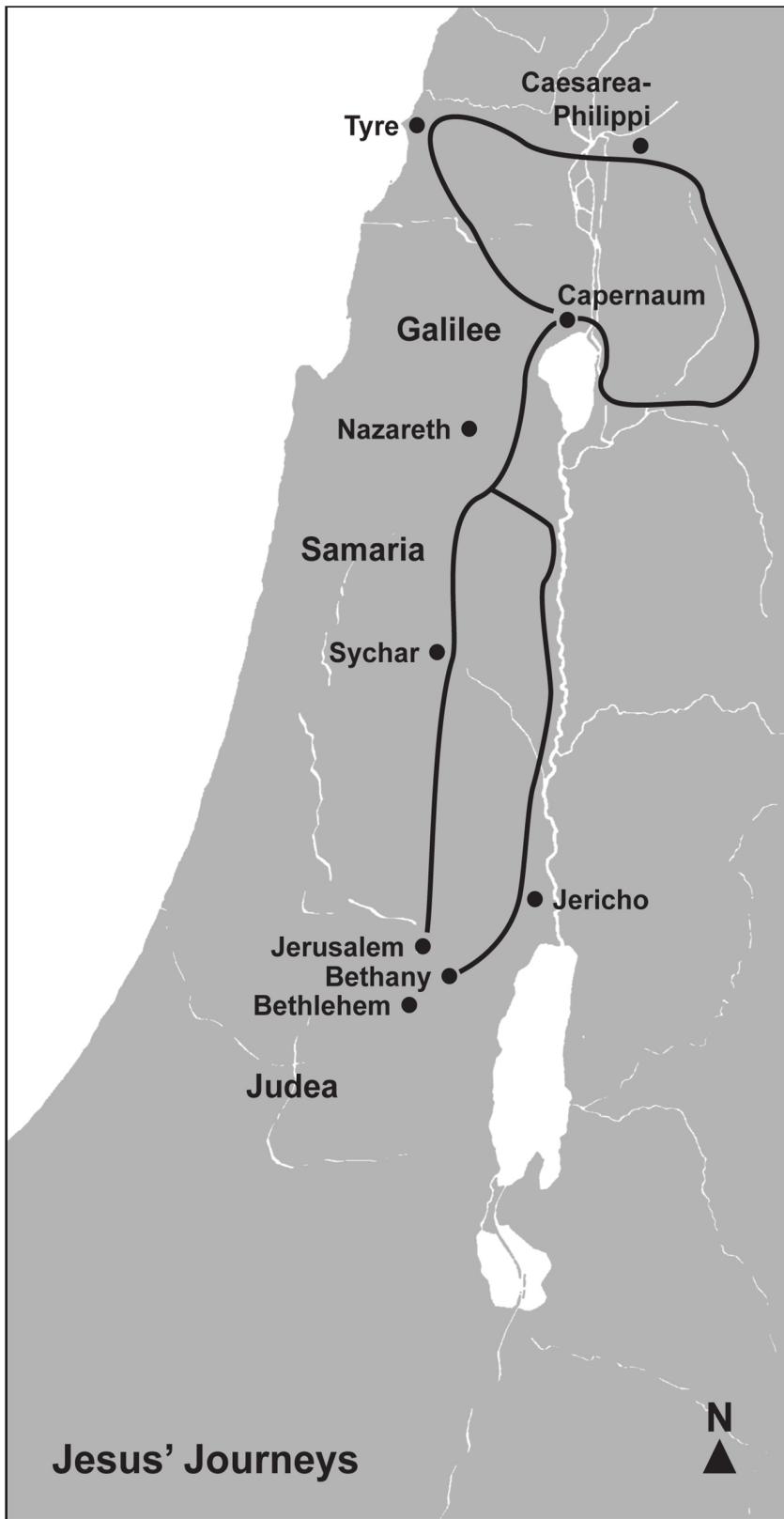
2 Petrova 2:17



Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju šćaaše da primi u našljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide. - Jevrejima 11:8

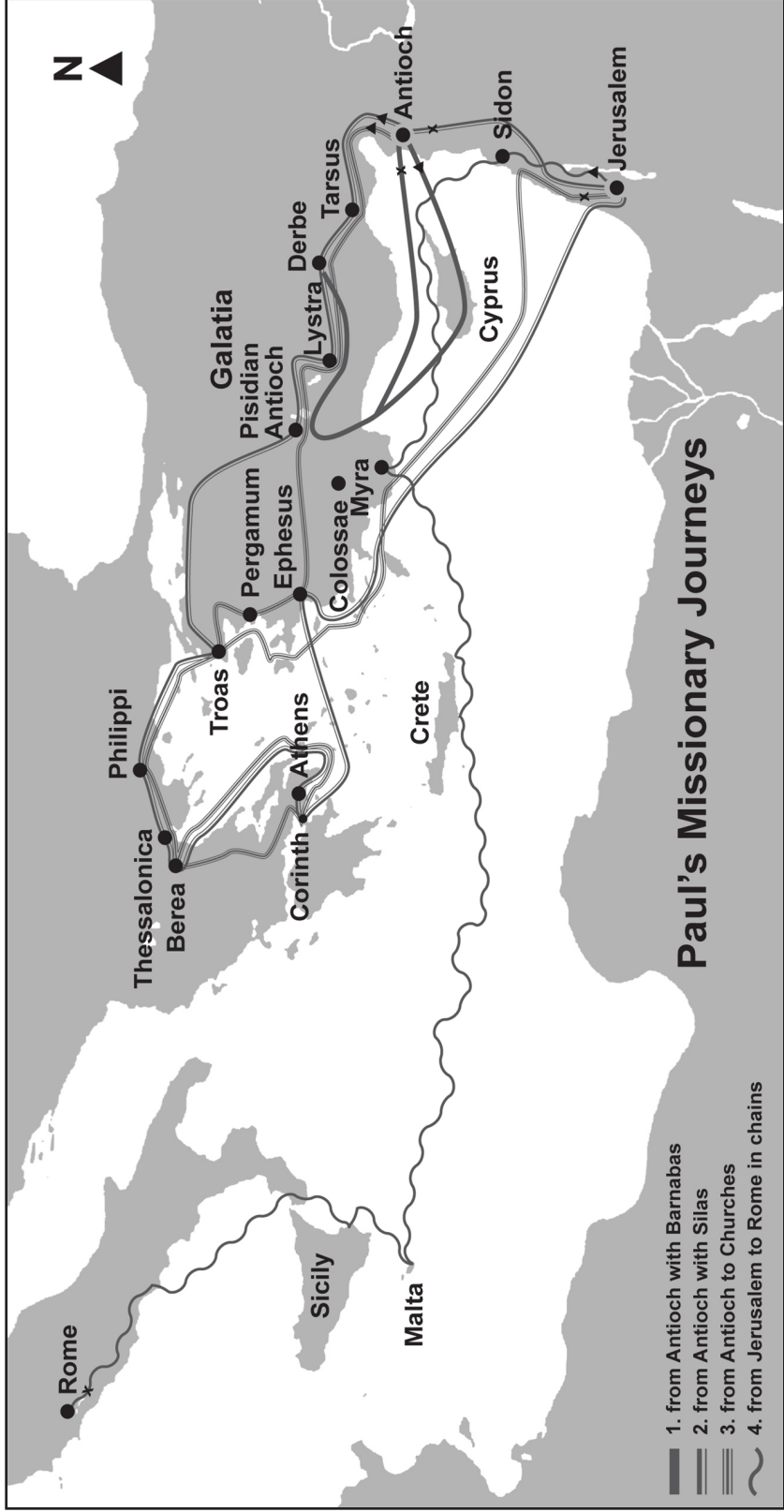


A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kračei, jer Bog reče: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir. - Izlazak 13:17



*Jer sin èovjeèij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge. - Marku 10:45*





Od Pavla, sluga Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, - Rimljanima 1:1

# Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

## Jesus Christ born 4 B.C.

# New Heavens and Earth



- 1956 Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyrd in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

## Resurrected 33 A.D.

<b>What are we?</b> ▶			Genesis 1:26 - 2:3	
<b>How are we sinful?</b> ▶			Romans 5:12-19	
<b>Where are we?</b> ◀			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
<b>Who are we?</b> ▶	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son	God's perfect fellowship	
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
<b>Why are we?</b> ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

## When are we?



Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3  God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				
			Revelation 20:13 Thalaasa	Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10  Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

# Sudbina

Srpski at [AionianBible.org/Destiny](http://AionianBible.org/Destiny)

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.



## **World Nations**

*Idite dakle i naučite sve narode krstee: ih va ime oca i sina i svetoga Duha, - Mateju 28:19*

